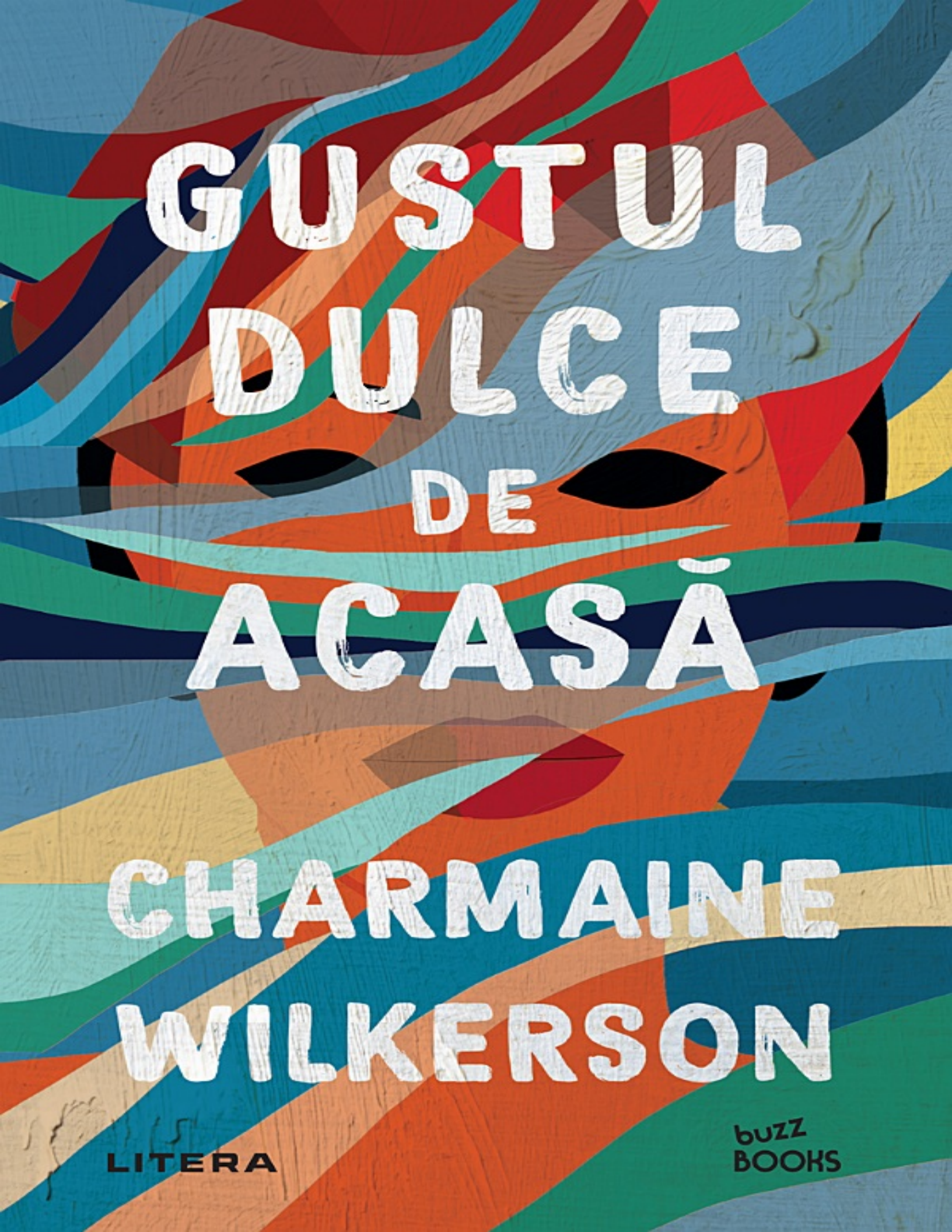
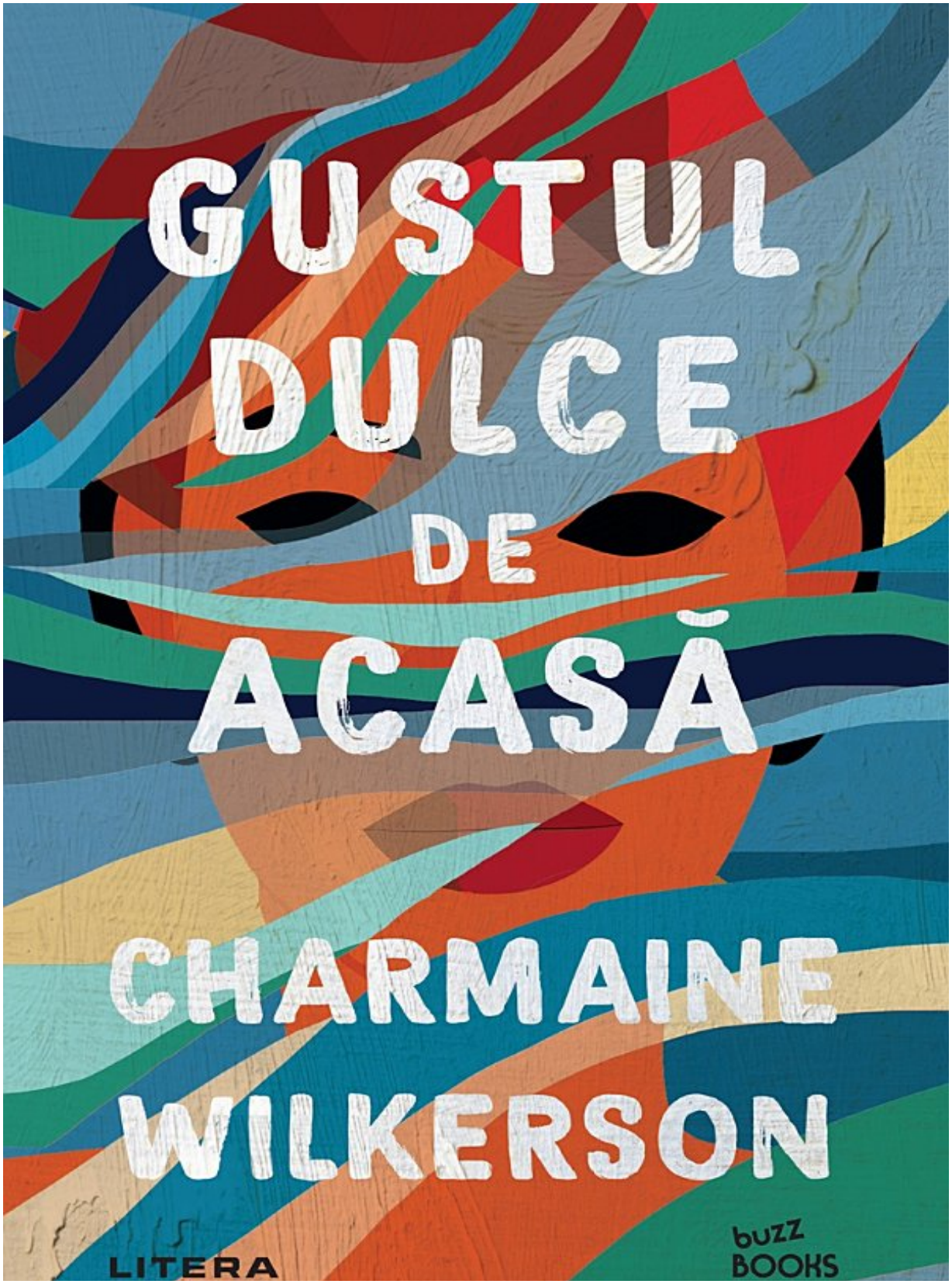

GUSTUL
DULCE
DE
ACASĂ
CHARMAINE
WILKERSON
LITERA
buzz
BOOKS

GUSTUL
DULCE
DE
ACASĂ
CHARMAINE
WILKERSON
LITERA
buzz
BOOKS

buzz
BOOKS

Cărțile despre care toată lumea vorbește!

O colecție cosmopolită, locul de întâlnire a celor mai noi
opere de ficțiune contemporană – romane aflate în topurile
internaționale, premiate, ecranizate sau în curs de ecranizare,
traduse în zeci de limbi – cărți provocatoare,
pe care abia aștepți să le citești

CHARMAINE WILKERSON

GUSTUL DULCE DE ACASĂ

Traducere din limba engleză și note
SILVIA-ALEXANDRA MUNTEANU

LITERA
București

Black Cake

Charmaine Wilkerson

Copyright © 2022 Charmaine Rose Wilkerson-Amendell

Editura Litera

tel.: 0374 82 66 35; 021 319 63 90; 031 425 16 19

e-mail: contact@litera.ro

www.litera.ro

Gustul dulce de acasă

Charmaine Wilkerson

Copyright © 2022 Grup Media Litera

pentru ediția în limba română

Toate drepturile rezervate

Editor: Vidraşcu şi fiii

Redactor: Mona Apa-Slujenco

Corector: Cătălina Călinescu

Copertă: Flori Zahiu-Popescu

Tehnoredactare şi prepress: Ofelia Coşman

Seria de ficțiune a Editurii Litera este coordonată

de Cristina Vidraşcu Sturza.

ISBN 978-606-33-8835-4

ISBN EPUB 978-606-33-9013-5

Pentru părinții mei.
Toți cei patru.

PROLOG

ATUNCI. 1965

Ar fi trebuit să-și dea seama că o să se ajungă aici. Ar fi trebuit să-și dea seama că, într-o zi, soția aia *hak gwai*[1] a lui o să fugă de acasă. Ar fi trebuit să-și dea seama încă din ziua în care și-a văzut fiica înotând în golf și a început furtuna. Ar fi trebuit să-și dea seama din momentul când părinții lui îl aduseseră cu forța pe insula asta și le schimbaseră numele. Stătea acum pe malul apei și privea cum valurile înspumate se spărgeau de stânci, așteptând ca apa să aducă la țărm cadavrul fetei lui.

Un polițist i-a făcut semn cu mâna. Era o polițistă, de fapt. Nu mai văzuse niciodată vreuna în persoană. Ținea în mână o țesătură pufoasă, rochia de mireasă a fiicei lui, pătată de tort cu fructe și glazură lila. Cu siguranță că scăpase tortul pe ea când se ridicase în grabă de la masă. I-au revenit în minte zdrăngănitul farfuriilor, paharele sparte pe gresie și țipetele cuiva. Când întorsese capul ca să se uite spre fiica lui, aceasta dispăruse, iar pantofii ei satinați zăceau aruncați pe peluză, ca niște bărcuțe minuscule, răsturnate.

PARTEA ÎNTÂI

ACUM. 2018

Ea e aici.

Byron aude ușile liftului deschizându-se. Primul instinct este să se repeadă la sora lui și s-o îmbrățișeze. Dar când Benny se apleacă să-l îmbrățișeze, Byron o respinge, apoi se întoarce și bate la ușa de la biroul avocatului. Simte mâna lui Benny pe brațul lui și și-l scutură ca să scape de ea. Benny stă acolo, cu gura căscată, dar nu spune nimic. Și ce drept ar avea să spună ceva, *orice*? Byron nu o mai văzuse pe Benny de opt ani. Și acum, mama lor se dusese pentru totdeauna.

La ce se aștepta Benny? Dintr-o ceartă de familie, a iscat un război rece. Nu mai conta toată discuția aia despre respingerea societății și despre discriminare și alte *prostii*. Byron e de părere că orice problemă ai avea pe lumea asta, poți găsi pe cineva care să te înțeleagă. Și timpurile se schimbă. Chiar de curând, a fost un studiu la știri despre oameni ca Benny.

Oameni ca Benny.

Studiul spunea că e un drum greu pentru oameni ca ea. Dar nu va primi compasiunea lui Byron, în nici un caz. Benedetta Bennett a renunțat la această favoare cu mulți ani în urmă, când a întors spatele familiei, deși ea pretinde că a fost exact pe dos. Măcar de data asta, a catadicsit să-și facă apariția. În urmă cu șase ani, Byron și mama lui stăteau în biserică, lângă sicriul tatălui, în Los Angeles, așteptând-o în zadar pe Benny să vină. Mai apoi, lui Byron i s-a părut că a văzut-o pe sora lui scrutând cimitirul, de la depărtare, de pe bancheta din spate a unei mașini. Trebuie să ajungă în câteva clipe, s-a gândit el. Și totuși, nici urmă de Benny. Doar un mesaj-text de la ea, zicând: *Îmi pare rău*. După care, nimic. Luni la rând. Și apoi ani la rând.

Cu fiecare an care trecea, era din ce în ce mai puțin sigur că Benny fusese acolo în ziua aceea sau că măcar avusese cândva vreo soră.

Că avusese cândva o surioară dolofană, zvăpăiată, care se ținea după el prin toată casa.

Că ea îl ovaționase cândva la competițiile naționale.

Că auzise cândva vocea ei aclamându-l, în timp ce i se înmâna diploma de doctor.

Că existase cândva o vreme când *nu* se simțise ca acum. Orfan și plin de furie.

În argoul chinezesc, „persoană de culoare“

BENNY

Avocatul mamei sale deschide ușa, iar Benny privește dincolo de el, așteptându-se parcă să o vadă pe mama ei în cameră. Dar acum nu au rămas decât Benny și Byron, iar Byron nici măcar nu vrea să se uite la ea.

Avocatul le spune ceva despre un mesaj de la mama lor, dar Benny nu se poate concentra, se uită încă la Byron, la șuvițele grizonante din părul lui, care altădată nu erau acolo. Și totuși, de ce a împins-o așa? E un bărbat de patruzeci și cinci de ani, nu un puști de zece. În toți anii ăștia, fratele ei mai mare nu a îmbrâncit-o și nu a lovit-o niciodată, nici măcar când era mică și se repezea și mușca precum un cățel.

Iată prima amintire a lui Benny despre Byron: stau împreună pe canapea, ea ghemuită la brațul fratelui său, el citindu-i povești de aventuri dintr-o carte. Picioarele îi ajung deja la podea. Se oprește și o ciufulește pe Benny, o trage de ureche, o ciupește de nas, o gâdilă până se sufocă de-atâta râs, până se prăpădește de fericire.

MESAJUL

Mama lor le-a lăsat un mesaj, îi anunță avocatul. Pe avocat îl cheamă domnul Mitch. Vorbește cu Byron și Benny de parcă i-ar ști de-o viață, deși Byron își amintește că l-a mai întâlnit doar o dată, când mama lui avea nevoie de ajutor să ajungă în oraș după accidentul de anul trecut, cel despre care prietenul lui, Cable, insista că nu fusese, de fapt, un accident. Byron a condus-o pe mama lui până în biroul domnului Mitch, apoi s-a întors și a așteptat-o în mașină. Stătea acolo și privea niște copii dându-se cu skateboardul, rulând pe trotuar de la un capăt la altul, până când un polițist a venit să-i bată-n geam.

Asta i se întâmplase atât de des lui Byron de-a lungul vieții sale adulte, încât uneori uita să-și mai facă griji. Și totuși, în majoritatea timpului, de câte ori se apropia vreun polițist de el sau era tras pe dreapta, sângele îi năvălea în corp, o cascadă care ducea cu ea secole de istorie, amenințând să-i înghită pământul de sub picioare. Studiile lui de cercetare, cărțile lui și toată activitatea de pe rețelele de socializare, conferințele, bursa pe care voia s-o înființeze, toate ar fi putut dispărea într-o secundă de neînțelegere.

Abia mai târziu, după ce polițistul a deschis portbagajul mașinii sale de patrulare și a venit cu un exemplar al celei mai recente cărți scrise de el (*Ați putea să îmi dați un autograf?*), Byron și-a dat seama că un adult care stătea singur în mașină urmărind niște puștani cum se dau cu skateboardul pe trotuar ar fi putut stârni ceva suspiciuni indiferent de culoarea pielii lui. Bun, înțelegea asta, nu era mereu vorba că e un bărbat de culoare. Deși, în majoritatea cazurilor, cam așa stătea treaba.

– Vreau să vă avertizez, spune domnul Mitch. Are legătură cu mama voastră. Vă rog să vă pregătiți.

Să ne pregătim?

Să ne pregătim pentru ce? Mama lor a murit deja.

Mama lui.

Nu vede ce anume ar putea schimba semnificativ situația.

B ȘI B

E o cutie plină cu dosare și etichetată *Proprietatea lui Eleonor Bennett*. Domnul Mitch scoate un plic maro de hârtie, cu scrisul mamei lor pe el, și îl pune pe birou, în fața lui Byron. Benny își trage scaunul mai aproape de Byron și se apleacă să vadă mai bine. Byron își trage mâna, dar lasă plicul unde e, ca să poată vedea și Benny. Mama lor scrisese pe plic *Lui B și B*, așa cum le spunea de fiecare dată când li se adresa amândurora.

Biletele B și B erau de obicei prinse cu un magnet de ușa frigiderului. *B și B, aveți orez și mazăre pe aragaz. B și B, sper că v-ați lăsat la ușă pantofii plini de nisip. B și B, îmi plac la nebunie noii mei cercei, vă mulțumesc!*

Mami li se adresa cu Byron și Benny doar când le vorbea separat, iar lui Benny îi spunea *Benedetta* doar când era supărată.

Benedetta, îmi explici ce văd în carnetul tău de note? Benedetta, nu mai vorbi așa cu tatăl tău. Benedetta, trebuie să discut cu tine.

Benedetta, te rog, vino acasă.

Mama lor le-a lăsat o scrisoare, le spune domnul Mitch, dar mare parte din ultimul mesaj al mamei lor se regăsește într-un fișier audio, pe care l-a înregistrat în mai bine de opt ore, pe parcursul a patru zile.

– Haideți, le spune domnul Mitch, arătând spre plic.

Byron îl deschide și scoate ce se află înăuntru, și anume un stick de memorie și un bilet scris de mână. Citește biletul cu voce tare. E tipic pentru *mămica* lor.

B și B, aveți un mic tort cu fructe în frigider. Nu-l aruncați.

Tort cu fructe. Byron se surprinde zâmbind. Mama și tata le serveau câte o felie de tort în fiecare an pentru a sărbători aniversarea lor de cununie. Nu era tortul de la nuntă, le spuneau, nu mai avea cum să fie. Mămica făcea unul nou, doar cu un nivel, cam o dată la cinci ani, și îl punea în congelator. Totuși, ea insista că orice tort cu fructe, îmbibat cu rom și vin de Porto, ar fi putut ține la fel de mult ca și căsnicia lor.

Când va fi momentul, vreau să vă așezați împreună la masă și să împărțiți tortul. Veți ști când anume.

Benny își duce mâna la gură.

Cu dragoste, mami.

Benny începe să plângă.

BENNY

Benny n-a mai plâns de ani de zile. Cel puțin, nu până săptămâna trecută, când a fost dată afară de la slujba ei de după-amiază din New York. La început, a crezut că șeful ei era furios pentru că o văzuse butonând telefonul în timp ce prelua apeluri de la clienți. Li se spusese clar că nu aveau voie să facă astfel de lucruri, dar primise un mesaj de la mama ei. Patru cuvinte pe care pur și simplu nu și le putea scoate din cap.

De fapt, mesajul zăcea deja de o lună în căsuța vocală, dar Benny abia atunci se uita la telefon, întrebându-se ce să facă. Nu mai vorbise cu mama ei de ani întregi. Să nu vorbești cu maică-ta atâta vreme era o obrăznicie, și Benny știa asta. Dar la fel era și să nu îți sprijini fiica atunci când avea cea mai mare nevoie de tine.

Ani de zile, lui Benny îi fusese mult mai ușor să se țină pur și simplu la distanță, să ignore rarele mesaje de acasă, să strângă din dinți la fiecare aniversare și sărbătoare departe de familie, să-și spună că ăsta era un mod de a se proteja. În clipele de slăbiciune, băga în priză vechea ramă foto digitală, pe care o ținea ascunsă într-un sertar sub niște caiete cu schițe, și urmărea derulându-se pe ecran, una după alta, și apoi iar de la capăt, o serie de fețe zâmbitoare, despre care crezuse că aveau să facă mereu parte din viața ei.

Una dintre fotografiile preferate ale lui Benny îi înfățișa pe ea, pe Byron și pe tatăl lor, la braț, îmbrăcați elegant pentru vreun eveniment festiv, vreo strângere de fonduri, vreo ceremonie omagială sau vreo întâlnire a avocaților la care tatăl lor obișnuia să ia cuvântul. Asemănarea dintre ei trei era uimitoare, chiar și pentru Benny, care era conștientă de asta încă din copilărie. Și, judecând după aceeași strălucire din ochii lor, puteai ghici cine făcuse poza. Mama.

Șeful lui Benny i se adresa acum pe un ton aprins.

– Nu ți-ai făcut treaba, i-a spus el.

Benny a strecurat telefonul în buzunarul cardiganului.

– Treaba ta e să urmărești scenariul ăla nenorocit. Treaba ta nu e să oferi comentarii sociale despre durabilitatea electrocasnicelor!

Ah, asta era. Nu telefonul.

Când Benny și-a dat în sfârșit seama despre ce vorbea șeful, era deja dată afară.

Benny nu plângea încă atunci când a ieșit afară din call center, ținând în mână singurele obiecte personale pe care le avusese în micul biroul cubicular împărțit cu colegii: o cană ciobită și pătată de cafea, și o plantă franjurată. Benny nu își amintea exact ce plantă era, dar știa că nu o dezamăgise niciodată. Nimic nu părea să o deranjeze, nici lipsa apei, nici lumina fluorescentă, nici mirosul de plastic din birou, nici limbajul toxic al șefului ei. Din când în când, îi mai ridica tulpinițele cu vârfurile degetelor și ștergea praful de pe frunze cu o cârpă umedă.

Abia după cincisprezece minute, Benny și-a dat seama că luase alt autobuz. A coborât la prima stație și s-a trezit stând în fața unei cafenele vechi, cu ghirlande de pin artificial și funde dintr-o așa-zisă catifea atârnate la uși. Habar nu avea că mai existau astfel de locuri în oraș. La vederea literelor scrise pe geamuri cu un spray care imita chiciura – *Sărbători fericite!* –, la gândul că urma un alt an în care nu va avea o cafenea a ei (una mai puțin kitchoasă, desigur), la vederea unui tată tânăr în cafenea care se apleca să-i închidă geaca lila, pufoasă, copilei sale și să-i tragă gluga tivită cu blăniță lila peste părul brunet, Benny a izbucnit în lacrimi. Niciodată nu îi plăcuse lilaul.

ÎNREGISTRAREA

Domnul Mitch ia stickul de memorie cu înregistrarea lui Eleanor Bennett și îl introduce în computer. Copiii lui Eleanor se apleacă în față la auzul vocii mamei lor. Domnul Mitch își impune o mină placidă, respiră adânc și rar. E o chestiune profesională, nu personală. Familiile au nevoie ca avocații lor să rămână imperturbabili.

B și B, domnul Mitch a făcut înregistrarea aceasta la rugămintea mea. Mâna nu-mi mai este atât de stabilă și am multe de spus. Am vrut să vă vorbesc în persoană, dar, în acest moment, nu sunt foarte sigură că o să vă mai văd vreodată pe amândoi împreună.

Benny și Byron se agită în scaunele lor.

Sunteți încăpățânați, dar sunteți copii buni.

Domnul Mitch își fixează privirea asupra agendei de pe birou, dar tot simte schimbarea de atmosferă din încăpere. Spinări încordate, umeri îndreptați.

B și B, promiteți-mi că o să încercați să vă înțelegeți. Nu vă permiteți luxul de a vă pierde unul pe celălalt.

Benny se ridică în picioare. *Iar începem.* Domnul Mitch oprește înregistrarea.

– Nu vreau să aud asta, spune Benny.

Domnul Mitch încuviințează din cap. Așteaptă un moment.

– Era dorința mamei voastre, spune el.

– Nu poți să-mi dai o copie? spune Benny. Fă-mi o copie. O iau cu mine la New York.

– Mama voastră a solicitat în mod expres să ascultați înregistrarea asta împreună, până la capăt, în prezența mea. Dar nu e nevoie să stăm aici, în birou. Dacă doriți, ne putem opri acum și aș putea aduce înregistrarea mai târziu la casa mamei voastre. V-ar conveni așa?

– Nu, spune Byron. Eu vreau s-o ascult acum.

Benny îi aruncă o privire încruntată lui Byron, dar el nu se uită spre ea.

– Mama voastră s-a exprimat foarte clar, spune domnul Mitch. Trebuie să ascultăm înregistrarea împreună, așa că nu mă deranjează să continuăm când sunteți amândoi disponibili.

Deschide agenda de pe birou.

– Aș putea trece azi după-amiază sau mâine-dimineață.

– Nu văd cum ar mai putea asta să conteze pentru mama, spune Benny.

Încă în picioare, se uită cu o privire fixă la domnul Mitch, dar vocea ei e ușor ezitantă când rostește cuvântul *mama*.

– Cred că va conta pentru tine și fratele tău, spune domnul Mitch. Sunt lucruri pe care mama voastră ar fi vrut să le auziți imediat, lucruri pe care trebuie să le știți.

Benny lasă capul în jos, stă așa un moment, după care oftează adânc.

– Mai bine după-amiază, spune ea. O să plec din oraș imediat după înmormântare.

Se uită încă o dată la Byron, dar el nu își ridică ochii de pe birou. Apoi iese din cameră fără să-și ia la revedere, scuturând din cocul afro, în timp ce părăsește îmbufnată biroul și ajunge în holul întunecat.

Domnul Mitch aude huruitul slab al liftului care coboară, iar Byron se ridică de pe scaun.

– Ei bine, atunci, ne vedem mai târziu, spune Byron. Mulțumesc!

Domnul Mitch se ridică și dă mâna cu el. Telefonul lui Byron sună și, până să ajungă la ușă, răspunde deja. A fost o vreme, se gândește domnul Mitch, când Byron era doar un copil și culegea scoici și îi plăcea mai mult să țină la ureche o cochilie decât un telefon.

– Fiul meu își câștigă existența ascultând marea, îți imaginezi? i-a spus Eleanor domnului Mitch într-o zi, pe când soțul ei Bert încă trăia și erau împreună la un eveniment al avocaților.

– E chiar o slujbă! a glumit Bert.

Și apoi au râs împreună. Eleanor și Bert aveau un fel al lor de a fi haioși împreună.

Poate, când toate astea se vor termina, domnul Mitch îl va întreba pe Byron despre cel mai recent proiect al lui, despre cum institutul pentru care lucrează ajută la cartografierea reliefului submarin. Mările și oceanele reprezintă o provocare, e de părere domnul Mitch. Dar ce te faci cu viața unui om? Cum o cartografiezi? Ce faci cu granițele pe care oamenii le trasează între ei? Cu cicatricile din jurul inimii? Oare ce ar avea Byron de spus despre asta, după ce el și sora lui vor asculta mesajul de la mama lor?

ÎNTOARCEREA ACASĂ

Benny intră în casa mamei sale pe ușa din spate, se oprește în bucătărie și ascultă. Aude vocea mamei, își aude propriul râs, simte miros de cuișoare, dar vede doar un prosop de vase împăturit pe un scaun și două sticluțe de medicamente pe blatul din bucătărie. Nici urmă de Byron. Se duce în living. Chiar și la ora asta, încăperea e scăldată într-o lumină îmbietoare. Fotoliul tatălui ei este încă acolo, cu țesătura albăstrie roasă în locurile unde Bert Bennett stătuse odată. Ultima dată când Benny l-a văzut pe tatăl ei, acesta s-a ridicat din fotoliul cu pricina, i-a întors spatele și a ieșit din cameră.

Greu de crezut că au trecut deja opt ani de atunci.

Benny încercase să se justifice. Se așezase lângă tatăl ei, deși se simțea foarte stânjenită. La urma urmei, cine voia să aibă o discuție cu părinții despre sex? Deși nu era doar despre sex, tocmai asta era problema. Benny amânase mult prea mult această conversație și o costase enorm.

Benny își amintește cum în ziua aceea își tot trecuse mâna peste canapeaua cu tapițerie din catifea reiată și o admirase. Mama ei ținuse o învelitoare de plastic peste canapea vreme de mulți ani, cât Benny și Byron erau mici și chiar și mulți ani după aceea. Era prima oară când Benny vedea canapeaua descoperită. Nu își putea scoate din minte cum se simțea materialul la atingere, moale și striat în același timp.

– Ne-am trezit pur și simplu într-o dimineață și ne-am dat seama că n-o să trăim la nesfârșit, a spus mama, bătând ușor cu mâna în canapea. E timpul să ne bucurăm de ea.

Benny a zâmbit și a mângâiat canapeaua ca pe o jucărie de pluș. Și totuși, era urâtă la vedere, cu materialul țipător scânteind în lumină, dar doar senzația ei la atingere a ajutat-o să se liniștească, în timp ce tatăl ei începea să ridice tonul la ea.

Când era mică, mami și tati îi spuneau că poate fi orice își dorește. Dar când a devenit o domnișoară, au început să-i spună lucruri precum: *Am făcut sacrificii ca tu să ai tot ce-i mai bun*. Adică, ce credeau ei că e mai bun pentru Benny, nu ceea ce își dorea ea. Adică, Benny făcea numai alegeri greșite. Să renunțe la bursa de studiu acordată de o universitate prestigioasă era greșit. Și să se apuce în schimb de cursuri de artă și de gastronomie era greșit. Să-și ia tot felul de slujbe proaste în speranța că o

să-și deschidă cândva o cafenea era greșit. Cât despre viața amoroasă a lui Benny, cu siguranță, și aici totul era greșit.

Benny se îndreaptă spre canapea și se așază în capătul de lângă fotoliul gol al tatălui ei, punând o mână pe cotieră. Se apleacă și trage în piept mirosul tapițeriei de tweed, adulmecând după vreo urmă de ulei de păr pe care îl folosea tatăl ei, chestia aia verde, de modă veche, cu care puteai alimenta o camionetă. Benny ar fi dat acum orice ca părinții ei să fie aici, așezați la locurile lor preferate, chiar dacă, din nou, nu ar fi înțeles-o.

Se trezește zâmbind acum, în camera asta, gândindu-se la alte timpuri. Mama ei, cocoțată pe cotiera canapelei, uitându-se la MTV cu fiica ei adolescentă și cu prietenele ei, în timp ce Benny spera ca mama să-și aducă aminte că are de rezolvat niște treburi de oameni mari și să dispară. Mami mereu fusese altfel decât mamele celorlalți copii. Super atletică, geniu la mate și, da, mare fan al videoclipurilor muzicale. Toată chestia asta cu muzica i se părea lui Benny, ajunsă la vârsta de treisprezece ani, ceva jenant. I se părea că mama ei făcea mereu lucrurile exact așa cum avea chef. Cu excepția cazurilor care aveau legătură cu tatăl lui Benny.

Telefonul îi bipăie. E Steve. I-a lăsat un mesaj vocal. Aflase ultimele vești. Îi pare rău, spune, deși nu a cunoscut-o niciodată pe mama ei. Zice că ar trebui să se vadă când Benny se va întoarce pe Coasta de Est. Vocea lui Steve e plăcută și domoală, și Benny simte că i se face piele de găină pe picioare, la fel ca și ultima oară când el a sunat-o.

Benny și Steve. De ani întregi, se tot certau și se tot împăcau. De fiecare dată, Benny își promite că e ultima dată. Ea nu îl sună niciodată. Dar, de fiecare dată, până la urmă îi răspunde la telefon și Steve o face să râdă, iar ea e de acord să se întâlnească.

Râsul lui Steve, vocea lui Steve, atingerea lui Steve. Cu ani în urmă, aceste lucruri o ajutaseră pe Benny să iasă la liman după despărțirea de Joanie. Părăsise New Yorkul și se dusese după Joanie până în Arizona, deși mai târziu s-a văzut nevoită să admită că Joanie nu-i dăduse nici un motiv să creadă că aveau să se împace. Și iat-o pe Benny, câteva luni mai târziu, holbându-se la cizmele ei, în secțiunea de muzică a unei librării din Midtown, când Steve a văzut-o și a venit la ea.

Steve a pocnit din degete în fața ei, ca să-i atragă atenția, și ea a ridicat ochii și a văzut un bărbat superb, masiv, cu un zâmbet larg, arătând spre căști, cu sprâncenele ridicate, apoi arătând spre consola la care stătea ea.

Benny i-a zâmbit și a încuviințat din cap. Steve a introdus căștile în consola de lângă ea și, la auzul muzicii, a început să dea din cap și să râdă încetișor.

Când au ieșit împreună pe strada înghețată, Benny începuse să creadă că poate totuși avea încă toate acele calități pe care Joanie le văzuse cândva la ea și poate că și altcineva le putea vedea. A durat ceva până când Benny să își dea seama că Steve, noul ei iubit pasionat de muzică și de navigație, o făcea să se simtă în egală măsură nesigură și dorită.

BYRON

Sunt lucruri de făcut, lucruri de discutat, Byron știe asta, dar nu vrea să aibă de-a face cu sora lui acum. Aranjamentele funerare sunt gata. Byron s-a ocupat de asta în timp ce o aștepta pe Benny să vină în California. Orice altceva poate să mai aștepte. Byron stă pe punte, la locul lui, cu fularul ridicat până la bărbie, uitându-se la valuri. Va sta aici cât de mult va putea și apoi se va duce acasă la mama lui.

După toți anii ăștia în care i-a fost dor de Benny, iat-o înapoi, dar, în loc de ușurare, nu simte decât indignare. Dacă lucrurile ar fi fost altfel pentru ei, Benny ar fi stat cu el acum. Probabil că ar fi desenat ceva în caietele alea de schițe ale ei. Are și acum schița aceea caraghioasă cu el făcând surfing, epuizat, cu picioarele care încotro. Dar Byron a fost mâhnit atâta vreme, încât nici nu a anunțat-o pe Benny despre boala mamei lor decât atunci când era prea târziu. Avusese de gând să o sune înainte ca mama lor să moară, chiar ar fi vrut, știa că nu mai era mult timp. Doar că nu și-a dat seama cât de puțin rămăsese, de fapt.

Vinerea trecută, Byron a intrat în casă și a simțit imediat, înainte să ajungă în capătul celălalt al bucătăriei, că mama lor murise. A găsit-o lângă bucătărie, pe podeaua din hol. Se putea întâmpla și asta, le-a spus doctorul mai târziu, o criză care îți curmă viața pe neașteptate. E ceva ce poate surveni atunci când organismul tău se luptă cu o boală îngrozitoare. Mami reușea totuși să se ridice singură în majoritatea zilelor, să-și toarne singură un pahar cu apă, deși mâinile îi tremurau, să dea drumul la muzică sau la televizor, până când, epuizată de atâta efort, se ducea direct pe canapea.

În timp ce Byron lua capul și umerii mamei lui în brațe și îi sprijinea fața rece de pieptul lui, se gândea la Benny, întrebându-se cum avea să-i spună, și se simți cuprins de un nou val de suferință, pe care și Benny avea să o simtă în curând. La început, nu a putut să scoată nici un cuvânt.

– Benny, Benny, atât a reușit să articuleze când ea i-a răspuns la telefon.

Byron s-a oprit, simțind că i s-a pus un nod în gât. Auzea zgomot pe fundal. Muzică și discuții și zdrăngănit de farfurii. Ca într-un restaurant. Și apoi a auzit-o pe Benny spunând:

– Byron? Byron?

– Benny, eu…

Dar Benny înțelesese deja.

– Nu, Byron, nu!

Apoi, după ce i-a dat vestea, Byron a închis telefonul și s-a gândit la toate celelalte telefoane pe care va trebui să le dea, la toate aranjamentele, la senzația pe care moartea mamei i-o provocase, la amintirile legate de moartea tatălui, la conștientizarea distanței de kilometri și de ani întregi dintre Benny și ceilalți, și a simțit că-l cuprinde din nou indignarea față de Benny.

La naiba, Benny.

În timp ce se apropie de casa mamei lui, vede o mașină închiriată în față.

Benny.

Byron intră pe ușa din bucătărie, își scoate pantofii și stă nemișcat, în șosete, ascultând cu luare-aminte. Liniște. Străbate coridorul, se uită pe fereastră în curte, se uită în fosta cameră a lui Benny, dar nici urmă de Benny.

Bineînțeles.

Merge mai departe, spre camera părinților. Iat-o, întinsă pe mijlocul patului, învelită în pătură, ca o ruladă imensă, sforăind încetișor. Făcea asta mereu când era mică, se băga în pat între mami și tati, lua pătura de pe tati și se răsucea în ea. *Rulada Benny!* țipa tati de fiecare dată, de parcă ea nu ar fi făcut același lucru în fiecare duminică dimineața. Benny știa cum să înveselească pe toată lumea, cum să-i binedispună pe toți. Dar asta era cu mult timp în urmă.

Și iar e cuprins de indignare. Un sentiment îngrozitor. Byron vrea să se repeadă înspre pat și să o trezească pe Benny. O secundă mai târziu, se întristează. Îi bipăie telefonul. Verifică. E un *reminder*. Domnul Mitch este pe drum.

DOMNUL MITCH

Când domnul Mitch intră în casă, Benedetta dă mâna cu el și îi ia haina. Byron aduce niște cești de cafea și biscuiți din bucătărie și scoate telefonul mamei din priză. Copiii lui Eleanor încă nu își vorbesc, dar fiica nu mai pare atât de iritată. Domnul Mitch e încă șocat de cât de mult seamănă copiii cu tatăl lor, unul cu pielea de culoarea mahonului, celălalt cu tenul într-o nuanță apropiată de cea a paielor ude, amândoi părând niște țânci încăpățânați acum, cu capetele lor frumoase ridicate semeț, cu colțurile gurilor căzute.

Benedetta își ghemuiește pe canapea corpul ei înalt de un metru optzeci și ia în brațe o pernă. Iarăși, ca un copil. Nu s-ar fi așteptat la așa ceva de la o femeie cu o ținută atât de impunătoare. Byron se apleacă în față, cu coatele așezate pe genunchi. Domnul Mitch își deschide laptopul și caută fișierul audio. Chiar că n-au nici cea mai mică idee, nu-i așa? Cred că e vorba numai despre ei. Îl pornește.

BYRON

Sunetul vocii mamei lui îl străpunge ca un cuțit.

B și B, copiii mei.

Sunetul vocii ei.

Vă rog, iertați-mă că nu v-am spus nimic până acum. Lucrurile stăteau altfel când eram eu de vârsta voastră. Lucrurile stăteau altfel pentru femei, mai ales dacă erai din insule.

Părinții lui Byron spuneau mereu *insule* de parcă ar fi fost singurele de pe pământ. Sunt aproximativ două mii de insule în oceanele lumii, și asta fără a mai pune la socoteală milioanele de bucăți de pământ înconjurate de mări și alte întinderi de apă.

Byron o aude pe mama lui oprindu-se ca să-și recapete suflul și își încleștează pumnii. *B și B, am vrut să stau cu voi și să vă explic unele lucruri, dar nu mai am timp și nu pot să plec fără să vă spun cum s-au întâmplat toate astea.*

– Cum s-a întâmplat *ce*? spune Benny.

Domnul Mitch apasă o tastă și oprește înregistrarea.

Byron clatină din cap. Nu li s-a întâmplat niciodată nimic, absolut nimic. Și asta spune multe despre o familie de culoare din America. Înainte de moartea părinților lor, singura problemă de familie era Benny, care-i speria pe mami și tati pentru că insista să le dea detalii despre viața ei amoroasă. Nu putea pur și simplu s-o aducă acasă pe iubita ei anul ăla și să-i lase pe părinți să se acomodeze încetul cu încetul cu întreaga situație? Și apoi, dacă anul următor s-ar fi întâlnit cu un tip, le-ar fi putut explica mișcarea. Să le spună treptat. Și ei ar fi acceptat, până la urmă.

Dar nu, Benny era Benny. Cerșea mereu atenție, avea mereu nevoie de validare, și asta începuse în facultate. Nu mai era surioara înțelegătoare de altădată. Benny devenise genul de persoană care nu era deschisă dialogului. Dacă nu erai de partea ei, însemna că ești împotriva ei. Dacă Byron s-ar fi purtat așa, dacă Byron ar fi plecat de fiecare dată când cineva nu era de acord cu el, dacă cineva nu-l accepta imediat, dacă cineva nu îl trata corect, unde ar fi fost astăzi?

Nu că Byron ar avea de ce să se plângă. Îi place nespus meseria lui, s-a născut să fie oceanolog. Și se pricepe al naibii de bine la asta, i s-a oferit

chiar și un post de director la institut. Oricum, câștigă mult mai bine acum decât dacă ar fi director, mulțumită apariților lui publice și colaborărilor ca referent de specialitate pentru diferite filme și cărți. Câștigă chiar de trei ori mai bine, de fapt, dar vrea ca acest lucru să rămână între el și contabilul său.

Byron nu și-a propus să fie cel mai popular specialist afro-american în oceanologie pe rețelele de socializare, dar are de gând să profite de asta cât de mult se poate. Tocmai a fost propus din nou pentru postul de director, deși știe că Marc, colegul lui, visează și el la același post.

Sunt șanse, crede Byron, să audă aceleași argumente de la fondatori. Că centrul are nevoie de Byron *acolo* în calitate de ambasador, că Byron a atras o atenție fără precedent asupra muncii institutului, că a facilitat obținerea de fonduri și că a trezit interesul la întâlniri internaționale, mai mult decât ar fi reușit oricine altcineva.

Ultima oară, Byron le-a contracarat argumentele jucând rolul băiatului de comitet cu cel mai larg zâmbet, spunând că s-ar descurca chiar mai bine din biroul de operațiuni, ajutând, în același timp, centrul să se perfecționeze. Terminase conversația aceea incomodă și ieșise călcând apăsat, ușor arogant, cât să le arate că decizia lor nu-l tulbura câtuși de puțin.

Așadar, încă o încercare. Dacă institutul tot nu o să-i acorde mai multă putere de decizie în treburile organizaționale, va căuta alte căi pentru a-și clădi influența. În fond, Byron fusese cel chemat să vorbească la televizor despre vulcanul subacvatic din Indonezia. Tot el fusese ales să prezinte acea lucrare la întrunirea de la Stockholm. Byron fusese solicitat de japonezi în proiectul privind cartografierea subsolului marin. El fusese cel fotografiat alături de doi președinți și prezentat de actualul președinte drept un exemplu strălucit al Visului American împlinit. Cam tot în perioada aceea, prietena lui îi spusese că era prea plin de sine și îl părăsise.

– Nu e genul de exemplu pe care aș vrea să-l urmeze copiii mei, i-a strigat Lynette lui Byron în seara aceea.

Fusese într-adevăr cel mai crud lucru pe care o femeie i l-ar fi putut spune unui bărbat. Iar el nici nu a avut habar până atunci că Lynette se gândise vreodată la copii.

Lynette chiar nu pricepea. Dacă erai invitat la Casa Albă, te duceai fără să mai stai pe gânduri, nu conta cine se afla în Biroul Oval. Era o ocazie să susții lucrurile care contau. Să critici tăierile fondurilor de cercetare, să ceri

acces mai larg la o educație științifică de calitate. Era o șansă în plus pentru un bărbat de culoare să fie la masă cu factorii decizionali cei mai importanți, în loc să tresară la abuzuri. În loc să stea afară, dincolo de o altă ușă închisă.

Dar Lynette nu era de acord. Lynette nu pricepea prin ce trebuia el să treacă pentru a fi văzut și auzit în această lume. Deși mama lui înțelesese.

– Ce ai de gând să faci? îl întrebase mama lui odată, când pomenise că fusese supus unui tir de critici din partea unor colegi de liceu. Faci ceva rău, Byron? Crezi că ești o persoană rea pentru că ai luat o notă bună la test? Pentru că munca ți-e apreciată? Ai de gând să lași să te oprească părerea altcuiva despre cine ar trebui de fapt să fii și ce ar trebui să faci?

Ochii mamei scânteiau, la fel ca de fiecare dată când se afla la malul mării.

– Deci, ce ai de gând să faci? spusese ea. La cine ești gata să renunți?

În orice caz, Byron nu avusese de gând să renunțe la Lynette. Ea era cea care renunțase. Dacă era după el, ar fi fost cu ea și acum. Dar ea luase hotărârea, și Byron nu era genul de om care să se umilească. Ăsta era un alt lucru pe care Lynette nu-l înțelegea. Lucrurile peste care Byron nu putea trece.

E ciudat cum decurseseră lucrurile cu Lynette. Nu obișnuia să aibă relații cu persoanele cu care lucra. Ani de zile, reușise să respecte regula asta. Știa mulți tipi care nu aveau nici o problemă cu asta, dar, lăsând la o parte dinamica de la locul de muncă și chestiunile legate de hărțuire, pur și simplu nu voia să facă asta. Și da, se simțea uneori singur.

Tot timpul petrecut cu calcule, ședințe și articole și, la început, expedițiile cu vaporul, săptămâni la rând, pentru cartografierea apelor adânci. Și, mai târziu, cărțile și aparițiile în public. Aeroporturi și camere de hotel. Cum ar fi putut un tip ca el să aibă o relație care să dureze mai mult de o noapte?

Cable, consilierul autonumit al lui Byron în toate cele, paria pe întâlnirile online. Ce-i drept, așa își întâlnise el soția. Cable avusese noroc. Dar de unde să aibă Byron atât timp ca să treacă în revistă toate descrierile și să meargă la întâlniri ca să cunoască persoane noi? Byron întâlnea mereu oameni noi, nu asta era problema.

Și atunci a apărut Lynette.

– Scuze, spune acum Benny, și gândurile lui Byron se risipesc. Scuze, domnule Mitch, spune ea din nou, făcându-i ușor cu mâna, putem să continuăm.

Domnul Mitch dă clic pe fișierul audio.

Voi, copii, trebuie să aflați adevărul despre familia voastră, de unde venim și cum l-am cunoscut pe tatăl vostru. Voi doi trebuie să aflați adevărul despre sora voastră.

Byron și Benny se uită unul la altul, cu gurile căscate.

B și B, știu că sunteți șocați. Dar aveți puțină răbdare și lăsați-mă să vă explic.

Byron și Benny se uită la domnul Mitch și spun amândoi același lucru.

– Sora noastră?

SORA

Care soră? Ce înseamnă asta? Ce s-a întâmplat cu ea? Ea și Byron vorbesc amândoi odată, punând aceleași întrebări sub diferite forme, vrând, de fapt, să afle: *Cum e posibil așa ceva?*

Domnul Mitch clatină din cap și insistă ca Benny și Byron să asculte mai întâi toată înregistrarea, așa cum le-a cerut mama lor. Se apleacă spre laptop. Benny se uită la chipul fratelui ei, la ochii lui mari și negri, ca ai tatălui lor, ca ai ei, și rememorează momentele petrecute alături de fratele ei, când alergau împreună pe plajă, când se strâmbau unul la altul la cină, când Benny stătea aplecată asupra temei la matematică, cu Byron lângă ea, explicându-i exercițiile. Și în tot acel timp, aveau o soră care nu era cu ei?

Cum e posibil ca ei să nu fi știut? Părinții lui Benny erau căsătoriți de-o veșnicie, și tati chiar îi spusese odată că el și mami și-ar fi dorit și alți copii, dar nu fusese decât Byron, la început. Apoi a apărut și Benny, câțiva ani mai târziu, făcându-le o bucurie imensă părinților și încântându-i cu trupușorul ei dolofan și cu zâmbetul caraghios.

–Mi-am dat seama din prima clipă că ai zâmbetul mamei tale, exact ca și fratele tău, i-a spus tati, ciupind-o de bărbie.

Gura era singurul lucru pe care nu-l moștenise de la tati. Gura și pielea palidă.

Benny crezuse mereu că părinții ei erau făcuți unul pentru celălalt. Aveau multe în comun, amândoi erau din Caraibe, amândoi orfani, amândoi emigraseră în Marea Britanie înainte să se mute împreună în Statele Unite. Dar oricum nu conta, fusese dragoste la prima vedere, așa spuneau mereu, și unii oameni erau sortiți să se întâlnească, indiferent de situație.

– Mama voastră credea că sunt așa de chipeș, că leșina pe loc, glumea tati.

Toată lumea auzise povestea asta. Într-o zi, la Londra, Bert Bennett o văzuse pe Eleanor Douglas leșinând și alergase să o ajute, și, cum se spune, restul e istorie. Uneori, când tati spunea povestea asta, se apleca și își freca nasul de al mamei, așa, fără motiv. Un pupic cu năsucul. Acum se mai îndrăgostește cineva așa? Fără ezitări, fără teamă? Sau e toată lumea ca Benny?

Și oare toate cuplurile ascund secrete atât de mari față de copiii lor?

ATUNCI

B și B, știu, trebuie să vă explic de ce n-ați știut niciodată nimic din toate astea. Dar trebuie să o iau de la început ca să înțelegeți. Nu e vorba doar de sora voastră. Mai sunt și alții implicați, așa că aveți răbdare. Totul începe cu ce s-a întâmplat pe insulă cu mai bine de cincizeci de ani în urmă. Totul începe cu o fată pe nume Covey.

Covey s-a născut într-un oraș de la malul mării, o mare adâncă, cu valuri albastre, care deveneau turcoaz când atingeau țărmul. Și cu cât Covey creștea, cu atât îi era mai greu să stea departe de apă. Când era micuță, tatăl ei o ținea pe umeri în piscină și o arunca în adânc. Dar mama ei fusese cea care o învățase să încalece valurile și asta i-a hotărât soarta.

Da, știu că poate vă gândiți la plajele acelea minunate din Caraibe, cu ape line, transparente, unde poți vedea peștii înotându-ți pe la glezne. Da, există și așa ceva, dar locul unde a crescut Covey avea un renume printre surferi și erau plaje unde, dacă nu știai ce ai de făcut, valurile te trăgeau în adânc. Așa era și locul preferat al mamei ei. Nu e pentru copii, spunea mereu tatăl lui Covey, dar mama o ducea oricum acolo. Iar Covey a devenit din ce în ce mai puternică. Și urma să-i fie de folos acea putere când situația avea să se înrăutățească.

COVEY

Chiar și spre sfârșit, acel moment purta cu sine ceva special, care le făcea mereu pe femei să râdă.

Twist, twist, twist.

Acelea erau zilele preferate ale lui Covey, când termina orele și putea să-și dea jos pantofii de școală și să stea la bucătărie cu femeile, cu radioul dat tare pe posturi care difuzau calypso și rockabilly, cu aroma care li se urca la cap când deschideau borcanele de fructe îmbibate în rom și vin de Porto. Izul de vegetație luxuriantă amestecat cu briza sărată, strecurându-se printre jaluzele și răcorindu-le gâturile asudate. Bârfe șoptite și râsete.

Mama lui Covey și Pearl, care le ajuta la treburi, aveau o mică, dar înfloritoare afacere cu torturi. Majoritatea oamenilor pe care-i cunoșteau erau căsătoriți prin drept comun, inclusiv părinții lui Covey, dar o căsătorie formală era mai respectată, și cei care aveau bani făceau mereu nuntă. În astfel de ocazii, un tort cu fructe era indispensabil. Și aici interveneau mama și Pearl.

Mama râdea mereu când făcea tort cu fructe. Și era mereu un moment în care nu rezista atracției muzicii de la radio.

– Vino, Pearl, spunea ea, dar lui Pearl nu prea îi plăcea să danseze.

Îi zâmbea cu gura închisă, așa cum făcea mereu și dădea din cap în ritmul muzicii, în timp ce mama ridica o spatulă plină cu aluat și o flutura prin aer dansând, făcând un pas înainte și unul înapoi spre Covey și luând-o apoi de mână. *Cuh-vee, Cuh-vee, Cuh-vee*, fredona ea pe acordurile muzicii. O trăgea pe Covey după ea, răspândind prin aer aromele de zahăr granulat, unt și pomadă de păr, în timp ce se învârteau de colo-colo, dansând prin sufragerie și prin living.

Lui Pearl îi plăcea să fie serioasă cu mama.

– Doamna Mathilda, spunea, pe un ton vădind mai degrabă o mustrare decât respectul față de șefa ei. Torturile astea nu se fac singure, să știți.

Demult, când Covey era mică, mama dansa cu tata în curte. Se întâmpla când era pană de curent și puneau lumânări în pahare de sticlă, pe marginea verandei, și scoteau radioul afară. Mama se apropia de tata și îl mângâia încet pe spate. La un moment dat, mama și tata o luau fiecare pe Covey de

mână și dansau cu ea. Uneori, tata o ridica pe Covey în brațe și o lăsa ușor pe spate, în timp ce mama râdea.

În lunile acelea de dinainte să dispară, mama râdea foarte rar. Chipul îi înghețа ori de câte ori tatăl lui Covey trecea pe lângă ea. Era unul dintre acele lucruri de adulți pe care Covey nu avea să le înțeleagă decât mult mai târziu. La fel ca și apăsarea sărutării mamei în toiul nopții.

Covey simțise sărutul în somn. Apoi un altul. Apoi o mână trecându-i prin păr. O dâră de parfum de trandafiri și mirosul sărat al frunții mamei. Era duminică dimineața și se luminase bine de ziuă. Mama sigur o lăsase să doarmă mai mult. A așteptat. Nici urmă de mama. S-a ridicat și s-a dus la bucătărie. Nici urmă de mama.

Douăsprezece ore mai târziu, nici urmă de mama. Pearl a plecat după cină, ca de obicei. Tata s-a întors acasă amețit de băutură, ca de obicei.

Două zile mai târziu, nici urmă de mama. Polițiștii au venit la ei acasă, încuviințând la ceea ce zicea tata. Da, spuneau, o să vadă ce pot face.

O săptămână mai târziu, tata a luat-o de mână și i-a șters lacrimile de pe obraji. Mama o să vină în curând, o să vadă că așa va fi. Tata era mai beat decât de obicei. Pearl a îmbrățișat-o pe Covey mai strâns decât de obicei.

O lună mai târziu, tot nici o veste de la mama.

Și nici un an mai târziu.

Și nici cinci ani mai târziu.

Tata își petrecea din ce în ce mai mult timp la luptele de cocoși. Ținea o sticlă ascunsă în spatele unei cutii, într-unul dintre magazine. O văzuse Covey. Pearl încă o îmbrățișa pe Covey înainte să se întoarcă seara la ea acasă. Covey încă se trezea în miezul nopții, adulmecând aerul în căutarea mirosului de trandafiri și de sare.

LIN

Trecuseră deja șase ani când Johnny „Lin“ Lyncook s-a resemnat în cele din urmă cu faptul că femeia lui nu avea să se mai întoarcă acasă, nici măcar de dragul fiicei lor. Stătea în curte cu o sticlă de bere în mână și privea o șopârlă năpustindu-se după insecte prea mici ca să poată fi zărite, gândindu-se cât de greu îi fusese să se descurce, cu sau fără Mathilda. Pentru Lin, viața fusese mereu grea, la fel ca și pentru părinții lui, la fel ca și pentru toți acei oameni simpli care trecuseră oceanul generații după generații.

Tatălui său îi plăcea să le povestească băieților cum unii dintre ai lor porneau de la zero în America, în condiții degradante, dar reușeau să supraviețuiască. Demult, în 1854, le spunea el, unora dintre oamenii care lucrau la Canalul Panama li se făcea atât de rău, că vomitau fiere neagră și ochii li se îngălbeneau. Mulți dintre muncitorii chinezi care fuseseră aduși să lucreze la proiect cereau să fie trimiși într-un loc mai sigur. Unii ajungeau pe insulă. Deja slăbiți de munca grea și de boală, puțini supraviețuiau. Unul dintre supraviețuitori deschisese un magazin de aprovizionare angro, stabilind un precedent care a încurajat și alți imigranți chinezi să-i urmeze exemplul.

Și așa a apărut familia Lin. Un nou secol, o ușă deschisă spre o nouă șansă. Sau cel puțin așa speraseră. Tatăl lui Lin venise din Guangzhou ca bucătar și, la un moment dat, a început să figureze în documente drept *Lyncook*. Își făcuse contract de muncă, își adusese soția și pe băiețelul lor, Jian, curând rebotezat Johnny, și se alăturase proprietarilor locali de magazine. Când și-a deschis în sfârșit primul magazin, a pus la intrare o firmă pe care scria: *La Lin*. *Bunuri neperisabile și alte mărunțișuri*, iar oamenii au început să-l strige domnul Lin, iar pe fiul lor mai mare, Lin. Mai târziu, au urmat alte magazine și alți fii cu nume englezești. Dar, până acolo, drumul fusese unul anevoios.

Ceai de pește. Asta era tot ce mâncau, mai mereu, pe vremea când Lin era doar un puștan. Mama lui Lin făcea o fiertură dintr-un cap de pește și o servea zi de zi, cu puțină ceapă verde și cu piper. Abia după mulți ani, Lin și-a dat seama că alte familii de pe insulă făceau ciorba cu bucăți de pește, cu banane verzi și poate chiar cu creveți. Pe atunci, părinții lui își

permiteau deja și alte lucruri. Magazinele familiei începeau să fie profitabile. Tatăl lui punea la uscat carnea de porc și atârna hălcile în cârlige de-a lungul verandei, iar băieții stăteau în curte și priveau bucățile răsucindu-se în bătaia brizei.

Dar asta a fost mai târziu.

La început, doar orele de aritmetică îi mai abăteau lui Lin gândul de la foame. Profesorii spuneau că băiatul avea sclipiri de geniu. Dar Lin știa deja că nu era de-ajuns să te pricepi la calcule, ci trebuia să-ți dorești să le sfidezi logica pentru a reuși în lumea asta. Trebuia să-ți dorești să riști. De când era mic, îi privea pe bărbații care jucau Sue Fah[2] și încerca să ghicească probabilitățile. În liceu, începuse să parieze pe cai. Și apoi a descoperit luptele de cocoși și așa a făcut primul pumn de bani. A tras în piept mirosul de bancnote amestecat cu praf și sânge. Și a simțit pentru prima oară izul șansei reale la un viitor.

Lin și-a dat seama că puteai să-ți sporești șansele de câștig urmărind cum își creștea proprietarul păsările sau ce suplimente le dădea. Cu banii câștigați, a modernizat magazinele tatălui său și le-a cumpărat părinților o casă cu tamarini și alți arbori exotici. Mama Lin făcuse patru băieți, dar doar doi supraviețuiseră tuberculozei și doar Lin rămăsese în oraș.

Lin a fost întotdeauna loial familiei sale. Așa fusese crescut. Când câștiga mult din pariuri, dădea mereu bani văduvelor și copiilor fraților lui. Și când s-a născut Covey, a angajat o menajeră, pe Pearl, cea mai bună bucătăreasă din parohie, pentru că asta își dorea mama lui Covey. Dar apoi banii nu au mai venit.

Cu timpul, crescătorii de cocoși descoperiseră steroizii, care umflau păsările, dar care făceau totodată animalul mai greu de mânuit, mai ales dacă avea și lame. Un proprietar dintr-o parohie învecinată murise după ce propria pasăre îi retezase brațul. Nici măcar nu văzuseră când se întâmplase, asistaseră doar la moartea lui, când un jet roșu de sânge începuse să-i țâșnească brusc din încheietură.

Lin se bazase pe un câștig mare cu pasărea aia. În schimb, incidentul i-a adus numai pierderi, iar nevasta lui Lin a devenit din ce în ce mai arțăgoasă, mai certăreață, după care mai tăcută și, în cele din urmă, mută. Într-o zi pur și simplu a dispărut, lăsând în urmă un bilet și pe fiica lor de doisprezece ani, care se tot ținea după el prin casă, privindu-l cu ochii rotunzi ai mamei sale.

Lin bănuia că Mathilda îl părăsise după ce intrase sub sfera de influență a mișcării *Independența Forței Negre Rasta,* care se răspândise prin oraș, deși ea se tot plânsese că Lin nu-i făcuse o nuntă formală. Pe lângă faptul că Lin mergea întruna la luptele de cocoși.

– Nu-ți plac pariurile? o întrebă Lin odată. De unde crezi că fac rost de bani pentru magazine? Jumătate dintre clienții noștri cumpără pe credit, și nu mai plătesc niciodată, apropo. Ar trebui să nu-i mai primesc? Din ce bani crezi că am luat casa asta? *Ș*e crezi tu, că bănetu' ăsta-i picat din cer?

Femeia se uita la el uimită, ca de fiecare dată când Lin vorbea în dialect în prezența fiicei lor.

Nu, Mathilda nu apreciase niciodată ce noroc dăduse peste ea. Unii negustori aveau soții dincolo de ocean sau femei la marginea orașului, dar nu și Lin. Și totuși, era genul de femeie pe care un bărbat încerca s-o suporte. Toată pielea aia ieșindu-i din cămașă. Felul în care își ducea fata în larg fără să clipească, îngrozindu-l pe Lin și umplându-l în același timp de entuziasm.

În anii epuizanți, dar plini de speranță de după Al Doilea Război Mondial, mulți dintre cei care reveniseră pe insulă, după ce slujiseră în cadrul Forțelor Regale Aeriene, nu vorbeau decât despre reîntoarcerea în Marea Britanie. Unii dintre tinerii chinezi din capitală părăseau insula și se îndreptau spre Florida. Dar Lin nu voia să emigreze din nou, voia doar să-și sporească averea acolo unde era. Mathilda, cu doi ani mai tânără decât Lin, spunea că îi admiră atitudinea. Când erau singuri, își trecea mâna peste creștetul lui și spunea că-i place la nebunie părul ăla al lui, negru, drept și aspru ca o perie.

Lin ar fi putut să se însoare cu altcineva. Mama lui Lin îl tot bătuse la cap să se căsătorească cu „o fată potrivită", una dintre cele care tocmai veniseră din China. O fată care știa cum să facă curat de Anul Nou Chinezesc. O fată care știa să le pregătească celor mici pliculețele tradiționale cu bani, *Fung Bow*. O fată care știa să gătească mâncare aducătoare de noroc, o fată cu care familia să se poată mândri când oaspeți de vază ar fi venit la ei de sărbători.

Și el știa că Mathilda nu ar fi pierdut prea mult timp cu el. Tot ce avea de făcut ca să găsească pe unul mai înstărit era să arunce o ocheadă către vreun proprietar de hotel de pe coastă sau chiar către unul dintre starurile alea de cinema care se îmbogățiseră, în ciuda faptului că stăteau aproape toată ziua

la plajă. Dar, într-o zi, Mathilda i-a spus că e însărcinată, și Lin și-a dat seama că de fapt asta își dorea. Să trăiască cu Mathilda și cu copilul lor.

Dragostea e un lucru uimitor, iar felul în care ea dispare, încă de două ori pe atât. Da, Lin trebuia să accepte faptul că acum rămăseseră singuri, el și fiica lui. Fuseseră abandonați.

În trei ani, umerii și pieptul lui Covey se dezvoltaseră, și ea crescuse mai înaltă și înota mai rapid decât toate fetele și majoritatea băieților din parohie. Ochii ei căpătaseră o privire care semăna cu a lui. Fata era ca el. Nu era vorba doar de talent. Nu o făcea doar de distracție. Era disperată să câștige.

Covey tot câștiga, dar Lin pierdea. Și era ciudat, pentru că Lin știa mai bine de atât, teoretic vorbind. Știa că n-ar trebui să parieze fără oprire. Știa că n-ar trebui să-și cheltuiască toți banii pe băutură. Lin nu uita niciodată vreun număr, avea șiruri întregi în minte, dar nu-și putea aminti nici în ruptul capului clipa când încetase să se mai poată înfrâna.

La un moment dat, Lin a început să se gândească, din nou, la oamenii care plecaseră. Se gândea să vândă ce mai avea și să plece înapoi în China.

– Ce China? i-a zis singurul lui frate. *Tu ești de-al insulei acum*. Ce China?

Și mai era și Covey. Lin știa că nu putea s-o ia cu el, nu cu fața de mulatră a mamei ei, cu nasul ei lung și accentul ei englezesc. Probabil că nu îi spusese mai mult de un cuvânt-două în Hakka[3], de când era în scutece. Nu și-ar găsi niciodată un soț acolo. *Cho!* Își pierdea timpul, știa bine, frământându-se în legătură cu fata asta, care oricum începea să-și cam ia nasul la purtare cu el. Îi răspundea în felul ăla modern, în loc să facă ce i se spune. Bănuia că fiica lui era deja o cauză pierdută. Și totuși, a rămas.

Joc de noroc originar din Jamaica
Dialect vorbit de populația omonimă, în provinciile din sudul Chinei și în Taiwan

GOLFUL

Până ca golful să devină faimos, îl aveau pe tot la dispoziție numai pentru ei.

Trage, trage, trage.

Nici un locuitor respectabil al insulei, cu excepția lui Covey și a prietenei ei, Bunny, nu mergea acolo în timpul săptămânii fără barcă sau placă de surfing.

Trage, trage, trage.

Din când în când, vedetele de cinema și scriitorii care aveau case sus, pe coastă, veneau cu prietenii lor fascinanți și se întindeau pe nisip, dar, în cele mai multe după-amiezi, plaja era pustie la ora când veneau fetele.

Trage, trage, trage.

Duminica, Covey și Bunny se purtau ca majoritatea fetelor de cincisprezece ani, se plimbau pe țărm în costume de baie identice, din două piese, împungeau cu bețe meduzele eșuate, se îngropau una pe alta în nisip până la gât, mâncau biban proaspăt și chec cu manioc, pregătite la foc deschis de Fishie și de soția lui, după care se spălau pe mâini în valurile înspumate.

Fishie era o instituție în sine pe insulă. Încă de pe vremea când tatăl lui Covey și cel al lui Bunny erau mici copii, ea prepara și vindea la prânz pește proaspăt prins. Îl văzuse pe tatăl lui Bunny mergând la război pentru Marea Britanie și revenind de peste ocean ca să-și crească cei doi copii, spre deosebire de alții, care făcuseră stânga-mprejur și se întorseseră în Anglia sau în Țara Galilor sau prin alte părți. Îl văzuse pe tatăl lui Covey crescând, de la *o chestie mică, slăbănoagă*, cum îi spunea mereu lui Covey, cu un chicotit, la o *chestie mare, slăbănoagă*. Și acum, băieții ăștia deveniseră bărbați, mereu în centrul atenției prin preajma lui Fishie, cu sticle de băutură în mâini, dezbătând independența insulei față de Marea Britanie.

În unele weekenduri, când tatăl lui Covey nu era beat-turtă, le ducea pe fete și pe prietenele lor cu mașina sus, pe coastă, la cascadă. Alergau pe sub căderea de apă, chicotind când stropii reci le împroșcau.

– *Uită-te la mine, tati!* striga Covey. *Uită-te la mine!*

Erau tare frumoase zilele acelea în care reușea să-l facă pe tatăl ei să râdă în hohote. Erau tare frumoase zilele acelea când simțea că era mai importantă pentru tati decât câțiva cocoși împuțiți care se omorau în bătaie.

Dar în timpul săptămânii, Covey și Bunny își puneau casca de înot, iar Covey redevenea ea însăși.

Covey era la clubul de înot când a văzut-o pentru prima oară pe Bunny. Covey călca apa, recitând în gând niște versuri pe care le memorase pentru școală. Și chiar atunci a apărut Unchiul Leonard, prieten cu tatăl ei, însoțit de fiica lui, Bunny.

Unchiul Leonard i-a dat drumul la mână fiicei lui și a împins-o ușor spre instructor. *Trebuie doar să te concentrezi, Bunny*, i-a spus el și s-a îndepărtat, în timp ce Bunny a făcut câțiva pași înainte. Covey nu o mai văzuse până atunci, merseseră fiecare la altă școală, dar îl mai văzuse pe Unchiul Leonard venind să-l ia pe tatăl ei, cu camioneta lui albă. Pe atunci, mama încă locuia cu ei și o auzea mormăind, mai mult pentru sine, de fiecare dată când el și tata se duceau la luptele de cocoși.

La piscină, Bunny făcea tot ce îi spunea instructorul, iar pe chipul ei rotund ca o lună se citea îngrijorarea. Era începătoare, dar prindea repede. Într-o zi, mama lui Bunny a venit să o vadă, și ea a zâmbit. Covey și ceilalți copii se uitau unul la altul, surprinși. Bunny avea cel mai minunat zâmbet, un zâmbet cum nu mai văzuseră vreodată la nimeni. Nici măcar mama lui Covey nu zâmbea atât de frumos. Pe măsură ce trecea timpul, Covey a observat că, în afară de zâmbet, Bunny mai avea și altceva. Când înota, nu părea să obosească niciodată.

După orele de înot, Bunny se ducea acasă la Covey. Stăteau amândouă la masă în bucătărie, una lângă alta, legănându-și picioarele, cu mațele chiorăindu-le de foame, așteptând ca Pearl să le dea niște frigărui de fructe sau niște găluște fierbinți, în timp ce le pregătea și cina. Dacă nu se întuneca încă, alergau prin curte după șopârle, după care se cățărau într-un migdal enorm, până când mama le striga să coboare.

Apoi Covey i-a spus lui Bunny că voia să înceapă antrenamentele în golf.

– Dar de ce? a întrebat Bunny. Avem piscina.

– O să vezi, a spus Covey, aruncând o privire spre coastă.

– Dar e sigur?

Covey a ocolit răspunsul, dar a văzut, în strălucirea din ochii lui Bunny, că nici nu era nevoie de vreun răspuns.

Aveau timp mai mult să înoate când tații lor mergeau la luptele de cocoși. Covey și Bunny se rugau de băieții vecinilor să le ducă cu mașina mai departe, pe coastă. În timp ce tații lor ștergeau petele de sânge de pe dolari, fetele erau deja pe nisip, își scoteau pantofii și hainele și se aruncau cu capul înainte în apele de safir.

De când se împrietenise cu Bunny, Covey nu mai simțea lipsa unui frate sau a unei surori. Simțea că-și găsise o soră pe pământ și pe apă. Covey înota mai repede decât Bunny, dar Bunny rezista o veșnicie și ținea cea mai dreaptă linie din câte văzuse vreodată Covey. Covey se mișca precum un delfin, în vreme ce Bunny era ca una dintre țestoasele acelea uriașe care puteau traversa lumea fără să se rătăcească nici o clipă.

Lumea o tachina pe Covey în legătură cu înotul. Era iute ca fulgerul, spuneau unii. Când venea însă vorba despre Bunny, deseori tăceau cu toții. Deși prin oraș se tot vorbea. Bunny impunea respect. Bunny era *un spirit de cuceritor*. Când au împlinit șaisprezece ani, lucrurile au început să se schimbe. Oamenii le spuneau de-acum *domnișoarele*. Covey știa ce credeau unii despre domnișoare. Că trebuiau să aibă mai mult *respect* pentru mare și pentru forța ei. Că ar trebui să nu se mai expună pericolelor și să nu mai meargă în golf.

– Nu e firesc, zicea tati.

Când Covey era încă mică, tatăl ei punea pariuri și îi spunea că o să investească banii în cursuri de înot pentru ea. Tati îi plătise cursurile chiar și atunci când nu mai rămânea nici un ban pentru alte cheltuieli, și, de-a lungul anilor, pe măsură ce etajera din camera ei se umplea de medalii, Covey i-a arătat că meritase din plin efortul. Dar apoi Covey a decis că nu era de ajuns.

Pentru că tatăl ei se înșela, nu era nimic mai firesc pentru Covey decât să înoate în mare. Și atât timp cât o avea pe Bunny, Covey știa că poate să continue să facă ce îi plăcea cel mai mult.

– Cursa din port, i-a spus Covey lui Bunny. Hai s-o facem! Hai să vedem dacă putem să facem rost de bani să mergem în capitală.

– Cursa din port? a spus Bunny. Știi că nu-mi place să particip la întreceri!

– Dar am putea câștiga!

– Nu, *tu* ai putea câștiga, Covey!

– Dar și tu ai putea termina între primii trei, sunt sigură. E o cursă frumoasă, lungă, așa cum îți place. Și în plus, ceilalți înotători buni de pe

alte insule n-ar avea curajul să vină aici.

Insula lor era una dintre cele mai mici țări de pe pământ, dar avea unul dintre cele mai mari porturi naturale din lume. Se povesteau multe despre primejdiile care pândeau în acele ape.

Fiecare locuitor al insulei avea propria poveste cu rechini. Rechini care nu lăsau nimic în urma lor, în afară de câte un trunchi de om adus la mal. Rechini care țâșneau numaidecât atunci când cineva arunca vreun câine mort de pe stânci. Rechini care dădeau târcoale bancurilor de nisip de pe coasta de sud. Și totuși, toată viața ei, Covey nu văzuse nici măcar o aripioară de rechin în apă. Baracude, în schimb, da. Dar se întreba dacă întâlnirile cu rechini nu erau, de fapt, ca poveștile cu fantome, acele povești pe care nu le prea credeai, dar care totuși te băgau în sperieți.

Covey avea s-o convingă pe Bunny să participe la cursa din port, știa asta.

– O să fie și bărci care să ne urmărească, nu? a întrebat Bunny.

– Sigur, a spus Covey. Ascultă, recunosc că mi-e cam teamă, dacă mă gândesc mai bine. Dar înotăm aici, așa că de ce n-am înota și acolo? Crezi că nu ți-ar face plăcere să participi?

Bunny a clătinat din cap.

– Atunci nu mai sta pe gânduri, vino cu mine.

Covey nici nu se gândea să nu meargă. Nu-și putea imagina cum ar fi fost să nu simtă spuma mării pe piele când scotea brațul din apă, lumea verde-albăstruie ce devenea neagră în adâncuri, cerul senin deasupra, și chiar sarea ce-i ardea buzele. Visa să fie invitată să concureze în străinătate. Știa că era imposibil, dar ar fi fost biletul ei de plecare de pe insulă. Pentru că, da, Covey avea de gând să plece într-o bună zi din oraș, chiar dacă mama ei nu s-ar fi întors niciodată după ea.

– Și dacă tatăl tău nu e de acord? a întrebat Bunny.

– O să mă gândesc la asta mai târziu, a răspuns Covey.

Trei după-amiezi pe săptămână, Covey s-a luptat cu valurile, cu teama de rechini, cu acidul lactic, hrănindu-se cu visurile ei de campioană. Trei după-amiezi pe săptămână, Bunny s-a dat cu grăsime pe față, s-a luptat cu înțepăturile de meduze și a studiat temeinic harta portului. Pentru că oriunde se ducea Covey, Bunny voia să o urmeze.

COVEY ȘI GIBBS

În zilele de demult, băieții se strecurau pe furiș în carenele bărcilor de pescuit abandonate, le transformau în plăci de surfing și înfruntau valurile. Unii făceau surfing pe bucăți de spumă poliuretanică de la frigidere. Modelau spuma și o laminau cu rășină și fibră de sticlă. Râdeau când săreau de pe placă și fugeau spre nisip. Când în orașul lui Covey au apărut plăcile de surfing fabricate, ea a fost gata să-și încerce norocul la acest sport.

Și s-a dovedit a fi înzestrată cu un talent înnăscut. Nu avea o placă a ei, dar Gibbs Grant avea una. Covey tocmai împlinise șaisprezece ani când Gibbs s-a înscris la clubul de înot. Era mai mare decât ea și venise destul de curând în oraș. Familia lui se mutase mai aproape de rude după ce o companie de minerit cumpărase pământurile tatălui său. Covey auzise vorbindu-se despre băiatul acela Grant, dar când l-a văzut prima oară ieșind din vestiar și îndreptându-se spre piscină, a știut că drumurile lor nu se intersectaseră niciodată. Era sigură de asta, altminteri ar fi observat.

Covey depășise vârsta la care băieții o trăgeau de codițe. Acum era la vârsta la care băieții șușoteau când trecea pe lângă ei, o fluierau din mașină, stăteau prea aproape de ea la petreceri, o făceau să se simtă jenată, o speriau și, uneori, o făceau să viseze cu ochii deschiși. Dar nici unul nu reușise să facă ce a reușit acel băiat când a intrat în club în ziua cu pricina.

În timp ce Gibbs se îndrepta spre marginea piscinei, Covey se uita la el și se simțea de parcă acest băiat, privind-o fix cu ochii ăia ai lui, tocmai ar fi întins mâna spre ea și ar fi împins-o în adâncuri, departe de tot.

– Acum înțeleg de ce ți se spune Delfinul, i-a zis el mai târziu.

– Ah, da?

– Ești rapidă.

Covey a ridicat din umeri și a rămas cu privirea pironită-n jos, la picioare. Ca de obicei, pielea degetelor i se cojea de la atâta stat în apă. Se prefăcea interesată de asta.

– Băieții spun că înoți în golf.

– Da, împreună cu Bunny.

– Doar voi două?

– În majoritatea timpului, da, dar nu mereu.

– Crezi că aș putea veni și eu să înot din când în când cu tine?

– Dacă ești destul de bun, a replicat Covey, cu un zâmbet.

– Sunt destul de bun, a spus Gibbs, rânjind.

De săptămâna următoare, Gibbs a început să le însoțească în golf. Într-o zi, a adus o placă de surfing. Covey a vrut să încerce imediat, dar Bunny a strâmbat din nas. Tocmai această pasiune comună le-a oferit lui Gibbs și lui Covey primul pretext pentru a se întâlni fără prietenii de la clubul de înot, fără colegi, dincolo de ochii curioși ai părinților.

Prima oară când Covey și Gibbs au coborât pe un drumeag în golfulețul unde mergeau surferii, au găsit pe plajă un trio de rastafarieni. Cel mai în vârstă se bălăcea în apă și, în secunda următoare, era sus pe placă – oferind o imagine fascinantă, cu șuvițele lui argintii zburând parcă odată cu placa și cu valurile.

Când a venit rândul lui Covey să folosească placa lui Gibbs, bărbații se holbau la ea fără nici o jenă, urmărind-o cu privirea în timp ce traversa fâșia îngustă de nisip, călcând apa înspumată și înălțându-și corpul pe placă. Covey avea să-și amintească toată viața de sentimentul acela care a cuprins-o când s-a aflat pentru prima oară sus pe placă. Avea să-și amintească de uralele lui Gibbs chiar înainte ca ea să cadă, întrebându-se dacă exaltarea momentului venea doar din surfing sau și din faptul că Gibbs era acolo și o privea.

Covey nu avea să uite nici satisfacția de la următoarea întâlnire cu surferii Rasta, când cei mai în vârstă au salutat-o respectuos și apoi și-au văzut de treburi.

Covey nu i-a povestit lui Bunny că făcea surfing cu Gibbs. Trebuia să-i spună ceva până la urmă, iar Bunny avea să zică *a, da?* și să zâmbească, dar Covey știa că Bunny ar fi geloasă. Simțea asta din felul în care Bunny se uita la Gibbs de câte ori credea că Covey nu o vede. Știa din felul în care Bunny o atingea pe față pe Covey în timp ce o ajuta să-și pună casca, din felul în care își odihnea capul în poala lui Covey, când râdeau de se prăpădeau pe plajă, după ce înotau, așteptând ca soarele să le usuce costumele de baie. Nu voia ca Bunny să se simtă prost. Bunny era prietena ei cea mai bună. Pentru Covey, asta însemna totul. Dar pentru Bunny, nu era îndeajuns.

– Șefa! a strigat Gibbs, pe când Covey ieșea în fugă din valuri, după ce reușise să rămână în picioare pentru prima oară.

– Ai într-adevăr talent, Fată-Delfin, i-a spus Gibbs mai târziu, când stăteau pe un prosop, gata să împartă un ananas pe care Gibbs îl cumpărase de la un negustor ambulant.

– Ce faci? a spus Covey.

– Ce fac? a replicat Gibbs.

Sprijinea ananasul pe coapsă, cu o mână, și scobea fructul cu un cuțit.

– Vrei să omori ananasul ăla? De ce îl tai așa? Hai, dă-mi-l mie.

Covey a luat ananasul și l-a așezat, cu frunzele în sus, pe prosop.

– Și mai spui că vii de la țară? Nu te cred.

– Păi, am doar un briceag, nu e îndeajuns de mare.

– Exact, asta-i prima ta problemă.

– Ce? Ar trebui să mă plimb pe coastă cu ditamai cuțitul după mine, în caz că dau de vreun ananas?

Covey a strâns din buze până când, în cele din urmă, au pufnit amândoi în râs, după care Gibbs s-a întins pe nisip, cu fața-n sus. Covey încerca să nu se uite la trupul lui, care strălucea în soare. Ținea ananasul pe loc și a început să-l decojească, bucățică cu bucățică, dezvelind carnea galbenă, înțesată de ochi întunecați. Apoi a tăiat fructul pe din două și a curățat petele, una câte una. Cu micul briceag al lui Gibbs, avea să dureze ceva. Dar lui Covey îi părea bine.

– Auzi, a spus Gibbs, tu ce o să faci când termini școala? Vrei să ții cursuri de înot, ca Bunny?

– Păi, mai întâi, vreau să câștig cursa din port și da, o să continui cu înotul. Dar vreau să merg și la facultate. Să văd dacă pot să mă duc în Anglia. Aș putea să mă angajez, să mă ocup de cifre, de calcule. Sunt bună la matematică, la fel ca tati.

Covey a sesizat cum s-a schimbat Gibbs la față. Își imagina ce gândește. Ce gândeau majoritatea oamenilor despre tatăl ei.

– Dar tu? a întrebat-o Covey.

– Eu la anul sigur plec la Londra. O să studiez dreptul, a spus Gibbs.

Covey simțea că inima dă să-i sară din piept. Ar fi putut să ajungă amândoi în Anglia.

– Dreptul? a repetat Covey. Adică o să te ocupi de răufăcători?

– Mă gândeam mai mult la drepturile oamenilor. Știi, cei ale căror drepturi sunt încălcate. Cum e familia mea, de pildă.

– De ce, ce s-a întâmplat?

– E vorba de tatăl meu. Avea o fermă, știi. Dar i-a fost luată. De aceea a trebuit să ne mutăm.

– Credeam că o mare companie a cumpărat pământurile tatălui tău.

– Ei, așa spun ei. Nu e ca și cum am fi avut de ales. Au plătit cât au vrut să plătească. Și apoi ne-au cerut să plecăm. Tot satul.

Covey se uita în tăcere la Gibbs. Nu știa că se poate întâmpla un asemenea lucru.

Gibbs a luat o bucată de ananas de la Covey.

– Dacă te duci la Londra, crezi că o să mai vii înapoi?

– Nu e vorba dacă plec, ci *când*.

De fiecare dată când se vedeau, Gibbs insista că plecarea de pe insulă era cheia spre un viitor mai bun. Mai departe, o să vadă el ce și cum. La un moment dat, a încetat să mai vorbească doar despre viitorul lui și a început să se refere la o viață alături de Covey.

Noi, spunea el. *Noi*.

Gibbs, băiatul cu umerii la fel de lați și închiși la culoare ca trunchiul unui copac guango.

Gibbs, băiatul ale cărui brațe petrecute în jurul taliei ei o ardeau cu o căldură care îi cuprindea tot corpul.

Tatăl lui Covey îi interzisese să iasă singură cu băieți, dar Covey și Gibbs găseau tot felul de scuze. Clubul de înot, echipa de dezbateri, repetițiile pentru Ziua Independenței. Trăiau într-un orășel înconjurat de golfulețe liniștite și vegetație luxuriantă. Nu era greu pentru un cuplu de tineri să găsească locuri unde să se furișeze împreună și, ca în cazul tuturor generațiilor de dinaintea lor, dragostea adolescentină le dădea ghes.

Covey și Gibbs, ținându-se de mână pe malul înspumat.

Covey și Gibbs, sărutându-se în scobitura unei peșteri marine.

Covey și Gibbs, îmbrățișându-se, sorbindu-se din priviri și șoptindu-și promisiuni.

LIN

Lucrurile nu erau simple pentru Covey. Faptul că era fată era și așa destul de rău. Faptul că moștenise ochii, bustul și dinții mamei devenise o problemă. Bărbații începuseră deja s-o ia la ochi, la fel și nevasta unuia dintre furnizorii lui Lin care, știa toată lumea, era *una din alea*. Dar cea mai rea parte era lipsa de respect pe care Covey începuse să i-o arate tatălui ei.

Când Covey s-a făcut destul de mare ca să înțeleagă că mama ei nu avea să se mai întoarcă acasă, a început să se poarte urât și să se întoarcă târziu de la școală. În ultima vreme, îi spunea lui Lin că merge să învețe la o prietenă după ore sau că se antrenează mai mult la clubul de înot, dar el a observat că fata îi ascunde ceva. Intra în casă cu o privire stranie, și Lin și-a dat rapid seama că e vorba de un băiat. Dar Covey nega.

Într-o după-amiază, Lin și-a pierdut răbdarea și a apucat-o pe Covey de păr. Atunci și-a dat seama ce se petrece de fapt.

– Ce e asta? a spus Lin.

Părul prins în coadă era sârmos de-atâta sare. Iar înotase în mare după ore. Lin îi interzisese cu desăvârșire, și totuși, proasta de fiică-sa mergea acolo după-amiezile. Și îl mai și mințea în legătură cu asta.

– Ai înnebunit? a spus Lin. Nu am mai vorbit despre asta și înainte? Nu-ți dai seama ce poți păți dacă te duci acolo singură?

– N-o să pățesc nimic, a spus Covey, după care a luat un mango și a început să-l curețe cu cuțitul.

– Da, sigur, Coventina. Nu o să pățești nimic pentru că nu o să te mai duci acolo.

Covey i-a aruncat o privire tăioasă și a plecat. Pe vremea lui Lin, o fată nu ar fi îndrăznit niciodată să-i arunce o asemenea privire sfidătoare tatălui ei. Acum, nu mai știau ce-i respectul. Cu o săptămână înainte, Covey își cususe o rochie nouă, dar, dacă-l întrebai pe Lin, era mai degrabă o fâșie de material, cu spatele pe jumătate gol. Toate fetele se îmbrăcau așa, i-a explicat Covey. Însă Lin a rezolvat pe loc problema, cerându-i să desfacă tivul. Dar așa era lumea acum.

– Oricum, nu mă poți opri, a spus Covey, tăind o felie de mango de pe sâmbure și înghițind-o pe toată.

Era prea mult. Lin și-a scos cureaua, a fluturat-o prin aer și i-a dat o lecție lui Covey. Sau cel puțin așa spera. Covey era neînfricată. Și o fată neînfricată, fără mamă sau soț care să o țină sub control, era un lucru periculos.

FURTUNA

În septembrie 1963, echipajul unui avion ce zbura din Portugalia în Surinam a observat o zonă cu multe turbulențe pe coasta de vest a Africii. Observația lor a fost urmată de rapoarte de la vapoare care se deplasau spre est de Antilele Mici. Când a fost emis către public primul avertisment cu privire la uraganul Flora, furtuna se apropia de Trinidad Tobago și își începea marșul funerar spre Caraibe.

Pe atunci, nimeni din orășelul lui Covey nu știa că se apropie un uragan până când nu era efectiv deasupra lor, deși locuitorii de pe insulă știau că era anotimpul marilor furtuni. Doar o atingere ușoară a uraganului ar fi fost de-ajuns ca să distrugă recoltele, rețelele de comunicare și să ia tribut multe vieți.

Duminică, 5 octombrie 1963, trei adolescenți înotau în largul golfului Long, în timp de alți doi îi urmau într-o barcă micuță. Nici unul nu îndrăznea să recunoască în fața celorlalți cât de îngrijorat era. Furtuna venise mai repede decât se așteptaseră și barca fusese deja răsturnată o dată.

La două mile mai încolo, pe uscat, Lin îngrămădea găinile în garaj. Cotețul găinilor se zgâlțâia deja din toate încheieturile în bătaia vântului puternic, iar Covey nu se zărea nicăieri. Școlile se închiseseră, iar străzile erau pline de apă mâloasă. Lin îi spusese fetei să se întoarcă de la Bunny până în ora prânzului. A sunat telefonul. Era Leonard, tatăl lui Bunny.

– Lin, e prea multă apă pe drum. Poți s-o aduci tu pe Bunny cu mașina până la colțul străzii? O să vin eu s-o iau apoi pe jos.

– Pe Bunny? a spus Lin. Bunny nu e aici. Nu e acasă?

– Nu. Credeam că e la tine, cu Covey, a spus Leonard.

– Fir-ar să fie!

– O, Doamne, Dumnezeule!

Lin l-a luat pe Leonard cu mașina de la colț și au pornit spre țărm. Slavă Domnului că străzile erau goale; magazinele fuseseră închise, ca mijloc de precauție, dar apa îi încetinea.

– Dacă nu sunt acolo? a spus Lin, în timp ce parcau lângă nisip.

– Unde în altă parte ar putea fi? a spus Leonard. Fata asta a ta…

– Fata *mea*? Ce să mai zic de Bunny!

– Bunny se duce unde se duce și Covey. Știi ce influență are Covey asupra ei.

Lin nu a mai spus nimic. Erau lucruri pe care evitau să le discute, căci ar fi putut să distrugă o prietenie.

Lin a zărit o geantă frigorifică și pantofi pe nisip și haine de diferite culori purtate de vânt. El și Leonard au alergat spre apă, deja uzi până la piele. Lin a observat prin rafalele de ploaie o bărcuță purtată de valuri. Trei înotători erau în apă, în fața bărcii, agitându-și brațele în marea înspumată. A recunoscut casca galbenă a lui Covey.

Lin a aprins lanterna și a început să semnaleze spre grup. La momentul acela, nu avea altceva de făcut, decât să-și țină răsuflarea. Era cel mai îngrozitor lucru pe care ți-l putea oferi soarta, să fii tată și să ai pieptul plin de groaza aia pentru ce i se poate întâmpla copilului tău. El și Leonard au urlat când un val imens a răsturnat barca și i-a împrăștiat pe toți.

După ce valul s-a retras, Lin a numărat cinci capete. Era și Covey, cu casca ei galbenă, încercând să se prindă de canoe. Ajunseseră aproape de țărm, dar, dacă nu se mișcau repede, următorul val mai mare ar fi transformat barca aia într-un proiectil.

Slavă Domnului că era tare, Covey a lui. La vederea picioarelor lui Covey ieșind din apă, Lin s-a simțit cuprins de mândrie și de o senzație de ușurare atât de puternică, încât îl înțepau ochii și nasul. Și apoi a urmat furia. La șaisprezece ani, Covey era deja la fel de înaltă ca tatăl ei, dar Lin a apucat-o de mână ca pe un copilaș și a tras-o spre mașină.

– Hai odată, intră, a spus Lin.

S-a uitat peste umăr la băiatul familiei Grant, cel mai mare din grup. Prea chipeș ca să nu-și facă griji pentru Covey.

– Gibbs Grant, a spus Lin, tu ar fi trebuit să ai mai multă minte.

– Da, domnule, a încuviințat Gibbs și a plecat privirea.

Felul în care Covey se uita la băiatul ăla îi dădea lui Lin o senzație de arsură în stomac.

– Da, domnule? a repetat Lin. Da, *domnule*? Asta e tot ce poți să spui? Ești cel mai mare, ar fi trebuit să fii mai responsabil.

– Nu, tati, a intervenit Covey, eu am fost cea care a insistat să venim aici.

– Tu, domnișoară, te rog să taci.

Gibbs s-a uitat la Covey, apoi la Lin, cu capul sus de data asta.

– Aveți dreptate, domnule Lin, îmi asum toată responsabilitatea.

Și în momentul acela, Lin a văzut tot ce era de văzut, pe chipul lui Gibbs, în postura gâtului și umerilor lui, în strălucirea din ochii lui mari, a văzut ce poate însemna un astfel de băiat pentru fiica lui. Fir-ar să fie, și-a spus în sinea lui.

În weekendul acela, uraganul Flora a făcut pagube de douăsprezece milioane de dolari și a omorât doisprezece oameni de pe insulă. Covey nu a mai avut voie să se întâlnească cu Gibbs și atât ea, cât și Bunny au fost pedepsite pentru o lună, pedeapsa incluzând și interdicția de a mai merge la clubul de înot. Dar Covey era deja îndrăgostită de Gibbs, iar Bunny era deja îndrăgostită de Covey și erau prea tineri să-și dea seama că ceva ar putea să-i țină departe unul de altul prea mult timp.

INCENDIUL

La un an de la furtuna nimicitoare, Covey a fost trezită din somn de cineva care bătea la ușă, strigând: *Lin! Lin!* A ieșit pe hol odată cu tatăl ei, care tocmai își punea papucii și se îndrepta în fugă spre ușă.

Covey s-a dus după tatăl ei afară, pe alee, trecând pe lângă tufișurile de flori și ieșind în stradă. La capătul străzii se găseau mai multe magazine, printre care și prăvăliile lor. Pe timpul zilei, Covey putea zări intersecția de la distanță, dar acum nu se vedea decât o flacără portocalie pe cerul nopții.

– Du-te acasă, Covey, i-a spus tatăl ei, și încuie ușa după tine.

Gândul de a încuia ușa după ea o îngrozea. Era ceva ce Covey nu făcuse până la vârsta de șaptesprezece ani. Deși anul trecut fuseseră revolte politice și crime, sus, pe coastă.

– Dar, tati, a protestat Covey, tușind.

Fumul o îneca. Lin și-a pus mâinile pe umerii fiicei lui și a întors-o cu spatele.

– Nu mă contrazice, a spus el, du-te, te rog. Și uite cum ai ieșit, în pijama. Du-te și pune ceva pe tine.

Covey a fugit spre casă, ținându-și bluza de pijama cu mâna, în dreptul pieptului. Înainte să plece, înțelesese, probabil, că toate magazinele tatălui ei luaseră foc. Imediat cum a pășit în curte, două femei au trecut pe lângă ea pe trotuar. Una dintre ele spunea că un proprietar de magazin *chinezoi* o bruscase pe una dintre angajate, și de asta cineva dăduse foc la toate prăvăliile.

– Femeia și-a cerut salariul, și ăsta *i-a pocit una peste față*, explica femeia.

Cealaltă femeie țâțâia disprețuitor din buze.

Chinezoi? Nu se refereau la tatăl lui Covey, nu-i așa? Majoritatea magazinelor din parohie erau în proprietatea chinezilor, așadar, bănuia Covey, putea fi vorba despre oricare dintre ei. Dar nu despre tatăl ei. Toată lumea știa că tatăl ei era un împătimit al paharului și al jocurilor de noroc. Dar să lovească o angajată? Așa ceva nu îi stătea în fire lui Johnny „Lin“ Lyncook. Tatăl ei? Tatăl ei scosese cândva cureaua, dar nu o lovise, de fapt. Fusese atât de sigur că doar amenințarea era de-ajuns. Mereu lătrase mai mult decât mușcase.

Când Covey a ajuns acasă, i-a văzut pe Gibbs și pe tatăl lui alergând înspre foc. Gibbs a traversat în fugă spre ea.

– Gibbs, a spus tatăl lui, arătând spre foc.

Tatăl lui Gibbs își deschisese și el un magazin, împreună cu un văr al soției, și părea îngrijorat.

– Scuze, tată, a spus Gibbs.

– Știu, știu.

– Putem să ne întâlnim mâine? a întrebat-o Gibbs. Încearcă să vii. La locul obișnuit.

Covey a dat din cap că da, cu ochii în lacrimi, în timp ce deschidea poarta. Dar nu a mai trebuit să aștepte până a doua zi. O oră mai târziu, Gibbs s-a întors, aruncând cu o piatră în poartă, iar Covey s-a uitat pe fereastră și a ieșit să-i dea drumul în casă. S-au luat de mână, au alergat prin grădină și au mers în spatele casei.

– Să nu cumva să te vadă tata.

– Nu cred că tatăl tău o să vină prea curând acasă, Covey.

Covey și-a simțit deodată trupul greu. A pus capul pe umărul lui Gibbs.

– Dar tatăl tău?

– El e bine, magazinul n-a pățit nimic, doar dă o mână de ajutor.

Au tăcut, sărutându-se și mângâindu-se până când ea l-a împins.

– Mai bine pleci până nu ne vede cineva.

– Ai dreptate, a spus Gibbs, a luat-o încă o dată în brațe și apoi i-a dat drumul.

După aceea, Covey a rămas singură în casă până s-a crăpat de ziuă, așteptând și îngrijorându-se. În ultima vreme, Covey făcuse tot posibilul să-l evite pe tatăl ei, visând la ziua în care ea și Gibbs vor pleca de pe insulă împreună. Însă în noaptea aia, tot ce voia era să-și vadă tatăl intrând pe ușa casei lor. Mama ei plecase, dar tata rămăsese. Bunicii îi muriseră, unchii și mătușile și verișorii plecaseră, dar tatăl ei era încă acolo. Omul ăla egoist, nervos, îngust la minte era tot ce mai rămăsese din familia ei.

Când s-a luminat afară, niște vecini i-au ajutat pe tatăl lui Covey și pe ceilalți negustori să curețe dezastrul. Patru magazine luaseră foc, cu totul, inclusiv unul dintre cele două ale tatălui ei. Nu se știa cine pusese focul. Sau, cel puțin, nimeni nu spunea. Veniseră toți în curtea tatălui ei, cu cămășile și bermudele acoperite de funingine, iar tatăl ei avea un picior

desculț și o sanda ruptă în mână. Covey a alergat în baie, să-și șteargă lacrimile.

Bărbații și-au clătit fețele și mâinile cu apă de la furtunul de grădină și s-au așezat pe scaune sau pe treptele verandei. Pearl și Covey le-au adus apă cu gheață și platouri de pui cu orez și mazăre, iar mirosurile de lapte de cocos și usturoi se amesteca cu izul îndepărtat de lemn și metal ars. Tatăl lui Covey mormăia ceva, spre alt proprietar de magazin, despre cel care se zvonea că și-ar fi bătut angajatul.

– *Nu-i prima oară c-o pocnit pe careva*, a spus tatăl ei, vorbind în dialect. *Tipu' ăla ne bagă numa-n belele.*

Mama lui Covey s-ar fi uitat ciudat la tati pentru că vorbea așa, dar mama ei plecase de acasă de cinci ani.

Nu sunase.

Nu scrisese nici o scrisoare.

Nu se întorsese la Covey.

– Și nu s-a terminat, Lin, a spus celălalt proprietar de magazin.

Covey voia să afle mai multe, dar Pearl o chema în casă. Dacă voiai să știi ce se întâmplă prin oraș, fie stăteai cu bărbații în curte, fie, dacă trupul ți se dezvoltase, iar acum aveai forme care nu îți mai permiteau să rămâi acolo, stăteai cu celelalte femei, în special în zilele de spălat. Era de obicei o perioadă de liniște după-amiaza, după ore, când hainele albe erau scoase afară, pe verandă, să le ia soarele, iar Pearl făcea și ea o pauză, mânca niște fructe și stătea de vorbă cu celelalte menajere din vecini.

Ca toată lumea din oraș, Covey auzise de nemulțumirile legate de negustorii chinezi, care nu își plăteau angajații și se dădeau la femei. Dar nu erau singurii care se purtau așa. Covey știa asta pentru că femeile se plângeau mereu între ele de astfel de probleme. Asemenea lucruri li se întâmplau tot timpul, fie lor, fie altor femei pe care le cunoșteau, indiferent unde ar fi mers – la lucru, la cumpărături sau la școală. Nu conta că aveau de-a face cu *chinezoi, negrotei* sau *albinoși*.

Pearl spunea că omul e din născare un escroc și rareori se întâmpla ca o persoană mai slabă să nu fie batjocorită sau să nu pretindă că e prieten cu cineva mai puternic doar ca să profite. Dar chiar și Pearl spunea că tatăl lui Covey nu era chiar atât de nemernic, nu chiar ca ceilalți. Gândește-te la Henry Micuțu' și la toată răutatea lui, de pildă. Lui Micuțu', spunea Pearl, i se dusese vestea chiar mai departe de parohia lor.

După spusele lui Pearl, era un lucru obișnuit ca Micuțu' să ia bani de la politicieni și să agite spiritele în partea de vest a insulei. Și asta nu era tot. Micuțu' nu se dădea în lături nici de la crime. Nu puține fuseseră sufletele ghinioniste care profitaseră de așa-zisa lui generozitate, ajungând apoi să fie ucise pentru că nu mai putuseră să-i dea banii înapoi. Alții se întorceau acasă șchiopătând, bătuți, dar nu spuneau nimic.

– Unde e vorba de bani, spunea Pearl, nu totul este o binecuvântare.

Mergea vorba, spunea Pearl, că femeia al cărei cadavru fusese găsit departe pe coastă era o *fătucă* dintr-un alt oraș și că i-ar fi refuzat avansurile lui Micuțu'. Dintre toate poveștile despre Micuțu', asta o îngrozea cel mai mult pe Covey. Că un om poate face atâta rău cuiva care nu era vinovat cu nimic. Se zvonea că nici frate-su nu era mai breaz. Că cei doi Henry nu scăpau nici un prilej să le facă necazuri altora, pentru ca apoi să profite de pe urma lor.

Poate că Pearl și Covey se gândeau că, în curând, Micuțu' avea să se bage și în afacerile lui Johnny Lyncook. Dar nu a fost așa.

La scurt timp după aceea, Covey și-a dat seama că incendiul marcase începutul sfârșitului. Refluxul de dinainte de valul datoriilor tatălui ei îi trăsese pe amândoi în larg. Majoritatea bunurilor din magazinele tatălui ei fuseseră distruse. Restul erau prea afumate ca să mai poată fi puse la vânzare. A doua zi după incendiu, a auzit-o pe Pearl spunându-i menajerei vecinilor că nu i se părea corect ca domnul Lin să ajungă la sapă de lemn din pricina nelegiuirilor altuia. Domnul Lin, spunea Pearl, era în stare să-și facă asta și singur.

LIN

Te poți numi om, se întreba Lin, dacă nu mai ai un loc al tău pe care să-l numești casă?

Lin știa că oamenii îl priveau și acum ca pe un străin, chiar și după ce mersese la școală în același oraș cu ei, după ce își deschisese o afacere acolo, după ce își luase o soție acolo și crescuse un copil acolo. Chiar și după ce frații îi muriseră de tuberculoză, cum se întâmplase și în multe alte familii. Până și el se considera adesea un străin, chiar și atunci când trântea piesele de domino pe masa din grădină, chiar și când scăpa câte-o înjurătură de-a localnicilor și chiar când stătea pe verandă, savurând un mango din copacul pe care tatăl lui îl plantase cu mâna lui.

Dar totul se schimbase în noaptea în care și-a văzut magazinul arzând, în noaptea în care cineva a dat foc afacerii pe care o clădise încă de pe vremea când era doar un puști, în noaptea în care a început să se îngrijoreze pentru siguranța fiicei lui, în orașul în care se născuse. În noaptea în care Lin, rămas fără bani și aproape fără nici o marfă de vândut, a recunoscut, în sfârșit, că era deja prea mult.

În seara aceea, toate blestemele pe care oamenii i le aruncaseră, toate privirile dezaprobatoare pe care i le strecurau când mergea prin oraș alături de fata lui cu pielea închisă la culoare și fără mamă, care se ținea cu o mână de poalele cămășii lui, îl copleșeau acum și îi străpungeau pieptul ca un pumnal. Și atunci și-a dat seama că nu era câtuși de puțin un străin, că asta era singura lui casă, că nu avea nicăieri altundeva unde să meargă. O fi venit acolo ca micuțul Lin Jian din Guangzhou, dar trăise mai mult timp ca Johnny „Lin“ Lyncook din parohia Portland, la o sută de kilometri de capitală și la o viață depărtare de China. Nu mai putea fi unul fără celălalt.

Greșise oare tatăl lui când insistase ca lumea să i se adreseze în continuare cu numele de familie chinezesc și îl încurajase și pe Johnny să facă la fel? Greșise oare când, chiar și de față cu alți oameni, vorbea cu fiii săi în Hakka? Greșise oare Lin când se ducea la cimitir de Gah San în fiecare primăvară să măture mormintele fraților pierduți și, mai târziu, pe cele ale părinților? S-ar fi schimbat oare ceva?

Nu mai conta acum. Vina pe care oamenii o aruncau asupra lui Lin pentru faptele altcuiva care se întâmpla să semene cu el era pe punctul de a-l pune

la pământ, nu pentru că el ar fi avut vreo legătură cu asta, ci doar din cauza propriilor lui greșeli. Lin nu avea cum să-și mai revină după incendiu, pentru că propriile vicii îl înglodaseră până peste cap în datorii.

Lin se uita în jos, la picioarele lui. Erau pline de funingine. A pornit furtunul de grădină și a lăsat apa să-i curgă printre degete. Se uita în sus spre fereastra de la bucătărie și le auzea pe Covey și Pearl pălăvrăgind și zdrăngănind farfuriile în timp ce le spălau și le puneau la locul lor. Exact când Lin începea să-și dea seama că tot ce avea el acolo era ceea ce conta, de fapt, cu adevărat, a înțeles că era pe punctul de a pierde tot.

ACUM . UN SUVENIR DE ACASĂ

Cine sunt oamenii ăștia despre care vorbește mama lui Benny? Ce legătură au cu mama ei? Și ce e cu sora pe care a pomenit-o? Benny nu înțelege încă ce s-a petrecut. Și nici măcar nu e sigură că vrea să afle. Simte că o cuprinde panica. Simte că lucrurile îi scapă de sub control. O vrea înapoi pe mami, așa cum era ea.

Benny le spune bărbaților că trebuie să se ducă la baie, dar, de fapt, traversează holul până în camera ei din copilărie și caută ceva prin valiză.

Iată.

Desface un hanorac vechi cu numele universității, primit cu mulți ani în urmă de la fratele ei, și scoate la iveală o cană gradată, dintr-un plastic tocit, veche de când ea nici nu era născută. Mami o avea de pe vremea când era doar o tânără soție și tocmai se mutase în America. Unci și cești pe o parte, milimetri pe alta.

– Ia asta, i-a spus mama ei în timp ce își împacheta lucrurile pentru a pleca la facultate.

A pus cana gradată în geanta lui Benny, bătând apoi ușor cu mâna bagajul.

– Așa, vei avea cu tine un suvenir de acasă, oriunde te vei duce.

După aceea, Benny nu a mai plecat niciodată la drum fără să strecoare cana în bagaj, printre haine, o mică amintire a zilelor când își petrecea timpul în bucătărie, împreună cu mama sa.

Benny abia dacă ajungea cu năsucul la blatul de bucătărie, când mama i-a arătat pentru prima oară cum se face un tort cu fructe. S-a aplecat și a scos din bufet un borcan imens. Unul dintre secretele sale era să lase la macerat fructele uscate, în rom și vin de Porto, tot anul, nu doar cu câteva săptămâni înainte.

– Asta e mâncarea insularilor, spunea mami. Asta e moștenirea ta.

În timp ce aluatul era pus la cuptor, mama ei o cocoța pe Benny pe un taburet verde-închis. Îi spunea că șezutul scaunului era de culoarea copacilor care ieșeau direct din apă, acolo unde crescuse ea. Benny își imagina o mare lată, întunecată, străpunsă de copaci înalți, ca pădurile de sequoia de pe coasta Californiei, pe care părinții li le arătaseră ei și lui

Byron. Și-i închipuia drepți, ca niște santinele imense, în timp ce valurile înalte le cuprindeau trunchiurile.

– Într-o zi, vei înțelege, i-a spus mama.

Când era mai mică, Benny se gândea că, într-o zi, mama și tatăl ei îi vor duce pe ea și pe Byron la insula aceea, dar nu a fost așa. Mulți ani mai târziu, Benny a înțeles că arborii aceia semeți din apă, pe care și-i imaginase ea, erau de fapt mangrove: întinderi joase de vegetație, situate în zonele dintre flux și reflux, unde apa dulce se amesteca cu apa sărată, unde rădăcinile erau deopotrivă puternice și vulnerabile, unde creaturile marine și cele ale uscatului își făceau laolaltă adăpost. Unde nimic nu era de sine stătător, ci, mai degrabă, un pic din tot. Cam ca Benny.

Mama ei folosise aceeași cană gradată timp de vreo douăzeci de ani, până când tati i-a luat pe Benny și pe Byron cu el la supermarket și i-au cumpărat împreună una nouă. Au ales una mai mare, făcută dintr-o sticlă groasă.

– Pentru tortul ei cu fructe, a spus atunci tatăl lor, ridicând cana, ca într-un toast.

– Oooh! a făcut mama când a deschis pachetul.

A lăsat cana nouă, strălucitoare, pe blatul din bucătărie și a folosit-o aproape în fiecare zi, dar niciodată pentru tortul ei cu fructe.

Când venea vremea de copt tortul, intra aproape cu totul în bufetul jos și pescuia de acolo cana veche de plastic, închizând ușa de la bucătărie și lăsând-o doar pe Benny să-i rămână alături, în timp ce ea măsura și amesteca.

Chiar și după ce Benny s-a făcut mare și s-a mutat de acasă, prepararea tortului de Crăciun împreună cu mami a rămas un ritual anual. Se întorcea acasă în fiecare iarnă, să caramelizeze zahărul, să frece untul, să strecoare făina. Și nu uita niciodată să aducă vechea cană gradată. De fiecare dată când mama o vedea, o cuprindea pe Benny în brațe și o pupa pe gât, *muah-muah-muah*.

A urmat însă marea ruptură dintre ea și părinții ei, acea dezastruoasă Zi a Recunoștinței, cu doi ani înainte ca tatăl ei să moară, când Benny și-a încetat vizitele. Dar până atunci, Benny se transformase deja în genul de persoană care putea să prevestească cum va fi vremea mirosind un pumn de făină și să simtă aroma pământului dintr-o lingură de zahăr de trestie, iar

asta a îndemnat-o să se apuce de cursuri de gătit. Asta, și faptul că se lăsase de facultate. Ceea ce, își dădea acum seama, stârnise totul.

Decizia lui Benny de a renunța la universitatea de elită unde studia provocase prima ruptură în țesătura familiei lor. Fisura se lărgise treptat din pricină că ea continua să-i tot dezamăgească. Erau și așa destul de furioși pentru că se dusese în Italia să urmeze niște cursuri de gătit, dar când s-a întors în State și s-a mutat în Arizona, ca să meargă la o școală de arte, până și fratele ei s-a arătat șocat. Cei trei oameni pe care Benny îi iubea cel mai mult pe lume nu mai încercau în nici un fel să-și ascundă îndoielile în ceea ce o privea.

Lui Benny, mișcarea aceea i se părea cea mai potrivită. Poate din cauza orelor petrecute la cursurile de patiserie, muncind din greu, cu mâinile ei, și explorând importanța culorilor și texturilor. Poate pentru că se cufundase timp de un an în atmosfera stimulativă și încântătoare a orașului italienesc, cu fațadele lui în nuanțe de muștar și somon, cu fântânile lui alunecoase, de marmură, cu oamenii și limba lui. Benny știa că se întorsese în State ca să se ocupe mai mult de pictură. Simțea că amestecul de gastronomie și artă în viața ei aveau s-o ajute să-și găsească drumul.

Benny nu-și dorea să lucreze cu normă întreagă într-un local, cât își dorea să fie înconjurată de frumusețe, de lucruri liniștitoare și de oameni decenți. Tot ce-și dorea era să stea singură în cafeneaua ei, înainte ca primii clienți să apară, și să deseneze în caietul ei, uitându-se printr-o fereastră la cerul dimineții, ce se preschimba într-un albastru metalic și apoi într-un alb auriu. Voia să se folosească de cafeneaua ei ca să-i învețe pe copii despre cultură prin gastronomie. Voia să facă lucrurile în felul ei, pentru ca totul să meargă bine. Benny voia să aibă un spațiu sigur și o viață mereu sub control.

Dar Benny era copilul lui Bert și al lui Eleanor Bennett, iar asta nu era calea pe care părinții ei și-ar fi dorit ca ea s-o urmeze. Dacă erai un Bennett, trebuia să termini facultatea, apoi masteratul, să-ți găsești o slujbă *adevărată* și să faci ce mai vrei în timpul tău liber. Dacă erai copilul lui Bert și al lui Eleanor, adunai cât mai multe diplome universitare, îți construiai o influență, acumulai avere, scăpai de orice vulnerabilitate.

Pe scurt, deveneai Byron Bennett.

Benny întoarce cana gradată pe toate părțile. Plasticul e crăpat pe ici, pe colo, după ce fusese scăpată și mutată de atâtea ori, fără a mai pune la

socoteală lichidele fierbinți pe care mama lui Benny o avertizase în zadar să nu le toarne niciodată în cană.

Benny, cea care punea unt în cană și îl topea în cuptorul cu microunde.

Benny, cea care bea vin fierbinte din cana gradată, în timp ce stătea singură la o masă aranjată pentru două persoane.

Benny, cea care mânca supă din cană, în timp ce vânătăile de pe față și gât o dureau la fiecare lingură.

Benny, cea care sorbea ceai din cană, gândindu-se că propriul frate îi întorsese spatele.

Benny strânge cana la piept și își trece degetul peste ceea ce rămăsese din etichetă. Deși trecuseră aproape cincizeci de ani, tot nu se dezintegrase complet. Mama ei atingea marginea tocită a etichetei de fiecare dată când măsura o ceașcă de făină, orez, fasole sau ulei, de câte ori trebuia să gătească pentru vreo aniversare, pentru vreo cină festivă sau un eveniment caritabil. Se întreba dacă mai exista oare vreo urmă din ADN-ul ei pe cana asta gradată. Era cu putință ca mama ei să nu fi dispărut cu totul de pe pământ? Oamenii de știință au descoperit ADN în ghețari vechi de sute de mii de ani.

Benny își scoate telefonul din buzunarul de la blugi și verifică mesageria vocală. Pentru a mia oară, ascultă mesajul mamei de luna trecută.

Acele cinci cuvinte: *Benedetta, te rog, vino acasă*. Lasă capul în jos, înghite în sec și aude picurul domol al unei lacrimi în cana gradată.

DOR DE CASĂ

Benny îl aude pe Byron strigând-o din capătul holului, dar îl ignoră. Nu e încă pregătită să asculte povestea mamei. Trebuie să se gândească. Benny se uită în jur la pereții turcoaz ai camerei unde dormise aproape în fiecare noapte, până la șaptesprezece ani. Părinții îi vopsiseră dormitorul astfel la insistențele ei. Zâmbește la gândul acelei amintiri. De ce nu s-a întors mai devreme în California?

Benny ar fi putut să-și vadă mama în urmă cu o lună, chiar și în urmă cu o săptămână, dar nu și-a dat seama că era bolnavă. Și, bineînțeles, Byron, fir-ar să fie, nu a sunat decât când era prea târziu. Așa că Benny ezitase, sperând că luna asta avea să obțină un credit de la bancă pentru planul ei de afaceri. Spera că avea să se întoarcă acasă la mami și la Byron și să le arate ce făcuse ea în tot timpul cât stătuse departe de ei. Și spera să le demonstreze că avusese dreptate de la bun început, să-și urmeze calea la care visase, nu cea pe care i-o trasaseră părinții ei.

În timp ce mama lui Benny se sprijinea de blatul ei din bucătărie, în California, cu un cheag de sânge urcându-i vertiginos spre plămâni, Benny se afla încă la New York și era concediată de la slujba part-time, lua un autobuz greșit și ajungea în fața unei cafenele pe care și-ar fi dorit s-o aibă. Cafeneaua, cu decorațiunile ei de Crăciun puse prea devreme, se afla chiar lângă o librărie micuță, într-un cartier care nu fusese niciodată modernizat și își păstrase farmecul de odinioară.

Înăuntru, Benny și-a găsit liniștea în zdrăngănitul unei cești groase, emailate, în timp ce o așeza pe farfuriuță în fața ei, în huruitul și scârțâitul râșniței de cafea, în mirosul de șuncă grasă ce se impregna în capa ei de lână. Benny nu mânca deloc carne, dar trebuia să recunoască în sinea ei că mirosul acela de șuncă avea ceva care îți alina dorul de casă.

Cafeneaua îi amintea de cantina aceea din California unde ea și fratele ei mergeau deseori în copilărie, împreună cu tatăl lor. În parcare, se găseau o cișmea și o găleată, iar tata le îngăduia să spele mașina cu spumă, să o clătească și apoi să o lase să se usuce la soare, în timp ce ei intrau înăuntru să mănânce lucruri pe care le găseai numai în astfel de locuri. Asta era cu mult înainte ca Benny să plece la facultate, apoi în Europa, în Arizona și la

New York. Cu mult înainte ca ea măcar să-și imagineze că va veni o zi când nu se va mai înțelege cu tatăl ei.

Tatăl ei era mort de șase ani deja, iar Benny avea aproape treizeci și șapte de ani, și încă trecea cu repeziciune de la o slujbă la alta, încă nu reușise să convingă banca să-i dea banii necesari pentru a-și deschide o cafenea. Dar tot așa cum simți că briza își schimbă direcția și se întețește, la fel simțea și Benny că viața ei era pe punctul de a se schimba. Economisise bani, era și într-o stare emoțională mai bună decât cu un an înainte și voia să facă o ultimă încercare înainte să renunțe cu totul la ideea ei de business. Mai ales că habar n-avea ce altceva ar fi putut face.

Cafeneaua asta peste care dăduse în New York intra în faliment. Era un anunț pe ușă. Dacă și-ar permite să închirieze un astfel de local, ar pune șezlonguri și măsuțe confortabile, cu prize pentru laptop și telefon. Ar pune o lumină difuză, ar amenaja totul în culori calde și ar mai decongestiona spațiul central. Ar oferi un meniu foarte scurt și doar un desert al casei pe sezon. Desertul de iarnă ar fi tortul cu fructe al mamei sale.

Benny trebuia să-și caute imediat de lucru. O dăduse în bară, fusese concediată, și totuși simțea cumva că făcuse ce trebuia, pentru că refuzase să mintă un client. Nu era vorba că Benny nu știa să respecte scenariul indicat pentru call center, așa cum o acuzase șeful ei; mai degrabă era vorba că, după părerea ei, dorința de a te abate de la scenariu e ceea ce te face mai uman. Problema era că scenariile sunt ca niște mici bătălii. Trebuia să alegi când să te lupți și când nu. Și trebuia să fii pregătit să suporți consecințele.

Benny răspunsese la apelul telefonic al clientei cu formula standard: „Mă numesc Sondra, cu ce vă pot ajuta?“ Nu îți dădeai niciodată numele real la compania aia. Adoptai un apelativ foarte ușor de pronunțat, era chiar și mai bine dacă avea o rezonanță mai diferită, ca să sune autentic, ca în Sondra cu *o*, spre deosebire de Sandra, cu *a*. Benny era obișnuită cu asta, știa cum să-i facă pe oameni să se simtă în largul lor. O ajutau și indicațiile, acea listă de formule de salut potrivite și o listă de verificare. Un cod de eroare, un număr de serie, *un minut, vă rog* etc. etc.

Benny o informase pe clientă că problema era mai mult ca sigur de la cartușul imprimantei, care nu putea fi scos, și o anunțase cu părere de rău că imprimanta pe care o deținea nu mai era în garanție. Nu merita, spunea

Benny, să o ducă la service, din moment ce simpla diagnosticare a problemei, fără reparații în sine, avea să coste mai mult de jumătate din prețul uneia noi.

– Și când mă gândesc că am folosit-o doar de câteva ori, a spus clienta.

– Exact asta este problema, doamnă. Acest echipament nu este recomandat celor care nu-l folosesc zilnic, sau măcar destul de frecvent.

În acest punct al conversației, Benny folosea încă limbajul recomandat.

– Dar nimeni nu mi-a spus asta când am cumpărat-o, a replicat clienta. În afară de faptul că acum sunt obligată să cumpăr o imprimantă nouă, după doar doi ani, e și o risipă mare de materiale. Nu ar trebui să reducem cantitatea de deșeuri pe care o producem?

– Da, doamnă, sunt întru totul de acord cu dumneavoastră, a spus Benny.

Iar următoarea replică a dus la concedierea lui Benny, după spusele șefului ei, care tocmai atunci trecuse pe culoar, prin spatele biroului ei, și o auzise.

– Din păcate, a spus Benny, trăim într-o groapă de gunoi a produselor electronice, de la imprimante la calculatoare și telefoane care ți se dezintegrează în mână și pe care suntem încurajați să le înlocuim cu modele mai noi, comercializate ca fiind mai atrăgătoare, și acesta, doamnă, este unul dintre motivele principale pentru degradarea mediului înconjurător cu care se confruntă planeta noastră astăzi.

La urmă, Benny nu a uitat să întrebe: „Vă mai pot fi de folos cu ceva astăzi?“, deși întrebarea nu mai avea sens, dar simțea cumva că clienta fusese relativ satisfăcută, pentru că uneori tot ceea ce ne dorim este ca cineva să admită că am avut tot timpul dreptate.

Măcar o concediase șeful în persoană. Pe vremea când Benny se întâlnea încă cu Joanie, sărmana Joanie aflase că fusese dată afară într-o dimineață când cartela ei de la intrarea în clădire nu a mers și nu a mai reușit să intre pe la intrarea personalului. Benny se simțise profund jignită, în numele lui Joanie. Se dusese chiar la fostul loc de muncă al lui Joanie să-i spună șefului ce credea, înainte să fie escortată afară de un tip de la pază. Dar acest episod a făcut-o pe Benny să fie și mai indignată. În legătură cu slujba, în legătură cu lipsa de respect a șefului. În legătură cu neputința lui Benny de a le spune părinților despre relația ei cu Joanie. Din nou.

Ar putea, se gândea Benny, să-și suplimenteze veniturile vânzând câteva dintre desenele ei. Nu încercase niciodată să le vândă, însă îi fuseseră

oferite sume de bani ridicol de mari pentru ele, de către oameni care o văzuseră desenând ca să-și mai omoare timpul, în cafenele sau aeroporturi și, odată, într-o spălătorie. Reprodusese activitatea din spălătorie, pe o hârtie mai groasă și mai aspră, pusese schița pe perete și câștigase suficienți bani cât să-și plătească chiria pe o lună.

Benny văzuse asta ca pe o fraudă la început, dar apoi se gândise mai bine. Studiase pictura, nu-i așa? Dacă putea primi bani în weekenduri, ca să se costumeze într-un animal la mall, atunci de ce nu ar putea accepta bani frumoși pentru lucrările ei? Nu mai încercase asta înainte, dar doar pentru că nu crezuse că ar fi cu putință.

Benny și-a scos caietul de schițe și l-a pus pe măsuța din cafenea. Desenatul, ca și gătitul, o ajuta de obicei să-și limpezească gândurile, dar acum nu-și putea alunga din minte ideea că acest mic local îi amintea de tatăl ei și, în consecință, și de mama ei. Când a fost gata să se întoarcă la apartament, luase deja o hotărâre. Avea să se întoarcă acasă iarna asta, orice s-ar fi întâmplat. Era timpul. Trecuse o lună de când primise mesajul vocal de la mama sa.

Benedetta, te rog, vino acasă.

Poate că mama ei era pregătită să-și ceară scuze. Poate că Benny era pregătită să o asculte. Și în plus, după voce, mama îi părea foarte obosită. Și mama ei nu fusese niciodată așa. Da, chiar era momentul.

Telefonul lui Benny suna. Era fratele ei. Fratele ei nu o suna niciodată. Dintr-odată, toată lumea o căuta.

Sprijinită de peretele camerei sale, lăsând aerul răcoros să i se strecoare pe spate, prin pulover, Benny nu poate scăpa de sentimentul că, poate, o să pășească în hol și o s-o găsească pe mama ei acolo sau o să-l vadă pe tata băgându-și capul pe ușă și mijind ochii la culoarea pereților, așa cum făcea mereu. Că timpul putea fi dat, cumva, înapoi.

BYRON

Telefonul lui Byron vibrează pe blatul de la bucătărie, cu ecranul luminându-se *un-doi, un-doi*, ca niște fulgere într-o mare de nori. Byron se simte ca telefonul. Agitat. Unde naiba e Benny, totuși?

– Scuzați-mă o secundă, îi spune domnului Mitch.

Se ridică și dă să răspundă la telefon, când recunoaște numărul.

Lynette.

Se făceau trei luni de când vorbiseră ultima oară. Trebuie să fi aflat despre mama lui.

Byron ștersese numărul lui Lynette din lista de contacte, în noaptea în care ea îl părăsise. Apăsase cu satisfacție butonul de ștergere, de parcă sfidarea din gestul lui s-ar fi transmis până la ea pe calea undelor, de parcă asta ar fi făcut-o să-și regrete plecarea grăbită. Doar mai târziu și-a dat seama că, atunci când Lynette plecase, trântind ușa, își golise deja partea ei de șifonier, își pusese deja laptopul și periuța de dinți într-o geantă și lăsase deja pe biroul lui cerceii pe care i-i dăduse el cu o lună înainte.

Byron nu observase nimic din toate astea la început, văzuse doar brațele lui Lynette agitându-se prin aer, obrajii ei umezi, în timp ce se certau. Făcea asta des în ultima vreme. Plângea, în timp ce se certau. Făcea asta des în ultima vreme. Plângea, în zilele noastre? Lui Byron nu îi plăcea presiunea asta. Nu însemna nimic pentru ea, absolut nimic, faptul că deja locuiau împreună? Nu conta că se oferise să-l îndrume în carieră pe nepotul ei Jackson? De ce nimic din ceea ce făcea Byron nu părea să fie de ajuns?

Oficial, Byron nu a avut o relație cu Lynette decât după ce proiectul de documentare la care lucrau împreună se încheiase. Și totuși, a știut din prima clipă în care a văzut-o că trebuia să încerce. A știut și că asta făcea în pauzele dintre filmări, atunci când stăteau de vorbă în timp ce mâncau sendvișuri și fructe de pe masa de catering. A știut și că asta făcea când i-a invitat pe regizor și pe toți membrii echipei la un grătar la el acasă. A știut că asta făcea în timp ce o urmărea pe Lynette ieșind pe verandă, cu buzele ușor întredeschise, uimită la vederea priveliștii, în timp ce îi privea umerii ridicându-se în briza mării.

Era evident că nu putea rezista părului ei des și mătăsos, formelor ei, degetelor ei de un ciocolatiu-închis, cu unghii micuțe, pictate în vișiniu,

tastând la laptop, sau felului liniștit în care se mișca prin tot vacarmul studioului de producție. Lynette reușea să ocupe spațiul într-un mod diferit față de alți oameni, și Byron voia să fie acolo cu ea.

Spre final, Lynette devenise extrem de critică cu Byron, deși la început îi plăcea totul la el. Pe atunci, nu o deranja statutul lui, profesionalismul lui, casa cu vedere la ocean. Pe atunci, lucrurile mergeau bine între ei, iar acum, brusc, se aștepta ca el să tragă o linie clară între cine era și ce trebuia să facă în viață.

Lynette, care nu s-ar fi întâlnit niciodată cu Byron dacă el n-ar fi fost gazda acelui documentar.

Lynette, care, crede el, nu s-ar fi uitat niciodată la el în alte condiții.

Lynette, al cărei gât mirosea a nucșoară și care plecase pentru totdeauna, trântind ușa după ea.

Și acum, pentru prima dată după trei luni, telefonul se lumina intermitent, afișând numărul lui Lynette. Poate că nici nu-i vorba despre mama lui. Poate că Lynette are nevoie de ceva. Și dacă sună în legătură cu mama lui, poate că e doar un pretext. Prietenul lui, Cable, i-ar spune că e un nemernic dacă gândește asta despre Lynette. Cable ar spune că Lynette sună, fără îndoială, ca să-și exprime condoleanțele la moartea mamei lui. Iar Cable ar fi sincer în privința asta, nu ar spune doar niște cuvinte de consolare.

Byron se hotărăște să o sune mai târziu pe Lynette. Sau poate că nu o s-o mai sune deloc. Până la urmă, ea a ieșit din relație. Simte arsura aceea de demult, chiar sub stern. E supărat că Lynette îi mai poate provoca asemenea stări. Se mai uită o dată la ecranul luminat al telefonului, apoi apăsă tasta de respingere a apelului, reducându-l la tăcere.

BYRON ȘI BENNY

Byron vrea să termine de ascultat înregistrarea mamei, dar Benny nu-i acolo, umblă aiurea prin casă. Benny, care se scuza mereu că merge la baie când de fapt voia să plece și să facă altceva. Așa cum se așteptа, Byron o găsește pe Benny în camera ei, îmbrăcată într-un hanorac vechi de la facultate și ținând ceva mic la piept.

Benny se uită la el, cu fața schimonosită. Byron știe la ce se gândește sora lui.

– Cine e ea, Byron? întreabă Benny.

– Habar n-am, spune el, clătinând din cap. Acum aud prima oară că avem o soră.

– Nu mă refer la sora noastră. Mă refer la Covey. Cine naiba era ea?

Umerii lui Benny se cocârjează brusc.

– Ce legătură avea cu mama noastră? Sigur se cunoșteau, aveau multe în comun. Insula, marea, tortul cu fructe. Nu crezi?

– Nu știu ce să mai cred.

– Durează prea mult. Hai să mergem și să-i cerem domnului Mitch să ne spună direct.

– Nu, doar l-ai auzit și tu, n-o să ne spună așa. Hai să mergem înapoi să ascultăm.

Benny încuviințează din cap. Are expresia aceea confuză pe care o avea și când era mică și, încă o dată, Byron trebuie să-și stăpânească pornirea de a o îmbrățișa. Trebuie să-și amintească mereu de faptul că Benny crescuse. Nu mai e o fetiță, ci o femeie pe care nu o mai văzuse de opt ani, care nu venise la înmormântarea tatălui lor, care nu fusese la cea de-a șaptezecea aniversare a mamei lor și cu care nu schimbase decât câteva cuvinte în tot timpul ăsta. Se pare că nimeni nu mai e ce a fost. Nici sora și nici măcar mama lui.

Byron are în mână un set de chei.

– Ce sunt astea? întreabă Benny.

– Am schimbat broasca de la intrare. Ăsta-i rândul tău de chei.

– Dar eu nu intru niciodată prin față.

– Ei bine, avem o ușă la intrare, așa că ia cheile, zice Benny și-i întinde cheile.

– Ce s-a întâmplat? Vreun jaf?

Byron dă din cap că nu.

– Un cutremur. A deplasat tocul ușii.

– A, da, îmi amintesc.

– Zău? face Byron, iar buza de sus i se arcuiește, conferindu-i o expresie sarcastică. Cum adică îți amintești, Benny? Nici măcar nu erai pe-aici. Și, apropo, nici nu te-ai deranjat să suni măcar, să vezi dacă suntem bine.

– Nu a fost nevoie. Îmi zicea mama.

– Mama? Ai vorbit cu mama?

– Nu, nu chiar. Îmi mai trimitea mesaje din când în când.

– Ai ținut legătura cu mama? Tot timpul ăsta? Credeam că nu vă vorbiți.

– Ți-am spus, din când în când îmi mai trimitea câte un mesaj. Cu ocazia aniversărilor, sărbătorilor, știi tu. Și apoi la cutremur.

– Dar n-ai venit să o vezi.

Benny clatină din cap.

– Nu mi-a spus niciodată să vin s-o văd. Nici măcar nu m-a rugat vreodată s-o sun. Am telefonat acasă de vreo două ori, dar nu mi-a răspuns. I-am trimis o scrisoare, nu demult, și mi-a trimis un mesaj scurt. Nu mi-a spus că e bolnavă.

Benny dă să mai zică ceva, dar se răzgândește și clatină din cap.

– Urma o medicație dură în ultimele luni. Bineînțeles că voia să te vadă. Doar că se simțea extrem de rănită, știi asta, nu?

– Mami se simțea rănită? Dar eu? Eu am fost cea respinsă de ambii mei părinți.

– Nu te-au respins, Benny. Erau supărați că i-ai părăsit.

– Nu erau supărați pentru că i-am părăsit. Erau supărați dinainte și știm amândoi de ce.

– Și tu ai înrăutățit lucrurile. Ai plecat în mijlocul sărbătorilor și nici măcar nu ai sunat să-ți ceri scuze. Nu le-ai mai dat nici o șansă. Și eu am fost destul de supărat, Benny. Nu. Nu supărat. Mai bine zis furios. Și încă sunt furios pe tine. Dar la înmormântare, Benny? Când te-am sunat, ai spus că o să vii.

– Chiar am venit la înmormântare, Byron. Am venit tocmai până în California, am fost la cimitir, doar că…

– Ce vrei să spui? Ai fost aici? Știi, mi s-a părut că te văd, dar apoi mi-am spus: *Nu, Byron, ai vedenii.* Dar înseamnă că nu era așa. Vrei să spui că ai

venit până aici și ai avut tupeul să ne lași așa, singuri?

– Nu erai singur, Byron. Erau mulți oameni acolo.

– Și asta-i scuza ta? Că erau mulți oameni prin preajmă și nu mai era nevoie și de tine?

– Nu, nu e vorba de asta, doar că n-am putut…

– Ce n-ai putut, Benny? *Ce* n-ai putut? Nu ai putut să cobori naibii din mașină la înmormântarea tatălui tău? Nu ai putut să te dai jos din mașină pentru mine și mama? Și tot ce am primit de la tine a fost mesajul: *Îmi pare rău*.

– Nu e atât de simplu, Byron.

– Nu, nu e atât de *complicat*.

Byron se întoarce și iese din cameră, și atunci vede ce ținea Benny la piept. Vechea cană gradată a mamei lor. Se întoarce și i-o ia.

– Nu, Byron! strigă Benny, luându-se după el pe hol. Byron!

Îl trage de pulover cu o mână, încercând să ia cana cu cealaltă.

– Oprește-te, spune Byron, nu mai trage. E cașmir.

– Cașmir? spune Benny. E *cașmir*? Îți bați joc de mine, Byron?

– E ridicol, spune Byron, azvârlindu-i cana înapoi lui Benny. Ia-o. Te simți mai bine acum? Te face să te simți ca o fetiță ascultătoare, să păstrezi cana asta de dragul amintirilor? Unde naiba ai fost toți anii ăștia, Benny?

– Chiar vrei să știi, Byron? Nu vrei să auzi nimic de la mine. Vrei doar să-mi amintești că tu ești Byron Bennett, fiul perfect, admirat și acceptat de toată lumea. Ei bine, știi ce? Nu ești perfect. Și nu mai vorbi de sentimente dacă tu nu ai așa ceva.

Byron e șocat. Asta credea ea? Asta credea Benny despre el?

– De ce nu m-ai sunat mai devreme, Byron? Dacă mama era bolnavă?

– De ce nu te-am sunat *eu* mai devreme? Tu te-auzi măcar? Știi ce ar spune mama dacă ar auzi asta?

Byron iese pe hol, mormăind: „Nu așa se poartă un Bennett“. Apoi tresare. Parcă ar fi tatăl lui.

Benny strigă după el.

– Greșit, Byron. Chiar așa se poartă un Bennett. Nu e loc de greșeli, de înțelegere sau de disensiuni.

Byron se oprește, rămâne nemișcat, dar nu se uită înapoi.

– Credeam că e așa pentru că suntem de culoare, știi? spune Benny. Că părinții noștri voiau ca noi să reușim, că trebuia să muncim de două ori mai

mult decât alții, să fim ireproșabili, chestii din astea. Dar acum înțeleg. Trebuia să fim perfecți ca să compensăm pentru faptul că familia noastră era clădită pe o minciună colosală.

Când Byron ajunge în sfârșit în living, domnul Mitch nu mai e acolo. Byron aude apa curgând în baia de oaspeți. Nu știe că domnul Mitch stă pur și simplu sprijinit de peretele vopsit într-un roz prăfuit, cu ochii închiși, prefăcându-se că nu auzise țipetele.

PIERDUȚI

Charles Mitch a văzut lucruri și mai rele la viața lui. Frați cărora nu le pasă unul de celălalt. Rude pe care nu le interesează decât moștenirea. Își dă seama că Byron și Benny nu sunt așa, doar că misiunea lui devine oricum tot mai dificilă. Cei doi frați și-au pierdut mama și nu păreau să regăsească drumul unul către celălalt. Da, Eleanor l-a avertizat că asta o să se întâmple, ceea ce era mare păcat, din moment ce Byron și Benny fuseseră cândva inseparabili.

Pe vremuri, pentru Benny, lumea începea și se termina cu fratele ei. Când s-a schimbat el atât de mult? Sau așa fusese mereu? Byron a acuzat-o pe Benny că nu fusese alături de familie. Dar Benny? Nu i-a trecut niciodată prin minte lui Byron, care era atât de obișnuit să fie aclamat de toată lumea, că și Benny avea nevoie de cineva să-i fie alături?

Byron nu știe ce să facă cu Benny. Nu au schimbat nici măcar două vorbe pe un ton civilizat de la venirea ei. Acum pare ostilă, iar în clipa următoare, se arată vulnerabilă. Dar nu e ceva nou ca Benny să exagereze. Așa a fost mereu, încă de când s-a lăsat de facultate. Da, de-acolo începuse totul.

CUM SĂ AJUNGI O FATĂ CARE S-A LĂSAT DE FACULTATE

Benny, la școala visurilor părinților ei.
Benny, la șaptesprezece ani, prima din clasă.
Benny, marginalizată la liga studenților de culoare.
Benny, cu pielea nici prea întunecată, nici prea albă.
Benny, nici hetero, nici gay.
Benny, singură, sâmbătă seara.
Benny, în pat, plină de vânătăi.
Benny, semnând hârtii la Administrație.
Benny, coborând scările de marmură.
Benny, la nouăsprezece ani, o fată care s-a lăsat de facultate.

CE NU SE SPUNE

În anul trei de facultate, Benny a fost încolțită în cămin de două fete care o văzuseră flirtând cu unul dintre băieții din Frăția Afro-Americană. Au făcut-o trădătoare. Una dintre ele a împins-o în camera ei și, când Benny s-a împiedicat de pat și a căzut, fata i-a tras un pumn în plină figură.

Benny nu se mai putea ridica de la podea, nu atât din pricina loviturilor, cât a șocului. Avea, totuși, aproape un metru optzeci înălțime și, deși nu fusese atât de pasionată de surfing și de înot ca Byron și părinții ei, făcuse destul sport și era destul de puternică.

Nu suferise fracturi sau alte probleme mai grave, iar vânătăile aveau să se vindece în timp. O rană mai adâncă o făcuse însă pe Benny să se lase de facultate. Crezuse că fetele alea aveau să o sprijine pentru că era diferită, nu să o lovească. Cea care o lovise în timp ce stătea întinsă pe pământ dansase odată cu ea la un club studențesc, apoi o sprijinise de un perete întunecat, mirosind a bere, și o sărutase. Zâmbiseră amândouă, apoi se duseseră înapoi spre ringul de dans.

Ăsta e genul acela de lucruri care nu se spun. Că acestea erau studente din ultimul an, care la început o făcuseră să se bucure că afla în campus. Că, în loc să îndepărteze prejudecățile, o îndepărtaseră pe Benny. Și, mai mult, în timp ce una dintre fete o lovea pe Benny, cealaltă nu i-a zis să se oprească. Dar Benny nu le-a reclamat niciodată. Refuza să dea oricui ocazia de a o privi de sus, așa cum mai făceau unii, și de a spune: *Vezi*?

De atunci, cu fiecare mișcare, mai întâi înapoi acasă în California, apoi în Italia, apoi în Arizona, Benny tânjea mereu după un lucru, mai presus de orice altceva, o viață perfect banală din punct de vedere emoțional. O viață sigură.

Arizona păruse a fi locul cel mai potrivit pentru un nou început, când Benny se hotărâse să meargă la școala de artă. Voia să fie cât mai departe de universitatea din nord-est la care renunțase, ca să scape de gustul amar pe care i-l lăsase. Avea să studieze ceva ce o interesa pe ea, nu pe părinții ei. Va avea timp să-și dea seama exact ce să facă mai departe, cum să-și găsească locul pe piața muncii.

Pe Benny o entuziasmau întinderile de pământ nesfârșite, aparent aride, dar care, privite de-aproape, plesneau de viață. Frunzele pufoase ale

mesquitei catifelate. Scoarța verde-albăstrie și florile galbene ale arborelui palo. Porcii-spinoși, șopârlele gila pestrițe, puii de șarpe-cu-clopoței care își legănau codițele ca pentru a preveni cu privire la amenințarea care mocnea deja în ei.

Arizona avea cursuri de artă bune, pe care Benny și le permitea, iar Benny avea note care-i garantau admiterea, chiar și fără să mai dea teste. Și așa a întâlnit-o Benny pe Joanie. La vremea aceea, Joanie era asistent universitar și ținea cursul de ceramică. Avea maxilarele proeminente și părul ondulat prins într-o coadă de cal care îi atrăsese atenția lui Benny de prima oară când o văzuse trecând pe coridor, îmbrăcată într-o salopetă murdară de lut.

Apoi Benny a remarcat vaza albastră. Era spre sfârșitul primului semestru, și unii studenți se duseseră acasă la Joanie, la o gustare și un pahar de vorbă. Podeaua de ciment din sufrageria lui Joanie era răcoroasă și neacoperită. Singurul covoraș din încăpere era o carpetă bordo, ce atârna pe un perete, și chiar sub ea, pe podea, se aflau înșiruite câteva piese din ceramică de-ale lui Joanie. Petrecăreții erau adunați în fața unei vaze albastre enorme.

A spune că vaza era albastră era la fel de imprecis ca și cum ai spune despre o persoană că este interesantă, dar toată lumea a căzut de acord că era, cel puțin, albăstruie. Benny s-a holbat timp de vreo oră la obiectul acela care îi ajungea până la brâu, mutându-și privirea de la partea de jos, de culoarea smaraldului, spre mijlocul ei celest, apoi spre stropii acvamarin de sus și petele aurii și chihlimbarii de pe bordura superioară și, la final, spre buza bombată a vazei, care nu fusese vopsită și care lăsa la iveală tonurile roșietice ale lutului ars. Benny a contemplat vaza, apoi s-a uitat spre Joanie. Iar Joanie i-a răspuns cu unul dintre zâmbetele ei, pe care Benny avea să ajungă în scurt timp să le cunoască.

Nici după patru ani de relație, Benny tot nu spusese familiei despre Joanie, și asta chiar devenise o problemă. Joanie era cu zece ani mai mare decât ea, *umblase peste tot, făcuse de toate*, și, în plus, trăiau în secolul douăzeci, pentru Dumnezeu, spunea ea. Benny încerca să se revanșeze față de Joanie. Îi umplea bucătăria, mult mai frumoasă decât a ei, cu condimente și soteuri. Trimitea e-mailuri peste tot ca să promoveze exponatele lui Joanie. O aștepta în fiecare vineri seară să iasă de la biroul unde lucra cu jumătate de normă și apoi mergeau la o pizza.

Dar Joanie era genul de persoană pe care păreau să n-o deranjeze afronturile celorlalți, până când, în cele din urmă, depășeau o anumită linie invizibilă. Și acum, era rândul lui Benny să afle ce însemna asta.

Cum se apropia o altă vacanță de iarnă, cu planuri de sărbători, Joanie i-a spus lui Benny că făcuse prea multe pentru ea, că o sufocase, când ea nu îi ceruse decât un singur lucru. Benny s-a dus în grabă acasă la Joanie. De îndată ce Joanie a poftit-o înăuntru, Benny a observat că vaza albastră și alte două piese dispăruseră, lăsând spații goale pe podea. Atunci a văzut carpeta de pe perete, rulată și strânsă cu legături de plastic, și cutiile de carton înșirate pe blatul de bucătărie. Joanie i-a spus lui Benny că hotărâse să se mute la New York, unde avea să țină niște cursuri, și că urma să plece înainte de Ziua Recunoștinței. Și astfel s-a încheiat relația dintre Benny și Joanie.

Dar doar pentru un timp, și-a spus Benny, în timp ce demara în trombă din fața locuinței lui Joanie, cu mâinile încleștate pe volan. Doar pentru un timp, și-a spus și săptămâna următoare, în timp ce conducea spre casă părintească, în California, cu ochii pe vitezometru, încercând să rămână sub o sută cincizeci de kilometri pe oră.

FAMILIA BENNETT

Ziua Recunoștinței, 2010, chiar în casa asta. Când tatăl lui Benny a înțeles în sfârșit ce încerca Benny să-i spună despre viața ei amoroasă, a ridicat tonul. Iar tata nu era genul care să ridice vreodată tonul. A încercat să-l întrerupă, dar tata vorbea peste ea. Apoi s-a ridicat.

– Nu înțeleg cum poți să duci o viață decentă trăind în confuzia asta, a spus Bert.

– Decentă? a repetat Benny. Vrei să spui că nu sunt decentă?

– Te rog să nu ridici tonul la mine, domnișoară, a spus Bert.

– Dar, tati, tu țipi la mine. Tu m-ai întrebat dacă am vreo relație. Tu mi-ai spus să vin cu el acasă. Eu încercam doar să-ți explic că s-ar putea să fie un *el*, dar s-ar putea la fel de bine să fie o *ea*.

– A, deci eu și mama ar trebui să acceptăm faptul că te destrăbălezi cu toată lumea?

– Tati, nu mă destrăbălez deloc. Sunt cu aceeași femeie de patru ani. Am avut doar câteva relații până acum. Dar nu asta e ideea…

– Ideea e că nici măcar tu nu știi ce vrei.

– Ba da, tati, știu. Asta sunt. Eu sunt Benny.

Deslușea în ochii părinților ei o privire pe care n-o mai văzuse până atunci. Era o liniște ciudată, ca înainte cu o secundă ca apa dintr-un ibric să dea în clocot. S-a uitat la Byron, dar el stătea nemișcat, cu ochii în podea. Nu avea de gând să o ajute, mai mult ca sigur. Benny se temuse că avea să se ajungă aici. A inspirat și a expirat încetișor, lăsând gândurile dureroase să o cuprindă, după care, fără să-și dea seama, a spus:

– Tu nu știi ce vrei, tati.

Benny încerca din greu să își controleze tremurul din voce.

– Tu nu ești sigur dacă mă mai iubești.

Și atunci tatăl ei s-a ridicat și a ieșit din cameră, iar mama s-a dus după el, strigând: „Bert, Bert“. Benny nu avusese de gând să petreacă Ziua Recunoștinței singură, dar nu avea cum să mai rămână, când tatăl ei îi spusese că e indecentă, iar mama ei se ținea după el, cu ochii în lacrimi, și invitații urmau să vină la cină.

De obicei, familia Bennett intra și ieșea pe ușa din spate a casei lor, cea care ducea direct în bucătărie, dar, în loc să traverseze casa, ca de fiecare

dată, Benny s-a dus direct spre ușa de la intrare. A smucit de ea de câteva ori până să o deschidă, motivul pentru care intrau pe ușa din spate fiind tocmai acela că se bloca tot timpul. Când în sfârșit a reușit să o deschidă, a plecat fără să mai spună vreun cuvânt.

A lăsat ușa deschisă în urma ei. Se aștepta ca fratele ei să vină după ea, dar nu a făcut-o. Când a ajuns acasă, și-a verificat mesajele, gândindu-se că poate o sunase Byron, că poate o certase – *Ce naiba ai făcut*? Dar nimic. Cel puțin, drumul lung înapoi spre Arizona avea avantajele lui. Târziu, când a ajuns acasă, sărbătoarea trecuse și nu era singura din cartier care se târa spre casă, băga cheia în ușă și aprindea lumina într-un apartament gol.

Benny încerca să se aline cu gândul că mulți oameni nu sărbătoreau deloc Ziua Recunoștinței.

Problema era că Benny nu fusese crescută așa. Acesta era momentul din an când familia ei se reunea, laolaltă cu prietenii, și își găseau timp să fie recunoscători. Conta doar faptul că erau împreună, iar acum Benny fusese exclusă din toată povestea asta.

În săptămânile care au urmat, telefonul fix suna și pe ecran scria „număr privat“, așa că Benny se repezea să răspundă, dar nu se auzea nimeni la celălalt capăt al firului. Benny își spunea că, mai mult ca sigur, e mama ei, și nu tata. Uneori, după o pauză, câte un agent de vânzări o saluta pe acel ton vesel pe care îl folosești când te aștepți la un refuz.

Benny era mereu politicoasă când refuza un agent de vânzări la telefon, știa că încearcă și ei să-și câștige existența, să facă bani ca să supraviețuiască de la o lună la alta și sperau doar la un semn de acceptare.

Sperau la acceptare. Benny știa și ea câte ceva despre asta.

În noaptea aceea, a început să-și sorteze lucrurile. Ce să ia cu ea la New York, ce să doneze? Exista un fel de organizație de caritate care trimitea un camion și care te făcea să te simți mai bine că te despărțeai de lucrurile tale. Îți spuneai că ajuți pe cineva. La puțin timp după aceea, când Benny s-a mutat la New York sperând că, în timp, Joanie o va ierta, nici măcar nu s-a mai deranjat să le trimită alor ei adresa cea nouă. Aveau numărul ei de mobil, și, oricum, nu îl mai folosiseră de mult, cam de când îi anunțase printr-un mesaj că avea să-și petreacă Crăciunul în altă parte.

BYRON PE VAL

În perioada de după mutarea lui Benny la New York, fratele ei devenise atât de popular încât ar fi putut să îl vadă în fiecare zi, dacă voia, la știri, la talk-show-uri târzii, în clipuri pe laptop. Nu de mult, Benny și-a salvat un link pe telefon, care o ducea la un documentar unde o echipă de filmare îl urmărea pe Byron peste tot. Byron de la televizor îi pare acum mult mai accesibil decât celălalt Byron, care se află cu domnul Mitch în sufragerie.

Byron de la televizor îi spune tipului care îl intervievează că suprafața ocupată de oceanele lumii este încă în cea mai mare parte necartografiată, că informații despre fundul mării, cum ar fi adâncimea și forma, ar putea fi folosite în atât de multe feluri. Prognozarea unor tsunamiuri. Controlul poluării. Forarea după materiale pentru electronicele pe care oamenii le folosesc azi. Tot ce trebuie să știm despre trecutul și viitorul nostru e acolo, spune Byron la cameră, arătând spre un ecran pe care se difuzează imagini cu ajutorul tehnicilor de teledetecție. Și tot ce putem afla despre noi, ca oameni, și tot ce ne dorim să facem va fi testat cu acest tip de tehnologie.

Roboți submarini ajută oamenii de știință să elaboreze un proiect major de cartografiere, dar Byron spune că strângerea mai multor informații va reprezenta un important test de bună-credință la nivel internațional. Cu fiecare nouă descoperire tehnologică, informațiile trebuie împărtășite. Trebuie stabilite și respectate niște acorduri. Altfel există riscul, spune el, ca lăcomia omului să devină forța dominantă, tot așa cum s-a întâmplat și pe uscat.

– Dacă aș avea o grădină de legume acasă, spune el, și de fiecare dată când aș vrea porumb sau roșii la cină, aș scoate toate plantele din rădăcini sau aș tăia de la rădăcină un pom, doar ca să iau, să spunem, niște mere? Păi n-are nici un sens, veți spune, nu?

Byron arată acum o imagine *full-screen* cu un peisaj marin idilic.

– Trebuie să fim mai atenți cu resursele noastre din adâncuri, pentru că acolo aveam cea mai mare grădină de pe Pământ. Pare infinită, dar nu e. Trebuie să ne purtăm frumos cu ea, trebuie să o lăsăm să înflorească.

Toate lucrurile care la început păreau că vor fi opreliști în calea lui Byron, un tânăr erudit în știința oceanelor, l-au transformat până la urmă într-un personaj extrem de popular în mass-media. Vorbește despre lucruri precum

tehnologie sonară, topografie și aerisire hidrotermală, dar o face pe înțelesul tuturor; arată ca un model care defilează pe podium pentru cea mai scumpă firmă de haine sport; și, să nu uităm, e un bărbat de culoare.

Momentul de aur a fost cam pe vremea când Byron și-a terminat doctoratul, când minoritățile etnice erau încurajate mai mult ca niciodată să se îndrepte spre științe și tehnologie, deși nu li se ofereau și slujbe cu potențial de dezvoltare profesională. Byron știa clar ce voia să facă cu pregătirea lui. Tot bătuse pe la uși și, când, în cele din urmă, una dintre acele uși s-a deschis larg către o fundație nou-înființată, ce să vezi, Byron a trecut pe la recepție și de-acolo direct spre slujba visurilor lui.

Byron a înșfăcat mingea și a fugit cu ea, iar rețelele de socializare l-au însoțit tot drumul. Vedeai peste tot hashtaguri asociate cu #Byron Bennett: #ocean #știință #lumeasubacvatică #maree #tsunami #încălzireaglobală #mediulînconjurător #dezastrenaturale #petrol #conducte #minerale #minerit #apărare #afro-american #studiiștiințifice #burlaci.

Deoarece îl urmărea pe Byron online, Benny se putea preface uneori că nu era adevărat că nu se mai văzuseră de ani de zile sau că nu-și mai vorbiseră de o grămadă de vreme. Își îngăduia să uite că nu mai avea genul ăla de frate care o suna doar ca să o salute și ca să vadă ce face. Care s-ar fi urcat în avion, ar fi bătut la ușa ei și ar fi îmbrățișat-o strâns, dacă Benny l-ar fi sunat în toiul nopții și i-ar fi spus: *Am nevoie de ajutor.*

Știe că e și vina ei. Dar e aici în momentul ăsta, nu-i așa? Și totuși, simte că, dacă ar țipa din toți rărunchii, Byron nu ar auzi-o. Sau ar alege să nu o audă.

BYRON

Byron și domnul Mitch stau în living, cu ochii în telefoane, așteptând-o pe Benny să revină în sufragerie. Byron se preface că nu a avut o ceartă zdravănă cu sora lui în urmă cu câteva minute și domnul Mitch se preface că nu a auzit nimic.

Lui Byron îi sună telefonul și vede din nou că apelul e de la Lynette. De data asta, răspunde.

– Lynette, ce faci?

– Nu, zi-mi *tu* ce faci. Am auzit de mama ta, Byron. Îmi pare rău.

Conversația asta super politicoasă pare atât de ciudată după trei luni de tăcere mormântală între ei și după felul în care s-au despărțit. Nu, greșit. După felul în care Lynette l-a părăsit pe Byron. Dar acum, când îi aude vocea, e bucuros că măcar a făcut un efort. Mama lui chiar o plăcea. Lynette îl anunță că va veni mâine la înmormântare.

– Poate mai stăm de vorbă după aceea? spune ea. Am putea? Să stăm undeva puțin împreună?

– Sigur, dacă vrei, spune Byron.

– Da, spune Lynette. Chiar vreau. De fapt, e ceva despre care am tot vrut să vorbim.

A, asta era. Până la urmă, chiar are nevoie de ceva de la el.

Lynette, Lynette, Lynette.

Îi era ușor altădată să vorbească cu ea. Dar asta era vechea Lynette, cea de dinainte de cearta și despărțirea lor. Byron și-ar dori să aibă pe cineva ca vechea Lynette cu care să vorbească în momentul ăla. I-ar spune despre înregistrarea de la mama lui, despre tortul cu fructe ținut la congelator. Vechea Lynette ar râde când i-ar povesti despre tort. Ar spune: *Tipic pentru mama ta, Byron*. Și l-ar face să râdă, chiar și acum, în ciuda durerii fără margini pe care o resimte în capul pieptului.

Tortul cu fructe al mamei lui a fost motivul pentru care Benny s-a apucat de copt prăjituri. Nu a înțeles de ce părinții ei au fost atât de surprinși când Benny le-a spus că vrea să meargă în Europa să facă cursuri de gătit. Deși, cu siguranță, au fost și mai șocați când, ceva mai înainte de asta, Benny s-a lăsat de facultate și a refuzat să discute pe tema asta.

– Pur și simplu nu era ce voiam, se mulțumea ea să spună. Trebuie s-o iau pe altă cale.

– Lăsați-o o vreme, le spunea Byron părinților.

Când Benny le-a vorbit despre bucătăria internațională și despre rețetele care o fascinau, Byron a profitat de ocazie și a sfătuit-o să se întoarcă la facultate și să aleagă o specializare care avea legătură cu asta, de exemplu antropologia. Dar Benny a clătinat pur și simplu din cap. Apoi a plecat și, când s-a întors, s-a hotărât să studieze arta. Cum naiba avea Benny să se întrețină, Byron chiar era curios să știe.

Au fost și vremuri când Benny ar fi discutat despre asta cu el, măcar, dar ceva se schimbase în ea, ceva se sfărâmase. Numai atunci când se afla în bucătărie cu mama lor, o mai putea privi pe Benny ca pe surioara lui cea mică.

Mama lui spunea că le va face un tort cu fructe atât lui Byron, cât și lui Benny, când se vor căsători, dar nici unul nu făcuse asta. Tortul mamei era o operă de artă, Byron trebuia să recunoască. Textura umedă, argiloasă, aroma puternică a alcoolului. Dar Byron nu împărtășise niciodată legătura emoțională a părinților cu rețeta aceea. *Tradiția*, spunea mama lui. Dar a cui tradiție, mai exact? Tortul cu fructe era, de fapt, o budincă de prune transmisă locuitorilor din Caraibe de către coloniștii dintr-o țară rece. De ce ți-ai însuși rețetele culinare ale exploatatorilor?

Tradiție? Dar fursecurile *gizzada* cu nucă-de-cocos? Dar înghețata de mango? Dar friptura de porc, cu orez și mazăre, dar ardeii iuți de Caraibe, laptele de cocos, bananele *plantain*, și toate acele arome pe care Byron ajunsese să le îndrăgească nespus, datorită mamei și felului în care gătea ea? Ei bine, asta numea el bucătărie insulară. Dar nu, astea nu au fost niciodată de-ajuns pentru mama lui. Mai mult decât orice altă rețetă, tortul cu fructe era cel care aducea dulceața în glasul mamei sale. Și strălucirea în ochii ei.

Când tata a murit, mami l-a îngropat cu ceea ce mai rămăsese din tortul lor aniversar, dar a păstrat un borcan din fructele pe care le pusese la macerat în rom și vin de Porto, în bufetul din bucătărie, ascunse undeva, jos. Urma Crăciunul. În fiecare iarnă, o aștepta pe Benny să facă împreună tortul, chiar și după ce Benny se mutase de-acasă. Dar după ce i-a părăsit atunci, de Ziua Recunoștinței, mama nu a mai făcut niciodată tortul. Sau așa credea Byron.

Acum știe că mama lui a mai făcut cel puțin un tort.

DISTANȚA

Pendula se leagănă, cu un ticăit monoton. După câteva ore tensionate, Byron și Benny au devenit extrem de politicoși unul cu celălalt, iar ostilitatea lor de mai devreme s-a topit în încordarea provocată de povestea mamei lor.

– Îl știi pe tipul ăsta? o întreabă Byron pe Benny, arătând cu bețișoarele chinezești spre ecranul televizorului. Mamei îi plăcea tare mult.

Se uită la niște imagini cu un francez care fusese nevoit, din cauza condițiilor meteo vitrege, să abandoneze traversarea înot a Pacificului.

– Da, am citit despre el, spune Benny. Pe mama o interesau chestiile astea.

Benny și domnul Mitch aprobă din cap. Au comandat mâncare thailandeză, oprind înregistrarea după a mia bătaie în ușă a vecinilor care văzuseră lumina aprinsă. Ceva mai devreme, Byron s-a uitat la caserolele pentru pomană din frigider pe care le aduseseră vizitatorii și a hotărât că nu putea să guste din ele. Pentru prima dată, el și Benny erau de acord cu ceva.

– Important e că s-au gândit la ea, a spus Benny, în timp ce stăteau unul lângă altul, uitându-se la caserolele dreptunghiulare conținând mâncare cu sos. Important e că s-au deranjat să le pregătească și să le aducă, nu?

Byron a încuviințat din cap.

– Și apreciem asta, nu?

– Sigur, a spus Byron. Hai să le servim mâine, după înmormântare.

Byron a început să caute prin agendă numărul localului cu livrare la domiciliu care pregătea mâncarea preferată a mamei lor. Și acum, când stau la masa din bucătărie, toți își înfig furculițele în bucate, fără să mănânce, de fapt, nimic.

E prea târziu ca să mai treacă cineva pe la ei. După pauza asta, s-au pus de acord: fără telefoane, până nu mai avansează cu înregistrarea. Oricum, nu vor putea să o asculte pe toată până la înmormântarea de mâine. Sunt prea obosiți. Ciudat, crede Byron, cum de ți-e greu să ții ochii deschiși acum, când cea mai importantă persoană din viața ta s-a dus, când auzi vocea mamei tale care îți spune că ceea ce ai știut tot timpul despre familia ta e, de fapt, o minciună.

Mare păcat, ce-a pățit francezul ăla. Byron îi urmărise și el parcursul, mai cu seamă aspectele științifice, colecția de mostre, campania sa privind

protejarea oceanului. Pentru mama sa, era vorba pur și simplu despre ideea de provocare, omul în luptă cu apa. Mama îi urmărise și ea cursa în fiecare zi pe internet. Ai fi zis că ea era cea din barca de escortă, cea care marca direcția, era atentă la rechini și îi întindea banane. Byron avea senzația că îi auzea bătăile inimii întețindu-se în timp ce privea la ecran.

Sigur, mama lui urmărea și știrile despre americanul care și-a propus să își ducă minisubmarinele în cinci dintre cele mai adânci puncte de pe fundul mării. Acea serie de expediții va transmite ulterior informații către oceanografi precum Byron. Dar mama nu era la fel de interesată de acest proiect. Pe ea o fascina mai cu seamă interacțiunea dintre corpul uman și natură.

Era intrigat de expresia de pe chipul mamei lui atunci când ea se uita cu atenție pe site-ul francezului, aceeași expresie pe care o avea și când stătea pe mal și se uita la mare. Așa arăta oare, se întreba Byron, chiar înainte să-și arunce placa în apă? Mama fusese cea care îl învățase să înoate, cum să-și găsească echilibrul, cum să anticipeze oportunitățile. Tot mama îl învățase cum să-și controleze foamea, cum să fie în armonie cu el însuși.

Iar tata îl învățase pe Byron cum arăta un om care reușise toate astea. Părinții lui Byron erau oameni excepționali. Nu crede că va fi vreodată așa de curajos ca mama lui sau așa de sigur pe el ca tata.

Acum, reporterii intervievează pe alți înotători de maraton, inclusiv pe Etta Pringle, *marea doamnă* a acestui sport, femeia de culoare care reușise cele mai faimoase traversări. Byron știe că ar trebui să revină la înregistrarea mamei, dar Etta Pringle are un accent identic cu cel al mamei lor. Accentul acela britanic tipic locuitorilor din Indiile Occidentale. Iarna trecută, după ce mama își rupsese piciorul în așa-zisul ei accident, Byron a dus-o s-o asculte pe Pringle ținând o cuvântare la centrul de conferințe.

– Maratonul de înot e asemănător multor lucruri din viață, a spus Pringle, adresându-se auditoriului în ziua aceea. Nu există nici un substitut pentru pregătire, pentru antrenament, pentru a recupera milele parcurse ca să capeți rezistență și putere. Dar nimic din toate astea nu contează, de fapt, dacă nu ai mentalitatea potrivită, a zis înotătoarea de maraton, atingându-și ușor cu degetul tâmpla și încuviințând apoi, în timp ce se uita prin sală.

S-a oprit și s-a uitat fix la mama lui Benny. Da, insularii. Se recunosc între ei de la o poștă. Mulțumit că mama se așezase bine la locul ei, Byron a ieșit ușor afară să răspundă la un telefon de la serviciu. S-a cam întins la

vorbă și, când s-a întors, și-a dat seama că pierduse deja aproape tot discursul.

Revenind în sală, a văzut-o pe Etta Pringle îmbrățișând-o pe mama lui, râzând împreună cu ea, pentru ca apoi să fie condusă afară pe altă ieșire, în capătul celălalt al holului, de câțiva asistenți. Doar mama lui și alți câțiva rătăciți au rămas în lobby. Împungea podeaua cu cârjele, apropiindu-se în grabă de el.

– Ți-a plăcut? a întrebat Byron.

– Mi-a plăcut, i-a răspuns mama, iar fața i s-a înviorat de un zâmbet.

– Ce a spus?

– Era bucuroasă că am venit la eveniment.

Byron a chicotit.

– Nu, mami, ce a zis Etta Pringle despre înot? Care e, mai exact, mentalitatea potrivită?

– A spus că trebuie să iubești marea mai mult decât te temi de ea. Trebuie să iubești înotul atât de mult încât ai face orice să continui.

Mama lui privea acum afară pe geamul mașinii.

– Exact așa cum e și cu viața.

Byron se gândește acum la fetele din înregistrarea audio a mamei lui. Înotătoarele. Cum ajunsese mama să le cunoască? Ce se întâmplase cu ele? Și ce se petrecuse atât de înfricoșător în acele vremuri, încât trebuise să aștepte până la sfârșitul vieții ca să le spună copiilor ei adevărul?

ATUNCI . MAMI ȘI PEARL

Înainte ca mama lui Covey să dispară, ea și Pearl adunaseră o listă lungă de clienți. Tortul cu fructe al lui Pearl era recunoscut ca fiind cel mai bun din oraș, deși pe unii îi deranja să recunoască asta. După ei, Pearl era prea arogantă pentru o menajeră cu pielea atât de neagră ca a ei. Pearl a găsit în mama lui Covey partenera perfectă, care făcea niște flori din glazură fără egal. Și, din nou, unele dintre doamnele de vază din oraș nu erau prea încântate de asta. Mama lui Covey comisese o gravă eroare de judecată atunci când făcuse un copil cu chinezul ăla.

Covey auzise lumea spunând astfel de lucruri, de parcă nimeni nu și-ar fi putut închipui că cei mici au și ei urechi. Profesorii pe coridoarele școlii. Sau vânzătorii de cartofi și morcovi de la piață. Îi auzise spunând că Mathilda Brown era atât de frumoasă, încât și-ar fi putut alege o partidă mai bună. Ar fi putut alege pe unul mai bun decât pe Johnny „Lin“ Lyncook. Bărbatul ăla era mereu la luptele de cocoși și știau că n-o să sfârșească bine. Era un mister pentru ei cum reușise să se bucure de atâta popularitate în rândul unora dintre cei mai decenți oameni din oraș.

Și totuși, existau lucruri mai importante, precum satisfacția de a aduce în sala de recepții, la nunta fiicei tale, un tort cu fructe care merita toate aplauzele. Un tort despre care avea să se vorbească și peste ani. Mama lui Covey putea să transforme zahărul în brebenoci pastelați sau, pentru miresele mai îndrăznețe, în trandafiri japonezi și orhidee de un roșu aprins, violet imperial sau auriu. Iar Pearl putea face pe oricine să se piardă-n reverii, doar la gândul torturilor ei.

Mathilda și Pearl adunau și împărțeau profitul, atrăgând în același timp și niște admiratoare sus-puse, femei de familii bune și cu destui bani ca să facă lucrurile să meargă bine. Unele dintre ele, peste ani, ajunseseră să înțeleagă nenorocirile care se abăteau asupra unei femei cu puține resurse materiale.

Într-o zi, Covey avea să culeagă roadele acelor alianțe și să-și schimbe cursul vieții lui. Dar până atunci, Covey habar nu avea că mama ei urma să părăsească insula cu ajutorul unei foste cliente. Nici nu se gândea că avea să rămână doar în grija tatălui. Covey era prea mică să poată înțelege ce

înseamnă să fii mamă, cât de greu îi fusese Mathildei să plece. Știa doar că tortul cu fructe însemna o comuniune între femei și o bucătărie plină de râsete.

COVEY

În primăvara anului 1965, viața lui Covey a virat pe drumul pe care avea să o întâlnească pe Eleanor Bennett. În ziua aceea, podeaua bucătăriei era plină de păstăi de tamarin. Trosneau sub picioarele tatei în timp ce se apropia.

– Mmm, bobițe de tamarin, a spus tata, întinzându-se spre bol și luând puțină pulpă în timp ce Covey o amesteca cu zahăr.

Pearl, despre care mulți spuneau că este cea mai bună bucătăreasă din parohie, o învățase pe Covey să pună puțin ardei iute și câteva picături de rom înainte să separe pulpa în bobițe, deși lui Covey îi plăcea cel mai mult să mănânce tamarinul proaspăt din păstaie, abia cules de la poalele copacului, și înmuiat într-un bol cu zahăr, mestecându-l bine în timp ce fața i se schimonosea din pricina gustului acrișor.

Covey îi îndepărtă mâna tatălui ei. În timp ce el râdea, Covey a remarcat un ton preocupat în vocea lui, un ton care-i dădea fiori pe șira spinării și o făcea să se simtă încordată, gata să-i opună rezistență. Când tatăl lui Covey a pomenit numele lui Clarence Henry, a știut că nu-i a bună.

– Micuțu'? a spus Covey. Ce treabă are delincventul ăla să vină la noi acasă?

– Clarence Henry, a spus Lin, ținând să folosească numele lui formal în locul poreclei datorate umerilor masivi ai bărbatului, vine să te vadă.

– Să mă vadă? De ce?

– Cred că vine să te curteze.

Covey a lăsat să-i scape un râs ascuțit.

– *Să mă curteze?*

Nu știa ce îi părea mai ridicol, ideea că Micuțu' ar putea fi atât de gentleman încât să curteze pe cineva sau ideea că trebuia să întrețină un gangster bătăuș care era aproape de-o seamă cu tatăl ei. Din ce auzise Covey, Micuțu' nu era genul de persoană pe care s-o poftești în casă, nici măcar duminica.

– Să mă curteze? *Cin' se crede omu' ăla?*

– Grijă la limbaj!

Atât îi spunea tata ca să o oprească să treacă în vorbirea dialectală, care îi fusese mereu interzisă.

Așa că a reluat.

– De unde i-a venit ideea să vină să mă curteze, când tu spui că nu sunt destul de mare nici ca să merg cu prietenii la plajă?

– N-am spus niciodată că nu te poți duce la plajă, am zis că n-ar trebui să înoți în marea aia afurisită în mijlocul unui uragan nenorocit.

Înjurăturile, pe de altă parte, nu erau interzise pentru tatăl ei.

– Nu a fost chiar un uragan, tati.

– Nu, sigur că nu, doar o mică furtună mortală.

– Și în plus, nu eram singură.

– Am fost și eu acolo, nu-ți amintești? Am văzut eu cum nu erai singură. Am văzut cum a trebuit să tragi la mal așa-zisa *barcă de salvare*. Ce glumă bună! a zis tatăl ei, punând mâinile în șolduri. Și oricum, totul e deja stabilit, domnișoară. Clarence Henry vine după-amiază, așa că mai bine te duci să te aranjezi.

– Clarence Henry poate să vină să te curteze *pe tine*, tati, eu n-o să fiu aici.

– Ba da, Coventina, o să fii.

Tatăl ei a ridicat tonul, așa cum făcea mereu după ce bea, dar avea o blândețe în privire, o expresie întrebătoare. Nu, o expresie mai degrabă stăruitoare, care o înghețа.

– Ce ai făcut, tati? Ce ai făcut?

– Covey, te rog, fă asta pentru tatăl tău, a spus el, cu glas mai domol de data asta. Fă-mi pe plac. E duminică. Lasă-l să vină și să bea ceva rece. Am făcut niște afaceri cu el și s-a arătat interesat de…

Covey a lovit cu mâna în blatul de bucătărie, chiar lângă turnulețul de dulciuri care se afla pe o bucată de hârtie de copt. Vreo două boabe de tamarin au aterizat pe podea.

– Te-ai băgat în afaceri cu Micuțu’? a spus ea. Ce fel de *afaceri*, tati? Afaceri cu pariuri? Sper că nu-i datorezi bani.

Tatăl ei nu a răspuns, dar expresia de pe fața lui spunea totul. Covey s-a întors și a plecat, strivind sub picior o boabă de tamarin rătăcită. Acum înțelegea de ce mama îl părăsise pe tata. Doar că nu înțelegea cum de putuse să o părăsească și pe ea.

– Coventina!

Nu s-a întors când a strigat-o tatăl ei, dar tremura ca varga. Se gândea la reputația de cămătar nemilos a acelui individ, ale cărui amenințări puteau

avea consecințe fatale. Mâinile lui Covey tremurau încă atunci când a deschis ușa șifonierului din camera ei și atunci când încerca să-și tragă fermoarul rochiei pe care o alesese.

Covey ar fi vrut să iasă pe furiș din casă, dar dacă făcea asta, tatăl ei ar fi fost în mare necaz. Și numai dacă îi zicea ceva greșit lui Micuțu', ar fi dat de necaz. Mai târziu, a păstrat acele gânduri bine întipărite în cap, în timp ce îl conducea pe Henry Micuțu' în living, și el se așeza pe canapea, strângând în pumn o boabă de tamarin.

– Ești delicioasă, Coventina, i-a spuse Micuțu', fixându-și privirea în adâncitura decolteului și apoi coborând-o până spre talia ei. Ai devenit o domnișoară în toată regula, pe lângă faptul că ești și nemaipomenit de frumoasă.

Coventina a mușcat dintr-o boabă de tamarin, ca să-și mascheze expresia care știa că i se citea pe față. Se gândea la mama ei, care sigur nu și-ar fi ascuns disprețul. Nu, mama ei și-ar fi pus mâinile în șolduri și l-ar fi săgetat pe Micuțu' cu privirea, într-atât încât acesta s-ar fi ridicat și ar fi tulit-o pe ușă afară, așa cum făcuse și tata, și nu doar o dată. Dar mama ei nu era aici. Exact când Covey avea cea mai mare nevoie de ea.

Covey se gândea la cuțitele pe care Pearl le ținea în raftul de jos din bucătărie, cele mai mari și mai ascuțite, pe care le folosea când tăia carnea sau când curăța trestia-de-zahăr. Într-o zi, va regreta că nu a luat unul dintre cuțitele alea cu ea.

PREȚUL

Lin nu mai știa momentul exact în care destinul îl condusese spre Micuțu'. Avea deja probleme, înainte ca primele revolte împotriva locuitorilor chinezi să ducă la incendierea unuia dintre magazinele sale. Când luptele de cocoși nu au mai mers atât de bine, Lin a început să amaneteze bunuri din magazin, sperând că o să le scoată într-o bună zi, dar datoriile se tot acumulau.

Lucrurile s-au înrăutățit și mai mult când l-a părăsit nevasta, și, totuși, se asigura că fata lui nu mergea niciodată la școală fără uniforme noi, care îi rămâneau mici într-un ritm enervant. Măcar în privința asta, Lin și Mathilda fuseseră mereu de acord. Covey trebuia să primească o educație bună, nu conta că era fată.

În cele din urmă, situația financiară a lui Lin s-a deteriorat atât de mult, încât s-a văzut nevoit să apeleze la Henry Micuțu'. Lin ar fi trebuit să se aștepte la asta. Ar fi trebuit să știe că era doar o chestiune de timp până când Micuțu' avea să vină să-și revendice prețul. Pentru că, așa cum observase Lin, asta era tot ce urmăreau oamenii pe lumea asta, prețul pe care trebuia să li-l plătești. Și persoana care avea să sufere cel mai mult era fiica lui, singurul lucru de preț care îi rămăsese. Căci se apropia pe nesimțite ziua în care Lin va trebui să se întrebe: *Ce ai de gând să faci?*

COVEY

Trupa The Wailers era difuzată tot timpul la radio în primăvara aceea, și puțină muzică ritmată o făcea pe Covey să se simtă mai bine, chiar și în asemenea vremuri. Pearl își terminase munca pe ziua aceea, iar Covey a dat drumul la radio și dansa pe ritmul muzicii, ridicându-și părul de pe ceafă, ca să se mai răcorească. Stătea cu spatele la ușa bucătăriei când Micuțu' a intrat în casă.

De când cu incendiul, tatăl ei o avertizase în repetate rânduri să încuie ușa când era singură acasă, dar Micuțu' intrase pe ușa din spate. Pearl trebuie să fi lăsat poarta deschisă când a plecat. Și Micuțu' a intrat fără să mai bată.

Micuțu' venea în fiecare duminică de câteva săptămâni deja și, în tot timpul ăsta, magazinul distrus în incendiu fusese cu totul renovat. Legătura dintre aceste două evenimente îi era evidentă lui Covey. Ceea ce era și mai înspăimântător era faptul că tatăl ei îi sugera că Micuțu' e interesat de ceea ce el numea *o relație mai apropiată* cu Covey.

De câte ori tatăl ei aducea în discuție subiectul, Covey ieșea din cameră. Tatăl ei o să-și vină-n fire, se gândea ea, și, cu siguranță, Micuțu' își va da seama că fusese o idee absurdă să încerce să-și petreacă timpul cu ea. Și totuși, iată-l, dând buzna, nepoftit, în bucătăria familiei, în plină zi, în timpul săptămânii, de parcă ar fi fost la el acasă.

– The Wailers, a spus el. Muzică bună.

– Tata nu e aici, a spus Covey.

– Știu. De aceea am venit, a spus Micuțu', apropiindu-se de Covey. Nu-ți pare bine că sunt aici?

Covey își ținea răsuflarea. Micuțu' era acum atât de aproape de ea încât îi simțea mirosul prea dulce al aftershave-ului. Micuțu' era acum atât de aproape, încât îi simțea respirația pe frunte.

– Am putea să ne cunoaștem mai bine, a spus Micuțu' și a dat să o sărute pe Covey, dar ea a întors capul într-o parte.

Când Micuțu' s-a aplecat iar spre ea, l-a împins, dar de data asta, el a apucat-o de încheieturile mâinilor și i le-a prins la spate, la perete. O ținea atât de strâns încât avea impresia că o să-i trosnească oasele. La școală, Covey învățase despre o specie de mormoloc din Asia care se chircea și se prefăcea mort, ca să-i îndepărteze pe prădători. A rămas nemișcată și s-a

concentrat asupra acelei imagini, burta roșie a mormolocului la vedere, brăzdată de linii negre, și corpul plin de venin, în caz că e nevoie.

Își ținea fața întoarsă într-o parte, cu maxilarele încleștate, cu ochii mijiți, încercând să pară cât mai fioroasă, deși era sigură că Micuțu' îi auzea bubuitul inimii-n piept. Era un secret bine știut că bruscase și alte fete înainte. S-a gândit la raftul cu cuțite din bucătărie. Era prea departe.

– Deci, ești timidă, nu-i așa? Sau doar te prefaci? a zis Micuțu', coborând vocea. Mă întreb, tot așa de rușinoasă ești și când te duci la plajă cu băiatul ăla, Grant?

Deci asta însemna „să-ți înghețe sângele-n vine". Covey nu credea că mai cineva știa despre ea și Gibbs, cu excepția lui Bunny și a lui Pearl, care și-ar fi dat oricum seama până la urmă. Dar Pearl îi spusese odată că Micuțu' și fratele lui aveau în fiecare golfuleț și sătuc din parohie oameni care le datorau ceva. Și când datorezi ceva unui om periculos, ești gata să spionezi pentru el. Ești gata chiar să faci și rău cuiva, dacă asta îți ținea familia departe de necazuri. Cel mai important era să nu te ia la ochi frații Henry. Dar Micuțu' îl luase deja la ochi pe Gibbs. Numai auzindu-i numele în gura lui Micuțu', Covey a înțeles imediat că Gibbs era vulnerabil.

– *Și ce-ți tot pierzi vremea cu băiatu' ăla?* a sâsâit printre dinți Micuțu', dându-i drumul la mâini.

Apoi s-a tras înapoi, dar de când auzise numele lui Gibbs, Covey nu-și mai simțea picioarele, așa că nu a îndrăznit să se miște.

– Crezi că Gilbert Grant o să-l scape pe tatăl tău de datorii, Coventina? Crezi că Gilbert Grant, mai interesat de facultate decât să-și ia o slujbă serioasă, ar putea vreodată să facă rost de banii de care are nevoie tatăl tău ca să nu fie tăiat cu sabia?

– Tatăl meu…, a început Covey.

– Tatăl tău, a întrerupt-o Micuțu', e un parior care n-a putut nici măcar să-și țină femeia acasă. N-a putut nici măcar să își păstreze acțiunile magazinelor lui. Știai asta, Coventina? Știai că magazinele alea nu mai sunt ale tatălui tău? Nu? Ei bine, așa e. Sunt ale mele. Și dacă nu vrei ca tatăl tău să-și piardă și casa, iar tu să ajungi să locuiești într-o baracă, sau mai rău de-atât, atunci ai grijă cum te porți cu mine, domnișoară.

Micuțu' s-a întors și a ieșit din bucătărie fără să mai spună o vorbă. După-amiaza următoare, când tata i-a spus că Micuțu' îi ceruse mâna ei, Covey nu a mai putut nici măcar să se arate mânioasă. A reușit doar să

îngaime: „Nu, tati, te rog, tati“. Ăsta era un sentiment nou, ciudat pentru Covey, un sentiment care îi răpise glasul.

A stat singură în camera ei, nu știa exact cât. Apoi a ieșit afară și a ascultat bâzâiturile și foșnetele din grădină, și sforăitul tatălui ei, care răzbătea pe fereastra camerei lui. A adulmecat prin aer umezeala care se așezase pe frunze, făcând fructele coapte să putrezească. A gonit un gândac, și-a șters o lacrimă. Totul era la fel, și totuși nimic nu mai era la fel. Voia să meargă la Gibbs să-i spună, dar știa că nu putea să facă asta. Nu acum. Deși avea să afle în curând.

Senzația de șoc începea să dispară. De undeva, din depărtare, se auzea ceva ca un tunet, ca un vânt năprasnic dinspre mare, ca un animal sălbatic care se apropia. Și acum ea era acel animal, descuia poarta și ieșea alergând pe stradă, cu lacrimile șiroindu-i pe față, pe gât, pe cămașă, și o luă la goană pe drum, iar vocea i se transformase în urlet.

COVEY ȘI GIBBS

Covey nu știa cum să-i spună lui Gibbs despre Micuțu', dar Gibbs aflase deja. A doua zi, când Covey pleca de la școală cu Bunny, l-a văzut pe Gibbs venind în grabă către ea, pe drumul care separa liceul de promontoriu.

– E adevărat? a întrebat-o Gibbs, cu voce tare.

– Șșș, a făcut Covey, uitându-se în față și mergând repede pe drum.

– Zi, e adevărat? a insistat Gibbs, coborând tonul vocii. E adevărat ce se vorbește despre tine și Micuțu'?

– Așteaptă, așteaptă, l-a rugat Covey.

Au mers o vreme alături de Bunny, amândoi tăcuți, până când Bunny a mormăit ceva și a luat-o înainte, în timp ce Covey și Gibbs au apucat-o pe drumul care ducea la plajă.

– Când aveai de gând să-mi spui despre tine și Micuțu'?

– Gibbs, nu există așa ceva, *eu și Micuțu'*, ăsta e doar aranjamentul tatălui meu. Le-a intrat în cap ideea că trebuie să mă mărit cu el, dar, bineînțeles că nu mă mărit.

– Dacă Micuțu' își pune în gând să se însoare cu cineva, o va face.

– Dar e ridicol, nu înțelegi? Tati o să-și dea seama în curând. Și apoi, Micuțu'? Îl vezi tu la casa lui, însurat? O să-i treacă, vrea doar să se dea mare, să arate că poate să obțină tot ce vrea. Eu nu mă mărit cu omul ăla, Gibbs, a zis Covey și l-a îmbrățișat pe Gibbs. Dar te rog ceva. Vreau să fii calm, fă-o pentru mine. Trebuie să lăsăm să mai treacă ceva timp.

– Timp? Ce timp? a spus Gibbs. Plec la Londra în două săptămâni. Ce o să se întâmple cu tine?

Gibbs i-a cuprins lui Covey fața în mâinile lui. Nu la viața asta visase Covey. Ea spera să se ducă după Gibbs la anul, după ce va termina școala, după ce va strânge banii necesari pentru un bilet de participare la cursa transatlantică. Plănuise să se mute la Londra, să fie cu Gibbs. Plănuise să se mărite cu Gibbs, să meargă și ea la facultate, ca Gibbs. Să aibă copii cu Gibbs.

– Covey, te rog, vino cu mine acum.

– Cum, la Londra? Dar nu sunt pregătită.

– Atunci te aștept. Mergem împreună.

Covey a oftat adânc. Nu avea cum. Trebuia să-l țină pe Gibbs cât mai departe de Micuțu'.

– Nu, nu poți rămâne. Tu ai facultatea…

– Nu e altă cale, nu vezi? stăruia Gibbs.

Dar Covey a reușit să-l convingă pe Gibbs că ea are dreptate. El avea să plece și i-a promis solemn că avea să se pregătească și ea, în timpul ăsta, de plecare.

– Nu-ți face griji, i-a spus Covey înainte ca Gibbs să plece, deși ea însăși începuse să se îngrijoreze.

Călcau apa din locul lor secret, acel petic de coastă unde se duceau ori de câte ori voiau să înoate singuri. Când Covey s-a apropiat de Gibbs, când i-a simțit buzele sărate lipite de ale ei, și-a amintit de felul în care Micuțu' îi rostise numele în ziua în care o înghesuise într-un colț din bucătărie. Spusese cuvintele acelea, *Gilbert Grant,* ca pe un blestem, ca pe un avertisment, ca pe un ultimatum.

CĂSNICIA

La mai bine de patru mii de ani de când fuseseră atestate, în Mesopotamia, primele căsătorii între bărbați și femei, în august 1965 se făceau planuri pentru o cununie asemănătoare, pe coasta de nord a unei mici insule din Indiile Occidentale. Potrivit tradiției, Coventina Lyncook urma să își unească destinul cu cel al lui Clarence Henry, nu doar în avantajul lui Henry, ci pentru binele tuturor. În cazul lui Covey, nunta avea să ducă la eliberarea de obligațiile financiare pe care tatăl i le datora lui Henry Micuțu'.

Covey stătea în picioare pe un taburet, într-un magazin cu rochii de mireasă din oraș, în timp ce simțea că rochia îi era străpunsă ici și colo de ace. Lui Covey încă nu îi venea să creadă că urma să se mărite cu Micuțu'. Covey, care fusese adusă aici de mama lui Henry Micuțu', a ales cea mai îngrozitoare rochie pe care a găsit-o, o monstruozitate din puf și zorzoane, sperând să cheltuiască cât mai mult din bani femeii și să o facă să-și piardă răbdarea.

Cu siguranță că tatăl lui Covey avea să găsească o ieșire. Trebuia să existe totuși o alternativă, se gândea ea. În tot acest timp, refuzase să mai vorbească cu tatăl ei. Se uita în oglinda de la magazin și se gândea că, în cel mai rău caz, ar putea ascunde unul dintre cuțitele de bucătărie ale lui Pearl între numeroasele falduri ale rochiei de mireasă. Dacă l-ar ascunde acolo, ar avea curajul să-l folosească? Ce ar fi în stare să facă?

Și ce va face mai apoi?

Covey tot mai spera că tatăl ei își va rezolva problemele cu Micuțu', că o să urmeze o grațiere de ultim minut. Lucrurile se vor aranja, ea și Bunny vor putea să participe la cursa aceea din port, iar la anul, Covey va pleca la Gibbs. Dar, mai întâi de toate, Micuțu' trebuia să cedeze.

Cu două zile înainte de ceremonie, când Pearl s-a dus la hotel să înceapă să pregătească tortul, căsătoria lui Covey cu Micuțu' părea inevitabilă. Covey, care nu era încă pe deplin conștientă de faptul că trebuia să muncești ca să-ți câștigi existența, era furioasă pe Pearl. Cum putea fi de acord să facă un tort pentru o nuntă care avea loc împotriva voinței lui Covey? Chiar înainte de ceremonie, când Pearl a venit, însoțită de Bunny,

să o vadă pe Covey, aceasta nu s-a putut uita la Pearl. Abia dacă i-a întins un obraz să o sărute.

Bunny a strâns-o tare în brațe pe Covey, legănând-o dintr-o parte în alta, apoi a condus-o până în hol, unde o aștepta tatăl ei. În timp ce tatăl i-a oferit brațul stâng ca să-și sprijine mâna înmănușată, Covey a simțit că mintea îi iese din trup și plutește aiurea, așa cum se întâmpla când înota, când își privea de deasupra mișcarea brațelor, curentul ce o purta, distanța până la destinație.

Ajunsă în sala de recepții, Covey plutea parcă printre băncile cu invitați, purtând costume negre și pălării la comandă. Privirea i-a alunecat peste chelia lui Micuțu', apoi printre aranjamentele florale și pe fereastră, spre nord-est, peste Atlantic, unde l-a zărit pe Gibbs, departe de tot.

Micuțu' și-a lipit gura de buzele ei, și atunci și-a venit din nou în fire. Invitații aplaudau. Restul era în ceață. S-a servit masa, apoi au urmat vreo două discursuri. Tatăl ei, impasibil, a ridicat paharul în direcția cuplului și a rostit câteva cuvinte. Apoi Covey s-a trezit stând în mijlocul salonului, privind-o pe Pearl care aducea tortul cu fructe din bucătăria hotelului. Covey a simțit degetele lui Micuțu' apucând-o de mijloc, și inima i s-a strâns ca o biluță de oțel.

TORTUL CU FRUCTE

Ce a urmat fusese planificat cu două zile înainte de ceremonia nupțială. Joia aceea, Pearl a aprins focul și a deschis un sac de zahăr de trestie. A cufundat adânc o lingură în fântâna de cristale maronii, răspândind în jur miros de pământ și melasă. Era cel mai bun zahăr brut de pe insulă, pe cale să fie irosit, din păcate, ca și cele opt ore de muncă, pe un tort pentru o prefăcătorie de nuntă.

Un sacrilegiu.

Potrivit tradiției, mirele și mireasa trebuiau să păstreze o porție din tortul cu fructe pentru a sărbători un an de la nuntă. Unele cupluri mai moderne, care se căsătoreau din dragoste și aveau congelatoare electrice, păstrau bucăți de tort chiar și pentru perioade mai lungi, tăind câte o felie pentru a sărbători trecerea fiecărui an. Dar căsătoria asta, se gândea Pearl, nu merita o astfel de onoare. Pentru Pearl, ziua nunții lui Covey era o zi de doliu, iar anul 1965 avea să fie un an cu multe despărțiri amare.

Pearl o știa pe Covey de când se născuse, de când părinții lui Covey o angajaseră prin intermediul unui prieten. Venise pe coasta de nord să lucreze pentru ei, și de atunci nu și-a luat liber decât când a trebuit să-i nască pe cei doi băieți ai ei. Greu de crezut că, înainte să vină aici, Pearl nu plecase niciodată din capitală. În copilărie, auzise și ea, ca toată lumea, povești despre faimoasa lagună, dar nici cele mai pitorești plaje din sud nu o pregătiseră pentru o asemenea frumusețe. Apa aceea care părea fără sfârșit, în culorile ei schimbătoare. Plajele din apropiere, cu golfulețele lor de un albastru infinit, înconjurate de vegetație luxuriantă. Și nisipurile luminate noaptea de creaturi minuscule, strălucitoare.

Pearl s-a îndrăgostit de această parte a insulei, s-a îndrăgostit de un localnic și a ajuns să țină la Coventina ca la propriii copii. Iar mama lui Covey – doamna Mathilda, cum i se adresa în prezența altor oameni – îi oferise lui Pearl ceva la care nu s-ar fi așteptat niciodată. O prietenie.

Pearl nu o învinovățea pe Mathilda că fugise de tatăl lui Covey. Casa lor fusese plină de regrete. Doar că nu înțelegea cum de putuse Mathilda să stea departe de copilul ei atâta vreme. Îi promisese că o să trimită pe cineva după Covey, îi lăsase bani lui Pearl să facă toate aranjamentele. *Când o să vină vremea*, spusese Mathilda. Dar vremea nu mai venea.

Trecuseră șase ani de când mama lui Covey plecase, iar Pearl nu mai primise nici o veste de la ea de patru ani. Covey nu știa nimic, bineînțeles. Nu îi spusese niciodată lui Covey că ținuse legătura cu mama ei după plecarea acesteia. Și Pearl se hotărâse să nici nu o lase vreodată pe Covey să afle. Nu suporta gândul că ceva grav i s-ar fi putut întâmpla Mathildei, dar și mai îngrozitor i se părea să-și imagineze că Mathilda s-ar fi putut răzgândi, din cine știe ce motiv.

Pearl încercase să compenseze măcar o părticică din dragostea maternă care îi lipsea atât de mult lui Covey, dar știa că nu e același lucru. Se asigura că fata e curată și că mănâncă suficient. Și înainte să plece acasă în fiecare după-amiază, o îmbrățișa strâns pe Covey, chiar și când fata o depășise în înălțime. Dar toată treaba asta cu nunta schimbase mult lucrurile între ele.

La șaptesprezece ani, Covey crescuse frumos și întorcea capete pe oriunde se ducea, deși ea nu părea să bage de seamă. Tot ce o interesa era băiatul ăla Grant și Bunny și înotul. Întotdeauna, înotul. Dar Micuțu' pusese capăt tuturor acestor preocupări. Trecea pe la ea aproape în fiecare după-amiază, și-i vorbea cu glas vesel, dar o privea cu ochi de piatră.

Covey avea obiceiul, când era deprimată, să se strecoare în bucătărie, să se așeze pe taburet și să rostească numele lui Pearl așa cum făcea de când era mică. *Peaaarrrl*. Dar, cu cât se apropia ziua nunții, Pearl o vedea pe Covey îndepărtându-se de ea. Nu mai venea prin bucătărie. Vorbea doar atunci când era întrebată. Ceea ce o rănea profund pe Pearl, deși înțelegea prea bine motivul.

Pe la începutul săptămânii, Covey a intrat în bucătărie și a găsit-o pe Pearl pregătind ingredientele pentru tort.

– Ce-i asta? a spus Covey, când a văzut ce făcea Pearl.

Înainte ca Pearl să apuce să răspundă, Covey a ieșit din cameră și așa, dintr-odată, relația lor s-a schimbat radical. Pearl înțelegea că fata se simțea trădată. De Pearl, de tatăl ei, de oamenii care ar fi trebuit s-o protejeze de o astfel de soartă. Dar, efectiv, ce ar fi putut face Pearl ca să împiedice asta?

Să coacă prăjituri era o activitate care îi alina mereu toate durerile. Pearl punea linguri de zahăr în zaharniță, inspirând adânc. Aroma o purta înapoi spre după-amiezile fierbinți din copilărie, spre mirosul de trestie proaspătă, în timp ce era curățată, spre sucurile dulcege care îi alunecau pe limbă atunci când mesteca fibrele de trestie, spre umbra florilor portocalii ale

copacului-flacără. Pearl îi oferise aceste bunătăți și lui Covey când era micuță, la fel cum făcuse mai târziu și cu cei doi băieți ai ei.

Acum, Covey ar fi vrut ca Pearl să se mute cu ea la noua ei locuință, dar viitorul mire era cu totul împotrivă. Ostilitatea nedisimulată a lui Henry Micuțu' în ceea ce o privea pe Pearl i-a ușurat acesteia decizia cu privire la următoarea etapă din viața ei. Imediat după nuntă, Pearl avea să iasă din slujba tatălui lui Covey. Primea tot timpul oferte de la soțiile unor oameni importanți. Dar Pearl prefera să meargă la una dintre vilele de sus, de pe deal, în stațiune, unde urma să primească un salariu bun, iar oaspeții nu aveau să stea atât de mult încât să ajungă să se implice în viețile lor.

Rămânea o singură întrebare. Cum putea să o scape pe Covey de Micuțu'?

Bestia aia.

Zahărul începea să se închidă la culoare și să scoată fum, în timp ce Pearl amesteca. Când a fost aproape negru, a luat o crăticioară cu apă fierbinte și a turnat conținutul peste zahăr, ferindu-și fața, în timp ce amestecul sfârâia și se împrăștia peste tot. A adăugat totul peste aluat ca să-l închidă la culoare și, doar după ce a frecat untul, a adăugat ouăle, făina, condimentele și, la final, mixtura de fructe, care stătuse la macerat în rom și vin de Porto săptămâni la rând. Tortul ăsta avea să fie o operă de artă.

În timp ce Pearl spărgea ouăle și le bătea, se întreba dacă era posibil să otrăvească o bucată de tort, fără să le pună viața în pericol lui Covey și invitaților ei. Avea ceva ce ar fi putut folosi, ceva cu efect imediat, ceva ce ascunsese, dintr-un impuls, în buzunarul șorțului. Pearl a deschis borcanele cu fructe macerate și a simțit cum alcoolul îi gâdilă nările. A turnat și a amestecat, a curățat borcanul și a amestecat din nou. După ce a pus primele tăvi de aluat la cuptor, se simțea deznădăjduită. Nu știa ce să facă.

Cu siguranță, puțini dintre invitați ar regreta să-l vadă pe Micuțu' ducându-se în iad, dar nu aveai cum să ataci un om atât de puternic fără să riști. Chiar dacă Pearl ar găsi o cale de a pune otravă doar în felia pe care avea să o mănânce Micuțu', vor exista cu siguranță manifestări de indignare printre cetățeni și poliție, iar dovezile ar duce direct la Pearl.

Pearl a scos sticluța cu otravă din buzunar și a întors-o pe toate părțile, studiindu-i eticheta. Nu, Pearl nu dorea să ajungă la închisoare. Nu putea să le facă asta copiilor ei sau să întineze memoria răposatului ei soț. Și nu mai era atât de convinsă că asta i-ar rezolva problemele lui Covey. Mai mult ca

sigur că familia lui Henry Micuțu' ar obliga-o să se mărite cu fratele acestuia, în caz că Micuțu' ar avea un sfârșit fulgerător. Pearl a strecurat sticluța la loc în buzunar.

Trebuia să se mai gândească. Pearl știa ce credeau unii oameni despre ea. Puțini și-ar fi închipuit că o femeie ca Pearl avea mijloacele și viclenia necesare ca să se ocupe de astfel de lucruri. Existau și avantaje dacă erai disprețuit de unii oameni. Exact din acest motiv, Pearl era încrezătoare că va găsi o cale s-o ajute pe Covey. Gândurile acestea o calmau. Și, pe lângă ele, și câteva rugi către Dumnezeu, pentru a o elibera de acest foc mistuitor.

În dimineața nunții, Pearl a ornat tortul cu niște flori glazurate, niște brebenoci delicați care aveau să-i fascineze pe invitați și care transmiteau un cod pe care numai Covey va ști să-l descifreze. Pearl amestecase culorile să obțină o nuanță lila pentru flori. Stratul superior al tortului, încărcat de flori, era porțiunea care va fi luată acasă de mire și de mireasă. În ciuda suferinței, Covey avea să zâmbească la vederea florilor, era sigură de asta. Ei nu îi plăcuse niciodată lilaul. Și nici mamei sale. Covey avea să înțeleagă mesajul lui Pearl.

Pearl a luat sticluța pe care o ținea de trei zile în buzunarul de la șorț și a pus-o pe blat. A adăugat și mai multă glazură în poșul pentru ornat. Chiar atunci a auzit un *psst* și a zărit-o pe Bunny în pragul ușii de la bucătărie. Pearl a împins sticluța în spatele bolului și a poftit-o pe Bunny înăuntru.

– Ia te uită, a spus Pearl.

Bunny a făcut o piruetă, ca să-i arate rochia pastelată pe care o va purta la nuntă. I-a arătat și pantofii. Și-i vopsise într-o culoare asortată. Apoi, brusc, lui Bunny i-a dispărut zâmbetul. S-a îndreptat spre Pearl, s-a sprijinit de blatul de bucătărie și a băgat capul în piept.

– Știu, Bunny, știu, a spus Pearl, apoi i-a făcut semn cu bărbia spre tort. Dar uite!

– E minunat, Pearl, a spus Bunny, simțind că îi dau lacrimile.

Dar apoi a făcut o strâmbătură.

– Dar florile sunt lila.

– Da, așa este, a spus Pearl, încuviințând cu mândrie.

– Dar Covey nu poate să sufere nuanța asta.

– Da, știu, a spus Pearl, punând mâinile în șolduri și așteptând ca Bunny să facă legătura.

În cele din urmă, Bunny a zâmbit și a încuviințat încetișor din cap.

S-a îndreptat de spate și s-a dus să ia, cu vârful degetului, un pic de glazură din bol. Bunny și-a lins degetul și apoi a vrut să mai ia.

– Gata, du-te, a spus Pearl. Am de terminat. Ne vedem acolo.

– Bine, pe mai târziu, a spus Bunny, ștergându-și mâinile pe un prosop.

– Mergi cu bine, a spus Pearl, în timp ce se apleca să mai ia niște zahăr.

Când s-a ridicat, Bunny traversa deja camera alăturată.

În după-amiaza nunții, tortul cu fructe a fost adus în sala de recepții sub un văl de dantelă albă. S-a așternut momentul tradițional de tăcere, în timp ce patru persoane ridicau vălul. Oaspeții aclamau și aplaudau cea mai recentă creație a lui Pearl, dar Covey stătea acolo, holbându-se la tort, cu o figură complet inexpresivă. Parcă nici măcar n-ar fi fost în încăpere. A durat câteva minute până când a început să se schimbe la față. La început, a părut confuză, exact ca și Bunny. Se uita când la Pearl, când la tort, și apoi privirea i s-a mai îmblânzit. În cele din urmă, Covey a înțeles la ce se uita. Slabă consolare, dar tot era ceva.

Nimeni nu a fost mai șocat decât Pearl în legătură cu evenimentele uluitoare survenite la scurt timp după aceea. Puțin după ora patru în după-amiaza aceea, Clarence Henry „Micuțu'“, în vârstă de treizeci și opt de ani, cămătar nemilos și criminal de ocazie, s-a ridicat de la masa la care el și proaspăta lui mireasă, Coventina „Delfin“ Lyncook, de aproape optsprezece ani, tocmai mâncaseră tradiționalul tort cu fructe, s-a clătinat pe spate și a căzut mort pe podeaua de gresie albă.

Pearl s-a ridicat în grabă, ca să meargă la Covey. Dar până a ajuns ea în capătul opus al sălii, Covey dispăruse.

LIN

– Domnule Lyncook?

Lin a ridicat privirea. Nimeni nu îl mai strigase pe numele englezesc de foarte multă vreme. Cei mai mulți îl strigau Lin, inclusiv polițiștii care veneau deseori pe la magazinul lui. Doar femeia lui și profesorii de la școală îl strigaseră vreodată Johnny. Dar în după-amiaza asta, era domnul Lyncook pentru toată lumea. Fiica lui dispăruse și era suspectă de crimă, iar poliția urma acum protocolul, inclusiv tânărul ăsta care tocmai se apropia de el, alături de o polițistă care, ceva mai devreme, luase rochia de mireasă a fiicei lui de pe nisip și i-o dăduse lui Lin, ușor, de parcă se temea să nu o rupă.

– Întrerupem căutările în noaptea asta, a spus polițistul.

Lin îl cunoștea. Era fratele mai mare al lui Bunny. Lin mersese la luptele de cocoși cu tatăl lui. Îl văzuse crescând. Băiatul ăsta îi spunea domnul Lin. Băiatul ăsta era subțire ca o trestie de râu.

Lin se uita la rochia de mireasă a lui Covey, pe care o ținea strânsă în brațe, ca pe o minge. Lin spera că mariajul lui Covey cu un bărbat bogat avea să rezolve totul, dar Covey îl acuzase că o vânduse lui Micuțu' ca să-și plătească datoriile. Și acum asta. Fiica lui, care fugise cum știa ea mai bine să o facă, spre mare.

– Nu ați putut…? a început Lin. Nu e…?

– Îmi pare tare rău, domnule Lin, a spus polițistul. Uitați-vă la cer.

Lin a mijit ochii prin coronamentul întunecat, ascultând valurile bubuitoare spărgându-se năprasnic de țărm, în timp ce furtuna se pornea. Nici măcar Covey nu ar fi supraviețuit acolo mult timp. Își tot spunea că e prea târziu, dar dacă nu era? Dacă renunțau prea devreme?

Polițistul se îndepărta de apă, urmat de Lin, care, târându-și pantofii prin nisip, cu capul plecat, nu i-a văzut pe doi dintre asasinii tocmiți de Micuțu' alergând spre el. Henry Micuțu' fusese un om puternic. Fratele lui nu ezitase să ordone un atac asupra lui Lin, chiar și cu polițiști prin preajmă. Era un secret bine știut că poliția tolera majoritatea ilegalităților familiei lui Henry Micuțu', încurajată și de plicurile cu bani strategic plasate. Dar ambuscada asta publică mergea prea departe.

Poliția i-a luat pe criminali de pe Lin, iar acesta a scăpat doar cu câteva tăieturi. Dar poliția nu i-a și închis pe asasini, doar i-a gonit, avertizându-i să nu se mai repete faptele. Ceea ce, bineînțeles, Lin chiar se aștepta să facă. A scos rochia de mireasă a fetei lui din nisip și a scuturat-o. Șifonul foșnind răspândea un miros de gardenia amestecat cu rom și zahăr din tortul ceremonial. Când farfuria ei a căzut pe podea, lăsând o urmă de tort și glazură pe rochie, Covey, ca toată lumea, fusese mai mult ca sigur distrasă de mire, care se sufoca și se bâlbâia.

– Ea nu suporta culoarea lila, a spus Lin cu voce tare.

– Poftim? a zis polițistul.

Lin a clătinat din cap și a strâns iar rochia la piept. Covey nu putea să sufere lilaul, iar Pearl știa asta, și totuși Pearl pusese glazură lila pe tortul de nuntă al fetei. Lin s-a uitat înapoi spre plaja învăluită în amurg și în furtună și s-a gândit la Pearl, pe care o văzuse mai devreme într-un grup de gură-cască, pe promenadă. Se holbau cu toții la mare, se aplecau spre ea, ca și cum ar fi implorat-o, la fel ca și Lin, să le-o trimită pe Covey înapoi. Dar chiar și Pearl a renunțat până la urmă.

Pearl petrecuse mai mulți ani cu fata lui decât o făcuse mama ei. Probabil că știa mai multe despre ea decât Lin însuși. Și lui chiar îi păsa de fiică-sa, era sigur de asta. Lin s-a gândit la Pearl, cum stătea pe promenadă, lângă plajă, ștergându-și ochii cu poalele cămășii, și o idee tulburătoare i s-a înfiripat în minte.

BUNNY

Bunny a simțit stropi de apă de mare pe față. Nu era semn bun, fiind așa de departe de țărm. Stătea pe promenadă, împreună cu Pearl și cu ceilalți, scrutând cu privirea apa agitată, după vreun semn de la Covey. Bunny știa că până și un înotător puternic putea da greș. Dar poate că, deși în grabă, Covey își dăduse seama că vântul se întețea, iar norii se adunau. Covey știa că nu putea să stea prea mult acolo.

Acum Bunny încerca să refacă în gând calculele prietenei ei. Cât de departe se dusese până să se întoarcă înapoi la țărm? Polițiștii se gândiseră și ei la asta, cu siguranță, de aceea plecaseră deja. Renunțaseră deja la Covey. Nu o înțelegeau nici pe Covey și nici curenții, așa cum o făcea Bunny.

Marea fusese mai calmă cu o zi înainte, la ultima lor partidă de înot împreună. Înotaseră ușor în apa călduță, apoi stătuseră pe nisip, la soare, ca să se usuce, își linseseră sarea de pe buze, împletindu-și părul, într-o tăcere desăvârșită. Nu mai era nimic de spus, după discuțiile înlăcrimate, după *ce-ar fi dacă*. Lui Bunny i se rupea inima de fiecare dată când Covey îi vorbea despre planurile ei de viitor alături de Gibbs în Anglia, dar Bunny ar fi acceptat orice, în afară de căsătoria asta din obligație cu un alt bărbat, care îi distrusese visurile lui Covey.

Prin amurgul care se adâncea, Bunny și-a dat seama că furtuna se apropia rapid. Covey ar fi trebuit să știe asta, dar Bunny nu mai era sigură că ar fi reușit să se salveze fără să se lovească de stânci sau să fie împinsă în larg. Aici nu mai era vorba de rezistență sau viteză. Era vorba despre faptul că suntem făcuți din carne, oase și sânge. Era vorba de respectul pentru natură. Și astfel, dintr-odată, Bunny a înțeles ce încercase să facă Covey.

Bineînțeles, și-a zis Bunny în sinea ei. Bineînțeles. Bunny a luat-o de mână pe Pearl și au fugit împreună spre casa lui Covey.

PEARL

– N-a murit, i-a spus Bunny lui Pearl. Nu cred.

Pearl se uita fix la Bunny. Simțea o duioșie în inimă față de această fată. O știa cam tot de atâta timp ca și pe Covey.

– Bunny, a spus Pearl.

– Nu, i-a spus Bunny, iar încăpățânarea din vocea ei a făcut-o pe Pearl să izbucnească-n lacrimi.

La fel ca și Covey, Bunny se transformase peste noapte într-o adevărată domnișoară. Bunny era încă micuță când alerga cu Covey prin bucătărie, ca să-i arate lui Pearl prima ei medalie la înot, fluturând discul de bronz înspre Pearl și împrăștiind pe blat și pe podea coji de cartofi. Copila aceea care pe atunci încă se împiedica și răsturna lucruri crescuse acum tot atât de mare și de puternică și de frumoasă ca un copac.

Mama lui Bunny îi spusese că fiica ei începuse să fie neîndemânatică după o febră puternică. Uneori, Bunny mai avea dureri și chiar șchiopăta când era obosită. Febra lăsase urme, spunea mama lui Bunny, dar nimic nu-i stătea în cale lui Bunny, dacă se concentra cu adevărat. Înotul o ajutase să facă asta. Acum, la vârsta de șaptesprezece ani, Bunny o întrecuse în înălțime pe Pearl, avea umerii lați și perfect drepți, și o privire limpede.

– Pearl, dacă cineva poate să supraviețuiască acolo, aceea e Covey, a spus Bunny.

Dar trecuseră mai bine de patru ore de la dispariția lui Covey, și ultimele dâre piersicii se stinseseră de pe cer.

– Cursa aceea pentru care vă antrenați, a spus Pearl, erați pregătite pentru ea, fetelor?

– Da, aproape.

– Și câte ore ar dura? Cam cât a lipsit ea până acum?

– Nu, mai puțin.

– Și atunci, cum s-ar putea descurca acolo singură, și în plus, și cu furtuna asta care se apropie?

Bunny a clătinat din cap.

– Nu cred că a reușit, Pearl. Dar tocmai asta e ideea, nu înțelegi? a spus Bunny, atingând cu cotul o cratiță din spatele ei și dărâmând capacul, care a aterizat zgomotos pe blat. Nu cred că ar încerca măcar.

Pearl și-a pus mâinile în șolduri, a întors capul spre Bunny și a privit-o cu atenție.

– Ce vrei să spui, Bunny?

– Există un loc pe care îl știm noi două. Aproape de țărm. Dacă e acolo, s-ar putea să fie în siguranță, i-a spus Bunny, cu o voce spartă.

Fără să scoată un cuvânt, Pearl i-a dat lui Bunny o lanternă cu baterii, un obiect modern, scump, de la magazinul lui Lin. A pus o ladă frigorifică pe masa din bucătărie și a vârât în ea un prosop, haine uscate și niște mâncare. Apoi a ieșit din încăpere și, când s-a întors, a adus cu ea o cutiuță de lemn cu niște bancnote înăuntru. Cutia aceea era singurul lucru de valoare care îi aparținuse mamei lui Covey, și avea niște incrustații încântătoare pe bordurile capacului. După plecarea Mathildei, lui Covey îi plăcea să stea pe marginea patului părinților ei, să țină cutiuța în mână, să deschidă capacul și să-l lase să cadă, iar și iar.

Pearl a rupt o bucată de hârtie maro și a notat pe ea numele și adresa unei persoane de încredere. Era vorba de cineva de încredere, pentru că, la fel ca și în cazul lui Pearl, valoarea ei trecea în mare nerecunoscută, cu excepția unor femei influente care ajunseseră să se bazeze pe ea. În preajma soților lor, numele ei nu era niciodată pronunțat, iar ele se prefăcea că nici nu știu cine e.

În timp ce Pearl îi dădea geanta, Bunny a răsturnat lanterna, care a căzut pe o sticlă de ulei, iar dopul acesteia s-a rostogolit pe podea.

Concentrează-te, Bunny, și-a spus Pearl.

– Scuze, Pearl, a spus Bunny, apucând sticla de ulei în timp ce conținutul se scurgea pe jos.

– Las-o, a spus Pearl, luând o cârpă. Mă ocup eu.

Pearl nu se putea baza pe Bunny în bucătărie, dar știa că se putea baza pe ea să o găsească pe Covey, dacă era încă în viață. Bunny știa coasta la fel de bine ca și Covey.

– Nu pot să vin cu tine, Bunny, a spus Pearl. Oamenii lui Micuțu' sunt peste tot. Trebuie să mergi singură. Poartă-te normal, Bunny, și dacă o găsești în viață, nu sta cu ea, lasă-i lucrurile și pleacă. Și mergi încet. Mergi în liniște, nu te împiedica de nimic.

Pearl i-a arătat apoi numele de pe foaie.

– Asigură-te că ea nu vorbește cu nimeni, cu excepția acestei persoane. Vor ști ce trebuie să facă.

Și, zicând acestea, a împins-o pe Bunny spre ușă.

– Și în nici un caz să nu te întorci aici decât după ce se luminează, înțelegi?

COVEY

Când a ajuns pe nisip, târându-se, Covey era plină de tăieturi și de sânge, îmbrăcată doar cu slipul pe care-l purtase pe sub rochia de mireasă. Mai întâi, a simțit o greață puternică. Apoi a leșinat. Când s-a trezit, era biciuită de ploaie. A izbucnit în lacrimi. Ce fusese în mintea ei? Unde o să se ducă? Cine o s-o ajute? Auzise în după-amiaza aceea vocile de pe plajă. Covey fugise. Poliția bănuia că ea îl omorâse pe Micuțu'. Singurul ei avantaj era acum faptul că toată lumea o credea moartă.

Covey îl privise pe tatăl ei mai devreme, când își înălțase capul deasupra apei, în spatele stâncilor unde se ascunsese. Era o deschizătură în piatră, unde putea să iasă la suprafață, ca să respire. Unde îl lăsase pe Gibbs să o sărute, și nu doar o dată. Unde se chinuia de una singură, apucându-se de tot felul de lucruri care o tăiau și o înțepau, și unde s-a scufundat când a văzut că se apropie barca de căutare. Barca a încetinit, dar nu a intrat în scobitură. Toți știau că nimeni nu ar fi rezistat să înoate pe lângă stânci atât de mult timp, deoarece corpul lor ar fi fost azvârlit afară din scobitură, ca o tufă de alge smulsă din rădăcină.

Covey își privea tatăl îndepărtându-și privirea de la apă, lăsând capul jos și îndepărtându-se. Ținând strâns în brațe rochia ei de mireasă, s-a oprit, s-a mai uitat o dată în urmă, apoi a mai mers ceva și iar s-a oprit. Când Covey a ieșit din nou la suprafață să respire, a auzit un strigăt. A văzut doi bărbați punându-l la pământ pe tatăl ei, dar fratele lui Bunny a intervenit și i-a îndepărtat. Sigur erau oamenii lui Micuțu'.

Tatăl ei s-a aplecat să ia rochia. Îi părea rău.

Tati.

Și totuși, era prea târziu. El era singurul vinovat. Johnny Lyncook ar fi trebuit să se gândească de două ori înainte să meargă la luptele de cocoși, înainte să facă datorii, înainte să o vândă ca pe un sac de mazăre. Da, avea să-i lase pe toți să creadă că murise, inclusiv pe tatăl ei. Tatăl ei îi furase destinul, și acum ea era nevoită să și-l ia înapoi.

Covey a tresărit. Se vedea cineva în întuneric. Și-a ținut respirația.

– Covey!

Era Bunny.

Bineînțeles!

În afară de Gibbs, Bunny era singura persoană care știa cât de bine cunoaște Covey peștera. Dar Gibbs era prea departe acum ca să o poată ajuta.

– Nu aștepta până-i prea târziu. Dacă te răzgândești, i-a spus Gibbs, în timp ce Covey se agăța de cămașa lui, plângând, în ultima lor zi împreună, trimite-mi o scrisoare, vino și caută-mă.

Nu mai avea cum. Nu mai putea da nici măcar un telefon la distanță. Era o fugară din calea legii. Dacă avea vreo șansă să scape, dacă voia să-i protejeze pe cei dragi, trebuia să închidă ușa spre tot și toți pe care îi cunoștea.

Bunny stătea deasupra, cu o lanternă pe care o aprindea și o oprea brusc. Draga de Bunny, adusese un prosop și haine uscate, apă și mâncare și bani de la Pearl. Bunny, cea care adusese și adresa cuiva de încredere. Bunny, care o iubea pe Covey atât de mult încât voia să se asigure că o să poată fugi.

LONDRA

Covey privea afară, pe geamul autobuzului. Începea să se zărească universitatea. A apăsat butonul și a coborât, cu picioarele tremurându-i. Campusul era o întindere vastă, de unghiuri, coloane și verdeață. Londra era bizară din punctul ăsta de vedere. Atâta piatră, și totuși atâta viață. Covey a găsit o bancă și s-a așezat, urmărind mulțimea de oameni care veneau și plecau. Și-a strâns puloverul pe lângă corp, privind cu atenție fețele acelea care pălăvrăgeau, râdeau, se încruntau. Și ea care ar fi putut fi unul dintre oamenii aceia, ar fi putut trăi una dintre viețile acelea.

Mai erau și alți oameni de culoare, care păreau a fi studenți și chiar unul care, mai mult ca sigur, era profesor. Cu părul grizonant, cu un sacou din catifea reiată, cu un aer de trai bun. Cu toate astea, era sigură că nu va avea probleme să-l repereze pe Gibbs. Era mai înalt și cu pielea mai închisă decât majoritatea. La fel și el, o va recunoaște pe Covey, sigur, chiar dacă își tăiase coada de cal, chiar dacă își strânsese cârlionții sub pălărie, chiar dacă avea borurile trase mult în jos. Își imagina că Gibbs intuia că ea e acolo, că simțise sosirea ei ca pe un curent care se lovește de recife, că se va îndrepta în grabă spre banca unde stătea, în timp ce ea-l aștepta, cu inima bubuindu-i în piept.

Părea că sosirea lui Covey la Londra se întâmplase cu ani în urmă, deși nu venise decât de toamna trecută. Își amintea de panglica întunecată de apă care o despărțea de vapor, în timp ce număra în gând minutele care-i rămâneau până să scape de pe insulă. Se tot uita peste umăr în timp ce urca odată cu mulțimea de pasageri pe rampă, dar nu ar fi trebuit să se îngrijoreze. Nu ar fi căutat-o niciodată aici, în celălalt capăt al insulei, pe un vapor cu destinația Londra și Liverpool.

Actul Naționalității Britanice, din 1948, garanta cetățenilor din Commonwealth intrarea liberă în Marea Britanie. Covey tocmai împlinise optsprezece ani în toamna anului 1965 și călătorea cu numele de familie al mamei, în calitate de bonă a copiilor cuiva care știa pe altcineva care o cunoștea pe Pearl. O familie cu mijloacele necesare pentru a-i asigura Coventinei Brown un transfer ușor, în ciuda noii legislații care limita migrația din insule.

În schimbul transferului și al documentelor false, Covey promisese să lucreze la angajatorul ei cel puțin un an. Familia care o angajase nu avea cunoștință de riscurile implicate. Credeau doar că ajută ruda mai tânără a unui prieten de-al unui prieten să beneficieze de o nouă șansă în străinătate. Erau îndeajuns de bogați și de albi ca să nu fie luați la întrebări de autorități. Dar cunoștințele lui Pearl din capitală îi aminteau lui Covey de pericolul de a fi prinsă, de responsabilitatea ei pentru aceia care comiseseră o ilegalitate ca să o ajute.

– Nu e sută la sută *convențional* ce facem noi pentru tine, cred că știi asta, nu? a spus cunoștința lui Pearl.

Covey știa doar că o cheamă domnișoara Eunice. Nu i-a aflat niciodată numele întreg, știa doar că era o moașă care cunoștea remedii tradiționale și care era căutată de femei de pe tot întinsul insulei, pentru „probleme femeiești".

Domnișoara Eunice i-a amintit lui Covey că erau legi împotriva falsului în acte. Erau legi care pedepseau călătoria sub identitate falsă. Erau legi care te pedepseau dacă ajutai un suspect de crimă să scape. Dacă încerca să-i caute pe Gibbs, pe Pearl sau pe Bunny, chiar și dacă socializa cu persoanele nepotrivite pe vapor, oricare dintre aceste lucruri i-ar fi putut cauza necazuri, ei și oricui ar fi încercat să o ajute sau oricui i-ar fi păsat de ea.

Sfatul domnișoarei Eunice a fost foarte clar: „Ai grijă cu cine vorbești, că nu știi cine-i gură-spartă. Nu uita că mergi într-un loc unde nu toți oamenii-s negri. Tu, că ești femeie din insule, trebuie să fii mai cu scaun la cap ca ei".

Covey trebuia să aibă părul și pantofii îngrijiți, rochiile până la genunchi și nu mai sus de-atât. Nu avea ce să caute la saloanele de dans sau la concerte. Sau la demonstrațiile de stradă. Erau din ce în ce mai multe proteste în Marea Britanie, în zilele alea, de-ale oamenilor de culoare, sătui să trăiască în cocioabe, sătui de bâtele polițiștilor, sătui de-atâtea ucenicii și apoi fără vreo șansă la vreun loc de muncă. Trebuia să evite piețele mari, unde își făceau cumpărăturile insularii. Trebuia să reducă șansele de a da peste cineva de-acasă. Fii discretă, i-a spus domnișoara Eunice. Ai grijă, ține-te departe de necazuri.

Cu alte cuvinte, se gândea Covey, fii singură.

Dar Covey înțelegea. Trebuia să stea cât mai departe de familia lui Micuțu'. Să nu fie văzută, să lase timpul să treacă. Și mai apoi, ar putea să-și reia studiile în străinătate. Și mai apoi, ar putea să-l caute pe Gibbs. În zilele proaste, în nopțile în care nu putea să doarmă, Covey se gândea la toate planurile pe care ea și Gibbs și le făcuseră împreună. Dar nu putea să riște să ia legătura cu el prea curând; poate, într-o zi. Sau poate că nu.

Faptul că nu mai putea să înoate făcea totul și mai greu de suportat. De câte ori avea ocazia, Covey ieșea la o plimbare și împrejurimile încântătoare o ajutau să mai uite de griji. În copilărie, văzuse fotografii și documentare despre Londra și credea că știe orașul, dar acum își dădea seama că habar nu avea, de fapt, cum e. Traficul, reclamele, magazinele cu pereți din cărămidă. Manechinele tinere, în carne și oase, prezentând moda din vitrine. Fete care lucrau la birouri se plimbau pe stradă în fuste scurte, chiar și pe timp de iarnă. Și fluviul plumburiu, care tăia orașul în două, și miros de cărbune aproape peste tot.

Din când în când, Covey dădea peste cartiere cu clădiri gata să se dărâme, peste grămezi de gunoi care se revărsau pe trotuar și peste tot felul de oameni, albi și negri, încercând să facă față frigului, trăind într-o mizerie pe care nu o cunoscuse în orașul ei natal. O făcea să se gândească la toate acele lucruri de care nu se mai bucura. Aerul călduț, mătăsos, aroma unui fruct copt, mirosul dulce-sărat al Mării Caraibilor. În unele zile, îi era dor chiar și de mirosul acru al bălegarului lăsat în urmă de vaci, care se usca la soare, și de bâzâitul muștelor din preajmă. Îi va lua ceva timp să se obișnuiască cu noul mediu.

Îi va lua timp să se obișnuiască și cu privirile ațintite asupra ei.

Cu vorbele șoptite pe ascuns.

Cu faptul că uneori era, pur și simplu, ignorată cu totul.

Cu faptul că era tratată ca o femeie venită din insule.

Faptul că trăise așa luni de zile îi clătina lui Covey hotărârea de a se mai ține deoparte. n scurt timp, și-a făcut niște cunoștințe, alte tinere ca și ea, fete din Caraibe care se înduioșau când îi auzeau accentul familiar. Era o casă mare, unde oameni din diferite țări se întâlneau, socializau și schimbau informații și, din fericire, nu era nimeni din orășelul ei.

Pe măsură ce Covey le asculta poveștile, înțelegea cât de norocoasă fusese cu familia care o angajase, cu ghetele și mănușile pe care i le oferiseră ca să treacă mai ușor peste primul ei sezon umed și răcoros. Cei la

care lucra îi dăduseră de citit cărți din biblioteca familiei. În schimb, celelalte fete se chinuiseră să găsească cazare, fuseseră gonite din case unde scria *Camere de închiriat* la intrare, plăteau mult mai mult decât alte fete de la lucru pentru o cameră cu baie proprie.

Familia la care stătea Covey îi vorbea la fel ca unei persoane importante, pentru că erau prieteni cu oficial de rang înalt din guvern, care întreținea relații cu niște cunoștințe de-ale lui Pearl. Soția oficialului o știa pe domnișoara Eunice, și domnișoara Eunice, se pare, era veche prietenă din școală cu soția celui care aproviziona magazinele tatălui lui Covey și ale altor proprietari de magazin. Nici unul dintre bărbați nu auzise vreodată de domnișoara Eunice, dar soțiile lor apelaseră la ea pentru ajutor la un moment dat în viață. Și absolut toate cumpăraseră sau gustaseră tortul cu fructe al lui Pearl.

Spre deosebire de Covey, majoritatea insularelor pe care le întâlnise plănuiau să se întoarcă în Caraibe de îndată ce își vor fi terminat studiile sau vor fi economisit destul, dar, din păcate, puține aveau mijloacele necesare să facă asta. Unele se îndrăgosteau, altele dispăreau, și se zvonea că se retrăseseră undeva să nască.

– Și Judith?

– Judith? Nu am văzut-o de ceva timp.

Au urmat câteva clipe de tăcere, o încuviințare din cap și un schimb de priviri. Știau că nu trebuie să întrebe decât o dată.

Fiecare femeie vorbea despre viața ei de dinainte de Anglia. Neputând să spună adevărul despre trecutul ei, Covey vorbea, în schimb, despre o copilărie inventată. Fără tată chinez, fără mamă fugară. A pictat imaginea vagă a unei fetițe crescute de bunica ei, care trăise mult mai mult decât bunicile ei reale. Le spunea că trăise în zona rurală a insulei, pe care nu o văzuse niciodată.

Unele femei fuseseră recrutate de pe insulă să devină asistente.

– Sistemul național de sănătate duce mereu lipsă de asistente, știi, i-a spus lui Covey una dintre ele. Ai putea să te mai gândești. Te-aș putea ajuta.

Curând, Covey s-a lăsat convinsă. Avea să renunțe la slujba de babysitter și să se înscrie la școala de asistente. Nu era sigură că i se potrivea, dar știa că trebuie să facă ceva să avanseze, să-și ia viața în mâini. S-a gândit la tatăl ei. Tatăl ei pierduse controlul asupra propriei vieți, iar Covey plătea acum prețul pentru asta.

Covey își dorise să vină în Marea Britanie, dar nu așa. Singurătatea o durea cel mai tare când se pregătea de culcare. Uneori, când era prea supărată să citească, stătea pe marginea patului și își trecea mâna peste capacul unei cutii din lemn, un capac de abanos la fel de fin ca atingerea unei mânuțe de copil, cu margini sculptate, care îi gâdilau buricele degetelor. Îl ridica și îl lăsa să cadă, îl ridica și îl lăsa, iar și iar, gândindu-se la mama ei. Gândindu-se la casa părintească.

Tot ce îi rămăsese lui Covey de pe insulă era cutiuța asta și tot ce mai ținea la păstrare în mintea și-n inima ei. Încerca să nu se gândească prea mult dacă îi va mai vedea vreodată pe Pearl, pe Bunny sau pe Gibbs. Își spunea că, mai devreme sau mai târziu, lucrurile se vor schimba și o să fie liberă să-și trăiască iar viața. Dar până atunci, propria viață nu îi aparținea doar ei. Covey ajunsese aici nu doar din cauza acțiunilor necugetate ale tatălui ei, ci și din cauza cruzimii lui Henry Micuțu'. Era aici și mulțumită bunătății altora. Le era datoare să rămână invizibilă.

Dar, pe măsură ce lunile treceau, îi era din ce în ce mai greu să reziste gândului că Gibbs era pe acolo pe undeva, că împărțeau iarăși aceeași bucată de pământ. Uneori, Covey spunea că merge la cinema când, de fapt, lua autobuzul până la universitatea la care știa că studiază Gibbs, se uita fix pe geam, cobora în dreptul unui scuar, se așeza pe o bancă și-l căuta din priviri pe Gibbs, printre studenții care străbăteau aleea ce ducea la parc.

Covey s-a întors de câteva ori acolo și de fiecare dată a urmărit cu atenție mulțimea, în căutarea lui Gibbs. Pe de altă parte, o îngrozea gândul de a-l găsi. Cum ar putea să-l vadă și să nu-l strige? Cum ar putea să-i vorbească fără să-l atingă?

Într-adevăr, Gibbs îi spusese să-l contacteze, dar când veneai dintr-o insuliță ca a lor, toată lumea cunoștea pe cineva. Când veneai de pe o insuliță ca a lor, creșteai cu povești despre oameni de temut din oraș, precum Micuțu', care găseau mereu pe câte unii să le facă treburile murdare, chiar și peste mări și țări. Cât anume era legendă și cât adevăr, Covey nu știa exact. Știa doar că nu-i dădea mâna să afle.

Un tânăr s-a așezat pe bancă lângă Covey și a deschis o carte. Covey se întreba dacă auzea cum îi forfotește stomacul ei. Apoi s-a ridicat și a trecut strada. Un autobuz ce mergea în direcția opusă a oprit în fața ei. Covey a așteptat să urce toată lumea, s-a mai uitat încă o dată spre campus și a urcat în autobuz, aproape lipsită de speranță.

ACUM. DOAMNA BENNETT

B și B, probabil că deja ați înțeles ce încerc să vă spun, că eu sunt Coventina Lyncook, fata care a ajuns să locuiască la Londra sub numele de Coventina Brown. Sau, cel puțin, am fost. Asta se întâmpla în urmă cu cincizeci de ani, parcă într-o altă viață. Însă totul se leagă.

Îmi închipui că sunteți șocați. Îmi pare rău. Nimeni altcineva nu v-ar fi putut explica asta. Aș fi putut să nu vă spun nimic, să vă las să vă continuați viețile ca și până acum, dar oare ar fi fost mai bine? Voi doi aveți o soră. Dacă nu vă spun adevărul acum, înainte să mor, voi trei vă veți pierde unii de alții pentru totdeauna. Am petrecut atât timp din viață ascunzându-vă lucrul ăsta, dar vă datoram măcar atât. Eram datoare să vă spun despre trecutul meu, pentru că asta este și povestea voastră.

BYRON ȘI BENNY

Mami se supără, Byron își dă seama după vocea ei. Se uită la Benny și vede că îi strălucesc ochii. Vor să ia o pauză? întreabă domnul Mitch. Byron încuviințează din cap. Byron simte nevoia să se reculeagă puțin, trebuie să se gândească. Prea multe nume, locuri, date. Ar trebui să le noteze undeva? Nu, ar fi prea ciudat. Se uită la domnul Mitch. Bineînțeles, domnul Mitch. El părea genul care ar lua notițe.

Ce a reținut Byron: că mama lui a fost o mireasă fugară. Că mama lui a mai avut un copil. Că mama lui ar fi putut fi o criminală. Așa să fi fost? Nu spune. Dar nu spune nici că nu l-a ucis pe omul ăla. Cum a putut să le facă una ca asta? Cum a putut să arunce bomba și apoi să-i lase să se descurce singuri? Byron se uită din nou la Benny. Ea îl fixează cu privirea aia a ei, cu sprâncenele unite, și apoi, dintr-odată, fața i se limpezește și se ridică, iar Byron vede ceva din sora lui, așa cum o știa pe vremuri.

Benny, cea gânditoare. Benny, cu felul ei amabil de a te servi cu o cafea, cu un ceai sau cu un pahar de apă, cu nonșalanță, ca atunci când stăteau cu toții în bucătărie, se relaxau și pălăvrăgeau. Ca și cum ar fi doar o pauză amicală, și nu o scuză pentru a evita încă un pic înregistrarea, o modalitate de a te retrage din fața confuziei care s-a declanșat în casa asta.

Benny știe că dacă-și face de lucru prin bucătărie, se mai liniștește. Se mișcă încet, de parcă ar analiza în gând tot ce auzise. Să-l fi ucis mama lor pe bărbatul acela? Nu, Benny nu crede așa ceva. Refuză să creadă asta. Mama lor a fugit pentru că a văzut în asta o ocazie. Dar cum a fost posibil ca ea și Byron să trăiască cu mama lor toți anii ăștia și să nu își dea seama că ascunde ceva?

Benny aruncă filtrul de cafea uzat și scoate unul nou din cutie. Aude boabele de cafea alunecând prin filtru, inspiră aroma cafelei proaspete, se gândește că mama ei e acolo, cu ea, și pune niște biscuiți pe o farfurie. Mama nu le spunea niciodată biscuiți, ci fursecuri. Benny deschide sertarul cu condimente, doar așa, ca să vadă ce-i pe acolo. Își bagă nasul în sticluțe cu amestecuri de mirodenii, cu chimen și tarhon. Arome din sud și din

nord. Se îndreaptă spre frigider în șosete și își amintește de târșâitul papucilor mamei pe podea.

Benny stă în fața frigiderului, lăsând aerul glacial să-i răcorească picioarele, și se gândește la ultimul tort pe care l-a făcut împreună cu mama ei. Știe că e acolo, în congelator, dar nu are puterea să se uite acolo acum. Totuși, își sprijină fruntea de ușa de sus a frigiderului. *Aceasta este moștenirea voastră*, spunea mama când făceau tortul cu fructe, și Benny credea că știe ce voia să zică. Dar abia acum înțelege că nu știa de fapt.

La un moment dat, destul de recent, și-a dat seama că mama ei a rămas orfană de mică și nu ar fi putut învăța cum să facă un tort cu fructe în bucătăria mamei ei. Benny s-a gândit că mama trebuie să fi învățat să facă tort cu fructe împreună cu măicuțele de la orfelinat. Era oare posibil? Măicuțe care să facă tort cu fructe? Precum călugărițele acelea care făceau brânză? Precum călugării aceia care făceau ciocolată?

Poveștile mamei despre propria copilărie fuseseră mereu vagi. Momente amestecate, detalii lipsă. Multe detalii lipsă. Benny crescuse cu sentimentul că erau anumite aspecte legate de trecutul mamei pe care aceasta prefera să le treacă sub tăcere. Când era mică, auzise lucruri precum acela că părinții ei nu avuseseră o copilărie atât de ușoară ca a ei, așa că nu insistase să afle mai multe. Ei bine, acum are în sfârșit o șansă de a se lămuri, dar gândul acesta o sperie. Benny simte că, cu cât va afla mai multe despre mama ei, cu atât o va pierde mai mult.

DOAMNA BENNETT

Uneori, poveștile pe care le ascundem contează chiar mai mult decât lucrurile pe care le spunem. V-am zis, dragii mei, că am crescut într-un orfelinat, ceea ce, firește, nu e adevărat. Există un motiv pentru care v-am mințit. Aveam o prietenă în Anglia care a fost crescută de măicuțe în altă parte a insulei decât cea în care am crescut eu. Când ne-am întâlnit, eram încă destul de singură, despărțită de toți pe cei care-i iubeam și neștiind dacă, sau cum, aveam să-i mai văd vreodată. Ei bine, ea m-a luat pur și simplu sub aripa ei și a umplut câteva spații goale din viața mea. Și chiar aveam nevoie disperată de asta. Fără ea, n-aș mai fi astăzi aici.

Scuze. Așteptați un moment. Putem să ne oprim, vă rog?

Da, opriți înregistrarea.

Îmi pare rău, e atât de greu.

PARTEA A DOUA

ATUNCI. ELLY

Tatăl lui Elly nu avea să se mai întoarcă, îi tot spuneau măicuțele de la orfelinat. Tatăl ei se dusese în rai, la mama ei, și, acum, o familie căuta o fetiță spre adopție. Când a venit vremea să se pregătească, măicuțele o tot strigau pe Elly, dar Elly nu se sinchisea. Elly era preocupată să caute cochilii de scoici în curtea din spate.

Nu era nisip prin părțile alea, nici o plajă cât vedeai cu ochii, doar pământ galben-maroniu. Și totuși, erau scoici aici, milioane, miliarde de scoici bej și albe și trandafirii și, chiar și la acea vârstă, Elly era sigură că scoicile au ceva magic; știa că trăiește pe un tărâm miraculos, unde orice se poate întâmpla, unde tati s-ar putea întoarce să o ia înapoi. Poate că ar lua-o și pe ea în rai, ca să fie cu mama, se gândea Elly, dar măicuțele îi spuneau că e prea devreme pentru așa ceva și că, mai întâi, trebuie să meargă să locuiască cu o altă familie.

Un greier a sărit din iarbă și s-a prins de genunchiul lui Elly, înainte să sară înapoi și să se facă nevăzut. Dacă ar mai fi putut zăbovi aici până la ora ceaiului, poate că femeile care aduceau mâncare la orfelinat ar fi venit cu tort. Elly se uita în zare, visând la aroma tortului, și scobea în noroi cu un băț. A luat puțin pământ, l-a băgat în gură și l-a mestecat. S-a făcut că nu o vede pe sora Mary, care venea să o ia la internat. A băgat capul în piept, iar sora Mary i-a întins mâna.

– Nu te mai mișca, a spus sora Mary, în timp ce-i împletea părul lui Elly.

Pantofii lui Elly fuseseră lustruiți, iar tunica, apretată și călcată. Sora Mary i-a netezit frumos lui Elly gulerul de la cămașă.

– Uită-te la tine, a spus sora Mary. Tatăl tău ar fi tare mândru.

Dar tatăl ei era chiar acolo, ar fi vrut Elly să-i spună surorii Mary. Elly îl vedea cu ochii ei. Îl văzuse de mai multe ori pe fereastră, iar sufletul lui plutea printre copaci, ca un fluture, cu aripile scânteind în galben și negru. Cobora, ca să o studieze mai bine, fluturându-și aripile foarte aproape de geam.

– Uite, un fluture coadă-de-rândunică, a spus sora Mary, arătând spre fereastră, cu ochii strălucind de încântare.

Sora Mary răcise; își tot ștergea nasul cu o batistă. Ochii îi erau roșii și umezi.

– Cel mai mare fluture din toată regiunea, știai? a întrebat-o sora Mary, atingându-i ușor obrazul.

Elly și-a schimonosit buzele într-un zâmbet vag și a dat din cap că nu.

– Rar îi mai vezi pe aici, a spus sora Mary, luând-o de mână pe Elly și conducând-o spre ușă.

Mergeau amândouă pe coridor, cât de încet puteau. Elly ar fi vrut să mai stea cu sora Mary, dar avuseseră deja o discuție îndelungată pe tema asta. Se gândea la tatăl ei – fluturele coadă-de-rândunică – și știa că, deși maica superioară nu o mai dorea la internat, oriunde se va duce, nu va fi niciodată singură.

E de la sine înțeles că maica superioară a fost extrem de furioasă, câteva luni mai târziu, când noua familie a lui Elly a adus-o înapoi. Elly nu avusese nici cea mai mică idee că se putea întâmpla așa ceva. Maica superioară i-a explicat că nimeni nu își dorea un copil mincinos. Elly făcuse un lucru rău, spunându-le asemenea născociri despre bărbatul acela. Dar Elly știa că nu trebuia să spună minciuni și nu avea obiceiul să facă așa ceva. Și totuși, fusese trimisă înapoi să locuiască cu măicuțele, iar singura care părea se se bucure era sora Mary, care a strâns-o pe Elly cu putere în brațe, i-a netezit părul și i-a zis:

– Hai, spune-ți rugăciunea și la culcare. Lecțiile mâine, la răsărit.

A doua zi, sora Mary i-a arătat lui Elly o poză cu un fluture coadă-de-rândunică, pe care o decupase dintr-un ziar, după care a strecurat-o în caietul lui Elly, iar Elly a înțeles atunci că se întorsese acasă. Ziua următoare, s-a dus iar în grădină să sape.

Cu vremea, Elly a aflat că insula nu fusese mereu o insulă. Demult, erupțiile și cutremurele împinseseră pământul sub apă, unde straturi de viață și rămășițe formaseră o mantie calcaroasă, care într-o zi a ieșit la suprafață. Și acum, iat-o pe Elly, treizeci de milioane de ani mai târziu, afundându-și degețelele în pământul cald din curtea orfelinatului, ascultând zumzetul lumii și simțind, chiar de atunci, că nu putea trăi fără să nu-l atingă.

Elly nu știa exact cum ajunseseră scoicile acolo, între arborii de guava și huaya și arbuștii de ceai. Știa doar că nu era nicicând mai fericită decât atunci când le scobea și le picta cu acuarele, le strivea într-o pudră rozalie

sau le simțea în buzunarul tunicii. Pe cele mai frumoase, le ascundea într-o cutie de carton, unde își ținea monedele și un minunat pieptăn vechi pe care-l găsise în pământ.

Noaptea, la internat, Elly își petrecea uneori ore întregi întorcând câte o scoică pe toate părțile. Mai târziu, avea să citească destul cât să înțeleagă că nu proveneau atât din alte locuri, cât, mai degrabă, din alte timpuri. Când pieptul lui Elly a început să se rotunjească, și-a dat în sfârșit seama că ei și scoicilor le fusese sortit să se găsească. Și acesta a fost primul lucru pe care l-a priceput în legătură cu destinul ei.

Elly se născuse să cearnă pământul, să-și caute istoria și viitorul printre fosile, roci și sedimente. Da, se ducea la ore cu o clamă prinsă în păr, cu pantofi în picioare și cu cărți în mână, dar știa că acestea erau lucruri superficiale, că ea nu era de fapt, în esență, ceea ce alți oameni îi dăduseră ori îi spuneau ori îi refuzau, că nimic din toate acestea nu avea legătură cu locul ei adevărat în această lume.

Biblia spune că *pământ ești și în pământ te vei întoarce,* iar Elly înțelegea acum cu adevărat acele cuvinte. Știa că fusese mereu parte din această lume și că așa avea să fie mereu, și nu trebuia să se teamă de nimic, de absolut nimic. Și că avea să facă orice ca să-și îndeplinească visul. Avea să studieze țărâna și rocile din inima lumii, pentru că acesta era destinul ei.

POARTA

Pe 7 iunie 1692, trei cutremure puternice au zguduit insula. Solul s-a făcut clei, și un tsunami violent a înghițit cel mai bogat oraș de pe insulă, o adevărată comoară pentru pirați. Trei mii de oameni au fost uciși. Alte două mii au pierit în epidemia ce a urmat.

În primăvara lui 1961, un grup de orfani băgau mâna, pe rând, într-o găleată de plastic, în apa mică din port. Fetele scoteau în pumni apă cu peștișori minusculi, așteptând nerăbdătoare să înceapă excursia de o zi spre o insuliță oarecare, când una dintre ele s-a tăiat la picior în rămășițele unei porți vechi de trei sute de ani. Obișnuiții insulei știau că poarta era acolo, la suprafață, dar fetele nu erau din partea locului. Nu mai fuseseră niciodată în port, iar altele nici măcar nu văzuseră marea de aproape.

Elly nu știa asta pe atunci, dar viața ei avea să urmeze un alt curs după ce și-a sfâșiat piciorul de poarta aceea. A ajuns la spital cu infecție și febră, ceea ce, așa cum spuneau măicuțele mai târziu, a fost cât pe ce să o omoare. După ce a trecut febra, Elly o privea în fiecare zi pe asistentă desfăcând bandajul de pe piciorul ei, tamponând zona din jurul tăieturii cu o bucată de tifon înmuiată într-un lichid usturător și înfășurându-i din nou piciorul într-un bandaj curat.

– Îți place să fii asistentă? a întrebat-o într-o zi Elly.

– Da, cum să nu, a spus asistenta. Este o meserie respectabilă pentru o tânără. Și îmi place să-i ajut pe oameni.

Asistenta a tăiat bandajul, apoi s-a uitat la Elly.

– Ți-ar plăcea să faci și tu asta într-o zi? a întrebat-o ea.

Elly a ridicat din umeri.

– Vreau să merg în Marea Britanie, să studiez, a spus.

– Păi, e cerere mare de asistente în Marea Britanie, a spus asistenta. Iar guvernul recrutează femei care să meargă să studieze acolo. Ar trebui să te gândești serios la asta.

Elly știa deja că sistemul de sănătate din Marea Britanie sponsoriza certificatele de asistente pentru femeile din Commonwealth, în schimbul unor obligații minimale. Auzise asta la radioul din bucătăria orfelinatului. Dacă ar fi ales școala de asistente, ar fi însemnat un prim pas în îndeplinirea destinului ei. Elly a ieșit din spital cu un plan în minte.

Mai avea vreo doi ani până să termine gimnaziul, dar acum știa ce vrea să facă. Va studia mult în liceu și, când va veni timpul, va călători peste ocean și se va face asistentă. O să găsească de lucru într-un spital sau în cabinetul vreunui doctor. Și apoi se va înscrie la o universitate unde va studia ceea ce își dorea cu adevărat. Exista și o denumire pentru profesia care îi era menită lui Elly, citise despre asta în cărți. Elly avea să devină geolog.

Se găsea în cele mai potrivite circumstanțe. În zilele acelea, finanțatorii de la orfelinat erau încă destul de generoși încât să-i ofere banii necesari pentru o plecare în străinătate. Rezultatele ei la examene erau mai bune decât ale celorlalți copii de pe insulă, iar acesta era un motiv de mândrie pentru sponsori. Șase ani mai târziu, când a întâlnit-o pe Coventina Brown, în Anglia, Elly tocmai își încheia studiile de asistentă și era gata să-și facă un nou plan.

TORTUL

– Hai, Elly, a spus Coventina.

Elly a închis ochii, dar întrezărea încă, printre pleoape, lumina lumânărilor. A tras aer în piept și a suflat. Împlinise douăzeci de ani. Nu cu mult timp în urmă, era doar o puștoaică slăbănoagă, care locuia într-un orfelinat, la mii de kilometri depărtare.

Elly, la zece ani, mereu flămândă, mereu trează.

Elly, în întuneric, cu picioarele goale pe gresia rece.

Elly, rugându-se să nu mai vadă scorpioni pe hol.

Elly, în ușa bucătăriei, încercând să localizeze o cutie.

Elly, inspirând adânc mirosul de fructe macerate în rom.

Elly, rupând firimituri de tort din cutie.

Lingându-și degetele, închizând capacul.

Fugind spre pat, rugându-se să nu o vadă vreo măicuță.

Acum avea propriul tort. Lumânările erau pentru ea. Aplauzele și îmbrățișările erau pentru ea. Fetele care foloseau la comun bucătăria din locuința aceea londoneză lăsaseră la înmuiat fructele săptămâni la rând și puseseră deoparte ouă, doar pentru ea. Elly era tot fără mamă, fără tată, dar nu era singură.

– Ia, a îndemnat-o Coventina, întinzându-i un cuțit ca să taie tortul.

Coventina făcuse tortul, Edwina pregătise glazura și Elly Orfana era fericită. Găsise o nouă familie într-un oraș friguros și umed, la un ocean depărtare de insula ei natală.

Elly nu știa când va reveni pe insulă. Probabil că peste câțiva ani. Păstra o fotografie cu un fluture ascuns într-o Biblie pe care i-o dăduse sora Mary. Mai păstra și o cutie de carton, cu o scrisoare de la sora Mary, niște scoici din grădina de la orfelinat, un pieptăn vechi și niște monede pe care le găsise în timp ce săpa în noroi. Într-o zi, se va întoarce și îi va arăta surorii Mary fotografia ei cu fetele de la școala de asistente. Erau îmbrăcate frumos, zâmbeau și stăteau una lângă alta, de parcă fuseseră dintotdeauna împreună și așa aveau să fie mereu.

COVEY ȘI ELLY

Când Covey a întâlnit-o prima oară pe Eleanor Douglas la spitalul universitar, Eleanor i-a zis:

– Spune-mi Elly, cum ai spune *a jeli* sau *a cheli*!

Era o *fătucă* atât de serioasă, dar mereu spunea lucruri hazlii și o făcea pe Covey să zâmbească. Covey știa că risca împrietenindu-se cu cineva de pe aceeași insulă cu ea și acceptând să se mute cu femei care se știau între ele. Și totuși, când Elly a întrebat-o: „De ce nu te muți cu noi?“, i s-a părut cel mai firesc lucru din lume pe care ar fi putut să-l facă.

Atunci, mulțumită râsului mângâietor al lui Elly, a oalelor cu mâncare de orez și mazăre de pe masa din bucătărie, a noutății faptului că mergeau împreună pe stradă, Covey și-a dat seama cât de rău se simțise în ultima vreme. Nu mai făcuse parte din nici un grup de pe vremea când era la clubul de înot. Nu mai avusese o prietenă adevărată de la Bunny încoace.

– Șșșș, a făcut una dintre fete într-o seară, bătând ușor în peretele despărțitor.

Ea și Elly pălăvrăgeau tare, ca de obicei. Aveau reguli clare. Mai bine te avertizau colegele de apartament decât proprietara însăși. Ar fi trebuit să fie în pat, dar stăteau încă pe podeaua dintre paturi, uitându-se la harta pe care Elly o întinsese pe covor.

– Deci, aici suntem noi, a spus Elly. Vezi, aici? Stâncile din partea asta a Angliei sunt dintre cele mai tinere. Majoritatea sunt acoperite de lut și de alte soluri lăsate în urmă de ghețari.

– Ghețari, a repetat Covey.

Ideea unei forțe a naturii atât de vaste, reci și lente, modelând lumea, o intriga. O făcea să se gândească la mare, la cum fuseseră învățați în copilărie că lumea era pământ înconjurat de apă, când, de fapt, era exact invers.

– Bucata asta de pământ de aici, a continuat Elly, trecând cu degetul peste suprafața cerată a hărții, a luat naștere în urma unor procese violente și a crescut, devenind ceea ce este astăzi.

Apoi a ridicat din sprâncene.

– Cam cum s-a întâmplat cu insula noastră, înțelegi?

Covey a încuviințat din cap. Încerca să nu zâmbească. În acel moment, expresia lui Elly o făcea să semene mai degrabă cu o profesoară între două vârste decât cu o fată doar puțin mai mare decât Covey.

– Totul se află în legătură, dacă te întorci suficient de mult înapoi în timp.

Covey se gândea la oceanul care se întindea de unde se aflau ele până la locul tare îndepărtat unde crescuseră amândouă. Și, fără să vrea, Covey s-a trezit vorbind despre viața ei de dinainte.

– Pe vremuri, înotam în mare. Mile întregi.

– Chiar așa? a spus Elly. Ce palpitant!

Covey a mărturisit că era de pe coasta de nord a insulei, nu de pe cea de sud, așa cum le spusese tuturor:

– Aveam cel mai frumos golf.

Până atunci, Covey nu se depărtase de la povestea inventată despre trecutul ei. Nu spusese nimănui, nici măcar lui Elly, despre căsătoria forțată cu Micuțu', nici despre uciderea lui și nici despre Gibbs. Îi spusese totuși lui Elly că plecase de acasă din cauza unei situații familiale nefericite. S-a abținut să ofere mai multe detalii.

– Ai încercat să înoți aici? a întrebat-o Elly.

Covey a strâmbat din nas.

– Am încercat, dar n-am putut. Apa e prea rece. Nu îmi place.

– Eu nu știu să înot, a spus Elly. Am fost o singură dată la plajă.

Covey a lăsat să-i scape o ușoară exclamație de uimire. Nu își putea imagina așa ceva, mai ales pe o insulă micuță, ca a lor.

Elly i-a spus atunci lui Covey că ea crescuse undeva în centrul insulei, la înălțime, acolo unde cochiliile fuseseră lăsate în pământ de un ocean preistoric. A băgat mâna în buzunarul puloverului, cu sclipindu-i de încântare.

– Uite! a zis Elly, întinzând palma și dând la iveală trei scoici albe și trandafirii. Asta, a spus Elly, apropiindu-se de Covey, asta vreau să fac. Asta vreau să fac după ce termin școala de asistente.

– Să colecționezi scoici? a spus Covey.

– Nu, i-a răspuns Elly, râzând. Să le studiez. Geologie. Tot ce are legătură cu pământul. Oceanele și vulcanii și ghețarii. Doar că trebuie să primesc o recomandare mai întâi, să conving o universitate să mă lase să studiez acolo. Au mai primit câteva femei, dar…

Elly a tăcut brusc și a tras adânc aer în piept. Covey a încuviințat din cap. Nu era nevoie ca Elly să o spună pe șleau. Înțelegea deja ceea ce nu se spunea în conversațiile lor. Mai exact, cum le percepea lumea și cum influența asta rolurile pe care alții se așteptau ca ele să le joace în viață.

În șoaptă, ele își exprimau îngrijorarea față de anumite insulte și diverse prejudecăți pe care trebuiseră să le îndure în țara-mamă. Pentru că asta era Marea Britanie pentru ele, țara-mamă, chiar și la cinci ani de la independența insulei. Își petrecuseră copilăria sub ocupație britanică și primiseră o educație britanică.

Covey și Elly erau de acord, totuși, că aparțineau, mai întâi de toate, dealurilor și peșterilor și țărmurilor insulei pe care crescuseră, dar simțeau și că erau parte din cultura care modelase atâtea aspecte din viețile lor. Mutarea în Marea Britanie ar fi trebuit să fie asemănătoare unei șederi la rude. Un port sigur pentru două tinere care pierduseră totul.

Bineînțeles, odată ce traversaseră Atlanticul, își dăduseră seama că lucrurile nu stăteau chiar așa. În Londra, spunea Elly, a înțeles că era o dublă entitate, un fel de hibrid, cineva care se afla atât acasă, cât și în străinătate, cineva care era deopotrivă binevenit și respins. La sfârșitul anilor ’60, satisfacția și optimismul de după război începeau să se estompeze. Oamenii își făceau griji în legătură cu resursele limitate de hrană. Ceea ce alimenta și mai mult bigotismul în creștere, în ciuda anunțurilor repetate privind lipsa forței de muncă și a faptului că guvernul făcea apel la imigranți să ocupe slujbele vacante.

– Nu-ți face griji, a încurajat-o Covey. O să reușești.

– Știu, a spus Elly, împăturind harta. Sunt sigură de asta. Dar tu?

– Eu? a spus Covey, oftând adânc.

Nu spune nimic, Covey. Nu spune nimic.

– Păi, cariera de asistentă mi se pare o șansă minunată.

– Dar cu certificatul pe care îl primești nu vei primi un salariu bun și nici nu vei avea șansa unei promovări. Știi că nu vor permite insularelor să poată obține un certificat cu o calificare superioară.

Covey se uita la mâinile ei, uscate și crăpate, acolo unde degetele se uneau cu palma. I se părea că petrece mai mult timp acum spălând ploști decât tratând pacienți. Avea oare Elly dreptate?

– Mi-e bine așa, deocamdată, a spus Covey, cu ochii plecați. Nu prea știu ce altceva aș putea face.

Și cam așa era.

Dar Coventina nu era făcută să fie asistentă, și Elly vedea bine asta. Tot așa cum nici Elly nu era. Pentru Elly, a fi asistentă era un mijloc pentru atingerea unui scop, iar ea își plănuia deja următorii pași. Nu mai vorbise cu nimeni despre ambițiile ei până în noaptea în care i-a spus lui Covey că își dorea să studieze geologia. Nu discutase despre asta nici măcar cu sora Mary.

Când a venit vremea, Elly a apelat la îndrumătoarea ei să o ajute să se înscrie la universitate și să urmeze cursurile facultății de geologie. E adevărat că, în mare, studiile ei de până atunci în domeniul științelor se limitau la biologie și la chimie, dar citise pe cont propriu destul de multe cărți de geologie. Era convinsă că putea să se califice pentru specializarea pe care și-o dorea.

În timp ce își susținea argumentele, Elly a găsit o scoică în buzunarul hainei. Își dădea seama că nu-i va fi ușor s-o convingă pe îndrumătoare, dar nu se aștepta să nu reușească. Aceeași femeie care îi spusese că avea o minte făcută pentru științe refuza acum să-i dea o recomandare. Elly a strâns scoica atât de tare, încât aceasta s-a crăpat în pumnul ei.

Îndrumătoarea i-a reamintit că sistemul de sănătate oferea ample oportunități insulalelor cu o educație ca a ei. Poate, a spus, ar putea-o recomanda pe Elly pentru un curs mai avansat de asistente? Dar Elly ieșise deja din biroul matroanei. Elly avea un vis de împlinit.

Când s-a întors acasă în după-amiaza aceea, Elly i-a spus lui Covey despre planul ei.

– Trebuie să plec undeva unde nu mă vor sili să rămân asistentă. Trebuie să trec Atlanticul, Covey. M-ar primi în Canada.

– În Canada? s-a mirat Covey. Dar cum?

– Poate că nici nu am nevoie, de fapt, să ajung în Canada. Dar trebuie să plec de aici, dacă nu vor să mă ajute, și trebuie să caut o slujbă mai bine plătită sau să plătesc mai puțin pe chirie. Trebuie să economisesc bani și să văd cum pot să intru la o altă universitate.

– Dar ești obligată să rămâi. Așa scrie în contractul de calificare.

– Da. De aceea trebuie să plecăm amândouă cât mai departe de aici, și cât de repede posibil.

– Amândouă?

– Da, Coventina. Amândouă.

Elly s-a oprit din mers și s-a așezat în calea lui Covey.

– Ce ai de gând să faci aici? În majoritatea timpului, nici măcar nu dormi noaptea. Crezi că nu am observat? De ce ai rămâne aici? Mai schimbăm orașele. O să fie frumos.

Exista un tren pe care ar fi putut să-l ia spre alt oraș, un alt oraș friguros, da, dar pe mare, iar Elly știa pe cineva care știa pe altcineva care le-ar fi putut oferi amândurora niște slujbe de birou într-o companie comercială de succes.

– Fac schimburi comerciale cu insulele. Sunt oameni din Caraibe acolo, a spus Elly, iar ochii îi străluceau. Ai putea chiar să cunoști vreun băiat drăguț.

Covey era obosită. I se părea că făcuse destule schimbări pentru moment. Dar Elly era pregătită să plece, și ce va face Covey fără ea? Elly era prima prietenă adevărată a lui Covey, după Bunny. Și, din moment ce Elly era hotărâtă să-și facă un rost în lume, Covey s-a lăsat purtată în visul ei. Cele două fete și-au făcut bagajele și au plecat spre Edinburgh. Trenul gonea prin peisaje de țară de un verde ireal, care îi dădeau lui Covey o stare de bine. Își spunea că astfel trebuia să supraviețuiască, să păstreze distanța dintre ea și viața ei de dinainte. Să nu se mai uite înapoi, să se gândească la Gibbs din ce în ce mai puțin în fiecare zi.

DEVENIND ELLY

La început, Covey și-a adus prea puțin aminte. Zgomotul unei sirene, scrâșnetul roților de metal pe șine, rostogolirea nesfârșită.

Când și-a revenit, a apucat cureaua poșetei prietenei sale, primul lucru pe care l-a recunoscut prin norul de praf și fum. Mai târziu, și-a amintit țipetele, mirosurile, durerile din tot corpul, metalul fierbinte care îi ardea genunchii, în timp ce se târa și o striga pe Elly. Covey a zărit brațul lui Elly și ceasul pe care și-l cumpărase cu mândrie de la un mare centru comercial. A apucat brațul prietenei sale. *Elly, Elly!* a strigat. Apoi a văzut restul trupului acesteia și a leșinat pe loc.

Când Covey s-a trezit, era în spital, cu un tub în braț și capul bubuindu-i puternic. Simțea mirosul părului ei pe pernă, un iz de ulei ars și de fum amestecat cu mirosul așternuturilor de bumbac, al spirtului, precum și cu o aromă vagă de ploscă. Atunci, a zărit geanta lui Elly pe scaunul de lângă patul ei de spital. Dar geanta ei unde era? Dar pălăria?

S-a uitat sub pătură. Purta un halat de bumbac. Unde îi erau hainele? Avea cutiuța de lemn de la mama ei în jachetă. O umpluse cu bancnote și o băgase într-un buzunar pe care îl cususe de căptușeală, special pentru călătoria aceasta, și verifica din când în când în jurul taliei, să se asigure că e acolo. Covey a întors capul, în ciuda durerii. Iat-o. Jacheta îi dispăruse, dar cineva scosese cutiuța și o pusese pe o tavă. A întins mâna, încercând să ajungă la ea.

O asistentă, văzând-o ce face, a luat cutia și i-a dat-o. Covey și-a pus cutia pe pântec și a ținut-o acolo, cu mâinile tremurânde.

– Cum te simți, Eleanor? a întrebat-o asistenta.

– Covey, a spus Covey.

Asistenta s-a încruntat, nedumerită.

– Ce spuneți?

– Coventina, a spus Covey.

Asistenta a ieșit în grabă și a revenit, însoțită de o altă femeie.

– Coventina Brown? au întrebat-o cele două.

Covey a încuviințat din cap.

– Coventina a fost prietena ta?

Covey a dat să zică ceva, dar a fost întreruptă.

– Ne pare rău, Eleanor, i-au spus ele, clătinând din cap a compasiune. Coventina nu a supraviețuit accidentului.

Voiau să spună Elly, nu? Covey tăcea, iar lacrimile sărate i se prelingeau spre colțurile uscate ale buzelor și o usturau. S-a gândit la mâna nemișcată a prietenei ei. Sărmana Elly. A simțit că o năpădește un val de greață și s-a aplecat spre marginea patului.

Una dintre asistente a tras-o pe Covey înapoi pe pernă și i-a șters fața udă cu un prosop. Covey a întors capul și a încercat să-și schimbe poziția, dar a țipat de durerea resimțită într-un picior.

– Ai grijă, Eleanor, a spus asistenta. O să-ți revii, dar te-ai lovit destul de rău în accident.

– Covey, a spus Covey.

– Știu, Eleanor, ne pare rău. E îngrozitor.

Covey plângea acum cu suspine. Rememora ultimele momente pe care și le mai amintea de după accident. Elly era încă în viață când o găsise Covey, era sigură de asta. Elly a scos un geamăt surd în timp ce Covey încerca să o ridice, în timp ce încerca să o scoată de sub o greutate. Dacă nu ar fi leșinat, și-ar fi putut salva prietena? Apoi și-a amintit cum arăta Elly sub grămada aia de metal. Nu. Chiar murise Elly?

De fiecare dată când Elly intra într-o încăpere, parcă totul în jur se lumina. Cum era oare posibil ca lumina aceea să dispară pentru totdeauna?

Covey se foia în somn, se trezea în camera aceea întunecată, plină de sforăitul și răsuflarea grea a celorlalte femei din salon. Câte zile trecuseră oare?

– Ne poți spune pe cine să contactăm ca să le spunem de tine? a întrebat-o asistenta într-o dimineață. Vreo rudă? Vreun prieten?

– Elly.

– Elly. E o rudă?

– Eleanor.

– Ah, Elly de la Eleanor, a spus asistenta. Bine. Deci așa preferi să-ți spunem? Elly, da?

Covey era prea obosită să încerce să mai explice ceva, dar capul începuse să i se limpezească. Vreo rudă? Nu își permitea să menționeze numele vreunei rude sau al vreunui prieten, iar Elly nu avea familie. Covey s-a gândit că poate unele dintre colegele ei de apartament ar fi dorit să afle, sau măcar măicuța aceea de pe insulă despre care îi plăcea lui Elly să

vorbească. Dar Covey? Vor fi anunțuri în ziar? Va fi menționată ca unul dintre supraviețuitori?

Dacă cineva de pe insulă avea să afle și să vină să o caute? Și dacă ar găsi-o, și-ar da seama de rolul lui Pearl în evadarea ei? Sau al lui Bunny? Dar al familiei cu care călătorise? Copiii lor erau încă mici, dar Covey știa că asta ar conta prea puțin pentru familia lui Micuțu', dacă ar căuta răzbunare. Nu, chiar și acum, le era încă datoare tuturor celor care o ajutaseră să stea ascunsă.

A doua zi, dis-de-dimineață, când celelalte paciente dormeau încă, Covey a luat geanta lui Elly, a pus-o lângă ea pe pat și a început să scoată din ea, rând pe rând, obiectele. Ruj. Bancnote. Bilet de tren. Pașaport. Ascunsă în pașaport, o fotografie prezentând un șir de femei zâmbitoare, printre care se aflau și Elly și Covey. Covey a schițat un surâs, chiar dacă o lacrimă i se rostogolea pe buze. Oamenii le întrebau, pe ea și pe Elly, dacă erau surori, și ele râdeau. Dar, uitându-se acum mai bine la fotografia aceea, Covey înțelegea, din zâmbetele lor, din nuanța pielii lor, din felul în care stăteau amândouă cu bărbia ușor retrasă, de ce spuneau oamenii asta.

Elly.

Covey s-a uitat mai departe în geanta lui Elly și a scos un săculeț cu scoicile ei, niște monede și un pieptăn din baga. Micile comori ale lui Elly. Covey a dus una dintre scoici la nas, căutând să inspire aroma pământului. Elly nu îngăduise niciodată nimănui s-o facă să renunțe la visurile ei. Se urcaseră în trenul acela spre Edinburgh datorită firii hotărâte a lui Elly. Acum, că Elly nu mai era, Covey devenise iar o persoană fără nici un plan. Fără nici un prieten. Ce avea să se aleagă de ea?

Covey își dorea să-i fi spus lui Elly despre Gibbs și despre planurile lor împreună. Își dorea să-i fi explicat cum încerca să renunțe la acel vis și cât de greu îi era.

Mai târziu, Covey luă iar geanta lui Elly și scoase fotografia cu acele femei. A stat acolo și s-a uitat îndelung la ea, trecându-și degetul peste fețele micuțe, zâmbitoare, a dus fotografia la piept pentru o clipă, apoi a rupt-o în bucățele, iar pe acestea le-a pus într-un colț al genții. A găsit un plic cu mențiunea *par avion* pe fundul genții. Înăuntru se afla o scrisoare de la sora Mary. Covey a citit scrisoarea de două ori, apoi a rupt hârtia moale, albăstrie, în fâșii, pe care le-a pus înapoi în geantă, alături de bucățile de fotografie.

– Eleanor Douglas, a spus în șoaptă. Eleanor Douglas.

Și a repetat numele iar și iar. Elly fusese prietena ei, dar nu mai putea face nimic acum pentru ea. Pentru a doua oară în doi ani, Covey aproape că murise. Pentru a doua oară în doi ani, i se oferea o nouă șansă. Pentru a doua oară în doi ani, avea de gând să profite de această ocazie.

Asistenta din tura de seară s-a apropiat de patul ei.

– Cum te mai simți, Elly? a întrebat-o.

Covey nu a spus nimic, doar a încuviințat din cap.

ELLY, ELLY

Cineva o strigă pe Elly, dar ea e foarte obosită. Alunecă într-un vis. Sapă prin grădină după scoici. Un fluture coadă-de-rândunică zboară foarte jos și aproape că îi atinge fața. E un tărâm magic. În grădină, nu e nici mirosul de metal ars, nici durerea, doar cineva care o strigă *Elly, Elly*, o ia de mână și o trage. Cineva care a venit să o ia pe Elly înapoi acasă.

ELEANOR DOUGLAS

În vara lui 1967, ziarele scriau despre un tren expres care mergea cu viteză mare prin nordul Angliei și care se ciocnise de un vagon de marfă deraiat. Printre persoanele decedate se afla și o tânără originară din Indiile Occidentale, pe nume Coventina Brown, conform documentelor, în vârstă de aproape douăzeci de ani. Domnișoara Brown se ducea la Edinburgh să lucreze pentru o companie de acolo.

Compania nu a ezitat să confirme oferta de angajare pentru una dintre supraviețuitoarele accidentului, Eleanor Douglas, în vârstă de douăzeci și doi de ani, atunci când domnișoara Douglas s-a prezentat singură la sediul lor, câteva săptămâni mai târziu. La început, tânăra părea puțin dezorientată, nu răspundea mereu când era strigată, dar era politicoasă și învăța repede. Se pricepea foarte bine la numere, deși nu folosea niciodată mașina de calcul din birou, și, la început, șeful ei s-a arătat destul de mulțumit, convins fiind că luase decizia corectă.

PIERDEREA

Byron și Benny o aud din nou pe mama lor cerându-i domnului Mitch să oprească înregistrarea.

– Mama voastră era foarte tristă în acel moment, spune domnul Mitch. Faptul că și-a pierdut prietena, pe Elly, a fost sfâșietor, și asumarea identității acesteia însemna că nu mai era cale de întoarcere.

Byron și Benny se uită amândoi la mâinile lor.

– Pot să continui?

Byron și Benny încuviințează. Nici unul nu poate vorbi.

Asta e treaba cu oamenii, se gândește Benny. Te uiți la o persoană și habar nu ai ce ascunde înăuntrul ei. Se întreba dacă tatăl lor știa toate astea. Mama îi mințise pe ea și pe Byron în legătură cu atât de multe lucruri, încât Benny nu-și putea imagina nici măcar cum povestea mamei lor avea să-i conducă în cele din urmă spre sora lor, pe care nu o cunoscuseră niciodată, darămite spre viața pe care o au ei acum. Spusese oare Benny tot atâtea minciuni și despre viața ei? Nu, nu astfel de minciuni. Nici pe departe.

Benny a știut, își dă ea seama acum, că mama lor le ascundea ceva, măcar în legătură cu un lucru. Durerile alea de cap care o chinuiau din când în când. Dureri de cap atât de îngrozitoare, încât o țineau la pat tot weekendul. Chiar și atunci, Benny simțea că nu erau atât dureri fizice, cât ceva ce o făcea pe mama lor să se simtă deprimată. Foarte deprimată.

Mama lor fusese mereu sufletul familiei, cea mai perseverentă, cea care odată a stat toată ziua cu Benny în apă, până când Benny a învățat să încalece valul și să stea pe o placă de surfing pentru prima dată în viața ei.

– Nu te grăbi, Benny, îi spunea mama. Fii atentă, o să știi când e timpul.

Benny nu a avut niciodată cine știe ce talent la surfing, dar simțea când e momentul să se urce pe val, iar senzația pe care o avusese când stătuse prima oară pe placă îi rămăsese întipărită în minte. Era acel ceva care o făcea pe Benny să creadă, chiar și în cele mai grele momente, că, mai devreme sau mai târziu, viața avea să o ridice din nou pe val. Până când a recunoscut, în cele din urmă, că avea nevoie de puțin ajutor.

Când terapeuta lui Benny a întrebat-o, cu un an înainte, dacă avea antecedente de depresie în familie, Benny s-a gândit la mama ei și a spus: *Poate*. Pentru că își amintea acele momente când mama ei era tăcută la cină

sau sărea cu totul peste masa de seară, spunându-le că o doare capul și că trebuie să stea întinsă.

În unele dimineți, când era mică, tati o dădea pe Benny afară din dormitorul părinților și îi spunea că „mami trebuie să se odihnească“, doar că mami rămânea în pat toată ziua. Odată, tatăl lui Benny lăsase ușa dormitorului întredeschisă, și Benny o văzuse pe mama ei trează, uitându-se fix la tavan.

Benny se întreba acum dacă doar fiziologia mamei sale era cauza acelor perioade de depresie sau dacă era vorba, de fapt, despre tot ceea ce trăise. Cu siguranță, mama ei simțea uneori că trecutul ei și efortul de a-l ascunde erau o povară prea greu de suportat. Cât, exact, le ascunsese? Și ce altceva mai avea mama lor de dezvăluit?

DOAMNA BENNETT

A doua oară când am murit, a fost mai ușor. Am fost distrusă de moartea lui Elly, dar o ușă mi se deschisese și am profitat. Aveam toate documentele necesare în geanta lui Elly. Cred că vă amintiți, B și B, că Elly a fost orfană, iar oamenii care ne oferiseră slujbe în Scoția nu ne știau pe nici una dintre noi personal, știau doar că una dintre noi fusese ucisă și că una încă avea nevoie de o slujbă.

Colegii și prietenii mei din Edinburgh erau destul de prietenoși, iar eu începusem să mă mai relaxez. Trecuseră doi ani de la dispariția mea de pe insulă și mă obișnuisem cu ideea că nimeni nu va mai veni să mă caute. Eleanor Douglas era o orfană dintr-o parte îndepărtată a insulei, și, indiferent dacă oamenii mă știau drept Coventina Brown sau Coventina Lyncook, eram acum, oficial, moartă. Nu mai exista nimeni pe lume care să mă întrebe dacă îmi era bine. Nu mai exista nimeni căruia să îi pese într-atât încât să cerceteze situația, atunci când am dispărut pentru a treia oară. Pentru că da, B și B, a fost și o a treia oară.

BUCATA DE LEMN

Johnny „Lin“ Lyncook se uita spre golful unde fiica sa dispăruse cu doi în urmă și se întreba cum ar fi putut proceda altfel atunci, pentru a schimba lucrurile. Ascunsă în nisip, lângă el, era o bucată de lemn atât de mare, încât nimeni nu încercase să o mute de pe plajă. De-a lungul anilor, le-a intrat la suflet insularilor care locuiau în golf, care treceau zilnic pe lângă ea, stăteau la umbra ei și o vedeau de la depărtare, când înotau. Din când în când, mai dispărea câte o bucățică din ea, pentru a apărea apoi într-o grădină pe o verandă sau pe vreo masă de sticlă. Frumusețea unui lucru justifică distrugerea lui.

Lemnul uriaș păstra încă forma buturugii sale, pe care o avusese ani de zile, doar că, de-a lungul timpului, fusese spălat și lustruit de mare, biciuit de furtuni și mistuit de razele soarelui. Era deja acolo când Lin a ajuns pe insulă cu părinții lui și era acolo și în ziua în care fiica lui a dispărut brusc, când abia împlinise optsprezece ani. Fiica lui Lin avea tenul de nuanța acelui lemn, avea membrele la fel de puternice ca și cele ale copacului, și avea un chip pe care Henry Micuțu’ voia să-l aibă cu orice preț.

Frumusețea unui lucru justifică distrugerea lui.

Lin stătea lângă bucata aceea de lemn, cu mintea limpede, cum nu o mai avusese de ani de zile. S-a descălțat și a mers spre malul apei. Nu fusese niciodată genul de om care să se îndoiască de sine, dar acum numai asta făcea. Crezuse că trecerea timpului avea să ajute, în schimb, se tot întreba cum ar fi fost dacă ar fi făcut lucrurile altfel? Mai întâi îl părăsise mama fiicei lui, iar acum singurul lui copil murise. Fugise în mare și se înecase la doar patru ore după ce se căsătorise cu Henry Micuțu’.

Toată lumea observase cât de brusc începuse Micuțu’ să gâfâie și să se clatine înainte să scape paharul de șampanie din mână și să se prăbușească, cu fața în jos, pe sticla spartă, cu o dâră de spumă ieșindu-i din gură. Dacă nu ar fi fost un om atât de odios, oamenii ar fi crezut că a murit de inimă la o vârstă tânără, dar nimeni nu se îndoia că Micuțu’ fusese omorât. Mulți îi doreau moartea. Lui Lin nu i-a părut rău de el, dar nu voia să creadă că fiica lui era răspunzătoare de așa ceva.

Și totuși, Covey fugise de la nuntă de îndată ce soțul ei căzuse la pământ. Iar acesta, își spunea Lin, era un semn clar de recunoaștere a propriei

vinovății. Trecuseră doi ani de când rochia de mireasă a lui Covey fusese găsită pe plajă. În primele zile de căutări, lipsa unui cadavru îi dăduse speranțe lui Lin. Se putea ca fiica lui, Covey, să fi fost adusă la mal, inconștientă, pe o altă plajă sau ar fi putut fi trasă într-o peșteră până la reflux. Dar acum, după atât timp, chiar și Lin se vedea nevoit să accepte că nu avea s-o mai vadă vreodată pe fiica lui.

Lin știa că e doar o chestiune de timp până când fratele lui Micuțu' avea să-l omoare, dar, pe moment, părea să fie mai util familiei Henry dacă era în viață. Lin încă le datora bani și încă se pricepea cel mai bine la administrarea magazinelor, care acum le aparțineau. Lin își pierduse afacerea și fiica, iar această suferință dădea, cu siguranță, o anumită satisfacție familiei Henry.

Că îi plăcea sau nu, majoritatea localnicilor credeau că Micuțu' fusese ucis de Covey și evitau încă să se arate prea prietenoși față de el. Pearl era singura care nu se sinchisea cum va reacționa familia lui Micuțu'. Venea încă acasă la Lin duminica după-amiaza și îi gătea, chiar dacă avea o slujbă la vila de pe deal.

Pearl de-abia dacă schimba două vorbe cu Lin când venea la el, dar intra în bucătărie de parcă nimic nu s-ar fi schimbat. Îi lăsa de fiecare dată fie o tocană din coadă de vită, fie o oală cu orez și mazăre ori banane prăjite, feluri care țineau câteva zile, deoarece Lin nu mânca prea mult. Lin și-a dat seama că o cunoștea pe Pearl de când se născuse fiica sa și, deși știa puține despre viața ei personală, absența ei din rutina zilnică adâncea și mai mult durerea pierderii lui Covey, dacă așa ceva era cu putință.

Dacă Lin ar fi fost un om mai bun, ar fi refuzat s-o lase pe Covey să se mărite cu Clarence Henry. Dar cu ce preț, se întreba. Bănuia că Micuțu' oricum ar fi luat-o pe Covey, și asta ar fi fost și mai rău. Singura lui copilă, pângărită și fără nici cea mai mică avere. Mai bine moartă decât așa. Și asta era valabil și pentru Lin. Tristul adevăr era că, dacă Lin ar fi fost un om mai bun, nu s-ar fi ajuns în situația asta.

Lin a tras adânc aer în piept și a intrat în mare. Avea să dispară și el tot așa cum dispăruse și fiica lui. Și dacă exista viață după moarte, așa cum credeau mulți, Lin avea să-și găsească fata acolo. Simțea nisipul sub picioare și gustul de sare pe buze. Încerca să-și întipărească în minte imaginea fiicei lui într-o zi minunată, când era atât de fericită că tatăl ei o s-

o ducă în apă, încât ar fi făcut orice să ajungă mai repede acolo. Își dorea ca acesta să fie ultimul lui gând înainte să moară.

Mai târziu, Lin nu și-a putut aminti exact momentul în care fusese apucat de guler. Totul era ca în ceață. Își amintea că văzuse doi băieți subnutriți aplecați deasupra lui pe plajă, cu pântecele umflate, ca niște tărtăcuțe maronii sprijinite pe picioarele ca niște bețe. Probabil că erau copiii uneia dintre familiile care locuiau în cocioabele de lemn, nu departe de acel loc. Pe vremuri le vindea pe datorie acelor familii, dar acum, fratele lui Micuțu' nu-i mai permitea.

Băieții reușiseră să-l târască pe Lin la mal. Stătea acolo, istovit și rușinat. Nici măcar să se sinucidă nu fusese în stare. La puțin timp după ce a ajuns acasă, Pearl a venit în fugă, agitându-și brațele, fără să aibă nici cea mai vagă idee prin ce trecuse Lin.

Ce încerca să spună? Îndruga ceva despre un localnic, despre cel pe care îl numeau Cămașă Scurtă. Oare femeia asta chiar nu vedea că Lin e ud leoarcă?

– Lucra pentru Micuțu', îți amintești? spunea Pearl.

Tânărul, a explicat ea, încercase să-l otrăvească pe fratele lui Micuțu', punându-i ceva în băutură, iar acum poliția îl acuza și de uciderea lui Micuțu', din urmă cu doi ani. Chiar nu înțelegea domnul Lin? Covey nu mai era principala suspectă.

Deci așa stăteau lucrurile. Cu puțin noroc, asta însemna sfârșitul amenințărilor din partea familiei lui Clarence Henry. Lin nu va mai fi terorizat la gândul că cineva ar putea să-i dea cu ceva în cap și o să-l arunce în râu, ca hrană pentru crocodili. Dar era prea târziu ca să-și mai poată salva fiica. Și tot va mai trebui să muncească precum un sclav în propriile magazine.

Un om onorabil s-ar fi dus înapoi pe plajă, să încerce să se sinucidă din nou. Dar Lin era, în esență, un laș. Era, de asemenea, un parior. Nu se gândea decât că, într-o zi, va găsi o cale să recâștige tot ce pierduse. Tot, cu excepția fiicei lui, Covey.

CĂMAȘĂ SCURTĂ

Toată lumea îl știa pe Cămașă Scurtă Higgins, dar până la momentul acela, Pearl nu s-ar fi gândit că ar putea avea vreo legătură cu povestea lui Covey Lyncook. Cămașă Scurtă era slab ca o umbră, dar foarte înalt, și de aici i se trăgea și porecla. Cămășile pe care i le cususe sora lui când el era prin clasa a opta îl încăpeau încă și la maturitate, dar tivul urcase *tot mai sus, și mai sus, și mai sus*, până când începuse să i se ițească la vedere burta maronie.

Pentru un tânăr sărman precum Cămașă Scurtă, nu prea existau alte opțiuni decât să lucreze pentru Micuțu'. Până la urmă, Cămașă Scurtă a câștigat destul de mult cât să-și cumpere două cămăși care să-i acopere pântecul cu totul și niște pantaloni care să-i ajungă până la pantofi. Dar porecla i-a rămas neschimbată.

Când Cămașă Scurtă a împlinit douăzeci și cinci de ani, nimeni nu-l striga pe numele lui adevărat, cu excepția mamei și surorii lui. Sora lui, totuși, de-abia mai putea vorbi. Pe la începutul acelui an, fusese bătută și lăsată aproape fără suflare sub o tufă de oleandru. Poliția spunea că nimeni nu poate afla cine-i făptașul, dar Cămașă Scurtă știa și avea să se răzbune.

Sora lui Cămașă Scurtă se plânsese, în mai multe rânduri, de avansurile insistente ale lui Percival, fratele lui Micuțu'. Dar ce putea Cămașă Scurtă să facă, doar era angajat de familia lui Micuțu'? La spital, sora lui l-a apucat de mână și i-a șoptit numele atacatorului ei, înainte să leșine. După ce a ieșit din spital, tremura toată și abia mai putea vorbi, iar din când în când avea convulsii, din cauza loviturilor la cap primite de la Percival Henry.

Mama lui Cămașă Scurtă îi dăduse, fără să vrea, soluția. Ea crescuse pe dealurile împădurite, milenare, și printre peșterile de calcar din centrul insulei. Își învățase copiii să evite anumite plante otrăvitoare de prin împrejurimi. Îi învățase cum arătau ierburile pe care nu trebuiau, cu nici un chip, să pună gura.

Într-o după-amiază din anul 1967, Cămașă Scurtă a picurat apa de pe frunza unei plante otrăvitoare într-o băutură pe care i-o pregătise lui Percival Henry. *Cămașă Scurtă, tocmai el, dintre toți!* N-ai fi zis. Dar asta se întâmpla în inima unui tânăr a cărui soră fusese tratată ca un gunoi, când, de fapt, era o prințesă.

Nimeni nu-i avea la suflet pe frații Henry și nici felul lor de a acționa, dar toți știau că nu poți să te apuci să otrăvești oameni decât dacă erai sigur că nu o să fii prins. După ce a fost arestat, Cămașă Scurtă și-a recunoscut fapta și și-a explicat motivele, dar a negat mereu implicarea lui în uciderea lui Micuțu', din urmă cu doi ani. Nici măcar nu fusese în oraș în ziua aceea. În cele din urmă, Cămașă Scurtă a mers la închisoare pentru că încercase să-l otrăvească pe Percival Henry, dar nu a fost niciodată plasat sub acuzare pentru moartea lui Micuțu'.

Pearl știa că Micuțu' nu fusese omorât de Cămașă Scurtă, dar pentru Pearl, cel mai important lucru era că acest caz ridicase atâtea întrebări despre crima neelucidată, încât Covey nu mai avea cum să rămână principala suspectă. Oamenii spuneau că poate Coventina Lyncook nu făcuse altceva decât să profite de căderea fatală a soțului ei și să fugă fără să se mai uite înapoi. Și cine, spuneau ei, nu ar fi procedat la fel? Poate că într-o bună zi, își spunea Pearl, Covey se va putea întoarce acasă.

Pearl a încercat să-i transmită lui Covey un mesaj despre cele întâmplate cu Cămașă Scurtă, dar cunoștințele ei de la Londra nu mai știau nimic de ea de ceva timp. *Vă rog, încercați să luați legătura cu ea*, i-a rugat Pearl. Până la urmă, Pearl a primit vești de la ei în legătură cu soarta lui Covey. Avusese loc un accident teribil. De ce să i se întâmple asta unei copile care trecuse prin atâtea, unei copile care cu siguranță ar fi meritat și ea un strop de fericire? Pearl și-a ridicat mâinile în aer și L-a ocărât pe Dumnezeu, în care fusese învățată să creadă.

BUNNY

Înainte să se afle despre Coventina Lyncook, care călătorise sub numele de Coventina Brown, că își pierduse viața într-un accident de tren în Anglia, mulți oameni din orașul ei natal nici măcar nu-și închipuiseră că până atunci fusese în viață. Cei care deplânseseră pierderea lui Covey încă din ziua dispariției ei în mare, inclusiv tatăl lui Covey și Gibbs, erau acum și mai distruși sufletește. Gibbs studia la Londra la vremea accidentului, și abia atunci și-a dat seama cât de aproape fusese de Covey în tot timpul acela.

Când Pearl i-a spus lui Bunny despre accidentul de tren, aceasta a luat-o la fugă pe plajă și s-a uitat în toate părțile, sperând la un miracol, sperând să o găsească acolo pe Covey, aproape inconștientă, dar în viață, exact cum o găsise și în noaptea cununiei. Ar fi trebuit să meargă cu Covey în Marea Britanie, s-a gândit Bunny, sau să se ducă mai apoi. Sau poate că făcuse o greșeală ajutând-o să fugă.

Bunny a intrat în mare, îmbrăcată cu hainele de stradă, și a înotat direct spre orizont, *haide, haide, haide.* Și-o imagina pe Covey în fața ei, își spunea că nimic nu se schimbase, dar după două ore, s-a văzut nevoită să iasă pe uscat și să accepte adevărul. A alergat până acasă, plângând, cu hainele ude lipite de ea ca niște alge, și s-a băgat în pat.

Anul următor, Bunny stătea pe o bancă la clubul de înot, înfășurată într-un halat de prosop, întinzându-și degetele de la picioare în papucii de gumă, în așteptarea antrenorului. A întors capul spre radioul de pe masa antrenorului, de unde se auzea un hit rock al lui Johnny Nash. După ce o jelise timp de un an pe Covey, Bunny înțelesese într-un sfârșit că trebuia să meargă mai departe fără prietena ei și că, dacă voia într-adevăr să-i cinstească memoria, trebuia să se aventureze pe ușa pe care Covey i-o lăsase deschisă. Bunny era făcută să înoate în mare, îi spunea antrenorul ei. Într-o zi, putea să ajungă faimoasă, spunea el.

O altă tânără, cu câțiva ani mai mare decât Bunny, s-a apropiat de zona piscinei. Era polițista despre care scrisese la ziar, prima din orașul lor. Patsy *nu știu cum*. Fusese pe plajă cu tatăl lui Covey, în ziua dispariției ei. Fratele lui Bunny, care era și el polițist, spunea că fata asta, Patsy, era de treabă. Polițista s-a uitat la Bunny și a încuviințat din cap. Bunny i-a întors gestul,

și valul de căldură ce i-a cuprins numaidecât spatele a dus-o cu gândul la Covey.

Bunny se gândea la Covey de fiecare dată când își punea ochelarii de înot și se avânta în apă. Locul lui Bunny era în mare, unde Covey o dusese prima oară. În mare, în ciuda fricilor ei. Antrenorul ei i-a găsit un alt instructor, specializat pe înotul de rezistență, iar asta fusese o idee genială. Bunny înțelegea acum câte ar putea să realizeze.

În zilele mai grele, își găsea curaj imaginându-și-o pe prietena ei înotând undeva mai în față și, cu timpul, nu a mai deranjat-o faptul că Covey fusese mai fericită atunci când era cu Gibbs Bennett Grant, și nu cu ea. Treptat, gândul că prietena ei fusese cândva fericită ajunsese s-o liniștească.

Și lui Bunny îi fusese îngrozitor de greu după plecarea lui Covey. Doar înotul o ajutase. Înotul și Jimmy, care, încă din școala primară, repara bărci, împreună cu tatăl său.

Mai târziu, s-a simțit stânjenită explicându-i lui Patsy cum putuse să lase un bărbat să o sărute și să facă dragoste cu ea. Nu fusese constrânsă să facă asta pentru prima oară, spre deosebire de multe alte femei. Nu, Jimmy era un tip vesel, pus pe poante, care muncea din greu și era un prieten bun. O încurajase mereu pe Bunny când venea vorba de înot. Nu sugerase niciodată, ca alții, că o femeie care se aventura în mare așa cum o făcea Bunny era o *rușine pentru Domnul*.

„Băiatul ăsta e îndrăgostit de tine“, o tachinase Covey cândva pe Bunny, după ce Jimmy fusese de acord să-și folosească barca cu motor ca să le monitorizeze o cursă de înot. Bunny îi aruncase lui Covey o privire tăioasă, deși știa că era adevărat.

Jimmy nu pusese niciodată la îndoială visurile lui Bunny și, pentru că a fost ceva ce a venit de la sine, Bunny nu a rezistat avansurilor lui Jimmy și nici îmbrățișărilor lui. Zbuciumul adolescenței a îndemnat-o pe Bunny să se comporte la fel ca alte fete, iar ea se simțea liniștită în brațele lui Jimmy. Era de părere că absența lui Covey, pierderea ei, făcea orice alt sentiment, orice altă dorință să pălească prin comparație. Doar când a întâlnit-o pe Patsy, și-a dat seama că greșise. Și Jimmy a înțeles și el acest lucru.

Tocmai se despărțise de Jimmy când acesta și-a pierdut viața într-un accident de autobuz pe un drum de țară. Jimmy și alți băieți se agățaseră de autobuz din mers. În timp ce autobuzul circula cu greutate pe un drum denivelat și prăfuit, mărginit de câmpuri de trestie-de-zahăr, Jimmy nu s-a

mai putut ține și a alunecat. Bunny a înțeles atunci că simțise un fel de dragoste pentru Jimmy, chiar dacă nu ar fi putut fi niciodată soția lui. Existau multe feluri de a iubi pe cineva, iar pierderea unei persoane dragi era oricum dureroasă. Durerea aceea a făcut-o să înțeleagă cu și mai multă convingere cum trebuia să-și trăiască viața.

Când Bunny și-a dat seama că problema cu abdomenul ei care tot creștea nu era, de fapt, consecința mâncării pe care o consuma, ci a unei sarcini avansate, ea și Patsy se pregăteau să plece în Anglia împreună și făceau planuri ca fratele lui Patsy, încă un copil pe vremea aceea, să vină și el la momentul potrivit. Patsy spusese clar, de la bun început, că îi promisese bunicului ei, singura rudă pe care o mai avea, că o să aibă grijă de el, iar loialitatea lui Patsy o apropiase și mai mult pe Bunny de ea.

Pe vremea aceea, era normal ca două fete singure să locuiască împreună. Pe vremea aceea, era chiar un lucru la care te așteptai. Pe vremea aceea, era simplu să lași vecinii să ducă vorba că tatăl copilului tău murise pe insulă. Și iată-te acum, pusă în fața unei noi vieți, în străinătate, pe cont propriu. Și nu se cheamă ăsta noroc că, măcar, aveai o colegă de cameră care să se îngrijească de tine?

– Ce?! a făcut noul antrenor de înot lui Covey, când ea i-a povestit tot.

El fusese cel care pusese la cale plecarea ei în Anglia.

– Cum o să te descurci cu antrenamentele, acum că o să ai o slujbă și un copil? i-a spus antrenorul, apoi expresia feței i s-a mai îmblânzit. Nu o să mă dezamăgești, Bunny, nu-i așa?

Își punea reputația în joc cu acest nou talent pe care îl descoperise.

– Nu, domnule, l-a asigurat Bunny.

– Și capul sus, domnișoară. Ce campion lasă capul să-i atârne așa, ca un fruct?

Bunny a izbucnit în râs.

– Așa te vreau.

Antrenorul s-a apropiat de Bunny așa de mult, încât ea, înaltă cum era, a trebuit să plece capul ca să se uite în ochii lui.

– Sunt mulți oameni care se bazează pe tine, Bunny, auzi? Dar singurul lucru care contează ești tu, și dacă poți conta pe tine când ești singură acolo. Nu e o glumă. Canalul te va rupe în bucăți dacă nu-i acorzi respectul cuvenit.

– Da, domnule!

Erau și alți oameni gata să o sprijine pe Bunny, oameni fermecați de înotătoarea din insule, în ciuda vremurilor, în ciuda tensiunilor crescute dintre rezidenți și imigranți, privind acordarea de locuințe și alte privilegii. În ciuda nuanței închise a pielii ei. Pentru că își dăduseră seama că talentul neașteptat și zâmbetul ei uimitor aveau să adauge, cu siguranță, un lustru neprețuit imaginii Commonwealth-ului.

Dar mai întâi de toate, va trebui să învingă valurile acelea de culoarea oțelului, mai reci decât orice apă în care înotase Bunny vreodată, greutatea aceea anormală care o ținea în loc, greața, senzația aceea insuportabilă de greață și disperarea adâncă ce o cuprindea pe Bunny uneori, când nu era sigură că o să poată traversa Canalul, deși, în același timp, știa că nu ar putea duce o altă viață.

UN VIITOR STRĂLUCIT

Noua Eleanor Douglas încetase, în sfârșit, să se mai uite peste umăr oriunde mergea, de teamă să nu fie recunoscută de cineva. Muncea undeva lângă portul Edinburgh, iar garsoniera ei era nu departe de apă. Încă șchiopăta când a sosit acolo și simțea că aerul sărat îi făcea bine, însă apa era extrem de rece și se îndoia că o să înoate vreodată în ea.

Șeful ei de la compania unde lucra i-a oferit tot sprijinul de care avea nevoie. I-a dat o zi liberă ca să se instaleze și să se învețe cu traseul autobuzului. La început, ceilalți angajați o priveau cu suspiciune și șușoteau pe seama ei. Se gândea că îi știau povestea. Cum supraviețuise unui accident de tren. Cum își pierduse prietena în același accident.

Acest nou oraș avea, la fel ca Londra, un trafic nebun, cu autobuze enorme și străzi gri și oameni cu obraji trandafirii, dar avea și ceva diferit. Erau și pete de culoare printre clădiri. Mai era și dealul acela întins, ca un imens codru de pâine verde azvârlită cât colo. Și castelul acela sus, pe deal, ce loc încântător! Dar mai era și senzația copleșitoare de pierdere, de absență a tuturor lucrurilor de care se despărțise. Încerca să nu se mai gândească la Gibbs, iar când o făcea totuși, adormea plângând.

Noul șef al lui Eleanor îi spunea că va fi un nou început luminos pentru ea. Spunea că este o femeie capabilă, ca să nu mai punem la socoteală că era și foarte frumoasă. Stătea și el până târziu la birou ca să-i arate lui Eleanor cum să țină contabilitatea. Îi spunea că asta o s-o ajute să promoveze pe post. Îi spunea că avea un viitor strălucit în față. Și, după o vreme, Eleanor chiar a ajuns să creadă spusele lui.

Până când șeful ei a început să se apropie prea mult de ea.

Până când a încercat să o sărute.

Până când a atins-o acolo.

Până când ceea ce s-a întâmplat apoi a redus-o pe Eleanor la tăcere.

Benny se ridică, nevenindu-i să creadă.

– Nu, nu pot, spune ea, ieșind din cameră.

Byron se apleacă puțin în față și își duce mâna la frunte. Arată de parcă ar fi cât pe ce să izbucnească în lacrimi.

Domnul Mitch lasă capul în jos. Ce bine ar fi fost dacă Eleanor ar fi putut să spună toate lucrurile astea familiei mai demult. Dar de când lumea și pământul, de când oamenii își batjocoreau semenii, femeile fuseseră supuse la astfel de violențe. Era timpul să nu se mai simtă rușinate pentru așa ceva.

Benny străbate holul, până la camera părinților. Ia în mână o fotografie micuță, înrămată, aflată pe noptiera mamei, o poză Polaroid, înfățișându-i pe părinții ei în fața primăriei, în ziua nunții lor. Șterge puțin cu degetul praful de pe sticlă. Ar fi putut fi o fotografie de la orice altă ocazie specială. Două chipuri zâmbitoare, o rochie deschisă la culoare, un costum maroniu, un buchețel de bujori.

Benny se uită atent la fața mamei. La un moment dat, mama ei l-a cunoscut pe tata. La un moment dat, s-a îndrăgostit din nou. La un moment dat, mama a fost fericită, nu-i așa? Poți să fii fericit chiar și după ce treci prin toate astea, nu-i așa? Benny vrea să creadă că se poate. Nu, trebuie să știe sigur. Benny pune fotografia la loc pe noptieră și se îndreaptă spre living. Fără să se uite la Byron sau la domnul Mitch, se așază și ia o pernă în brațe.

DOAMNA BENNETT

B și B, îmi pare rău că trebuie să auziți aceste lucruri, dar trebuie să înțelegeți tot ce s-a întâmplat. Slujba la compania de lângă Edinburgh mi-a oferit un refugiu, un loc unde mă puteam liniști și începe să visez din nou. Așa că vă imaginați cum m-am simțit anul următor, când m-am trezit într-o situație imposibilă. Când am fost silită de împrejurări să fug din nou.

Crești crezând că dacă cineva îți face mult rău, vei reacționa, vei riposta, vei fugi. Îmi demonstrasem deja că o puteam face. Dar de data aceasta, mă simțeam de parcă totul ar fi fost înghețat pe dinăuntrul meu. Chiar nu știam ce să fac. Și nu mai aveam pe nimeni de încredere la care să pot apela.

M-am dus la muncă a doua zi, gândindu-mă că ar trebui să spun sau să fac ceva, dar șeful meu se purta de parcă nimic nu se întâmplase. Dar eu știam că s-a întâmplat, pentru că, deodată, își petrecea aproape tot timpul în birou, aproape niciodată în sala mare, nu mai stătea până târziu să îmi arate registrele, nu mi se mai adresa direct, ci se adresa întregului colectiv de lucru. Ar fi trebuit să fiu șocată că a șters totul așa cu buretele, dar adevărul este că mă simțeam ușurată. Iar eu, la rândul meu, încercam să uit ce se întâmplase. Continuam să muncesc, să mă întorc acasă, să pun comoda în dreptul ușii seara și să stau aproape toată noaptea trează, întinsă în pat.

Într-o zi, când îmi luam salariul, i-am spus șefului că aveam de gând să mă întorc în Anglia. Mi-a promis imediat referințe foarte bune. Bineînțeles, nu mi-a cerut să rămân. Și nici nu m-a întrebat de ce plecam. Pentru că știa ce făcuse. Nu se uita la mine când îmi vorbea. Se holba la degetele lui în timp ce căuta printre cecurile de pe birou și îmi înmâna plicul.

– Următorul, a spus apoi, făcând un semn fetei din spatele meu.

Nici atunci măcar, în timp ce el mă lăsa să plec, nu pot să spun exact ce simțeam. Ceva care nu era chiar furie, nici teamă, ci mai degrabă o tristețe covârșitoare. Și abia când mi-am simțit copilașul lovind și mișcându-se înăuntrul meu, mi-am dat seama cât de deprimată eram. Când am simțit acea mișcare în uter, am înțeles două lucruri. Mai întâi, că urma să nasc o fată, și, în doilea rând, că ea nu va ști niciodată cum a fost concepută.

DESPĂRȚIREA

În anul 1970, Eleanor se întorcea la Londra, cu ultimii bani, și ținea în mână un pliant pe care cineva tocmai i-l dăduse. Cu litere mari, era scris: *Nu ești singură*. La început, a crezut că e ceva religios. Pe vremea aceea, erau biserici care își făceau reclamă la fel ca magazinele universale. Apoi și-a dat seama seama că pliantul nu vorbea despre divinitate, ci se referea la femei ca ea. Necăsătorite și însărcinate. Asta nu era nicăieri scris negru pe alb, dar cuvintele *tinere care au nevoie de ajutor* o atrăgeau ca un cod secret.

În fond, ea avea nevoie întocmai de acest gen de ajutor. Eleanor câștigase suficient la companie cât să se poată întoarce la Londra, tremurând din toate încheieturile pe tot parcursul călătoriei, în timp ce se străduia să-și alunge din gând amintirea acelui accident nu prea îndepărtat.

Elly.

Se întorsese la Londra pentru că nu știa unde altundeva s-ar fi putut duce. Dar, odată sosită acolo, și-a dat seama că nu putea reveni la nimic din ce știa acolo. La nimic și la nimeni. Nu putea risca să dea peste cineva cunoscut, cineva care să le fi știut atât pe ea, cât și pe Eleanor. Și nu avea să mai găsească nici o chirie odată ce umflătura pântecului, pe sub rochia largă, ar fi devenit evidentă pentru ceilalți.

Probabil că și era deja, din moment ce o femeie între două vârste îi întinsese pliantul acela în timp ce ea aștepta în stație. A luat autobuzul spre adresa de pe pliant și s-a trezit în fața unei clădiri joase, de cărămidă, într-o parte a orașului pe care nu o mai văzuse. Odată ajunsă acolo, i s-a oferit ceva de mâncare și un loc unde să doarmă și i s-a spus că făcuse ceea ce trebuia. Ce ușurare, să fie înconjurată de alte femei, chiar dacă dormeau toate într-o cameră mare, ca la un internat, și auzeai, vrând-nevrând, toate oftaturile, sforăiturile și suspinele.

Măicuțele îi spuseseră că pruncul ei nu putea avea un viitor decent cu o mamă ca ea. Dar ea nu greșise cu nimic, le explicase. Fusese obligată. Nu conta, spuneau ele. Ceea ce conta cu adevărat era viitorul copilului ei. Ce conta era serviciul pe care Eleanor nu va reuși să-l găsească sau lucrurile pe care va fi obligată să le facă pentru a supraviețui. Stigmatul pe care copilul

ei va trebui să-l poarte. Ceea ce conta era faptul că bebelușul ei merita mai mult.

Ceea ce voiau să spună, de fapt, măicuțele era că bebelușul ei merita mai mult decât pe Eleanor. Copilul ei merita ceva ce Eleanor nu-i putea oferi.

Eleanor voia să păstreze copilul, dar a înțeles că cine credeai tu că ești de fapt nu era totuna cu ceea ce vedeau ceilalți la tine. Cine credeai tu că ești nu era mereu de-ajuns ca să te ajute să reușești în lumea asta. Ideea era că Eleanor nu putea garanta că ea și copilul vor fi bine.

– Ca să ai un viitor mai bun, a zis Eleanor, adresându-se pântecului ei umflat.

Copilul ei nu avea să cunoască niciodată rușinea, și-a jurat Eleanor.

Copilașul ei. Totul se întâmplase atât de repede. Durerea, apa ruptă, țipetele. Și apoi gata. Eleanor dăduse naștere unei făpturi cu degete lungi, cu un scâncet dulce, cu un mic semn din naștere în partea de sus a frunții palide și cu căpșorul umed, înțesat de fire negre de păr. Până în clipa aceea, nu crezuse că era cu putință să poți iubi pe cineva așa de mult.

A botezat-o pe fată după mama ei și a alăptat-o timp de șase săptămâni, iar sânii o dureau până când gurița rozalie a copilului se lipea de sfârcurile ei. Când nu o alăpta, era în genunchi și freca podele sau spăla rufe, ștergându-și cu poalele cămășii transpirația de sub bărbie.

Într-o zi, una dintre măicuțe i-a spus să îmbrace o rochie mai bună. Au pus copilul într-un cărucior, apoi într-un taxi, și l-au dus într-un birou cu pereți galbeni, fișete de lemn și afișe cu reclame la produse de îngrijire pentru bebeluși. O femeie i-a cerut lui Eleanor să semneze o hârtie și apoi i-a luat copilul din brațe.

– Nu, așteaptă, i-a spus Eleanor. Aș putea măcar să…

Scâncetul copilașului se preschimba într-un plânset disperat, în timp ce femeia plecase cu el pe hol, iar Eleanor a început și ea să plângă.

– Șșș, i-a spus măicuța pe drumul spre ieșire. Poartă-te ca o doamnă.

Eleanor a părăsit căminul acela pentru mame necăsătorite, hotărâtă să-și regăsească într-o bună zi copilul, să găsească o cale prin care să-l recupereze. Tot ce a făcut de atunci încolo a făcut cu gândul de a reuși să-și crească singură copilul. Să găsească o cazare ieftină, o slujbă de secretariat, să meargă pe jos la muncă pentru a mai economisi niște bani, să ocolească străzile acelea unde, în ciuda legislației, încă vedeai la geamuri afișe pe care stătea scris: *Fără negri, Fără câini, Fără irlandezi.*

Eleanor trăia cu conserve de pește și cu fructe și astfel mai economisea niște lire. După câteva luni, a încercat să găsească biroul de adopții care îi luase copilul, dar nu mai era acolo. S-a întors la căminul pentru mame necăsătorite și le-a rugat pe măicuțe să-i spună unde ajunsese fetița ei, dar acestea au amenințat-o că vor chema poliția și vor spună că e instabilă mintal.

După aceea, nimic din ce i s-a întâmplat bun în viață, nici dragostea unui bărbat, nici bucuria unor noi nașteri, nici înotul, nu a reușit vreodată să potolească acei curenți de retur[4] care se formaseră înăuntrul ei și o trăgeau în jos.

În nopțile cele mai chinuitoare, lui Eleanor îi tot venea în gând pătuțul gol și cum, când se întorcea la căminul pentru femei necăsătorite, se apleca să se uite și, ca prin minune, copilul ei era acolo.

Rip currents (în limba engleză) – curenți care se formează în apropierea plajelor, foarte periculoși și puternici, precum și foarte greu de detectat (cu excepția unei ușoare încrețiri a apei la suprafață). Deoarece merg în contra valurilor, pot să-i tragă în larg, cu o forță extraordinară, chiar și pe cei mai experimentați înotători.

DOAMNA BENNETT

Ani mai târziu, am aflat că mai erau și alte femei ca mine prin diferite părți ale țării, femei care fuseseră obligate să renunțe la copii, dar, la vremea ceea, nimeni nu știa nimic. Eu, cel puțin, nu am știut timp de mulți ani, până când au început să apară reportaje pe tema asta.

Încă îmi amintesc zilele acelea după ce mi-a fost luată și cum, pe oriunde aș fi mers, mă mișcam încet, uitându-mă la toate mămicile cu cărucioare, chinuindu-mă să văd dacă nu cumva fetița mea era acolo. Mă opream să le complimentez și să le alint bebelușul, doar ca să-i văd chipul. Degețele lor strânse, gurițele mici, mereu în căutare, mereu flămânde. Și eu singură, mereu în căutare, mereu flămândă.

REUNIUNEA

Eleanor își tot spunea că viața e precum o cursă lungă de înot. *Respiră adânc și profund și fă mișcările pe rând.* După ce înoți câteva mile, lumea îți pare o imensitate. Ideea era că, atunci când încerci să rămâi invizibil într-un oraș în care oamenii te știu, străzile și zgârie-norii și liniile de autobuz și magazinele te sufocă, precum o plasă care se strânge în jurul tău, până când inevitabilul – inevitabil – se întâmplă.

– Ei bine, chiar nu știam ce să spun, a auzit o voce familiară în preajma ei.

Eleanor stătea la coadă într-un magazin de lângă birou, așteptând să plătească. S-a uitat la cele două femei de la altă coadă, care țineau capetele aplecate, râzând, și a zărit o figură cunoscută. Era Edwina, de la pensiunea unde stătuseră ea și Elly. Edwina, din zilele când Eleanor era Covey.

Edwina purta boneta de asistentă și îi stătea tare bine. Eleanor a trebuit să-și rețină pornirea de a o striga, de a alerga spre ea, de a o îmbrățișa. Ea și Elly petrecuseră multe momente frumoase împreună cu Edwina și cu celelalte fete. Întorcând capul, Eleanor a pus jos coșul de cumpărături și a plecat repede în direcția opusă.

Și atunci a început să se gândească serios să părăsească de tot Marea Britanie. Canada și Statele Unite erau încă deschise fetelor educate din Indiile Occidentale. Eleanor avea diploma de asistentă a lui Elly, iar America de Nord făcuse totuși mereu parte din planul ei. Dar fetița ei era undeva în această țară. Și la fel și Gibbs. Cum ar putea să se ducă atât de departe?

Pe măsură ce lunile treceau, Eleanor își spunea că, și dacă ar fi găsit-o pe fiica ei, ar fi fost o diferență mare între ce putea face ea pentru copilul ei și viața pe care altcineva i-ar fi putut-o oferi. O diferență la fel de vastă și de adâncă precum un canion. A încercat să se îmbărbăteze și să accepte realitatea amară și posibilitatea ca drumul ales pentru fata ei, deși ucigător pentru Eleanor, să fi fost cel mai bun pentru copilă.

Eleanor a deschis umbrela și a ieșit în ploaie, târându-și picioarele prin ziua mohorâtă și biciuitoare. Când era aproape de casă, a auzit niște cuvinte rostite cu accent caraibian, a întors privirea într-acolo și a văzut un grup de bărbați de cealaltă parte a străzii. Stăteau sub streașina unei clădiri,

așteptând să se oprească ploaia. *Baftă*, a spus ea, mai mult pentru sine. Apoi s-a oprit și s-a uitat mai bine.

Unul dintre bărbați se uita peste drum, la ea. Nu avea cum să greșească. Îl cunoștea. Bărbatul acela era Gibbs și, dintr-odată, ea a redevenit Covey. Iată-l! Era chiar el, băiatul la care fusese nevoită să renunțe când tatăl său o măritase forțat cu Micuțu'. Iubirea ei, cel cu care îi era menit să se căsătorească. Bărbatul pe care se gândea că nu o să-l mai vadă vreodată.

– Gibbs! a încercat Covey să strige, dar vocea nu o ajuta.

A coborât bordura ca să traverseze strada, dar nu o țineau picioarele.

*

Lui Gibbs i se mai întâmplase asta. Era sigur că o văzuse pe Covey, deși știa că murise. I se întâmpla din când în când. I se părea că o vede în autobuz, pe un pod, în vreun magazin. Un dor puternic pentru cineva putea să aibă un asemenea efect asupra ta.

După ce a aflat că iubita lui dispăruse, lui Gibbs i-a venit să renunțe. Nu mai știa ce făcea pe acolo, prin Londra. Țara-mamă nu i se păruse atât de primitoare cum crezuse că va fi, și nici profesorii nu îl sprijineau așa cum se așteptase. Doar hotărârea lui de a le demonstra că greșiseră când se îndoiseră de el îi dădea puterea să continue. Și oricum, ce ar fi făcut dacă s-ar fi întors, când știa că nu avea să o găsească pe Covey acolo? Părinții îi muriseră. Mama lui fusese bolnavă o vreme și, după ce a murit, s-a dus și tatăl lui. De inimă rea, i-a spus unchiul lui.

Și apoi l-a sunat Bunny. L-a sunat printr-un apel la distanță și i-a spus toată povestea. Cum supraviețuise Covey, cum fugise la Londra și de ce Bunny și Pearl nu îi spuseseră nimic. Atât de aproape, fusese atât de aproape, dar, de data aceasta, chiar dispăruse. Covey murise în acel teribil accident de tren din nord, iar de data aceasta o atestau documentele, iar autoritățile aveau fotografia ei.

Gibbs nu știuse până în acel moment că nu mai avea ce inimă să i se frângă. Mai întâi părinții lui, și apoi asta. Cum putea un om să supraviețuiască tuturor acestor experiențe? Se băgase în pat și rămăsese acolo săptămâni la rând, până când unul dintre profesorii lui, unul dintre cei binevoitori, s-a oferit să-l ajute să recupereze materia. Gibbs era excepțional, spunea profesorul, putea să reușească, așa că Gibbs s-a lăsat ajutat.

Când Gibbs a văzut-o pe Covey la capătul îndepărtat al unei străzi din Londra, s-a gândit că mintea îi juca iar feste. Încă visa la planurile pe care el și Covey și le făcuseră împreună, să-și termine studiile, să-și întemeieze o familie. Încă se gândea la clubul de înot unde o întâlnise prima oară, la golfulețul unde se sărutaseră prima oară. Trecuseră cinci ani de atunci, cinci ani lungi. Dar vedea că acum nu mai era vorba de o iluzie. Vedea că tânăra de peste drum îl cunoștea. Avea pe buze numele lui, avea brațul întins spre el. Mare mirare că Gibbs nu a leșinat și el, când și-a dat seama că iubita lui era încă în viață.

Gibbs a trecut strada în fugă și a prins-o pe Covey chiar înainte ca fața să-i atingă pământul. Când ea și-a venit în fire, Gibbs o ținea în brațe și nu i-a mai dat drumul până în ziua în care a murit, patru decenii mai târziu. Covey și Gibbs se regăsiseră în sfârșit.

PE VREMEA ACEEA

Pe vremea aceea, era mai ușor să dispari. Pe vremea aceea, puteai să-ți deschizi un cont bancar sau să-ți iei permisul de conducere doar cu prenumele sau chiar și cu porecla. Nu ți se luau amprentele și nu se foloseau programe de recunoaștere facială, nu îți digitalizau modelul ortetic și nici nu îți trimiteau rezultatele analizelor de sânge pe e-mail. Nu salvau preferințele tale de cumpărături, nici aniversările celor care primiseră cândva cadou de la tine o cutie cu bomboane de ciocolată. Nu făceau bani din faptul că îți postau pe internet vârsta sau adresa și așa-zisele *date personale*, ca să-i atragă pe alți oameni să plătească pentru informații cumva adevărate, dar mai degrabă imprecise.

Pe vremea aceea, era mai simplu pentru un tânăr, un copil singur la părinți, ai cărui părinți muriseră, să-și prescurteze numele și să devină din Gilbert Bennett Grant doar Bert Bennett, să-și schimbe documentele și să taie toate legăturile cu trecutul, pentru a fi cu femeia pe care o iubea. Era mai simplu pe vremea aceea pentru o femeie să creadă că poți să-ți clădești o familie a ta într-un vid, pentru că dragostea și loialitatea erau singurele lucruri reale pe lumea asta. Și exact asta au făcut Bert și Eleanor.

ACUM . BENNY

Deci și tatăl ei o mințise în legătură cu trecutul lor. Benny nu e atât furioasă, cât mai degrabă tristă. Cu cât Benny află mai multe despre mama ei, în special, cu atât își dă seama că ea, Benny, nu fusese singura din familie care plătise un preț pentru că încălcase regulile altora.

E adevărat că, până la urmă, Eleanor Bennett fusese mult mai norocoasă decât alții. Își regăsise prima ei dragoste și avuseseră doi copii împreună. Dar mama lui Benny continuase să deplângă o serie de pierderi atât de dureroase, încât nici măcar Benny nu-și putea imagina. Primul ei copil. Familia ei. Identitatea ei.

Benny crezuse tot timpul despre ea însăși că e o persoană curajoasă și se comporta cu demnitate, în ciuda hărțuielilor, în ciuda despărțirii de familie, în ciuda singurătății. Era mândră că nu se întorsese înapoi acasă cu coada între picioare, doar pentru că lucrurile nu merseseră bine cu Joanie, sau cu Steve, sau cu planurile ei în general. Dar în ultima vreme, Benny se simțea un pic rușinată că nu realizase prea multe în viață. Mama ei, în schimb, avea ceva de arătat, după toate câte i se întâmplaseră.

După ce trecuse prin toate acele experiențe în tinerețea ei, oare de ce nu a putut mami să înțeleagă ce se întâmpla cu Benny? De ce nu i-a dat sfaturi? De ce nu s-a străduit mai mult să o facă să rămână? Și ce ar trebui Benny să facă cu aceste sentimente, acum că mami nu mai e printre ei?

BYRON

Oare părinții lui Byron spuseseră vreodată adevărul în toată viața lor?

Se pricepuseră chiar așa de bine să-și țină secretele? Sau Byron pur și simplu refuzase să vadă? Cu cât Byron află mai multe, cu atât unele lucruri încep să capete sens. Cu un an în urmă, mama lui cea mereu încrezătoare, cea care spunea mereu „hai, du-te după ei“, devenise mai tăcută, ba chiar părea să se agațe de el. Era mai sensibilă decât de obicei, mai distrasă. Byron simțea că mama lui trecea printr-o schimbare interioară. Și simțea că nu avea legătură doar cu pierderea tatălui său, ori cu dorul de Benny. Dar nu voia să deschidă discuția.

Byron nu voia să creadă că ceea ce o întrista pe mama lui nu avea să treacă de la sine, așa cum se întâmpla atunci când el era mic, și mama lui era deprimată. Byron însuși se simțea incredibil de agitat. Dezamăgit de cum mergeau lucrurile la birou. Surprins că se tot gândea la asta. Frustrat de faptul că Lynette, care locuia încă împreună cu el pe vremea aceea, voia să petreacă și mai mult timp cu el, tocmai când el voia să profite cât de mult posibil de viața lui publică.

Byron fusese un egoist, își dădea seama acum. Avea nevoie ca mama lui să rămână femeia lucidă, optimistă, care fusese mereu lângă el, care îi spunea mereu să-și găsească un scop și să se țină de el și, *vei vedea, Byron*, totul va fi bine. La urma urmei, totul fusese bine și pentru părinții lui, nu-i așa?

PARTEA A TREIA

CU UN AN ÎNAINTE. ETTA PRINGLE

Etta Pringle și-a scos sandalele și a urcat pe o platformă de lemn fixată pe nisip, făcând cu mâna mulțimii. Aplauzele îi aminteau de sunetele copilăriei ei. Marea, frunzele de palmier în adierea brizei, vocea mamei, care îi tot făcea observație. *O domnișoară nu își scoate niciodată pantofii în public!* îi spusese mama. Etta a zâmbit la acest gând, apoi s-a îmbărbătat, ca să nu cadă pradă nostalgiei. Cel puțin mama ei trăise destul cât să-i vadă realizările. Să-și vadă nepoții crescând. Să spere că totul era bine cu singura ei fată.

Etta și-a ridicat fața, ca s-o cuprindă razele soarelui, și și-a desfăcut brațele. Mulțimea aclama. Încă douăzeci și patru de ore, și avea să se afle în avion. Cum mama ei murise, iar fratele ei era în Anglia, Etta nu mai avea motive să rămână, chiar dacă ea a fost cea care își dorise ca ceremonia să aibă loc în orașul ei natal, în acest golfuleț unde începuse totul. Și unde se petrecuseră atâtea întâmplări urâte.

– Etta Pringle nu este doar o localnică care s-a descurcat, spunea prim-ministrul. Etta Pringle este o fată care a cucerit lumea, cu câte o cursă pe rând, și a început din acest golf.

Cineva o strigă cu porecla din copilărie, iar Etta râde și ridică degetul gros, în semne de aprobare. Iar acum, spunea prim-ministrul, această campioană din partea locului are dreptate când tot insistă pe lângă politicieni ca mine să facem mai mult ca să protejăm mediul, pentru că nici o mare, nici măcar a noastră, care este cea mai frumoasă din lume, nu este imună la deversări, la plastic, la creșterile de nivel, la clima din ce în ce mai aspră.

Aplauzele se întețesc, urmează o medalie, apoi botezarea acestei fâșii de plajă cu numele Ettei Pringle. Etta se uită în zare la valurile înspumate care se lovesc de stânci. Acesta este golful unde o înotătoare mult mai rapidă și mai curajoasă a condus-o pe Etta pentru prima oară dincolo de marcajul de șapte mile, făcând-o să înțeleagă care era destinul ei.

Etta înotase prin Strâmtoarea lui Magellan în Chile, înconjurase Manhattanul, insula orașului New York, traversase Canalul Mânecii și supraviețuise apelor înghețate de pe coasta siberiană, fiind totodată prima

femeie de culoare din lume care reușise toate aceste traversări. Crescuse doi copii cu o altă femeie, într-o vreme când aceste lucruri nu se spuneau. Le vorbise oamenilor de pe stadioane întregi despre depășirea obstacolelor. Dar era un obstacol în viața ei pe care Etta nu reușise să-l depășească.

Etta cerceta cu luare-aminte mulțimea. Iată-i. Doi dintre băieții Henry. Mereu era și câte un membru al familiei Henry prin preajmă, așteptând ca cineva să pice, așteptând să le ofere ajutorul lor unic, în termeni care îl aduceau pe respectivul nefericit în imposibilitatea de a-și mai plăti vreodată datoria. Era o nouă generație a familiei Henry la putere acum, oameni care trăiau ca să îi exploateze pe alții. Oameni cărora le plăcea nespus să țină ranchiuna. De aceea, Etta trebuia să părăsească insula.

ERA ODATĂ UN LOC

În timp ce Etta Pringle era omagiată pe insulă, Eleanor Bennett era acasă, în California, la aproape cinci mii de kilometri depărtare, și se uita pe laptop. Observa cu satisfacție că Pringle era foarte populară pe rețelele de socializare. Soțul lui Eleanor, Bert, Dumnezeu să-l odihnească în pace, ar fi fost extrem de încântat de asta. El și Eleanor fuseseră mereu mândri să vadă cum o femeie din insule, o înotătoare de culoare, devenea atât de faimoasă. Dar în cei cinci ani care se scurseseră de la moartea lui Bert, Pringle devenise chiar și mai populară și o figură cunoscută în rândul generațiilor mai tinere, mulțumită discursurilor ei motivaționale.

Și acum, iată, Etta Pringle avea o plajă ce-i purta numele. *Îți imaginezi asta, Bert?* și-a zis Eleanor. Filmarea ceremoniei de pe internet o făcuse să izbucnească-n lacrimi. Îi trezise dorul de oamenii dragi de pe insulă, o nevoie de a-și aminti cum era înainte ca ea și Bert să aleagă o cale departe de Indiile Occidentale, încercând să evite oamenii care s-ar putea să-i știe pe oamenii care și-ar putea aminti de ei. *Caraibe*, îi tot cerea fiul ei să spună. Această formulare era mai corectă din punct de vedere politic. Era ciudat că propriul copil îi spunea cum să-și numească pământul natal.

Chiar și după toți anii ăștia, rar auzeai vreo voce din insule prin cartierul lui Eleanor, așa că s-a suit în mașină și a condus spre nord, către Los Angeles, schimbările bruște de planuri fiind unul dintre avantajele pensionării. Era un loc în cartierul Crenshaw unde Eleanor mergea să-și cumpere câteva dintre mâncărurile ei preferate de pe insule. Un mănunchi de banane *plantain*, o doză de suc de mere *ackee*, un borcan de pastă de hering afumat, o sticlă de sos de ardei iute. Un loc unde putea găsi și tăieței chinezești cu ouă și varză chinezească și unde nu trebuia să explice nimănui ce era *suey mein*. Nu trebuia să explice că nu era atât mâncare chinezească, cât un preparat din bucătăria insulară.

O oră mai târziu, Eleanor mergea pe culoarele magazinului, trecându-și degetele peste borcane și peste sacii de pânză groasă, observând preponderent fețe maronii care se aplecau să citească etichetele și ascultând sporovăiala în diferite limbi și accente. Chiar lângă raionul de gătit, o agentă de vânzări cu niște brațe moi, ce purta o fustă mov și o bluză galbenă, tocmai făcea o demonstrație.

– Când vine vorba de tortul cu fructe, se adresa femeia unui grup mic de oameni, o bază de marțipan sau o pastă de migdale este esențială pentru o glazură reușită.

Pe măsură ce vorbea, pudra cu zahăr o tavă din fața ei.

– Odată ce tortul e gata, trebuie să-l acoperi cu un strat de marțipan înainte să aplici glazura. Altfel, romul și celelalte bunătăți care dau acel farmec atât de special tortului tău vor face glazura să alunece, a zis, apoi a încuviințat din cap și a întrebat: Vi s-a întâmplat, nu-i așa?

Femeia a întins câteva linguri de pastă de migdale pe suprafața pudrată cu zahăr, în timp ce oamenii îi adresau întrebări. Apoi s-a aplecat și a luat un sucitor.

– E cineva de-aici care a urmărit-o vreodată pe englezoaica aia de pe YouTube? Cea care vorbește mereu despre diferite mâncăruri tradiționale? Știți la cine mă refer, nu? Face niște emisiuni interesante despre tradițiile locale din toată lumea. *Ea* pretinde că tortul cu fructe nu este o rețetă autentică din Caraibe.

Apoi a lăsat capul într-o parte și a ridicat din sprânceană. Din mulțime au răsunat râsete.

– Ea pretinde că noi nu am fi avut tortul cu fructe dacă europenii nu ar fi ajuns în partea aia de lume și ar fi adus acolo anumite mâncăruri. Și că rețeta îmbină diferite culturi. Diferite culturi? Păi bine, dar ce crede că sunt insulele Caraibe, de fapt?

Cineva a țâțâit dezaprobator, și un zumzet de comentarii s-a stârnit printre privitori.

Eleanor a inspirat adânc mirosul de migdale, amintindu-și de bucătăria din casa copilăriei, de marțipanul întins pe masa din bucătărie, de mami și de Pearl care bârfeau și chicoteau. Eleanor încerca să nu se gândească prea des la zilele acelea, la zilele când încă era Covey, la zilele de dinaintea dispariției mamei. Totuși, se întreba cum ar fi dacă s-ar întoarce înapoi pe insulă chiar în ziua aceea.

Cum ar fi dacă ar putea merge prin tot orașul fără să fie observată, dacă ar trece pe lângă vechile terenuri din curtea școlii, pe lângă clubul de înot, înspre casa unde crescuse, cu zidurile ei din ciment alb și acoperiș de tablă ondulată, iar în colț, cu un trandafir japonez cu flori roșii? Ce-ar fi dacă s-ar opri să culeagă un fruct din curtea vecinului, dacă s-ar opri și ar rupe o frunză dintr-un cocotier pitic? Ce-ar fi dacă ar intra în curtea unde tatăl ei

juca domino cu alți bărbați și dacă ar sta chiar în spatele lui și ar redeveni, pur și simplu, fata lui, așa cum fusese înainte ca el să fie distrus de propriile-i slăbiciuni?

Cum ar fi dacă mama ei ar fi încă acolo?

Cum ar fi ca Eleanor să se întoarcă fără să fie nevoită să explice unde fusese toți anii ăștia? Și da, s-ar întoarce și ar aduna păstăile de tamarin din curtea din spate și ar sta pe treptele de ciment, lângă penele portocalii ale păsării-paradisului. Le-ar arăta copiilor ei cum să desfacă păstăile și cum să treacă pulpa prin zahăr. I-ar duce în golfuleț, ca să înoate în mare.

Dar nu poți să dispari timp de cinci decenii și apoi să te întorci ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Nici n-ar încerca, oricum, să se întoarcă dacă nu și-ar putea lua toți cei trei copii cu ea. Și după cincizeci de ani, Eleanor încă nu știa unde se afla unul dintre ei.

DECENȚĂ

Ce ar crede Byron despre ea dacă ar ști întreaga poveste?

Eleanor și-a îmbrățișat fiul, înainte ca el să se îndrepte spre mașină. S-a uitat la el, avea aceeași privire sclipitoare și spatele drept ca tatăl lui, și a știut că nimic altceva din ceea ce făcuse nu era la fel de important precum faptul că reușise să crească un tânăr decent și să îl ofere lumii. Pentru că lumea avea nevoie de *decență*, chiar mai mult decât de *inteligență*, iar fiul său le avea pe amândouă.

Dar acest bărbat frumos avea o slăbiciune. Era și încăpățânat. Cu Benny, de exemplu. Fusese atât de atașat de surioara lui, încât nu o privise niciodată pe Benny ca tânăra care devenise. Benny crescuse și încerca să-și afirme personalitatea, iar Byron îi respinsese evoluția, la fel cum, se pare, o făcuseră și Eleanor și Bert. Devenise mai distant cu Benny de-a lungul anilor, deși Benny se tot ținea după el prin cameră, cu privirea aceea de cățeluș. Byron semăna cu tatăl său în această privință. Când nu putea controla sau nu înțelegea ceva, se distanța de acel lucru.

Ar pierde Eleanor stima fiului său dacă i-ar spune adevărul?

Soțul lui Eleanor știuse mereu o mare parte din adevăr, dar nu totul. Bert o acoperise pe Eleanor ani de zile pentru că știa că astfel își proteja familia, pentru că înțelegea că femeii pe care o iubea i se furase destinul. Dar nu a aflat niciodată cât anume pierduse. Nu a știut niciodată de primul ei copil. Eleanor își minți soțul tot timpul ăsta pentru că înțelegea că, dacă voiai ca cineva să te iubească în continuare, nu puteai să-i ceri să-ți care toate poverile, nu puteai risca să i te dezvălui pe de-a-ntregul. Nimeni nu vrea să-l cunoască pe celălalt atât de bine.

Decât dacă, bineînțeles, puteai spune: *Iat-o, e fetița mea de mult pierdută. Am găsit-o. Am făcut ce trebuia.*

În timp ce îl ținea pe fiul ei în brațe, lipit la pieptul ei, Eleanor i-a simțit inima *bu-bu-bubuind* prin țesătura cămășii. A simțit în brațele ei această viață-din-viața-ei și s-a gândit la primul ei copil, un bebeluș scâncitor, palid, care se liniștea doar la pieptul ei, care îi fusese smuls din brațe la șase săptămâni. Simțea acum pulsul celuilalt copil zvâcnind în trupul și în capul ei.

Byron a întors mașina, și acum îi făcea încet cu mâna, scoțându-și brațul maroniu și musculos pe geam. *Uite ce zâmbet!* Eleanor voia să fugă după mașină, să-l strige pe Byron, să-l aducă înapoi, să-i explice că nu, faptul că îi crescuse pe el și pe surioara lui nu fusese cel mai important lucru pe care îl făcuse vreodată. Ceea ce o definea pe Eleanor mai presus de orice nu erau lucrurile sau persoanele de care fusese cel mai apropiată de-a lungul vieții ei, ci cele la care își permisese să renunțe.

De ce nu rupsese oare hârtia pe care i-o puseseră în față, să o semneze, în ziua în care îi luaseră fetița? De ce nu sărise din taxi când încă avea copilul în brațe? De ce nu bătuse pe la uși, nu jefuise o bancă, de ce nu-și vânduse trupul, de ce nu făcuse totul ca să-și păstreze copilul? Oare în toți anii ăștia, fiica ei stătuse vreodată trează noaptea, la fel ca Eleanor, gândindu-se la mama care o abandonase? Oare toate aceste întrebări o măcinaseră până-n măduva oaselor, ca niște carii, așa cum i se întâmpla lui Eleanor de fiecare dată când se gândea la mama ei?

În cincizeci de ani, vremurile se schimbaseră. Adopțiile forțate făceau acum subiectul știrilor și reportajelor. Femei cu părul încărunțit erau prezentate îmbrățișându-și copiii biologici, cu fețele lucind de lacrimi. Guvernul se văzuse nevoit să-și ceară scuze. Cineva făcuse chiar și un film. Elly se gândise să pornească iar în căutarea fetei ei, să ceară ajutor din partea autorităților. Dar, de fiecare dată, ezita. Fetița ei, acum o femeie în toată firea, ar vrea să afle și cine a fost tatăl ei. Și la fel și ceilalți copii ai lui Eleanor.

Încerca să-și imagineze ce și-ar dori fiica ei. Eleanor s-a gândit la propria mamă, care plecase și nu se mai întorsese niciodată după ea. Și-ar dori Eleanor să afle motivele mamei? Dar dacă adevărul ar durea mai tare decât dorul? Eleanor ar putea să-i spună fiicei sale pierdute că, în urmă cu mulți ani, întâlnise un tânăr care arăta foarte bine și nu rezistase tentației. Oamenii spuneau astfel de lucruri în ziua de azi. Dar îi era teamă că fiica sa o va privi în ochi și va ști că minte.

Și atunci, fiica ei ar urî-o mai mult pentru că renunțase cândva la ea sau pentru că acum încerca să se bage iar în viața ei?

Și apoi mai era și cealaltă chestiune, deloc de ignorat. Dacă Eleanor Douglas ar apărea azi în Anglia, cineva ar putea face legătura cu o anume Coventina Brown, născută Coventina Lyncook, despre care se scrisese că ar

fi murit într-un accident de tren, în anul 1967, cea care dispăruse brusc din altă țară sub suspiciunea de crimă. O crimă care rămăsese neelucidată.

Falsa poveste pe care Eleanor o țesuse de dragul celor pe care îi iubea atât de mult devenise o plasă care o sugruma. Și, ca și cum nu ar fi fost de ajuns, Eleanor trebuise să renunțe și la cealaltă fiică a ei. Îi permisese lui Benny să plece de lângă ea și Bert, când poate că Benny avea cea mai mare nevoie de ei. Doar că Eleanor nu vedea așa lucrurile pe atunci.

Eleanor își iubea copiii mai presus de orice, dar Bert renunțase la atâtea pentru ea. Își riscase cariera ascunzând adevărul. Îi datora loialitatea ei bărbatului care îi iubise și îi protejase, pe ea și pe copiii ei, în tot timpul ăsta. Când Bert se arăta încăpățânat într-o chestiune sau alta, Eleanor era mereu de partea lui. Nu puteai să-i explici asta copilului tău. Nu puteai fi sincer și să-i explici totul, nu când trebuia să recunoști că toată viața ta se baza pe o rețea de minciuni. Soțul lui Eleanor murise de cinci ani, dar Benny tot nu se întorsese acasă.

Nu avea cum să-i fie ușor lui Benny în lume. Așa că, din când în când, Eleanor îi dădea un semn fiicei ei. Îi lăsa mesaje pe telefon. Voia ca Benny să știe că mama ei încă se gândea la ea, că încă îi păsa de ea, în ciuda neînțelegerilor. Dar Benny nu o sunase și nici nu venise să o vadă.

Din câte se părea, Benedetta se hotărâse să-și continue viața fără mama ei. Și cum rămânea cu Eleanor? Cine era ea acum, fără fetele ei, fără soț, singurul care, toată viața ei, știuse cine este ea de fapt? Acum, parcă Eleanor nici nu existase vreodată.

După plecarea lui Byron, Eleanor a intrat în casa ei, în care locuise timp de patruzeci și cinci de ani, casa pe care soțul ei o cumpărase chiar înainte să se nască micuțul Byron. Simțea că nu mai putea. Se săturase de toate. A închis ușa din față, s-a sprijinit cu spatele de ea și a luat o decizie.

ACCIDENTUL

La cinci ani de la moartea soțului ei, Eleanor Bennett s-a dus în garaj, a scos placa de surfing și s-a suit la volanul mașinii sale, mergând spre sud, spre coastă, în așteptarea valului perfect și sperând la un accident. Prietenele ei văduve o avertizaseră că s-ar putea întâmpla asta. Îi spuseseră să lase sentimentele în urmă și să își vadă mai departe de viață, ceea ce și făcuse. Ba chiar avusese și o întâlnire. Dar o parte imensă din ea se făcuse praf. Bert murise, și deci și Gibbs. Și dacă Gibbs murise, atunci Covey murise și ea.

Eleanor se mândrea mereu cu faptul că era o supraviețuitoare. Fusese crescută să fie puternică. Fusese îndeajuns de puternică să fugă, îndeajuns de puternică să renunțe la trecutul ei, îndeajuns de puternică să țină capul sus și să meargă înainte. Și, în timp, tot ceea ce primise în schimb, familia ei, căminul ei, zilele pline de râsete, veniseră ca o validare a acelui fapt. Foarte adesea, în viața ei, Eleanor se gândea că meritase să treacă prin tot. Dar nu chiar tot. Nu cel mai important lucru. Sperase mereu că lucrurile aveau să se rezolve până la urmă, că avea să-și găsească fata cea mare, că le va explica totul celorlalți copii, că nu va mai simți ceea ce simțea acum.

Fără vreo speranță.

Destul, destul, destul. Condițiile erau potrivite, vânt bun din sud. Când autoritățile vor vorbi cu copiii ei, poate că o vor face cu blândețe, poate că le vor spune că ultima suflare a lui Eleanor a fost una încărcată de soare și de aer sărat, că și-a trăit viața din plin până la sfârșit.

Ideea era că o femeie masivă, de culoare, la vreo șaizeci și ceva de ani, pe o placă de surfing, iarna, și încă și fără costum pur și simplu nu putea trece neobservată în California de Sud. Salvamarul de serviciu a observat-o pe Eleanor și a dat alarma. Când el și colegul lui au ajuns la ea, Eleanor era deja într-o stare destul de proastă. Placa se răsturnase și o lovise la cap, apoi se izbise de pământ și își rupsese fluierul piciorului. Mai târziu, nu și-a amintit când fusese scoasă din apă.

Eleanor a ajuns în spital, cu tije în picior și coaste rupte, cu o rană urâtă la cap, dar, în rest, era destul de bine. După-amiază, după ce fiul ei a plecat acasă, ea era sub influența medicamentelor, dar totuși trează, și se holba la lumina televizorului, sperând ca sedativele să-i mascheze în continuare

adânca tristețe. Nu era sigură ce o făcea să se simtă mai rău, faptul că supraviețuise sau că se dusese acolo.

BYRON

Prietenul lui Byron, Cable, avea această poreclă pentru că, atunci când el și Byron erau mici, se dădea în vânt după programul TV care difuza filme clasice de pe vremea când părinții lui erau mici. Știa toate filmele în care bărbații de culoare aveau roluri bune, și, de fapt, îi plăceau nespus toate filmele clasice, atât timp cât menajerele sau hamalii de culoare nu erau portretizați cu ochii ăia de insecte, care te scoteau din sărite. Și chiar și mai târziu, el tot la filmele astea se uita. El și Byron avuseseră certuri crunte pe tema asta.

Lui Cable îi plăceau filmele vechi pentru că prezentau o atitudine clară asupra vieții. Băieții buni scăpau până la urmă. Sau mureau eroi. Cable credea în bunătatea oamenilor, credea că merită să faci sacrificii pentru alții, credea în salvare. Credea că lucrurile se vor rezolva, chiar și în cele mai grele momente. Cable era prietenul de care oricine are nevoie în viață.

Cable l-a sunat pe Byron să iasă la o bere, dar Byron l-a refuzat, spunându-i că mama lui era în spital.

– Un accident de surfing? Doamna Bennett? Și nu mi-ai spus?

– Scuze, omule, s-a întâmplat ieri-dimineață, a spus Byron. S-a lovit la frunte. Și-a rupt piciorul destul de rău. A fost operată. Dar va fi bine.

Cable a venit la spital douăzeci de minute mai târziu.

– Surfing, zici? a spus el, sorbind dintr-o ceașcă de la cafeneaua spitalului. Unde s-a întâmplat?

– În Balboa, a spus Byron.

– Newport?

Byron a încuviințat din cap.

– La Wedge[5]?

Byron a încuviințat iar din cap. Au rămas așa o vreme, în liniște, în timp ce Byron asculta ce-i trecea prin cap lui Cable. Byron știa ce gândea Cable. Și el se gândea tot la asta. Reușise să facă surfing în zona Wedge, dar mama lui se mulțumise să-l privească de pe țărm și să-l încurajeze. Era un refugiu pentru surferi și bodysurferi, dar, la un vânt puternic, putea fi un loc extrem de periculos.

– Ce căuta acolo? a întrebat Cable.

Byron nu știa.

– Ești sigur că mama ta nu are vreun gând de sinucidere, Byron? Mama mea avea, după ce a murit tata.

– Mama ta? Dar pare în regulă.

– E mai bine acum. Dar trebuie să fii cu ochii pe ea, Byron. Mama ta se pricepe destul de bine la surfing, cât să știe că nu e *atât* de bună.

Byron și-a scos ochelarii și s-a uitat lung la prietenul lui din copilărie.

– Înțeleg, Cable. Dar sunt cinci ani de când a murit tata. Eu cred că mama s-a cam plictisit. Așa că s-a gândit să încerce, și nu i-a ieșit.

Cable nu a răspuns, a ridicat din sprâncene, a mai luat o gură de cafea. Byron a întors privirea și a oftat.

– Fir-ar să fie, a spus el.

– Oricum, trebuie să facem ceva. Trebuie să-i găsim un bărbat, Byron. Nu e vorba că nu-l stimez pe domnul Bennett, știi doar că l-am iubit ca pe un unchi, dar nu, așa nu e bine. Trebuie să-i găsim un bărbat, pe cineva care să țină pasul cu ea. Trebuie să fie cu cel puțin cincisprezece ani mai tânăr. Cel puțin.

Byron a izbucnit în râs.

– De ce râzi? Nu râde.

Oricine avea nevoie de un prieten precum Cable. Îl făcea pe Byron să râdă chiar și în cele mai grele momente. Dar mai târziu, Byron s-a trezit că se gândește în toiul nopții la ce spusese Cable despre mama lui.

Gând de sinucidere?

A simțit că i se face stomacul ghem, că-l cuprinde un fel de panică. A luat telefonul să o sune pe Benny, apoi l-a pus la loc pe noptieră. Se gândea că Benny ar trebui să afle, că ar trebui să fie acolo. Mama lor avea nevoie de copiii ei, să-i fie alături. Dar mama trebuia să fie cea care să dea acel telefon. Ori așa, ori Benny trebuia să uite de încăpățânare și să ia legătura cu ei. Din proprie inițiativă. Altfel, trebuiau să se descurce la fel cum o făcuseră de la moartea tatălui lor.

Fără Benny.

Cu absența surorii sale infiltrându-se prin crăpăturile vieților lor.

Abia mult mai târziu, Byron a înțeles că accidentul de surfing al mamei lor a reprezentat un punct de cotitură în viețile lor. După ce mama lui a ieșit din spital, Byron și-a anulat câteva călătorii de serviciu și s-a întors în casa părintească. Mama lui nu era încă în stare să șofeze sau să facă voluntariat în grădina publică, așa că a închiriat un cărucior cu rotile pentru vreo două

săptămâni și a pus la cale niște *ieșiri*, cum îi plăcea ei să spună. Byron a dus-o cu mașina la un vechi studio de filme, la un muzeu, la un concert. Apoi a dus-o să o vadă pe faimoasa înotătoare de culoare, la centrul de conferințe. Începuse să se miște destul de repede cu cârjele și părea mai fericită decât fusese în ultimele luni.

Cam pe atunci l-a văzut Byron prima oară pe domnul Mitch, avocatul care, din câte se pare, știa mai multe despre Byron și Benny decât știau ei înșiși. Ar fi trebuit să-și dea seama că mama lui punea ceva la cale și că domnul Mitch, ca și alții înaintea lui, căzuse pradă farmecelor mamei lui.

Renumit loc de surfing

CA DE OBICEI

Cei de la meteo anunțau că anul 2017 urma să fie unul dintre cei mai călduroși înregistrați în California, dar asta nu l-a surprins câtuși de puțin pe Byron. Tot anul fusese *altfel*, după părerea lui. Nu știa însă că anul următor avea să fie ultimul pentru mama lui. Știa doar că voia să se încheie. Toate incendiile acelea de vegetație. Accidentul mamei sale. Faptul că nu i se acordase promovarea. Relația cu Lynette, care nu mergea bine deloc. Se certau tot timpul și, de cele mai multe ori, nici nu-și dădea seama exact de ce.

– Mamă? a strigat el, scuturându-și picioarele pe prețul de la intrare.

Cizmele lui au ridicat în aer un praf cretos, amestecat cu cenușa adusă de vânt de la incendiile acelea de vegetație din nord.

– Bună, fiule, s-a auzit, din hol, vocea mamei lui. Cum a fost azi?

Starea de spirit a mamei lui se îmbunătățea și ea, pe măsură ce rănile i se vindecau.

– Ca de obicei, a spus Byron.

Incendiile de vegetație din California răpiseră vieți și mistuiseră case. Lăsaseră dealurile golașe, fără vegetație, ceea ce avea să le facă și mai vulnerabile la alunecările de teren, atunci când ploua. Și asta avea să erodeze și mai mult solul, să ducă la contaminarea surselor de apă, să împiedice creșterea vegetației și, din nou, să destabilizeze suprafețele de deal. În fiecare an, Byron era solicitat de jurnaliștii locali să comenteze despre sistemele de scurgere a apelor pluviale în ocean și despre deversări poluante, deși munca lui viza alte arii de cercetare.

Byron devenise popular și în școli. Îl ajuta faptul că avea o mulțime de urmăritori pe rețelele de socializare, că era un tip deștept, dar și în formă. Această ultimă trăsătură atrăgea în special atenția dascălilor, care îl invitau pe Byron în școlile lor publice ca să livreze mesajul potrivit căruia excelența academică și performanța sportivă puteau merge mână în mână și că nici una dintre ele nu trebuia să fie scuză pentru a o ignora pe cealaltă.

Byron era mulțumit că era dat ca model elevilor, mai ales acelora care nu prea erau interesați de o carieră în știință și tehnologie. Școala, deși voia ca elevii să se simtă liberi să își aleagă ce cariere voiau, se făcea adesea

vinovată de faptul că mai degrabă întărea stereotipurile, în loc să le combată.

Treaba asta cu sportul era cel mai bun exemplu. Toată lumea îi cerea lui Byron să vorbească despre premiile lui la atletism, toată lumea îl întreba dacă jucase vreodată baschet. Acestea erau sporturile pe care oamenii se așteptau să le menționeze când le vorbea copiilor de la oraș. Nimeni nu îl întrebase vreodată pe Byron despre sportul preferat al californienilor: surfingul.

Mama lui Byron fusese cea care îl învățase să facă surfing. Oamenii se uitau mereu la ei, micul puști de culoare și mama lui impozantă, sus pe plăcile lor, într-o epocă în care mulți dintre locuitorii orașului Los Angeles credeau că acest sport fusese inventat de oameni blonzi. Uneori îl aducea pe el înapoi pe uscat și se avânta apoi singură cu placa, fiind aclamată de cei din jur atunci când revenea pe mal.

– Unii oameni cred că surfingul înseamnă o relație cu marea, i-a spus mama lui într-o zi, când Byron se lupta cu apa, dar surfingul este, de fapt, o relație între tine și propriul ego. Marea va face exact ce va vrea ea, i-a explicat și i-a făcut apoi cu ochiul. Tot ce ai de făcut, Byron, este să știi cine ești și unde ești, tot timpul. E vorba doar de tine, să-ți găsești și să-ți menții echilibrul. Așa trebuie să abordezi valul. Și apoi o să vezi că trebuie să mai exersezi, sau că vine o furtună, sau că valul acela pur și simplu te depășește. S-ar putea chiar să-ți dai seama că nu ești făcut pentru surfing, și nu e nici o problemă. Dar nu ai de unde să știi dacă nu încerci și nu te concentrezi. Asta este valabil pentru surfing și e valabil și în viață, i-a mai spus mama.

Mai devreme, în timp ce Byron se pregătea să viziteze două școli, a făcut un lucru ușor diferit. Și-a pus rucsacul și laptopul pe scaunul pasagerului din jeepul său, apoi s-a întors să-și ia și una dintre plăcile de surfing.

De ce oare nu făcuse asta mai devreme, se întreba, în timp ce punea placa pe bancheta din spate a automobilului.

– Câți dintre voi aveți așa ceva? a spus Byron, ținând placa sus, în fața unui grup de elevi de la diferite clase.

Doar doi au ridicat mâna, dar Byron s-a lăsat dus de val, făcând analogii între surfing și fizică și studiile lui despre fundul mărilor și oceanelor.

Ideea de a vorbi despre surfing îi venise lui Byron cu o seară înainte, în timp ce stătea în mașină și aștepta ca un polițist să-i verifice permisul de

conducere. Era a patra oară anul acesta când fusese tras pe dreapta de poliție și, ca să nu se enerveze, Byron a tras adânc aer în piept și și-a imaginat că aleargă spre apă, cu placa sub braț. Atunci s-a hotărât să facă o mică schimbare în discursul lui obișnuit de Ziua Carierei.

– La fel ca majoritatea dintre voi, m-am născut chiar aici, în sudul Californiei, a spus Byron, în timp ce în fața lui, în tribunele sălii de sport, stăteau vreo mie de elevi. Și am mers la școală, apoi la liceu și la două universități în acest stat, mereu în zona de coastă.

Ținea placa pe loc cu o mână și a bătut în ea ușor, de trei ori, cu cealaltă.

– După cum știți, California este faimoasă pentru surfing. Și mie îmi place să fac surfing, dar în toți anii ăștia în care am crescut în districtul Orange, rareori am văzut un alt tip de culoare pe o placă de surfing. De ce credeți că se întâmplă asta?

Un puști a ridicat mâna.

– Nu e tradițional? a spus el.

– Nu e tradițional, a repetat Byron. Înțeleg de ce spui asta. Dar despre ce tradiții vorbim?

A sprijinit placa de surfing de pupitru și s-a apropiat de copii.

– Oamenii de culoare fac surfing în Caraibe, acolo unde s-au născut părinții mei. De fapt, să știți că pe mine mama m-a învățat să fac surfing. Și lumea face surfing în țările din Africa, unde trăiesc peste un miliard de oameni și unde, după cum știți, majoritatea sunt de culoare – cu pielea neagră sau maronie. Dar în Asia? Și ei au o istorie îndelungată a surfingului. De ce nu și aici, în capitala surfingului?

Unii dintre copii se aplecau acum în față, ca să audă mai bine.

– Nu mă înțelegeți greșit, a spus Byron. Mai sus, pe coastă, e un grup mare de surferi de culoare. Dau chiar și lecții în weekenduri. Dar când eram eu mic, nu exista așa ceva. Sunt destule motive pentru care surfingul era limitat la anumite grupuri de californieni.

Lui Byron îi place nespus experiența asta. O sală plină de adolescenți, care ascultă.

– Dar n-o să intru prea mult în detalii acum, asta e cu totul altă poveste. Iată ce vreau să vă spun, de fapt. La fel se întâmplă și cu munca pe care o fac eu. Pe vremea mea, în cadrul universității, eram singurul doctorand de culoare, a zis Byron, ridicând mâinile. Vă gândiți, pesemne, că asta se petrecea în Neolitic.

Râsete.

– Dar n-a fost chiar așa de demult. Mă bucur să vă spun că mi-am terminat studiile, fac o muncă utilă și îmi iubesc meseria. Iar acum văd studenți de toate națiile care vor să facă ce fac și eu. Timpurile s-au schimbat, e adevărat. Dar numărul studenților care aleg științele și care ajung să facă un doctorat sau să aibă slujbe cu reale posibilități de promovare nu a crescut așa de mult pe cât ar fi trebuit. Deci, care e ideea?

Apoi a ridicat o mână, ca să le atragă atenția.

– Bun, vreau să vă aud întrebările într-un minut, dar lăsați-mă să închei spunându-vă: dacă vreți să faceți surfing, nu așteptați pe cineva care să fie exact ca voi înainte de a vă apuca. Și dacă sunteți pasionați de domeniul meu, de știința oceanelor, de teledetecție, sau de chimie, biologie sau de tehnologia informațiilor, nu așteptați ca cineva să vă dea permisiunea să vă îndreptați spre ceea ce vă doriți. Mergeți și studiați, înscrieți-vă la programe de studiu pe oriunde puteți, pentru că avem nevoie de tineri talentați, de toate felurile, și nu ai cum să câștigi dacă nu joci.

Byron a întors apoi capul spre puștiul care se referise la tradiții.

– Bun, să vorbim despre tradiție. Da, tradiția ne-a spus uneori că doar anumite categorii de oameni ar trebui să studieze anumite materii, sau să practice anumite sporturi, sau să cânte într-o orchestră, sau să facă orice altceva, dar tradiția se referă doar la ceea ce au făcut sau nu au făcut anumiți oameni, nu la ceea ce sunt ei capabili să facă. Și nici la ce vor face ei în viitor.

O tablă fusese instalată în sala de sport. Byron s-a dus spre ea, a luat o bucată de cretă și a început să scrie.

– Sunt onorat că directorul m-a invitat astăzi aici să vă vorbesc, ca pe un model de urmat. Dar îngăduiți-mi să vă repet. Dacă nu vedeți acolo pe cineva care seamănă cu voi, trebuie să încercați, oricum.

S-a întors din nou spre elevi.

– Aveți de gând să vă lăsați împiedicați în drumul vostru de părerile altora cu privire la cine sunteți și ce ar trebui să faceți?

A zâmbit, gândindu-se la ce îi spunea mama lui când era și el elev.

– O să fiu realist și o să vă spun că vă veți confrunta cu anumite obstacole, cum ar fi barierele financiare și stereotipurile. Noi, cei care suntem cu o generație înaintea voastră, ar trebui să rezolvăm aceste

probleme și mulți dintre noi chiar încercăm. Faceți un efort inițial și gândiți-vă la asta, iar apoi *nu* vă mai gândiți deloc, bine?

Aplauze.

Byron s-a dat într-o parte și le-a arătat ceea ce scrisese pe tablă – ÎNCĂLECAȚI VALUL!

– Asta aș vrea să vă spun, copii, că în viață ar trebui să prindeți valul și să-l încălecați. Dar dacă nu găsiți niște valuri bune în drumul vostru? Trebuie să mai căutați. Nu încetați să căutați, da? Și unul dintre modurile în care puteți să *căutați* este să studiați. Nu vă subestimați valoarea și înscrieți-vă la școală. Pentru că nu ai cum să câștigi…, a spus Byron, ducând mâna pâlnie la ureche.

– Dacă nu joci, i-a răspuns publicul.

La sfârșitul sesiunii de întrebări și răspunsuri, niște copii au venit la el și l-au întrebat despre programe de știință și despre stagii și alte lucruri, dar își dădea bine seama că vreo doi voiau doar să se uite mai de aproape la placa de surfing. Era foarte bine și așa, se gândea Byron, în timp ce făcea selfie-uri cu elevii. Era un început. Dar știa că, și dacă toți copiii de acolo i-ar fi urmat sfatul, tot nu ar fi fost de-ajuns. De aceea avea să fondeze într-o bună zi propriul program de burse.

– Și zi, ai avut o zi bună, fiule? l-a întrebat mama.

– Da, mamă, ca de obicei. Ce-ți mai face piciorul?

– Mai bine, Byron. Din zi în zi, tot mai bine.

Mama lui mergea încă în baston după accidentul de surfing. Ar fi trebuit să-și dea seama că nu era cazul să se aventureze după un asemenea val. Toate discursurile ei despre a ști cine ești și unde ești, tot timpul, nu o împiedicaseră să se arunce orbește în mare și fusese cât pe ce să-și rupă gâtul. Asta dacă nu cumva, așa cum sugerase Cable, mama lui știuse exact ce făcea.

Mai mult decât oricine, chiar mai mult decât tatăl lui, mama îl învățase valoarea gândirii strategice, a acțiunilor calculate. Credea că era ca mama lui, dar, în ultima vreme, mama lui își arătase o latură necugetată, care scăpa logicii lui și îi crea o stare de agitație.

Cam ca și Benny.

MĂ NUMESC BENNY

Cu un an înainte ca mama ei să moară, Benedetta Bennett s-a trezit stând la pupitrul unei săli de conferințe din Midtown, Manhattan, și spunând: „Bună, mă numesc Benny“. De îndată ce a rostit acele cuvinte, și-a dat că făcuse o greșeală colosală. Benny stătea acolo, tremurând, iar șuieratul electric al microfonului făcea pauza și mai apăsătoare. Simțea o umezeală pe spate. Cureaua îi dădea o senzație de mâncărime. S-a uitat din nou la public, făcându-se și mai mică la vederea chipurilor lor deschise.

Treizeci de perechi de ochi. În secundele acelea de tandrețe frățească, habar nu aveau, nu? Privirile acelea aveau s-o izgonească în curând din sală, iar ea avea să străbată în grabă culoarul, spre ieșire. Nu aveau de unde să știe ce simțea. Nu aveau de unde să știe că, o jumătate de oră mai devreme, fusese cât pe ce să se prăbușească pe trotuarul înghețat, lângă trunchiul noduros al unui copac, copleșită de disperare.

Benny coborâse din autobuzul care o aducea de la una dintre slujbele ei și apoi mersese întruna. Chiar atunci, un bărbat a trecut pe lângă ea, iar ea i-a zărit privirea în timp ce el se îndrepta spre scările de la intrarea într-o clădire. Bărbatul, la vreo patruzeci și ceva de ani, avea o figură care, deși încadrată de o tunsoare de vedetă și acoperită până la bărbie de un fular de cașmir, părea să oglindească sufletul rănit al lui Benny, doar că în alt fel, cu o expresie de ușurare. Bărbatul a deschis o ușă mare, s-a oprit și s-a uitat iar la Benny. Ușa era de un verde-închis, iar verdele-închis era culoarea preferată a lui Benny. Așa că l-a urmat pe bărbat înăuntru.

Benny a străbătut un vestibul slab luminat, care mirosea a hârtie prăfuită și a zile de școală, și a intrat într-o sală mare, încălzită, cu rânduri de scaune pliante și o masă pe care se aflau gustări și pliante. Cineva i-a oferit o ceșcuță de cafea și un biscuit fără gluten, iar ea i-a mulțumit din cap. S-a cufundat în murmurul de bun-venit, într-un sanctuar de fețe necunoscute, iar ceașca îi încălzea degetele. Se simțea deja mai bine, ar fi putut rămâne acolo, pe loc, dar nu a făcut asta. În schimb, s-a așezat pe un scaun, între un tânăr cu un pulover albastru, scămoșat, și o femeie cu o fustă stacojie, și a lăsat valul de bunăvoință și nevoia de catharsis să o înalțe.

Până atunci, nimeni nu voise să știe cine era ea, de unde venise și de ce se afla acolo, pentru că, de fapt, fiecare dintre ei era acolo din același motiv de

bază, iar explicația exactă a prezenței sale acolo, în după-amiaza aceea, și descrierea persoanei care fusese cândva, sau sperase să fie, nu erau necesare până când nu lua cuvântul. Iar acum, ea se ținea de marginea pupitrului cu o mână, iar în cealaltă strângea biscuitul.

– Mă numesc Benny și sunt alcoolică.

Cu acele cuvinte, Benny a dat oficial buzna la întâlnirea alcoolicilor anonimi, în căutarea unui loc unde oamenii îți spuneau mereu, indiferent de situație: *Intră!* Unde ar fi sprijinit-o, chiar dacă le-ar fi spus că nu participase la înmormântarea tatălui ei. Unde ar fi ascultat-o fără să se arate șocați când le-ar fi dezvăluit motivul. Unde le-ar fi putut spune oamenilor care s-ar putea să nu înțeleagă, dar care ar asculta-o, oricum, că se săturase să fie arătată cu degetul doar pentru că nu se potrivea în rolurile pe care alții ar fi vrut s-o distribuie sau pentru că voia să joace roluri care, credeau alții, erau prea grele pentru ea.

Benny știa că ar trebui să fugă din camera aceea fără să mai spună vreun alt cuvânt, dar biscuitul era de casă și avea un gust vag de scorțișoară. Și, pentru prima oară după multă vreme, cineva o asculta. Așa că a vorbit. Le-a spus totul. Odată ce a terminat de povestit despre cum fusese respinsă de tatăl ei, despre dezamăgirea mamei, despre fratele ei, care nu vorbea cu ea, despre iubita care o rănise, și-a făcut curaj și a recunoscut că venise la întâlnire sub un pretext fals pentru că nu a știut ce altceva să facă. Nu voia să fie lipsită de respect, le-a spus, avea să plece imediat. S-a îndepărtat de microfon și s-a îndreptat spre ieșire, murmurând „Îmi pare rău…“.

În timp ce trecea pe lângă scaune, o femeie i-a spus: „Sunt grupuri de sprijin și pentru problema ta, știi?“, iar o altă persoană a conchis: „Măcar ai fost sinceră“, în timp ce domnul Frizură de Vedetă, care, fără să vrea, o atrăsese pe Benny acolo, i-a urat „Baftă!“. Benny simțea că-i iau obrajii foc, dar avea sentimentul că prima și singura ei întâlnire cu alcoolicii anonimi îi fusese cumva de ajutor.

Benny a coborât treptele clădirii și a mers pe jos patruzeci de minute, până la apartamentul ei. S-a trântit pe canapea și a tras o pătură peste ea, recunoscătoare pentru căldura și mirosul de usturoi impregnat în țesătură, de la cina din seara trecută. *Destul, ajunge.* Benny a pus mâna pe telefon și a sunat acasă, dar nu a răspuns nimeni. Mai târziu, a făcut calculele și și-a dat seama că mama ei era în spital după accidentul de surfing și că Byron

nu se deranjase să o anunțe. Asta se întâmplă când stai departe prea mult timp.

TORTUL

Benny a rămas trează ore întregi, gândindu-se la ce ar fi spus dacă mama ar fi răspuns la telefon. La ora patru dimineața, s-a dat jos din pat și a șters blatul din bucătărie. A golit cuptorul de cratițele și tigăile pe care le ținea acolo, a luat niște ouă din frigider și a scos dintr-un dulap de jos cel mai important ingredient, borcanul cu fructe uscate care fuseseră lăsate la înmuiat în rom și vin de Porto. A turnat amestecul într-un bol și a adăugat curmale și cireșe confiate. Nu și lămâie. Nu i-a plăcut niciodată lămâia. Și nici mamei.

Benny a apucat să prepare două torturi cu fructe, pe care le-a lăsat la răcit pe aragaz, chiar la timp ca să înceapă să se pregătească pentru slujba de dimineață. Încă simțea nevoia să vorbească cu mama ei, dar nu s-a mai încumetat să o sune. Acesta avea să fie mesajul ei, cele două torturi. Făcuse și niște fotografii în timp ce le pregătea. Avea să i le trimită mamei, împreună cu o scrisoare.

Benny avea să-i arate astfel mamei ce învățase de la ea, cât de atentă fusese, cât de mult își îmbunătățise tehnica. Pentru că prepararea unui tort cu fructe era precum gestionarea unei relații amoroase. Rețeta, pe hârtie, era destul simplă. Succesul ei depindea de calitatea ingredientelor, dar mai ales de cât de bine le întrebuințai, de timpul diferitelor procese, de cât de bine țineai cont de variabile precum umiditatea aerului sau termostatul cuptorului.

Benny nu fusese prea pricepută la relații, dar știa cum să facă un tort.

Fotografia numărul 1: borcanul cu fructe așezat lângă ouă. Benny plănuia ca într-o zi să facă o versiune fără ouă a acestei rețete, pentru că vremurile se schimbaseră și la fel și mâncarea, dar era nevoie de ceva experimente și probabil că asta avea s-o șocheze pe mama ei. *Clic.*

Fotografia numărul 2: Caramelizarea zahărului. Fumul care se ridică ușor din tigaie, focul stins exact la timp, lingura de lemn scoasă din tigaie. *Clic*.

Fotografia numărul 3: Două tăvi de tort umplute cu aluat, fiecare așezată într-o oală cu apă, la cuptor. *Clic*.

„Acesta este singurul lucru care mi-a rămas după ce mi-am pierdut familia“, a spus mama lui Benny odată, ducându-și degetul la tâmplă. „Am adus-o cu mine aici. Rețeta de tort cu fructe, educația mea, mândria mea.“

Fotografia numărul 4: un prim cadru al unui tort cu fructe lăsat la răcit pe blat. De culoarea pământului jilav, mirosind ca în rai. *Clic*.

Pregătirea glazurii urma să-i ia încă o zi întreagă, iar Benny avea să mai facă o poză și cu decorațiunea ei proprie, o floare de hibiscus, de un roșu-portocaliu, între frunze de un verde-închis, pe o bază simplă, albă. Era gata să pună pariu că mama ei nu văzuse niciodată așa ceva. Avea să fie mândră de Benny. În ocaziile rare când mama ei o suna pe Benny, avea, de obicei, un motiv anume, precum o aniversare, dar, într-o zi, mama îi lăsase pur și simplu un mesaj în căsuța vocală.

„Îți mai amintești cum făceam torturi?“, spunea mama. „Îi înnebuneam pe tatăl tău și pe Byron când ne închideam în bucătărie.“

Benny parcă o și auzea pe mama ei râzând. Mama a tăcut o clipă și apoi a spus că Byron era bine, că era adesea plecat și că apărea mereu la televizor. Mama îi lăsa aceste mesaje pe telefonul mobil la miezul nopții, ora de pe Coasta de Est, când era sigură că Benny avea telefonul închis. De parcă mama ei ar fi vrut să restabilească legătura, dar nu până la capăt.

Mama ei o suna mereu de acasă. Benny bănuia că își luase și mama ei un telefon mobil până acum, dar Benny nu îi știa numărul.

În mesajul ei cel mai recent, mama îi spunea: „Am tot citit și m-am tot gândit. La oameni ca tine. Oameni cu relații complicate“. Mama tot nu putea să spună pe șleau prin ce anume era Benny diferită, dar cel puțin se străduia. Bănuia că mama ei ar fi acceptat de multă vreme situația, dacă tatăl nu s-ar fi opus. Mama făcuse mereu lucrurile în felul ei. Cu excepția cazurilor în care era vorba de tatăl lui Benny.

Și mama îi transmisese acest lucru și lui Byron, acea loialitate necondiționată față de Bert Bennett. Benny își iubise și își admirase tatăl, și, la rândul ei, îi fusese loială, până în ziua în care tatăl ei încetase să-i mai fie loial ei. El fusese cel care trasase linia de demarcație.

Nu-i așa?

Mama avea dreptate în legătură cu un lucru. Era adevărat că relațiile lui Benny fuseseră complicate. Oamenii aveau tendința să prefere un lucru sau altul, și nu se apropiau de oameni ca ea, de cei care se aflau la mijloc, de cei care spuneau *nici, nici*. Asta fusese valabil în politică, fusese valabil în religie, fusese valabil în cultură și, mai mult ca sigur, era valabil și când venea vorba de legile atracției.

Benny trebuia să aibă grijă, amesteca prea mult aluatul. Devenea agitată. Se gândea cum i se spusese că e excentrică, nesinceră, confuză. În încercarea ei de a fi mereu cu inima deschisă, Benny ajunsese să nu mai primească încrederea nimănui. Slavă Domnului că timpurile se schimbaseră față de zilele dificile din facultate. Dar tot era destul de neînțeleasă.

Iar când oamenii nu înțelegeau ceva, adesea se simțeau amenințați.

Iar când oamenii se simțeau amenințați, adesea apelau la violență.

BENNY SCRIE

Fotografiile cu prepararea tortului erau gata și puse într-un plic cu burduf. Benny a tras un taburet de lângă blatul de bucătărie și a luat un stilou.

Dragă mamă, a început Benny.

Prima greșeală a lui Benny a fost să scrie biletul de mână. Mereu a scris foarte încet. A doua ei greșeală a fost să creadă că va putea să explice totul într-un bilet scris de mână, nu doar pentru că avea atâtea de spus, dar și pentru că unele lucruri erau prea urâte să fie puse pe hârtie. Totuși, voia să încerce, chiar dacă trecuseră cinci ani de la moartea tatălui ei.

Știu că nu am mai vorbit de mult. Ți-am ascultat mesajele. Vreau să știi că m-am bucurat de ele și că mă gândesc la voi tot timpul. Îmi pare rău pentru înmormântarea tatei. Îmi pare rău că nu am fost acolo. De fapt, am fost acolo în acea zi, doar că nu te-am anunțat. Te-am văzut îmbrăcată în rochia aceea de culoarea piersicii, care i-a plăcut mereu lui tata, și mă bucur că ai purtat-o pe aceea, și nu ai ales negrul convențional. Parcă mi le și imaginez pe vreo două bătrâne (știi la cine mă refer) la vederea văduvei stimatului Bert Bennett îmbrăcată cu o rochie atât de colorată la înmormântarea soțului ei! Tatei i s-ar fi părut amuzant.

Există un motiv pentru care nu am venit la tine și la Byron. Știu că a trecut mult timp de-atunci, dar vreau să-ți explic…

Benny i-a scris despre Steve, despre facultate, despre lucrurile pe care încercase să le realizeze, despre dezamăgirile ei. Îi părea rău că trecuse atât de mult timp, dar nu avea să-și ceară scuze că era cine era, chiar dacă asta nu îi adusese prea multă liniște în ultima vreme. Benny a încheiat scrisoarea și a sigilat-o, dar a durat ceva până și-a luat inima-n dinți s-o pună la poștă. Când în sfârșit a făcut asta, era deja toamna lui 2018, iar Benny înțelege acum că mama ei nu mai avea timp.

ACUM . DOAMNA BENNETT

B și B, știu că tatăl vostru era sever cu voi, copiii. Avea așteptări atât de mari în ceea ce vă privește. Amândoi aveam. Și îmi dau seama acum că asta a pus multă presiune pe voi. Dar tatăl vostru a fost dragostea vieții mele și mi-a dăruit doi copii frumoși și v-a iubit mai mult decât vă imaginați. Poate, într-o zi, veți avea și voi copiii voștri și atunci veți înțelege.

Benedetta, mă gândesc la tine acum. Cu siguranță știi că tatăl tău te-a iubit nespus. Erai fetița lui. Dar ai crescut și ai devenit o cu totul altă femeie decât ne-am așteptat noi. Asta nu înseamnă că nu te iubeam. Și nu înseamnă nici că nu credeam în tine. Dar da, aveam anumite opinii și ne așteptam ca tu să ne asculți. Ne făceam griji pentru cum o să te descurci în lume.

Știu că vremurile s-au schimbat. În trecut, o educație solidă conta enorm în această țară, în special pentru oameni ca noi, din cauza prejudecăților pe care trebuia să le înfruntăm. Acum, nu se mai știe de ce are nevoie un tânăr ca să-și clădească o carieră sau să aibă o viață de familie stabilă. Voi, tinerii, aveți parte de atâta libertate acum, chiar și când vine vorba pe cine să iubiți. Dar pare că aveți totuși parte de mai puțină îndrumare, în ciuda tuturor acelor liste „în zece pași" de pe internet. Pare că sunt atâtea posibilități, încât e foarte greu să-ți mai dai seama care este calea cea mai bună pentru tine. Și prejudecățile încă nu au dispărut. Sunt mai puțin formale, în unele cazuri, dar încă prezente.

În orice caz, noi am considerat că o diplomă nu are cum să strice, ca să nu mai spunem că era vorba despre o universitate de prestigiu. Când ai renunțat la studii și ai refuzat să le reiei, am avut senzația că începea să se destrame tot ce ne-am străduit să creăm pentru tine, acea plasă de siguranță pe care credeam că o vei avea cu tine toată viața. Și, trebuie să recunosc, ne-am simțit și puțin ofensați, după câte făcuserăm pentru tine.

Benny, nu cred că-ți dai seama cât de norocoasă ai fost că te descurcai atât de bine la școală. De unde să știi? Cu excepția acelei scurte perioade din liceu când ai avut note mai mici, nu trebuia decât să fii prezentă și deja

erai în fruntea clasei. Era clar că aveai un dar, Benny, și aveam senzația că ți-l irosești.

În legătură cu acea Zi a Recunoștinței. Știu, tatăl tău și cu mine te-am învățat mereu că dragostea și loialitatea contau mai mult decât orice altceva. Dar ce se întâmplă când dragostea și loialitatea se află în conflict? Copii, vă iubesc mai presus de orice pe lumea asta, dar loialitatea mea pentru tatăl vostru a fost piatra de temelie a familiei noastre. Trebuia să-l susțin, tot așa cum și el m-a susținut mereu. Pe noi toți. Fără el, nici unul dintre noi nu ar fi ajuns atât de departe. Tatăl tău avea nevoie de un pic mai mult timp ca să înțeleagă ce încercai tu să ne spui despre viața ta socială. Iar apoi ai plecat, iar orgoliul i-a luat mințile. Și ție la fel, bănuiesc.

Nu mă gândeam că vor trece opt ani fără să ne vedem. Mai întâi, ai fugit și nu ai mai sunat. Apoi s-a îmbolnăvit tatăl tău. Și mă gândeam să te anunț când avea să se simtă ceva mai bine, să îți spun să vii înapoi acasă să ne vezi, dar până să-mi dau seama ce se întâmpla, el a murit. Și apoi, nu te-am văzut la înmormântare, iar asta a fost deja prea mult, chiar și pentru mine. Într-adevăr, nu am mai vrut să vorbesc cu tine după aceea. Trebuia să păstrez distanța ca să nu-mi pierd mințile. Ce proastă am fost, Benny. Din nou, irosisem timp prețios.

Din când în când, îți lăsam un mesaj vocal pe telefonul mobil, dar tu nu răspundeai niciodată. Dar acum am scrisoarea ta, cea cu fotografiile cu tortul. Fotografiile pe care, mi-ai spus, intenționai să mi le trimiți cu multe luni înainte. Te-am sunat când le-am văzut. Ți-am lăsat un mesaj. Îmi plac pozele alea la nebunie! Iar acum știu. Știu motivele pentru care te-ai lăsat de școală. Știu despre Steve. De ce nu mi-ai spus nimic până atunci? De ce nu ai cerut ajutor? De ce lăsăm noi, femeile, rușinea să ne stea în cale? Am crezut că timpurile s-au schimbat de pe vremea când eram eu tânără, dar se pare că nu îndeajuns.

TRĂDAT

Trădat.

Așa se simte Byron acum, când aude cuvintele mamei lui. Nici măcar nu mai știe despre ce vorbește. Nu înțelege ce a pățit Benny. Și cine e acel Steve? Tot ce știe Byron acum este că a fost dat deoparte. El, care a făcut totul pentru mama lui, în timp ce Benny era departe, cine știe pe unde.

De câte ori nu-și dorise Byron să o vadă pe Benny, dar se abținuse chiar și să o sune, din loialitate pentru mama lui? De câte ori nu o blestemase pe sora lui pentru că nu reluase legătura, pentru că nu dăduse nici un semn? De câte ori nu se interesase de ea, încercând să afle care mai era viața ei, fără să o contacteze direct? Iar acum află că mama și sora lui țineau legătura, dar nici una dintre ele nu se deranjase să-i spună.

O vreme, Byron a fost atât de furios pe Benny pentru că nu venise la înmormântarea tatălui lor, încât nici nu mai voia să vorbească cu ea. Fusese picătura care umpluse paharul, ultima dintr-o serie de acțiuni care îi făcuse mult rău mamei lui. Renunțarea la școală. Mutarea dintr-un oraș în altul. Cursuri de gătit în Italia, cursuri de artă în Arizona. Din ce în ce mai puține vești despre ea. Lui Byron i se părea că sora lui se transformase din acea fetiță cu inima deschisă într-o scorpie egoistă. *Nu mai folosi asemenea cuvinte la adresa unei femei*, i-ar fi spus mama, dar exact asta gândea Byron atunci. Și nu era adevărat?

După ce mama lui aproape că își rupsese gâtul la surfing, cu un an înainte, Byron voise să pună mâna pe telefon, să o sune pe Benny și să-i spună *Benedetta, te rog, vino acasă*, întrucât ideea că mama lui încăpățânată și excentrică ar face orice numai să nu-și trăiască viața, mai ales după moartea tatălui, zdruncinase în el sentimentul de siguranță. Dar apoi s-a gândit: de ce să o sune pe sora lui? Ea când îl sunase ultima oară pe el?

Deși Byron își trăise mare parte din viața de adult pe deplin conștient de greutățile existenței lui ca afro-american – vulnerabilitatea slujbei lui, popularitatea lui, siguranța fizică, mereu, siguranța fizică –, se simțise mereu în siguranță de cum punea piciorul în casa părintească. Dispariția surorii lui și apoi pierderea tatălui îi zdruncinaseră din temelii viața, dar așa-zisul accident al mamei sale și starea de spirit pe care o implica

reprezentaseră ce mai mare amenințare la adresa fundației pe care se întemeia existența lui.

Byron a fost cât pe ce să o sune pe Benny ultima dată când a fost tras pe dreapta de un polițist. Era copleșit de dorința de a vorbi cu ea, de a-i auzi vocea, de a o auzi pronunțându-i numele, de a-i spune ce se întâmplase, de a ști că măcar ea era în siguranță, chiar dacă el s-ar putea să nu fie. S-ar putea să nu mai fie niciodată. Nu putea să vorbească cu mama lui despre astfel de lucruri. Nu puteai să vorbești cu părinții despre cel mai groaznic coșmar al tău. A luat telefonul și a căutat numărul lui Benny, dar apoi a rămas acolo, în mașină, uitându-se la ecran, cu mâinile tremurânde.

Măcar Byron știe acum că mama lui nu a murit fără să știe nimic de Benny. E un lucru bun, nu-i așa? Și totuși, se simte trădat. Știe că el și Benny trebuie să aibă o discuție serioasă, și cât mai repede. Doar că nu știe pur și simplu cum să înceapă o astfel de discuție.

– Așteaptă, spune Byron. Ce a fost asta?

Îi cere domnului Mitch să oprească înregistrarea. Își dă seama că a ratat o parte din ceea ce spunea mama lui. Domnul Mitch apasă pe pauză și se întinde să ia o batistă de hârtie de pe măsuța de cafea. Byron vede că nasul domnului Mitch este roșu aprins. *Ce se întâmplă cu tipul ăsta? Plânge, oare?*

– Scuze, mă omoară alergiile, spune domnul Mitch.

Exact, se gândește Byron, alergii pe vremea asta.

– Vreți o ceașcă de ceai sau altceva, domnule Mitch? întreabă Benny.

– Nu, sunt bine, mulțumesc! Dar vă rog, spuneți-mi doar Mitch, nu și domnule. Sau Charles. Așa îmi spunea și mama voastră. Charles.

Auzind felul în care rostise cuvintele acelea, *mama voastră,* i-a picat fisa. Asta era. De ce nu-și dăduse seama până acum? Fusese ceva între Charles Mitch și mama lor, nu-i așa? Și Charles Mitch e în doliu.

– OK, spune Benny.

Strânge iar perna aia în brațe, la piept, așa cum făcea și când era mică. Poate nu aceeași pernă, alta, de o altă culoare. Mama lor o dăduse pe cea veche la un adăpost în urmă cu mulți ani. Ea lua mereu părticele din viața lor și le oferea familiilor nevoiașe. Jucăriile lor vechi, cărțile lor vechi, păturicile lor vechi. *Lucrurile astea nu vă definesc,* spunea*, sunt doar niște lucruri, și atât.* Și avea dreptate. Cu excepția canapelei ăleia vechi. De câte

ori nu încercase Byron să o convingă să se despartă de ea? Și apropo, cui naiba îi dăduse prin cap să inventeze catifeaua reiată?

Lui Byron i-e dor de surioara lui. Iar persoana aceasta care stă lângă el nu e chiar Benny a lui. Este o femeie care și-a trăit viața fără el în ultimii opt ani și care se tot uită la el ca și cum s-ar aștepta ca el să dea totul uitării. E ca și cum ar spune: „Acum sunt aici, altceva nu mai contează“. Dar cum rămâne cu toată durerea aia? Durerea contează. Mâine va fi înmormântarea mamei, și apoi? Se va sfârși totul? El și Benny o vor lua iar pe drumuri separate? Nu va mai rămâne nimic din viața pe care o știa?

DOMNUL MITCH

Problema identității. Este istoria familiei tale, este felul în care te vezi tu, și mai e și ceea ce văd alții la tine. Toate aceste elemente contribuie la identitatea ta, fie că îți place sau nu. Charles Mitch este mândru că face parte din asociația de stat a avocaților de culoare, dar bănuiește că mare parte din succesul său de-a lungul anilor s-a datorat faptului că nu mulți oameni își dădeau seama de moștenirea lui africană.

Oamenii nu văd dincolo de pielea lui Charles. Și asta, în ciuda implicării lui în mișcarea pentru drepturile civile (avea și o fotografie de atunci, cu el student). Și asta, în ciuda activității lui pro bono pentru tineri de culoare care încălcaseră legea (deși a ajutat, de asemenea, și alți copii). Și asta, în ciuda înfățișării copiilor lui (care moșteniseră frumusețea mamei lor, odihnească-se-n pace).

Problema faptului că avea nasul unui alb. Când ți se sfâșie inima, toată lumea își dă seama, pentru că ți se înroșesc nasul și ochii. Nu e de mirare că atâția bărbați din America încearcă să-și ascundă sentimentele. Da, inima lui Charles Mitch e sfâșiată. A avut o soție, care a fost dragostea vieții lui. Dar apoi s-a îndrăgostit din nou, de data aceasta de Eleanor Bennett, văduva unui coleg avocat și femeia care avea să-i mărturisească până la urmă lui Charles că era o fantomă.

CHARLES MITCH

Charles știa deja de vreun an că Eleanor nu era, de fapt, Eleanor. Ieșeau de ceva timp împreună, dar ea nu i-a spus decât atunci când a venit s-o viziteze la spital, după incidentul de la surfing. I-a luat ceva până să înțeleagă ce încerca să-i spună. Accidentul nu fusese un accident, a spus ea, cu excepția faptului că supraviețuise.

– Doar soțul meu știa într-adevăr cine sunt, i-a zis Eleanor lui Charles, în ziua aceea. Simt că nimeni nu mă mai recunoaște.

Dar eu? a vrut Charles să spună, dar nu a făcut-o.

– E normal, a spus el. Ai trăit cu Bert mai bine de patruzeci de ani. Ați avut o familie împreună. Când soția mea a murit, am simțit că dispărusem și eu odată cu ea. La început, am rezistat doar pentru că aveam copii mici.

– Dar aici e altă situație, a spus ea.

Și atunci Eleanor i-a povestit ce făcuseră, de fapt, ea și Bert. Cum veniseră în California, în mare parte ca să plece departe de alți caraibieni britanici de pe Coasta de Est.

– Înțeleg, a spus Charles.

Dar, de fapt, se gândea: *Și totuși, eu știu cine ești. Sau nu?*

Charles și Eleanor se întâlniseră prima oară cu mulți ani în urmă, în casa unei cunoștințe comune, cineva care, împreună cu Charles și Bert Bennett, făcea voluntariat, oferind asistență legală gratuită, cu precădere familiilor de culoare care altfel nu și-ar fi permis acest serviciu. La ceva vreme după moartea soției lui, când Charles începea să se obișnuiască cu ideea de a fi din nou cu cineva, a înțeles că era mai bine să păstreze distanța dintre el și Eleanor. Avea un anumit efect asupra lui, îi dădea o stare de bine, dar era căsătorită cu altcineva, iar Charles Mitch nu era genul de bărbat care să fure femeia altuia.

Și-a amintit că lui Bert nu-i plăcea să vorbească despre perioada copilăriei și adolescenței lui pe insulă. Bert i-a spus lui Charles că atât el, cât și Eleanor fuseseră orfani. Charles și-a mai amintit și felul în care Bert și soția lui se uitau unul la celălalt când vorbeau despre copiii lor. Nu, Charles nu ar fi reușit oricum niciodată să-i fure acelui bărbat soția, nici dacă ar fi încercat.

Lui Charles i-a părut sincer rău să-l vadă pe Bert stingându-se din viață, după o deteriorare a stării lui de sănătate nici prea lentă, dar nici rapidă, îl durea să o vadă pe Eleanor stând la mormântul soțului ei. Se uita la coșciug, apoi în depărtare, de parcă se aștepta să-l vadă pe Bert apărând de undeva, de printre copaci. Abia târziu și-a dat seama că, de fapt, se uita după Benny.

După moartea lui Bert, Eleanor s-a dus la Charles, ca să-l consulte în calitate de avocat, iar relația lor a devenit ulterior și personală. Cu timpul, câteva dintre rănile din inima lui Charles au început să se vindece.

În noaptea aceea, în spital, asistentele l-au lăsat pe Charles să stea în salonul lui Eleanor până târziu. S-a aplecat și și-a pus cotul pe pernă, lângă fața ei, în timp ce ea vorbea. Data următoare când l-a văzut, i-a zâmbit, iar Charles s-a simțit de parcă ar fi trecut amândoi un mare hop. Când Eleanor s-a vindecat îndeajuns încât fiul ei să se poată muta înapoi la el acasă, ea și Charles au început din nou să iasă. Eleanor plănuia să organizeze un prânz la care să i-l prezinte lui Byron, când niște analize de rutină au arătat că avea o problemă.

Pe la începutul anului 2018, la câteva luni după accidentul de surfing, fișele medicale ale lui Eleanor indicau că avea aproape șaptezeci și trei de ani, când, de fapt, și asta nu știau doctorii, doamna Bennett, născută Coventina Lyncook, tocmai împlinise șaptezeci. Restul, totuși, era adevărat. Grupa de sânge, 0 negativ. Boala, avansată. Șansele de supraviețuire până anul următor, cincisprezece la sută.

Eleanor Douglas Bennett, născută Coventina Lyncook, privea totul cu calm. Era fiica unui parior. Murise și înviase de două ori. Fentase deja soarta. Dar dacă nu avea să reușească și de data asta? l-a întrebat pe Charles. Nu putea să-și lase copiii așa. Avea ceva ce trebuia să le spună.

RESTUL POVEȘTII

Și iată-l acum pe Charles, trecând încă o dată prin chinul de a o asculta pe Eleanor spunându-și povestea, pentru că îi făcuse o promisiune, în calitate de avocat și de prieten. Îi promisese lui Eleanor că o să-i ajute pe copiii ei să treacă prin asta. Dar pe Charles cine îl va ajuta?

În 1970, erau mai puțin de patru mii de studenți de culoare înscriși la Drept în Statele Unite. Unul dintre ei era Charles Garvey Mitch. În următorii patruzeci de ani care au urmat până la pensie, Charles le-a auzit și le-a văzut cam pe toate, atât în plan profesional, cât și personal. Așa că nu putea spune că fusese șocat atunci când Eleanor Bennett, încă în baston după incidentul de la surfing, a intrat, legănându-se, în biroul lui Charles și i-a spus că trebuia să audă și restul poveștii, acea parte care implica un copilaș. Din experiență, Charles știa că oamenii nu spuneau oricum tot adevărul de prima oară. Și mai cu seamă iubita sau iubitul.

Nici până astăzi, Charles nu știa dacă Eleanor fusese extrem de ghinionistă în viața ei sau mult mai norocoasă decât majoritatea oamenilor, din moment ce supraviețuise întorsăturilor destinului pe care i le descrisese în ziua aceea. Venise la birou, spunea ea, pentru că trebuia să fie o vizită strict profesională, iar lucrurile deveniseră deja intime între ei. Venise la biroul lui, a spus ea, pentru că avea nevoie de ajutorul lui. Și atunci i-a povestit despre fiica ei. Nu despre cea cu care nu vorbea. Despre cealaltă.

Charles a fost de acord să o ajute pe Eleanor și a continuat să facă cercetări și să-i ofere sfaturi profesionale, în calitate de avocat. Dar nu îi era ușor să joace acest dublu rol. Charles trecuse prin multe situații dificile. În anii ’50–’60, fusese un puștan mulatru, cu pielea foarte deschisă la culoare. Soția îi murise de tânără, doborâtă de o boală fulgerătoare, pe care o blestema și-n ziua de azi. Crescuse doi băieți afro-americani și nu dormise multe nopți, gândindu-se cum să-i protejeze de lumea asta. Învățase să-și controleze emoțiile. Dar asta nu însemna că nu avea sentimente.

După moartea soției, Charles mai avusese câteva întâlniri. Dar cu Eleanor era altceva. Era dragoste. Nu și-a putut stăpâni suferința când Eleanor i-a povestit toate prin câte trecuse în tinerețea ei. Nici un bărbat nu ar trebui să audă asemenea lucruri. Nici o femeie nu ar trebui să le trăiască. Charles a mers singur acasă după întâlnirea lor, s-a împiedicat de pragul casei lui, a

închis ușa după el și și-a rămas o vreme cu fruntea sprijinită de ea, după care s-a întors și s-a așezat pe podea.

ATUNCI . BERT

Pe la începutul anilor 1970, Bert și Eleanor Bennett s-au mutat într-o casă tip bungalou, vopsită într-o nuanță pastelată, într-un orășel de lângă Anaheim, unde agenții imobiliari fuseseră de acord să prezinte case oamenilor de culoare. În districtul Orange, aveai un Disneyland, aveai porturi și plaje, și Los Angelesul la nord. Tot în zonă erau mai multe fabrici, aeronautice, de automobile și de cauciuc. Se găsea de lucru, chiar și pentru un cuplu de culoare. California de Sud a fost răspunsul la căutările tinerei perechi după un loc în care să-și construiască o viață împreună. Era cât de departe se putea de alți caraibieni din New York, de riscul de a fi recunoscuți, fără să plece totuși din State. Bert și-a găsit o slujbă la o fabrică de cauciuc, iar Eleanor, un post administrativ, în cadrul unei instituții a statului. Șefii lui Eleanor au observat rapid că era foarte atentă la detalii și pricepută la cifre, așa că au promovat-o de-a lungul anilor, plătindu-i cursuri de contabilitate. Când Benny a început școala, Los Angelesul își alesese deja cel dintâi primar de culoare, iar Bert devenise avocat. Studiile lui juridice anterioare l-au ajutat în procesul descurajant de admitere la facultățile de drept din State și i-au facilitat accesul pe porțile invizibile care rămâneau în general închise pentru afro- sau latino-americani.

În noaptea de dinaintea zilei în care fiul lor și-a început programul doctoral în San Diego, Bert și Eleanor s-au lăsat pe perne, au ciocnit verighetele, ca într-un toast, și s-au luat de mână. Au răsuflat ușurați, savurându-și pe deplin norocul, și și-au promis unul altuia că ei și copiii lor vor avea parte de lucruri și mai bune. Și mai bune. Și mai bune. În toți anii ăia, Bert și Eleanor nu s-au mai putut întoarce pe insulă, dar Eleanor ținea să le transmită anumite tradiții de familie copiilor. Cum era cea a tortului cu fructe. Tortul acela era tot ce îi mai rămăsese din copilărie, își tot spunea, și insista ca această tradiție să primească locul cuvenit și în viețile copiilor ei. Asta a dus la izolarea bucătăriei, de parcă ar fi fost o zonă militarizată, timp de câteva weekenduri în fiecare iarnă, cu ea și Benny în bucătărie, iar Bert și Byron lăsați pe dinafară, exact când ar fi vrut să se bucure de atmosfera îmbietoare a unei dimineți în casă.

Eleanor nu intenționase să împartă bărbații și femeile în tabere separate, a spus ea. Doar că Benny era singura din casă care se arătase interesată de pregătirile culinare de Crăciun. Crescuseră o fată care semăna bine cu Bert, dar care avea aceeași strălucire în ochi ca și mama ei, de fiecare dată când stătea în bucătărie, cu șorțul strâns la mijloc și cu un ou spart în mână. Le plăcea să muncească împreună, laolaltă, mânuind acele ingrediente misterioase, care păreau să aibă o viață a lor.

Ceea ce, așa cum era de așteptat, ducea la aceleași discuții în fiecare an.

– Maaamă, spunea fiul lui Bert, pe un ton plângăcios, sută la sută american, fără vreo urmă din accentul părinților săi.

– Nu! spunea Eleanor, din spatele paravanului.

– Caafea.

– Nu, domnule.

– Doar o ceașcă de cafea îți cer, atât.

Unul din ochii lui Eleanor se ițea între paravan și perete.

– Știi regulile. Fac asta timp de o lună pe an, iar tu știi regulile.

– Da, dar acum vin acasă doar ocazional și nu îmi dai nici măcar o ceașcă de cafea?

Eleanor visase mereu la o bucătărie cu o ușă care să separe tot spațiul. Văzuse la Londra primele bucătării închise, și vorbea adeseori cu Bert despre cum ar trebui să reamenajeze bucătăria odată ce copiii se vor muta la casele lor.

De fiecare dată când Bert o ducea pe Eleanor la restaurant, ea se uita cu jind spre ușile care duceau spre zona de gătit.

– Cam așa, spunea ea. Chiar și o ușă ca aceea.

Când se mutaseră prima oară în California, nimeni nu vindea case cu bucătării închise. Iar Bert și Eleanor nu știau dacă vor sta mult acolo, oricum. Și iată-i, mulți ani mai târziu, locuind într-o căsuță cu etaj, pe coasta Pacificului, cu o bucătărie deschisă, cu un cactus de mărimea unui om lângă fereastra dormitorului lor, cu un băiat și o fată, ambii californieni, care învățaseră să încalece valuri mai mari decât toate cele pe care le văzuseră Bert și Eleanor în copilărie.

Când împlinise cincisprezece ani, Benny era aproape la fel de înaltă ca Bert, dar încă se arunca la gâtul lui și îi spunea *Taaatttti* cu o voce alintată, care îl făcea pe tatăl ei să chicotească. Apoi a început să se schimbe. Trecea de la o stare la alta foarte ușor, iar notele de la școală urcau și coborau în

acord cu starea ei. Ceea ce era deranjant, pentru că, în general vorbind, tot ce avea Benny de făcut ca să fie prima din clasă era să se prezinte la ore.

Eleanor dădea vina pe adolescență, dar Bert începea să-și facă griji în legătură cu fetița lui.

ZIUA RECUNOȘTINȚEI, 2010

Bert nu înțelegea ce spunea Benny. Sau poate că înțelegea, dar nu pricepea cum putea să fie vorba de fata lui. Era destul de rău că Benny nu își reluase studiile și că nu se putea hotărî asupra unei profesii, ca să câștige o stabilitate financiară. Ce prostie de afacere mai era și asta, *cafenea-concept*? Dar de data asta cel puțin, nu cafeneaua era cea care îi dădea bătăi de cap lui Bert.

În ultimii ani, el și Eleanor o încurajaseră pe Benny să vină cu cineva acasă de Ziua Recunoștinței, dar ea nu adusese niciodată pe nimeni. Benny locuia în Arizona și făcea o zi cu mașina până la părinți, iar ei voiau să afle mai multe despre prietenii ei, voiau să facă în continuare parte din viața ei. Până la urmă, Benny le-a spus că s-ar putea să vină cu cineva de Crăciun, dar mai întâi trebuia să le explice ceva.

Doamne, ai milă. Chiar trebuia să le spună toate astea? Ce se aștepta că o să-i răspundă? De aceea renunțase la școală? De aceea voia să se izoleze în *conceptul* ăla al ei? Ca să nu fie nevoită să trăiască în lumea reală, cu relații reale? Cum putea să ducă o viață decentă când trăia într-o confuzie?

Bert, cel care își reluase studiile în Statele Unite sub un nume nou, Bert, cel care se separase de viața din insule și de Marea Britanie ca să-și protejeze soția și copiii, Bert, cel care o învățase pe fetița lui să meargă pe bicicletă, o învățase cum să pună bani deoparte din alocația ei, cum să ia note mari la teze, se simțea acum trădat. Pentru ce muncise toți anii ăștia?

Cine era femeia aceasta care stătea acum în fața lui și țipa la el, cu chipul schimonosit?

Nu era fiica pe care o crescuse el. Era o persoană care abandonase toate șansele la o educație superioară, șanse pentru care el muncise din greu ca să i le ofere. Era o persoană care se tot răzgândea în legătură cu ce voia să facă și care acum își schimbase și părerea în legătură cu genul de persoană cu care să aibă o relație. Benny își tot complica existența, când el încercase din răsputeri să-i ușureze cât mai mult situația. Fata pe care o crescuse ar fi trebuit să fie mai recunoscătoare. Fata pe care o crescuse ar fi trebuit să spună *Scuze, tati*, și să-i sară în brațe.

Bert i-a întors spatele și a ieșit din cameră. Soția lui a fugit după el, cu ochii în lacrimi. Eleanor l-a cuprins de mijloc și și-a pus capul pe spatele

lui.

– Bert, a spus ea, dar el nu reușea să zică nimic.

Apoi Eleanor a făcut ce făcea ea cel mai bine în relația lor. A stat pur și simplu acolo, fără să se miște, fără să vorbească, doar ca să-i arate că e alături de el, și atât. Cândva, demult, aproape că se pierduseră pentru totdeauna. Aproape că rataseră șansa de a avea familia aceasta minunată pe care o clădiseră împreună. După aceea, ea i-a fost mereu alături.

– Lasă-mă un moment, i-a spus el. Doar un moment. Apoi o să vin și o să vorbesc cu ea.

Dar când Bert și Eleanor s-au întors în living, Benny plecase, iar primii oaspeți de Ziua Recunoștinței intrau deja pe ușa de la bucătărie. Iar Bert nu a înțeles niciodată prea bine ce s-a întâmplat în ziua aceea.

DACĂ

Dacă ar fi știut că avea să moară peste șase luni, Bert ar fi coborât din mașină. Ar fi traversat strada, ar fi bătut la fereastră, ar fi zâmbit. În schimb, a rămas în taxi, pe bancheta din spate, în dreptul restaurantului din New York unde lucra Benny, privind-o pe fiica lui prin geam. Voia să-i vorbească, dar ce să-i spună? Trecuse un an, și el tot nu era mulțumit de viața asta a ei. Dacă ar fi fost vorba de oricine altcineva, de oricine, dar nu de copilul lui, ar fi acceptat lucrurile așa cum erau. Ar fi spus, fiecare cu ce îi este menit, dragostea e tot ce contează. Dar acum era vorba de fetița lui.

Tinerii vor mereu să abordeze lucrurile în felul lor, iar Bert nu făcuse nici el excepție. Doar că în ziua de azi, exista un soi de compulsiune de a încerca tot ce ai la îndemână și de a fi sigur că toată lumea află imediat, înainte măcar ca tu să-ți dai seama ce se întâmplă. Nu, dragostea nu era singurul lucru care conta. Mai conta și ce spuneau sau făceau oamenii ca să te rănească. Asta, poate, i-ar fi spus lui Benny dacă și-ar fi făcut destul curaj: *Ce vrei să faci? Chiar merită?*

Și ce căuta Benny tocmai aici, pe Coasta de Est? Avea măcar prieteni la New York? Înțelegea prietenia așa cum o înțeleseseră el și mama ei? Dar loialitatea? Fata lor se mutase aici și nici măcar nu le trimisese noua ei adresă, doar pentru că Bert și Eleanor nu putuseră să se prefacă și să spună că, din partea lor, totul era minunat. Renunțase la ei atât de ușor. Avea oare idee cât de greu le fusese să clădească o viață pentru ea și pentru fratele ei?

Era greu s-o ții sub observație pe Benny. Pentru a doua oară la rând, Bert îi spusese soției lui că se ducea la o întrunire în alt stat, dar câte obligații de serviciu putea să aibă într-un an un avocat care avea dreptul de a profesa doar în California? Statul lor fusese primul care adoptase legi împotriva urmăririi și hărțuirii intenționate. Dacă nu ar fi fost tatăl lui Benny, s-ar fi acuzat singur de urmărirea și hărțuirea fiicei lui. Dar Bert trebuia să o vadă pe Benny cu ochii lui. Și nici nu voia să-i spună nimic lui Eleanor despre asta până nu-și dădea seama ce să-i spună lui Benny.

A văzut-o pe Benny cum ajuta o bătrânică să-și pună haina. Cât de amabilă era! Fiica lui avea încă destul respect. Fusese mereu o fată cu inimă mare. Dar ceva se schimbase. După cearta din Ziua Recunoștinței, când Bert a revenit în living, a fost surprins să constate că Benny plecase de

acasă, consternat apoi să vadă că nu se întorsese la cină, tocmai când aveau atâția musafiri, și, mai târziu, furios că ea nici măcar nu sunase să-și ceară scuze. Benny nu era așa. Sau, cel puțin, nu fusese așa până atunci.

În ziua aceea, Benny îl acuzase pe Bert că nu era deschis la minte, când Benny era, de fapt, cea care devenise în ultimii ani mai introvertită, mai puțin răbdătoare, mai puțin dornică să înfrunte întrebările celorlalți. Fugise pentru că nu putea să-i înfrunte pe Bert și pe mama ei, nu putea accepta faptul că aveau dubii în ceea ce o privea. Și de când îi păsa cuiva din familia ei dacă alți oameni erau sau nu de acord?

Unde ar fi fost ei astăzi dacă lui Bert i-ar fi fost frică să se ducă la cursurile de drept noaptea, el, singurul bărbat de culoare din grup și cel mai în vârstă? Unde ar fi fost el astăzi dacă i-ar fi fost frică să se mute într-un loc unde existau plante cu frunze cerate și șerpi cu clopoței și cutremure și oameni care trăncănesc tot timpul? Unde ar fi fost el astăzi dacă i-ar fi fost frică să-și întemeieze o familie cu o femeie care nu își permitea să aibă un trecut? Care nu îi permitea lui Bert să aibă un trecut? Se gândea, uneori, la unchii și verișorii lui de pe insulă. Își dorea să poată pune mâna pe telefon și să afle ce mai făceau. Dar o asemenea mișcare i-ar fi putut distruge viața.

Bert se foia pe banchetă și își ducea mâna la locul unde tot simțea o durere. Acum, în timp ce își privea fiica, zâmbindu-i bătrânicii, s-a trezit și el zâmbind, la rândul lui. Își făcea prea multe griji, nu-i așa? Era încă tânără. Avea să-și găsească drumul, să-și aranjeze viața. Fetița lui frumoasă avea să se întoarcă, într-o bună zi, la el și la mama ei.

FETIȚA MEA

În ziua în care Bert Bennett a fost îngropat, Benny avea brațul stâng pus în ghips, coastele rupte și un ochi umflat. Un bandaj îi acoperea jumătate din față. *Un accident de bicicletă*, îi spusese ea, cu o zi înainte, șoferului care o luase de la aeroport. *Ah*, îi răspunsese șoferul, în felul tipic al celor care lucrează cu oamenii.

Același șofer a venit s-o ia și de la hotel înainte de înmormântare. A apucat centura și a ajutat-o pe Benny să și-o fixeze. Deja se făcea extrem de cald afară, dar Benny a deschis geamul, inspirând adânc mirosul de trotuare încinse de soare, de flori de iasomie și de pământ proaspăt arat și briza sărată care se simțea dinspre vest. Mirosul de acasă.

Cimitirul data de pe vremea când orașul Los Angeles avea mai puțin de treizeci de mii de locuitori, iar în regiune erau mai mult ferme. Fusese prima facilitate de acest gen din California de Vest, cu pajiștile sale întinse, cu iarba bogată, care te ducea cu gândul la un loc ideal de picnic. Lui Benny îi amintea de grătarele pe care le organizau părinții ei lângă parcul de lângă casa lor. Ea îl ajuta pe tata să pună baloane în copaci, cu bilețele pe care scria *Petrecerea Familiei Bennett,* și stăteau acolo, cu alte familii, până la apus.

Benny se imagina scoțându-și pantofii și mergând desculță prin iarbă până când găsea mormântul tatălui ei. Dar astăzi nu avea de gând să coboare din mașină. Și-a dus mâna la rana de pe obraz.

I-a cerut șoferului să meargă înainte, până când a văzut mulțimea de capete plecate, în toate nuanțele acelea de piele, în toate mărimile de rochii și costume negre și albastru-închis. Tatăl ei fusese un om de succes, apreciat, un stâlp al comunității de culoare. Fusese cunoscut drept o persoană care clădea punți de legătură între oameni, o persoană tolerantă, dar ultima oară când îl văzuse Benny, cu doi ani înainte, tatăl ei refuzase să o asculte.

Părinții ei o învățaseră că, cu cât aveai mai multă putere de a iubi, cu atât erai o persoană mai bună. Dar când Benny a încercat să le amintească de acest principiu, tatăl ei a înălțat un zid, apoi s-a ridicat și a plecat. Tatăl ei îi întorsese spatele cu atâta ușurință. Iar Benny nu l-a mai văzut niciodată de atunci.

Și-a zărit fratele prin mulțimea ce începea să se destrame. Se îndrepta spre un șir de mașini parcate, cu brațul în jurul mamei sale, cu capul plecat spre ea. Mami purta o rochie vaporoasă, deschisă la culoare, preferata tatălui ei. Culoarea aceea i-a smuls lui Benny un zâmbet, chiar dacă lacrimile îi brăzdau chipul.

Benny l-a văzut pe fratele ei deschizând portiera pentru mama lui, a observat cum și-a ținut mâna pe brațul ei până când ea s-a așezat pe banchetă. Byron fusese la fel de protector și cu Benny.

– Gata, i-a spus Benny șoferului. Putem pleca acum.

În timp ce mașina ocolea cimitirul, Benny se consola cu gândul că tatăl ei nu ar fi vrut vreodată să o vadă în starea asta. Nu-și mai vorbiseră de doi ani, și totuși, era sigură că dacă i-ar fi spus tatălui ei ce pățise în urmă cu câteva zile, ar fi strâns-o în brațe, așa cum făcea când era mică, și-ar fi odihnit bărbia pe părul ei și ar fi murmurat*: Fetița mea*.

ETTA PRINGLE

Etta Pringle a aruncat o privire pe programul pe care-l avea în mână. *Faceți cunoștință cu Etta Pringle, înotătoare de rezistență și speaker motivațional.* Călătorea atât de mult acum, încât trebuia să verifice de două ori data și locul înainte să ia cuvântul la microfon. *27 februarie 2018, Anaheim, California.*

Etta a zâmbit când maestrul de ceremonii a prezentat-o ca pe o fată din insule care ajunsese să cucerească lumea. Spunea cum înotase până la insula Catalina, traversase Canalul Mânecii și înconjurase înot insula Manhattan. Cum se aventurase în cele mai reci ape de pe planetă.

Etta vorbea mereu deschis publicului, povestind despre provocările pe care le înfruntase, dar era totuși un lucru pe care nu li l-ar fi putut spune niciodată, și anume că Etta „Bunny“ Pringle se gândea și acum la draga ei prietenă, Covey Lyncook. Și uneori i se părea că o și vede.

Pierderea unei persoane dragi putea avea un asemenea efect asupra ta.

După moartea lui Covey, Bunny avusese norocul să se îndrăgostească din nou, iar de data aceasta dragostea îi fusese împărtășită. Ea și Patsy îi crescuseră pe fiul ei și pe fratele mai mic al lui Patsy în Marea Britanie, și le călăuziseră pașii în viață, până când îi văzuseră ajunși oameni de știință și părinți. Patsy fusese una dintre primele femei de culoare care lucraseră pentru Scotland Yard. Și, în plus, toate mările care-i testaseră lui Bunny îndârjirea în fiecare an fuseseră, în cele din urmă, blânde cu ea. Acum, la șaptezeci de ani, Bunny constata că-și petrecuse mai mulți ani din viață înotând fără Covey decât cu ea, dar tot nu putea să înfrunte valurile, sau propriile temeri, fără să și-o imagineze pe prietena ei la câțiva metri mai în față, în apă.

Și acum, Bunny a văzut pe cineva care a făcut-o să se gândească la Covey. Când Bunny și-a încheiat discursul, iar luminile s-au aprins, urmând ca publicul să-i poată adresa întrebări, s-a uitat cu luare-aminte la femeia care stătea pe culoar și o privea exact așa cum o făcea Covey. Bunny a întors capul, apoi s-a uitat iar într-acolo, mijind ochii. Bunny, care își supusese corpul unor încercări fizice chinuitoare timp de șase decenii, Bunny, mai puternică decât majoritatea oamenilor care aveau doar jumătate

din vârsta ei, nu credea că picioarele ei vor suporta șocul a ceea ce i se părea că vede, și totuși, reușea să se țină bine.

Când ai ținut atâtea cuvântări câte ținuse Bunny, ai învățat să nu te oprești, în ciuda diversiunilor. Oameni care intră sau care merg la toaletă. Oameni care vorbesc la telefon. O muscă bâzâind pe lângă fața ta. Dar pentru asta nu era pregătită. Bunny și-a strecurat picioarele desculțe în pantofi și a coborât treptele de pe partea laterală a scenă. Piciorul i s-a prins de o ridicătură a covorului. *Concentrează-te, Bunny!*

A răspuns la o ultimă întrebare în timp ce străbătea culoarul principal dintre rândurile de scaune. Publicul se dădea-n vânt după genul ăsta de apropiere. Oamenilor le plăcea să vadă că o femeie care putea să învingă curenții puternici din Canalul Molokai era făcută din carne și oase, la fel ca și ei. Le plăcea să o vadă mergând, cu un șchiopătat ușor, să remarce că avea o aluniță pe obraz, că se dădea cu un parfum pe care, poate, îl cumpăraseră și ei cândva.

Bunny a parcurs de două ori culoarul, înainte și înapoi, bucuroasă la gândul că, de data asta, nu avea vedenii, nu trăia o fantezie izvorâtă din durere. Apoi s-a oprit. Nu încăpea îndoială. Femeia aceea tunsă scurt, care stătea în public, era Covey. Cum o fi cu putință? Bunny voia să se aplece, s-o ridice pe Covey de pe scaun și s-o tragă după ea, dar știa că nu era posibil. Erau camere video peste tot. La sfârșitul evenimentului, Bunny a așteptat ca mulțimea să se risipească, apoi a mers în grabă spre Covey.

– Bunny, a spus Covey, sprijinindu-se într-o cârjă și îmbrățișând-o, după care a strâns-o de braț și i-a șoptit repede ceva la ureche.

Bunny s-a îndreptat de spate și a făcut un pas înapoi, dar a luat mâna dreaptă a lui Covey între palmele ei.

– Mă bucur tare mult că ai venit să mă auzi vorbind, a spus ea, adoptând tonul amabil pe care se adresa spectatorilor. Îmi mai spui o dată numele tău?

– Mă numesc Eleanor Bennett, a răspuns Covey, sprijinindu-se în cârje. Am văzut că vii să ții un discurs în orașul meu și nu aș fi ratat ocazia pentru nimic în lume, chiar dacă sunt încă în cârje, a spus ea, clătinându-se.

– Cum ai…?

– Mi-am rupt piciorul când făceam surfing.

– Surfing! a exclamat Bunny.

Covey a încuviințat din cap. Au pufnit amândouă în râs.

– Ei bine, sper să ne mai vedem în curând, a spus Bunny, dându-i pe ascuns lui Covey o carte de vizită.

Covey avea părul alb pe la tâmple. Covey era frumoasă. *Covey era în viață!*

O femeie cu cozi afro, blonde, și un costum negru, cu pantaloni, a venit la ele, a luat-o pe Bunny și a condus-o spre o ieșire laterală. O mulțime de camere TV le-a urmat, eclipsându-i lui Bunny imaginea prietenei ei din copilărie. Totuși, camera părea inundată într-o lumină care avea s-o urmărească pe Bunny multă vreme. Bunny trăise cu adevărat o viață frumoasă și acum știa că va fi chiar și mai frumoasă.

Odată întoarsă la hotel, Bunny abia dacă avea timp să-și facă bagajele înainte să plece la aeroport. Râdea în gura mare, când asistenta ei a bătut la ușă.

– Etta, a strigat-o aceasta.

– Încă zece minute, i-a răspuns Bunny prin ușă. Ne vedem în hol.

Bunny s-a așezat pe marginea patului și s-a lăsat să cadă pe spate, cu brațele întinse, cu picioarele îndoite peste marginea saltelei, uitându-se fix la tavan.

Plutind.

Trebuia să vorbească numaidecât cu Covey. Bunny a luat telefonul, dar și-a dat seama că nu avea numărul lui Covey. Eleanor spunea că o cheamă. Eleanor Bennett. Dar unde stătea, mai exact? Și cum avea să găsească o persoană cu un nume atât de comun? Etta va încerca să o caute, dar s-ar putea să fie nevoită să aștepte ca prietena ei să ia legătura cu ea. În orice caz, Bunny simțea că se va întâmpla în curând.

ELEANOR

Abia dacă vorbise un minut cu Bunny, dar asta o înveselise nespus. Faptul că o văzuse așa, dintr-odată, pe Bunny la centrul de conferințe, că o luase în brațe, după atâția ani, a stârnit tot felul de gânduri în mintea lui Eleanor. Pentru prima oară, se simțea cu adevărat împăcată cu faptul că era Eleanor Bennett. Pentru prima oară după mult timp, simțea că era și Covey, în același timp.

Dacă ar fi vorba numai de ea, Eleanor ar renunța cu drag la o viață de minciună, le-ar spune oamenilor că ea este Covey, s-ar întoarce chiar pe insulă, chiar dacă știa care sunt riscurile. Dar ideea era că, după ce ți-ai trăit viața sub orice nume, viața ta se împletește cu a altora. Lași o urmă de posibile consecințe. Tu nu ai fost niciodată doar tu, ci trebuia să te gândești la oamenii de care îți păsa; le datorai asta.

Pentru că oamenii pe care îi iubeai făceau și ei parte din identitatea ta. Poate că erau chiar cea mai importantă parte.

PARTEA A PATRA

2017. MARBLE

De fiecare dată când Marble Martin apărea la televizor în direct, era încă surprinsă de toată agitația din jurul prezentatorului și a invitaților, până în secunda când intrau în direct. De data aceasta, un alt invitat, un magnat al cafelei, îmbrăcat cu un pulover albastru, a agitat și mai mult lucrurile când a mustrat-o pe Marble în pauza comercială.

– Cred că spui lucrurile astea pentru că vrei să-ți vinzi cartea, i-a zis el.

– Stați, stați, a spus gazda emisiunii, hai să păstrăm asta pentru emisiune.

O femeie cu unghii vopsite în turcoaz număra pe degete, cu mâna în aer, secundele până la următorul segment. Gazda emisiunii a scos o gumă din gură, a pus-o într-un șervețel și i-a întins-o unui asistent din studio. O secundă mai târziu, un semnal luminos s-a aprins, și ea s-a aplecat spre cameră, ca și cum ar fi urmat să i se confeseze unui prieten.

– Marble Martin, a spus gazda, specialistă în gastronomie etnică și autoarea bestsellerului *Ceva adevărat*, o carte despre mâncăruri tradiționale, spune că, de fapt, nu există cafea italiană. Dar lui Renzo Barale, patronul companiei Caffé Top, nu îi place ce aude. Cum îi răspunzi, Marble?

– Nu spun că nu există o *cultură* a cafelei italiene. Italia este faimoasă pentru amestecurile boabelor de cafea și pentru tehnicile de preparare. Și mie îmi place la nebunie espressoul napolitan. Spun doar că, în multe cazuri, nu putem ignora contribuțiile culturale și istorice ale celorlalte țări și nu putem afirma că o anume tradiție culinară este sută la sută originală.

– Nu încercăm să *ignorăm*, cum spui tu, contribuția altor țări, a replicat tipul cu cafeaua. Cea mai bună cafea a noastră este un amestec de boabe din zeci de țări diferite și le apreciem originile. Dar *noi* suntem cei care alegem boabele din amestecurile noastre, și *noi* suntem cei care am inventat tehnicile de preparare a cafelei care fac cafeaua italiană cea mai bună din lume.

Marble a observat că puloverul tipului cu cafeaua avea nuanța Atlanticului.

– Ce vreau să spun, a intervenit Marble, este că unele mâncăruri se nasc, cresc și se dezvoltă într-o anumită zonă geografică sau cultură

gastronomică. Altele sunt importate, și da, în timp, își găsesc locul în culturi noi, dar ele nu ar fi existat acolo în lipsa călătoriilor pe distanțe lungi, în lipsa schimburilor comerciale și, în multe cazuri, în lipsa unei istorii a exploatării.

– Noi nu exploatăm cultivatorii de cafea din alte țări, a spus tipul cu cafeaua. Noi cumpărăm boabele noastre prin acorduri de comerț corecte.

– Nu sugeram faptul că exploatați cultivatorii de cafea, mă refeream doar la faptul că unele ingrediente pe care suntem obișnuiți să le regăsim în multe produse și rețete din Europa, de exemplu, provin din alte țări, unde, în secolele trecute, comerțul lor depindea de munca silnică sau foarte prost plătită. Trestia-de-zahăr, de exemplu.

Marble a remarcat că expertul în cafea o asculta, în sfârșit.

– Ceea ce mă face să mă gândesc la un alt exemplu. Ce-ați zice de clasicul chec cu fructe de Crăciun? În Marea Britanie, este făcut adesea cu zahăr din trestie de la tropice. În Caraibe, se face din stafide și coacăze, importate din țările mai reci. Bunica mea, care a fost englezoaică, dar și-a petrecut mulți ani în Trinidad, deoarece părinții ei au fost misionari, face un tort extraordinar, în stil caraibian. Ea îi spune tort cu fructe. Dar chiar este din Caraibe? Trestia-de-zahăr nici măcar nu e cultivată în partea aceea a lumii. A ajuns acolo din Africa, unde ajunsese, mai înainte, din Asia. Așa că, spuneți-mi, cui aparține, de fapt, această rețetă?

Marble era încântată de explicațiile ei.

– Nu putem spune întotdeauna în ce punct se încheie contribuția unei anumite culturi și începe alta, a spus ea, mai ales când vine vorba de gastronomie. Cartea mea prezintă tradiții de familie specifice unei anumite zone geografice sau culturi sau care, cel puțin, au fost legate de agricultura și de obiceiurile locale atât de mult timp, încât, dacă aceste rețete ar avea rădăcini în altă parte, ar trebui să ne întoarcem în urmă cu mai bine de o mie de ani și să cercetăm.

Marble a luat de pe masă un exemplar al noii ei cărți și a arătat coperta spre cameră.

– M-am gândit, așadar, la miere franțuzească într-o rețetă franțuzească, de exemplu, sau sare din Țara Galilor într-o tocană locală. În opinia mea, acestea sunt diferite de tortul cu fructe pe care l-am menționat, care folosește rom și zahăr din Jamaica, vin de Porto din Portugalia, coacăze și

stafide din America de Nord sau Europa, curmale din Tunisia și mirodenii din Indonezia.

– Deci sunteți adepta purismului culinar, a spus gazda emisiunii.

– Nu, chiar deloc, a spus Marble. Această diasporă gastronomică, exact ca și cea a oamenilor, a modelat multe tradiții culinare. Dar sunt, într-adevăr, fascinată de recoltele indigene și de tradițiile culinare bine localizate geografic, și despre asta am și scris în această carte.

– Dar ce poți să-mi spui despre propria ta cultură gastronomică, Marble Martin? a întrebat gazda emisiunii. Care este cultura ta gastronomică *adevărată*?

Marble s-a relaxat și a zâmbit.

– Gusturile mele îmi reflectă personalitatea, și, ca mulți alții, sunt undeva la mijloc. M-am născut și am crescut la Londra, într-o familie alcătuită dintr-un tată venit din nord și o mamă a cărei mamă a crescut în Indiile de Vest. În copilărie, mâncam tot felul de lucruri, dar mâncarea mea preferată, de suflet, provine din Caraibe.

– Și anume?

– În diminețile reci, mama făcea un terci de porumb, exact cum făcuse și mama ei, cu un strop de vanilie și scorțișoară.

Pentru Marble, terciul de porumb era *atât* de aproape de rai. În timp ce era lăsat la răcit, se forma deasupra o pojghiță groasă, și când o rupeai cu lingura, răspândea un firicel de abur și o aromă de mirodenii și de lapte.

– Dar terciul acesta nu provine din tradiția bunicii mele, a spus Marble. Familia ei a adoptat obiceiul culinar respectiv în timp ce locuia în Caraibe, și apoi l-a luat acasă, în Marea Britanie. Iar mirodeniile, la început, erau importate din Asia. Ceea ce înseamnă că și eu sunt un produs al diasporei gastronomice.

Marble a zâmbit și s-a aplecat spre magnatul cafelei. Simțea nota de bergamotă a parfumului său.

– Italienii fac un preparat mai vâscos decât terciul de porumb, o mămăligă, pe care o servesc cu carne sărată și cu sosuri. Dar asta a început abia când Cristofor Columb a adus porumbul din Lumea Nouă în Europa. Ceea ce veți găsi, în schimb, în cartea mea, este o rețetă veche de terci din boabe de fasole fava și din alac, care seamănă mai degrabă cu ceea ce mâncau, cu mult timp înainte, vechii romani. Și mai este și un soi de piure de castane.

Tipul cu cafeaua dădea din cap aprobator. După emisiune, i-a cerut lui Marble cartea de vizită, i-a întins-o și el pe a lui și a invitat-o să-i viziteze compania, data viitoare când avea drum prin oraș.

– Chiar am să vin, a spus ea.

Mâinile lui aveau o manichiură impecabilă, dar erau pline de bătături. La următoarea lor întâlnire, el i-a mărturisit faptul că îi plăcea să se ocupe de grădinărit și, de asemenea, să cânte la chitară. Voia să o mai vadă, i-a spus el, voia să o cunoască mai bine.

Iar Marble i-a răspuns că-i surâdea ideea, chiar dacă era teribil de nesigură în legătură cu cine era ea de fapt, cine era persoana aceasta pe care gurul cafelei pretindea că vrea să o cunoască. Până în urmă cu câțiva ani, Marble se descrisese într-un discurs de prezentare drept „londoneză specializată în istoria artei, reprofilată pe gastronomie“. Ar fi adăugat și că era mamă. Acum, spunea pur și simplu: *Scriu despre mâncăruri care aparțin unui anumit loc*. Pentru că era o frază de impact, deși imprecisă, și pentru că era tot ce voia să spună despre viața ei.

REȚETĂ PENTRU DRAGOSTE

Șederea lui Marble în Italia fusese rezultatul unei povești previzibile. Venise din Marea Britanie pentru a face cursuri de istoria artei și rămăsese acolo din dragoste pentru un bărbat. Dar la început, a fost doar arta. Și mâncarea, bineînțeles. Într-o zi, se uita la un mozaic antic roman de pe un bol cu ciuperci, când i-a venit ideea de a scrie o carte despre poveștile din jurul rețetelor tradiționale.

Cartea a fost inițial un hobby, o lucrare pe care o făcea din pasiune. Mai târziu, când Marble a început să fie invitată la emisiuni de televiziune și la conferințe, s-a gândit: *De ce nu?* Nu se reinventau mereu oamenii? Formula lui Marble era simplă. Va face cercetare pe o anumită rețetă tradițională, apoi va căuta să adauge o anecdotă de la o familie modernă, de la comunitate sau de la un restaurant care o folosea.

Lăsând terenul și clima deoparte, mâncarea era adesea despre cine colonizase pe cine, cine unde fusese cantonat în timpul războiului, cine ce le dăduse de mâncare copiilor când nu mai rămăsese nimic. Și, bineînțeles, era vorba și de geografie, așa că Marble s-a hotărât să-și restrângă căutările asupra mâncărurilor tradiționale făcute cu ingrediente locale sau mâncăruri care fuseseră produse local de peste un mileniu.

Unul dintre aspectele mai perverse ale vieții era acela că a-și câștiga existența studiind arta și arheologia ar fi reprezentat pentru Marble o provocare enormă, dacă nu chiar imposibilă, în timp ce, vorbind despre mâncare, era destul de posibil să obțină sume fabuloase de bani. Văzuse emisiunile TV, văzuse titlurile de cărți pe internet. Așa că Marble a urzit un plan. Va spune că vorbește despre rețete, când, de fapt, va vorbi despre istorie, cultură și toate cele.

Primul pas din planul lui Marble fusese să-și schimbe numele. A întreprins o adevărată campanie ca să fie sigură că toată mass-media se referea la ea cu numele de Marble, nu Mabel. Apoi a candidat pentru o bursă ca să-și finanțeze cercetarea despre poveștile din spatele unor rețete. Mâncărurile de odinioară, ca personaje în povești culturale și istorii de familie.

Și așa și-a cunoscut și soțul. Fusese invitată să le vorbească unor turiști bogați despre cultivarea cerealelor farro în Umbria, și acolo era și el, într-o

excursie de un weekend în afara Romei, participând la curs ca să-și îmbunătățească engleza.

Era chiar acolo.

Atracția e un lucru tare ciudat. Mult mai târziu, Marble ar fi putut numi multe lucruri care o ajutaseră să creeze o legătură cu bărbatul cu care s-a și căsătorit până la urmă, dar adevărul este că atracția existase chiar de la început, ca o adiere printr-o livadă de măslini, făcând un întreg univers de frunze micuțe să sclipească, argintii, în lumina soarelui. Nu doar sex. Atracție. Cea din urmă nu era legată doar de prima.

Din clipa în care l-a întâlnit, s-a imaginat în pat cu el, dar și ținându-l de braț la o plimbare pe pod, vorbind despre mâncare, contrazicându-se pe chestiuni politice, conversând la întâmplare. Pe atunci, nu-și imagina cum era dragostea când înflorea, în ciuda diferențelor culturale și a personalităților lor diferite, în ciuda contradicțiilor și dezamăgirilor. Nu știa că, în câțiva ani, o altă persoană putea să devină parte din ADN-ul tău.

Când iubitul tău era atât de bogat, îți venea mai ușor să faci pasul cel mare și să te măriți cu el. Și iată-i, prin anii ’90, o tânără englezoaică și un italian între două vârste, făcând naveta între orașe. Bineînțeles, Marble știa ce credeau oamenii. El, un afacerist de succes, ea, o profitoare, nu va ține mult. Când căsnicia lor s-a încheiat într-adevăr, nu s-a întâmplat așa cum se așteptau oamenii.

Marble s-a dus la culcare într-o sâmbătă seara, ușor amețită după petrecerea la care fuseseră, și s-a trezit de dimineață văduvă. Soțul ei murise în somn, liniștit, ai spune, doar că se întâmplase cu cel puțin patruzeci de ani prea devreme.

În anii ce au urmat, Marble tot mai spera să audă bufnitura făcută de servieta soțului ei când se lovea de ușă, în timp ce el băga cheia în broască. Îi pregătea partea lui de pat, așa cum făcea mereu, când venea mai târziu acasă. Se imagina spunându-i fiului ei: *Uite-l pe tati, iubire, a venit acasă*. Doar că soțul ei murise atât de devreme, încât nici nu-și cunoscuse copilul.

ZAHĂR

Episodul cu zahărul a fost cel care a adus-o pe Marble în biroul directorului companiei. Nu mai fusese la apartamentul lui George de luni de zile, de când începuse să se întâlnească cu magnatul cafelei. Nu avea de ce. Se vedeau destul de des, așa cum se întâmpla de obicei cu șeful unei companii de producție media și unul dintre prezentatorii ei de succes. Oricum, de fiecare dată când se întorcea la Londra, se întâlnea cu el la prânz.

Uneori, soția lui George, Jenny, îi însoțea. Lui Marble îi plăcea să-i vadă împreună. Tachinările, protestele prefăcute, atingerile discrete. George era un tip de treabă, iar lui Marble îi părea rău să îl vadă simțindu-se atât stânjenit. Un *telespectator important* îl sunase în legătură cu episodul despre zahăr. În termenii lui George, asta însemna că un sponsor principal îl sunase personal să se plângă de emisiune, trecând peste echipa editorială.

– E vorba de cuvântul cu Z? a întrebat Marble.

– Da, cred că despre cuvântul cu Z este vorba.

Marble le amintise, pur și simplu, telespectatorilor câteva lucruri pe care toată lumea le știa deja, și asta doar pentru că cineva scrisese în timpul emisiunii să o întrebe pe Marble de ce nu descria mai multe deserturi făcute cu zahăr de trestie.

După cum mulți dintre telespectatorii mei știu deja, eu mă axez mai cu seamă pe mâncăruri tradiționale, locale. Multe rețete vechi împământenite ca tradiții locale folosesc zahăr de trestie, dar eu prefer să vorbesc doar despre rețetele preparate cu ingrediente de origine locală, despre mâncăruri locale sau despre mâncăruri produse în același loc de cel puțin o mie de ani. De aceea am tendința să nu mă refer la rețete care folosesc zahăr de trestie, decât dacă acestea sunt originare din Asia, de unde, din câte se știe, provine acesta.

Zahărul de trestie a călătorit departe de tărâmul lui de baștină, a fost dus din Asia în Africa și în alte zone ale lumii, ajungând și în Americi. În secolul al XVII-lea, trestia-de-zahăr și lichidul dulce obținut din presarea tulpinilor sale a pătruns și în Caraibe, transformându-i pe unii în regi ai comerțului, iar pe alții, în sclavi.

Marble era mândră de acel episod.

– Nu te supăra, Marble, i-a spus George. Doar te-am anunțat, ok? E vorba că ai mai avut deja o discuție în contradictoriu cu magnatul acela italian al cafelei privind exploatarea producătorilor. Iar acum spui că, în Europa, nimic din ce e făcut cu zahăr nu poate să fie considerat preparat tradițional.

– Cu zahăr de trestie.

– Ce?

– Cu zahăr de trestie. Nu din sfeclă-de-zahăr.

– Corect.

– Și nu doar tradițional.

– Ce?

– Și local. Mâncăruri tradiționale de origine locală.

– Corect.

– Și, în plus, eu și tipul cu cafeaua nu am avut o discuție în contradictoriu, ci doar perspective diferite. Până la urmă, a înțeles ce voiam să spun.

Și, ce-i drept, între Marble și tipul cu cafeaua fuseseră, de fapt, doar acele câteva momente de tensiune, după care soluționaseră disputa în cadrul emisiunii, după care ieșiseră la cină luna următoare, după care stătuseră până târziu de vorbă, după care se întâlniseră la Milano weekendul următor, după care se sărutaseră lung la despărțire, înainte să ia trenul fiecare spre orașul lui. Dar nu avea de gând să-i spună lui George nimic din toate astea. Nu voia ca el să facă legătura cu faptul că și răposatul ei soț fusese tot italian. Nu voia ca el să-i plângă de milă.

– Doar că tu ar trebui să fii un guru al gastronomiei, nu un comentator politic.

– Ce vrei să spui, George? Că ar trebui doar să ofer rețete și să nu le spun oamenilor nimic despre mâncare, despre proveniența preparatelor? Nu cu asta mă ocup, nu sunt bucătar. Specialitatea mea este proveniența mâncărurilor, știi bine asta. Iar dacă vorbești despre felul în care mâncarea circulă prin lume, nu poți să treci sub tăcere aspectele culturale, sociale și economice pe care acest aspect le presupune. Asta nu înseamnă că mă *implic* în comentarii politice.

George s-a ridicat, a ocolit biroul și s-a așezat pe un scaun de lângă Marble.

– Marble, eu sunt cel mai mare fan al tău, știi asta. Mi-a plăcut la nebunie episodul despre bame.

– Ești fanul banilor pe care îi fac, a replicat Marble, ridicând o sprânceană.

– Bani care îți permit să faci emisiunile pe placul tău, a spus George.

– O, acum chiar ești rău.

– Iar tu te porți ca o divă.

Au izbucnit amândoi în râs.

– Nu, George, dar zău așa, nu știu ce te aștepți să fac. Mă cenzurezi?

– O, chiar nu știu ce mă aștept să faci. Nu, nu vreau să te cenzurez, dar aș vrea să-ți alegi mai atent cuvintele data viitoare. Sigur, trebuie să ne uităm la istorie, dar nu vrem ca telespectatorii noștri să se simtă jenați că au folosit o lingură de zahăr.

– Ah, a spus Marble, încuviințând ușor din cap.

– Știi că intenționăm să vindem drepturile de distribuție pieței internaționale.

– Îhî, a spus Marble, apoi s-a ridicat, s-a întins și l-a ciupit pe George de obraz. Ce mai face Jenny?

– E bine. I-e dor de copii. Mai vino în vizită pe la noi! Îi e mai ușor la sfârșitul zilei. Prânzul e mereu mai stresant.

– Așa o să fac. O s-o sun.

Marble nu era supărată pe George, dar era iritată în legătură cu telefonul ăla. S-a dus înapoi la birou și a dat click pe un link către episodul cu zahărul.

Nu cred că putem să emitem pretenții asupra unei tradiții dacă nu suntem dispuși să recunoaștem ce am preluat de la alte culturi de-a lungul timpului, atât bune, cât și rele.

Stând acolo, uitându-se la imaginea ei pe ecran, Marble și-a dat seama care urma să fie subiectul următoarei ei cărți. Avea să fie cu totul altceva. A luat un creion și a scris *ZAHĂR*.

WANDA

Fusese întotdeauna un copil adorabil, încântător și studios, îndeajuns de poznaș încât să fie amuzant, însă fără să intre vreodată în belele. Dar mai târziu, fata Wandei Martin a trecut printr-o perioadă extrem de grea. După moartea fulgerătoare a soțului ei, a reușit cu greu să ducă sarcina până la termen. Wanda și soțul ei o rugaseră pe Mabel să rămână definitiv la Londra, dar Mabel a insistat să se întoarcă în Italia cu copilul. Și tot acolo era și șaisprezece ani mai târziu, chiar dacă nepotul lor petrecea o mare parte din an la un internat din Marea Britanie.

Slavă Domnului că serviciul lui Mabel o mai aducea și acasă din când în când. Wanda era cea mai fericită când o avea pe Mabel alături. Îi plăcea cât de firesc era totul, când mergea cu bicicleta până la apartamentul fiicei ei, când stătea cu ea la o ceașcă de ceai, când îi uda orhideele, în timp ce Mabel stătea cu ochii lipiți de laptop. Câteva minute mai târziu, Wanda avea să se întoarcă acasă, dar mai întâi s-a sprijinit ușor cu șoldul de spatele fiicei ei și a citit câteva rânduri de pe ecranul computerului.

– Nu, mami, a spus Mabel, punând mâinile în dreptul ecranului.

Wandei îi plăcea că fata ei, acum în vârstă de aproape cincizeci de ani, încă îi spunea *mami*. S-a aplecat să tragă cu ochiul.

Trestia-de-zahăr. O plantă cu tulpina la fel de groasă precum cea a bambusului, stoarsă pentru a produce un lichid dulce, o plantă care, la un moment dat, a schimbat lumea.

– Chiar nu vreau să citească nimeni asta acum, mami.

– Pentru ce e, dragă?

– Mă gândesc să scriu o altă carte, a spus fiica ei, fără să ridice privirea. Astea sunt doar niște notițe pe care le voi folosi când mă întorc acasă.

Acasă, așa să fi spus Mabel? Sau a zis *Roma*[6]? Nu, nu a spus *acasă*. Pentru că *asta* era casa ei, aici, la Londra, alături de ei. Aici, fiica și nepotul ei găseau tot ce le trebuia în viață, nu-i așa? Wanda și soțul ei își dedicaseră viețile acestui lucru. Pentru că, înainte de toate, ei asta erau. Erau mama și tatăl lui Mabel.

ATUNCI. PENTRU CĂ BANII VORBESC

Pentru că banii vorbesc, o fetiță cu fața pământie, născută în iarna anului 1969 de către o secretară necăsătorită din Indiile Occidentale, nu a fost dată spre adopție prin canalele oficiale, ci, în schimb, a fost transferată direct în mâinile unui cuplu înstărit din Londra, care plătise o sumă generoasă căminului pentru mame necăsătorite, ca să beneficieze de acest privilegiu. Wanda și Ronald Martin nu se gândeau că cumpără un copil. Se gândeau doar că grăbesc procesul. Completaseră documentele de adopție. Fuseseră la interviuri. Așteptaseră la nesfârșit. Nădăjduiseră multă vreme. Dar apoi începuseră să dispere.

Pe vremea când fata a ajuns la adolescență, părinții ei adoptivi, care erau amândoi albi, văzuseră deja că fata lor era, din câte se părea, un copil metis, cum ar fi zis unii, dar se prefăceau că nu observaseră. Nu erau prejudecățile legate de rasă un concept învechit, oricum? Ce-i drept însă, fata avea o înfățișare diferită de a lor. Era mai înaltă, mai voinică și avea pielea mai întunecată. I-au spus că semăna cu cineva din familia bunicului. Își spuneau că mereu a fost a lor. Își spuneau că ea era fetița lor și că nimeni și nimic nu va schimba asta vreodată.

Joc de cuvinte bazat, în engleză, pe confuzia paronimică dintre cuvintele *home* („acasă“) și *Rome* („Roma“)

ÎNĂLȚIMEA

Abia când trupul lui Mabel Martin înflorise pe de-a-ntregul, cândva în adolescență, ea începuse să-și facă griji să nu semăna deloc cu părinții ei. Asta se întâmpla după ce băiatul american de la școala ei o pipăise și îi spusese *ciocolățica lui*, dar mai înainte ca disconfortul legat de pieptul ei dezvoltat și de statura înaltă să se transforme într-o stare mai acută de neliniște, pricinuită de faptul că era mai înaltă decât Randall, băiatul care locuia la două case de ei și de care se îndrăgostise brusc și cu disperare.

La vârsta de șaptesprezece ani, Mabel era mai înaltă și mai plinuță decât ambii părinți. Mama îi spunea că moștenise nasul și greutatea de la bunicul din partea mamei, pe care nu-l cunoscuse niciodată și pe care îl putea vedea doar într-o fotografie veche și îngălbenită dintr-un sertar al mamei ei. *Vezi*? spunea mama lui Mabel, zâmbind. Nu, Mabel nu vedea, dar încuviința din cap și zâmbea, la rândul ei.

Aproape treizeci de ani mai târziu, Mabel, acum Marble, a simțit că-i vibrează telefonul în timp ce stătea cu capul sub o cască de uscat părul, la o clinică de înfrumusețare din Roma. A văzut pe ecran cuvintele *Patrimoniu succesoral* și a înțeles, într-o clipă, că e-mailul de la o firmă americană de avocatură, al cărei nume nu îl mai văzuse până atunci, avea legătură cu faptul că măsura un metru optzeci înălțime și că nu avea nuanța trandafirie a tenului ambilor ei părinți. Marble și-a dat atunci seama că așteptase mesajul acela toată viața.

Pe atunci, era destul de matură ca să înțeleagă că, dacă mama și tatăl ei o minținseră toți anii ăștia în legătură cu originile ei, era fie din dragoste, fie din teamă, sau ambele, pentru că, în momentul acela, asta simțea și Marble. Dragostea față de părinții ei, teama de ce ar putea să afle, teama de ce ar putea să simtă. Da, în mare parte, teamă.

Pentru că oricât ar fi iubit-o și ar fi alintat-o părinții ei și oricât ar fi investit în visurile ei din tinerețe, prezența lor în viața ei nu putea să alunge împunsătura aceea pe care o simțea undeva sub coaste și care, încetul cu încetul, de-a lungul anilor, se acutizase și o măcina tot mai tare pe dinăuntru. Sentimentul că altcineva, cu mult timp în urmă, decisese că ea nu merita să fie iubită, alintată și susținută.

Îndoielile cu privire la arborele ei genealogic crescuseră și mai mult când s-a născut fiul ei, și fețișoara lui palidă a început să prindă contur. Pielea lui rumenă căpăta treptat o tentă măslinie, iar părul îi era moale și des.

– Nepotul tău nu îți seamănă deloc, nu, mamă? a răbufnit Marble într-o zi, pe un ton maliții os.

– Nu, draga mea, nu-mi seamănă, a spus mama ei. E un micuț italian veritabil.

Și ar fi putut fi un argument bun, dacă soțul lui Marble nu ar fi fost blond, iar părinții lui nu ar fi avut pielea foarte deschisă la culoare. Când fiul ei, Giò, a ajuns la perioada adolescenței, se vedea limpede că tot ce moștenise din partea familiei paterne era nasul pistruiat.

După ce Marble l-a trimis pe Giò la un internat în Marea Britanie, ea își petrecea în continuare cea mai mare parte a timpului în străinătate. Bănuia că dacă ar sta prea mult cu mama și tatăl ei, aceștia ar ghici în privirea ei sentimentul tot mai acut de îndoială. Făcuse deja destule aluzii cât să-și dea seama că părinții ei nu aveau de gând să discute despre posibilitatea ca ea să fi fost copilul natural al altor oameni, și nu al lor.

În unele zile, Marble se simțea profund indignată. În altele, se uita la mama și la tatăl ei, cu umerii din ce în ce mai cocârjați de bătrânețe, și se simțea vinovată. Fiul ei era cel mai frumos lucru din viața ei. Oare și părinții ei simțeau același lucru în ceea ce o privea? Poate își făceau griji că o vor pierde. De parcă un asemenea lucru ar fi fost cu putință.

Sau chiar era?

ACUM . DOAMNA BENNETT

B și B, după cincizeci de ani, ai fi zis că venise timpul să accept că n-o să-mi mai găsesc vreodată primul născut, doar că eu nu mă puteam împăca cu gândul ăsta. Sau, ce vreau să spun e că nu puteam să trăiesc așa, cu senzația aceea de izolare care mă cuprinsese după moartea tatălui vostru. După cum știți, eram atât de deprimată, că am luat placa de surfing și m-am dus la peninsulă, unde mai că nu mi-am rupt gâtul. O prostie, îmi dau seama, dar nu pot să spun că îmi pare rău pe de-a-ntregul pentru că, în chip straniu, asta m-a condus către sora voastră.

Dacă nu aș fi ajuns la spital și nu aș fi făcut apoi testele acelea, poate că nu aș fi aflat atât de devreme că eram bolnavă. Mă simțeam bine când am primit diagnosticul. Așa că, dacă nu aș fi început chimioterapia, dacă nu aș fi stat acasă într-o zi cu două sticluțe de medicamente în fața mea, prea obosită să fac altceva decât să urmăresc filmulețe pe calculator, poate că nu aș fi fost astăzi în stare să vă istorisesc toată povestea.

B și B, știți că fac această înregistrare pentru că nu cred că mi-a mai rămas mult de trăit. Nu o să vă mint, îmi pare rău că trebuie să vă părăsesc așa curând. Dar în perioada aceasta atât de scurtă, din ziua în care am avut ideea prostească de a mă sinucide, am trăit o fericire cât pentru o viață întreagă. Și acum vreau să o împărtășesc cu voi.

CHAYOTE

Eleanor Bennett tocmai terminase de completat organizatorul de pastile pe șapte zile și stătea la laptop, făcând cercetări cu privire la valoarea nutritivă a unor alimente, după ce se convinsese că singurul mod în care avea să încetinească progresia bolii ei, dacă era posibil, era prin intermediul dietei. Simțea medicamentele infiltrându-se în oasele ei bătrâne și distrugând tot ce mai era bun în ele. În timp ce citea un articol online, una dintre reclamele alea enervante a apărut brusc pe ecran, prezentând imaginea unui dovlecel *chayote*. La vederea acelui fruct verzui, țepos, gândul a purtat-o înapoi, pe insula copilăriei sale.

În anii de după dispariția mamei, prezența maternă a lui Pearl, cu mâinile ei pline de talc, îmbrățișând-o zi de zi, era o sursă de alinare pentru ea. Mai puțin lunea, pentru că seara de luni era rezervată supei. Nu era seara cu supă de pește, nici seara cu tigaie picantă, ci seara cu vită și legume, printre care se număra și *chocho*.

În California, învățase să numească această legumă *chayote*. Descoperise că *chocho*, denumirea locală pentru *Sechium edule*, suna ca un termen pe care unii spanioli îl foloseau pentru a se referi la zonele intime ale femeii. Era o asociere care, după toți acei ani de rezistență împotriva dovlecelului bulbos, verde-șopârlă, cu gust de apă de canal, îi provoca un sentiment pervers de satisfacție. Îi plăcea să creadă că, dacă *chocho* ar fi fost o persoană, s-ar fi simțit puțin jenată. Nu își imaginase vreodată că, într-o zi, fructul acela avea să-i ofere surpriza vieții ei.

Numai imaginea aceea a dovlecelului *chayote* pe ecran a făcut-o pe Eleanor să strâmbe din nas, dar a dat totuși clic pe imagine. O naratoare explica că dovlecelul *chayote* fusese zărit într-o piață rurală din Italia.

– Nu în Caraibe, a spus ea, nu în Asia, ci aici, în Europa de Sud.

O știa pe naratoare. Era ceva familiar în vocea acelei femei. Exact atunci, camera s-a mutat de la *chayote* la prezentatoare, și doamna Bennett s-a trezit uitându-se fix în ochii unei femei între două vârste, care semăna leit cu ea, doar că avea pielea mai deschisă la culoare și părul mai întunecat, și a cărei voce, își dădea Eleanor seama acum, era destul de asemănătoare cu a ei.

Era acolo, chiar în fața ochilor ei, dar Eleanor își tot spunea că nu poate fi adevărat. Nu era posibil ca Eleanor să-și caute atâta vreme fata în zadar, iar ea să-i apară, așa, pur și simplu, pe ecranul computerului. Fetița ei, Mathilda. Nu era cu putință. Sau să fi fost, oare? În dreptul ei, în clip, apărea scris și un nume. Eleanor a deschis o fereastră de căutare și a găsit-o. *Marble Martin*. Era și o fotografie. Și iată și biografia ei. Se născuse la Londra, în 1969. Femeia asta era copilul lui Eleanor, Mathilda, știa sigur acum, din felul în care își simțea inima crescându-i în piept, vrând parcă să umple golul care fusese mereu acolo.

În ciuda șocului, Eleanor conștientiza pe deplin ironia momentului. În cele mai urâte nopți din ultimii cincizeci de ani, în timp ce suferea după primul ei născut, care-i fusese luat de la piept, în timp ce își căuta în zadar fetița, în timp ce-și ținea furia ascunsă de soțul și de ceilalți copii ai ei, își amintea de serile de luni din copilărie, când evitarea dovlecelului *chayote* era cea mai mare grijă a ei, când încă se gândea că mama ei avea să se întoarcă acasă, înainte să afle că puteai să iubești un copil chiar și când îți fusese sădit cu forța în uter.

Și tocmai amintirea serilor în care era cicălită să mănânce cu de-a sila castronul acela de supă aburindă, pentru a se cuibări apoi în îmbrățișarea ocrotitoare a lui Pearl, avea să-i aducă cea mai mare alinare.

PROGNOSTIC

Prognostic. Prognostic. Prognostic.

Toți anii ăștia, Eleanor nu visase decât să-și găsească fiica pierdută. Acum, că știa cine era și cum să o contacteze, și-a dat seama că nu putea. Era prea târziu. Nu ar fi fost corect, nu cu prognosticul acela, ca ea, o străină, să intre pe neașteptate în viața fetei, doar pentru a o anunța că mama ei biologică era pe moarte.

– Cred că ar vrea să știe de tine, oricum, i-a spus Charles. Cred că ar aprecia dacă ar avea ocazia să te audă spunându-i că ai vrut mereu să o găsești, că nu ai vrut niciodată să renunți la ea. Imaginează-ți ce dar minunat ar fi.

Charles știa cum să convingă pe cineva. Dar până dimineața următoare, Eleanor se răzgândise deja.

– Lucrurile se petrec prea repede, i-a spus Eleanor lui Charles. Mai întâi trebuie să afle și ceilalți copii ai mei. Apoi o s-o sunăm.

Eleanor l-a luat de mână pe Charles.

– Îmi pare rău că s-a întâmplat așa, a spus ea. Cu boala asta nenorocită.

Charles s-a aplecat și a sărutat-o pe frunte, apoi pe obraz, apoi pe ceafă, afundându-și nările în pielea ei până când a pufnit-o râsul.

FETIȚA EI

A sunat-o o dată, dar nu a avut curaj să vorbească.

Eleanor făcuse rost de un număr de Marea Britanie al lui Marble Martin. Nu ai fi crezut că e posibil, dar pentru asta există investigatori, îi spusese Charles. Din ceea ce citise în grămada de hârtii pe care i le dăduse Charles, Marble făcea navete lungi, între Roma și Londra. Eleanor aflase că Marble era un fel de nume de scenă și că fusese botezată Mabel Mathilda. Inima i-a tresărit în piept când a citit al doilea prenume. Mathilda, numele mamei sale. Oamenii care o înfiaseră pe fetița ei îi păstraseră numele pe care i-l dăduse.

Eleanor avea să sune mai târziu, când o să fie pregătită. Nu voia să-și sperie fiica, să o șocheze, să îi trădeze pe oamenii care îșI petrecuseră cincizeci de ani din viețile lor crescând-o și iubind-o. Lucrurile astea trebuie tratate cu tact. Și, în plus, fiica ei s-ar putea să nu vrea să vorbească cu ea. Eleanor trebuia să fie pregătită și pentru asta.

Pentru moment, îi era de-ajuns să o audă pe fata ei spunând: *Alo? Alooo?* Ce ciudat, să îți auzi propria voce la celălalt capăt al firului. Aceasta era o confirmare a faptului că, după toți anii ăștia de separare, fetița lui Eleanor era încă parte din ea, luase ceva cu ea când fusese smulsă de la pieptul mamei sale.

IGUANA

Când a sunat telefonul, Marble stătea întinsă pe spate și se uita la o iguană. Se gândea că făcuse bine că venise pe această plajă, departe de toate. Oricât de mult ar fi încercat, nu reușea să cadă la pace cu îndoielile pe care le avea cu privire la părinții și originile ei. Trebuia să stea și să cugete. Trebuia să fie într-un loc unde nimeni nu avea nici o așteptare de la ea. Și acesta era locul potrivit. A știut-o din clipa în care a văzut ochiul negru, strălucitor, care o fixa de sus. În timp ce se uita la iguană, aceasta și-a făcut nevoile chiar lângă fața ei, dar pe Marble nu a deranjat-o.

Imobilitatea acestei creaturi, degetele ei păienjenoase care se prindeau de crengi, creasta franjurată de pe spate, totul parcă era o operă de artă. Marble a privit spre valurile turcoaz care se târau pe nisipurile albe, a inspirat adânc mirosul de nuci coapte al pielii ei încălzindu-se la soare, apoi a citit pe tabletă titlurile știrilor.

Avusese loc un incendiu la o uzină nucleară din Franța, un alt cutremur puternic în Italia, și mai mulți refugiați se înecaseră în Mediterana. Și lupte, mai peste tot. Oamenii aveau probleme, probleme mari, dar, pentru câteva zile, Marble voia să se concentreze doar pe ale ei, departe de fotografii și microfoane și săli de conferințe, undeva unde își putea lăsa sentimentele să plutească în voie și să coboare, netulburate, deasupra corpului ei, undeva unde să nu facă nimic altceva decât să admire o șopârlă pătată, mare cât câinele ei. S-a gândit la câinele ei de acasă, sperând ca băiatul vecinilor să nu îi dea prea mult de mâncare.

Ce face Cuțu-Om? îl întreba mereu băiatul pe câinele ei, iar Bobby îi răspundea mereu cu o mică săritură. Băiatul acela, acum aproape bărbat, fusese la aceeași școală cu fiul ei, se cățărase în copaci cu fiul ei, trecea mereu pe la fiul ei când venea acasă în vacanțe. Când Giò a plecat prima dată la internat, băiatul stătea pe treptele de la intrarea casei lui Marble și se juca cu un băț în pământ până când Marble îi deschidea ușa. De-a lungul anilor, îi venea tot mai greu să-i privească umerii lați, puful mustății, se uita la acest copil care tot creștea sub ochii ei, în timp ce fiul ei era așa de departe. Dar acest copil îl știa pe fiul ei de când erau în scutece, așa că, într-o zi, a spus: *Vrei să ai grijă de câine cât lipsesc?*

Iguana și-a mișcat ușor capul, apoi a redevenit aceeași făptură neclintită, în nuanțe de gri și de alb. Marble a închis ochii și și-a imaginat că e o șopârlă, lipită de un bolovan acoperit de licheni, dormind în orele lungi, răcoroase ale nopții și revenind la viață doar la căldura soarelui. Era furată de acest vis când telefonul a început să vibreze.

Număr necunoscut.

– Alo? a spus Marble.

Nu zicea nimic, dar i-a auzit răsuflarea.

– Alo?

Nimic. Semnalul dispăruse.

A mai așteptat puțin până să pună telefonul deoparte. Știa că dacă ar fi fost ceva important, cine o sunase avea s-o sune din nou.

Dar nu a mai sunat.

ACUM . MOȘTENIREA

Benny e în baie, se spală pe mâini și se privește în oglindă. Moștenise multe trăsături fizice de la tatăl ei, iar de la mama avea zâmbetul pieziș. Acum știe ce altceva mai moștenise din partea mamei. Pielea, de exemplu. Benny e atât de palidă în comparație cu fratele și cu părinții ei, că ar putea să se îndoiască de originile ei. Probabil că îl moștenea pe bunicul din partea mamei.

Nu o deranjase niciodată înainte că nu știa totul despre familia ei. Benny și Byron au crescut știind că ambii lor părinți fuseseră orfani. E de la sine înțeles că au urmat întrebări fără răspuns. Asta fuseseră mereu, o familie afro-americană de origine caraibiană, un neam cu povești nespuse și culturi doar parțial atestate.

Acum Benny vrea să afle mai multe despre generațiile de dinaintea părinților ei, despre cum sosiseră din regiuni îndepărtate, despre viețile pe care le trăiseră, despre diferitele influențe culturale. Benny se gândește și la un alt fel de moștenire, un spirit de sfidare pe care, abia acum își dă seama, îl are de la mama ei. Și mama ei s-a străduit din greu să-și găsească drumul, în ciuda așteptărilor celorlalți, în ciuda ideilor preconcepute ale altor oameni cu privire la cum trebuia să fie, de fapt, o femeie. Și mama ei a tot închis uși și a mers mai departe.

Ce bine ar fi fost de-ar fi spus ceva mai devreme.

În înregistrarea ei, Eleanor spune că tatăl lui Benny chiar își pierduse ambii părinți, de foarte tânăr. După ce se mutase la Londra să studieze și ieșise astfel de pe radar, oamenii de acasă au presupus, probabil, că, la fel ca și alții înaintea lui, Gibbs Grant se lăsase pur și simplu purtat de valul noii lui vieți de imigrant. Rudele din partea mamei trebuie să fi încercat să-l caute, dar sigur nu-și imaginaseră că se ascunde sub un nume nou, alături de o femeie pe care o credeau moartă.

Mama lui Benny spune că s-a simțit ca o fantomă după moartea soțului ei, de parcă nu ar mai fi fost nimeni prin preajmă care să o recunoască drept cine era ea cu adevărat. Benny începe să proceseze realitatea situației mamei sale. În timp, Eleanor Bennett renunțase la multe lucruri care țineau de întreaga ei ființă, până când își pierduse, în mare parte, identitatea.

Familia, țara, numele, chiar și un copil. Și nu putuse nici măcar să vorbească despre pierderile suferite. Benny și Byron nu ar fi putut fi niciodată de ajuns încât să umple golurile acelea, nu-i așa?

Benny și Byron nu fuseseră niciodată de ajuns.

Benny ia un prosop de pe suportul special, se așază pe capacul toaletei și își îngroapă fața în materialul plușat, având grijă să nu o audă Byron și domnul Mitch plângând.

La capătul holului, în bucătărie, Byron macină niște cafea și își privește mâinile. El și Benny seamănă atât de mult, încât ai putea zice că sunt gemeni, dacă nu ar fi cei nouă ani și câteva nuanțe de culoare între ei. Se pare că Benny seamănă cu tatăl mamei lor, tipul ăla, Lyncook, omul ale cărui greșeli o izgoniseră pe mama lor de pe insulă.

Fiindcă părinții lor erau din Caraibe, Byron și Benny au presupus mereu că s-ar putea să aibă origine variate. Dar în inima lui, Byron este californian și, mai întâi de toate, un bărbat de culoare. Aceasta este identitatea lui. Bineînțeles, după unii, el este în primul rând, în al doilea rând și în toate rândurile posibile, un bărbat de culoare, ceea ce ar fi în regulă dacă nu ar exclude orice alte aspecte ale personalității lui.

Dacă Byron a avut vreodată îndoieli în legătură cu importanța culorii pielii în această lume, trebuia doar să se uite la Benny. Sora lui fusese mereu o șoferiță neatentă, în stare să te bage în sperieți pe autostradă, dar Benedetta Bennett, cu pielea ei nisipie, nu fusese niciodată oprită de poliție, în timp ce Byron era tras pe dreapta de trei sau patru ori pe an.

Byron ajunsese chiar în punctul în care îi era frică să conducă noaptea. Ajunsese în punctul în care refuza să-și viziteze niște prieteni din anumite cartiere după o anumită oră, nu de teamă să nu fie atacat sau jefuit, ci de teama de a nu fi oprit de poliție. Ajunsese în punctul în care ultima oară când avusese nevoie de o mașină nouă, cumpărase un model mai puțin elegant, unul care să nu atragă atenția cuiva care ar fi putut crede că un om de culoare nu ar trebui să aibă o asemenea mașină. Pentru că mai sunt și astfel de oameni. Dar nu ar recunoaște asta niciodată, decât în fața lui Cable.

Cum arată oare sora asta a lor din Marea Britanie? Cu ce se ocupă? Byron nu mai rezistă. Intră online și caută numele Marble Martin pe telefon. Se pare că e urmărită masiv în Marea Britanie. Caută până găsește o poză. E

șocat. Oare această Marble știe cât de mult seamănă cu mama lor? se întreabă Byron. Are pielea la fel de deschisă ca a lui Benny, dar e clar, ochii aceia, și nasul acela, și gura aceea. Sunt ochii, și nasul, și gura mamei lui, iar la vederea lor, Byron se simte copleșit de un sentiment pe care nu-l poate descrie mai bine decât ca pe un fel de dor de casă.

Byron deschide congelatorul, ca să pună restul boabelor de cafea înăuntru, și vede o formă rotundă, învelită în folie de aluminiu. Iată-l. Tortul cu fructe. Întinde mâna și îl atinge. *Când va fi momentul, vreau să vă așezați împreună la masă și să împărțiți tortul*, le-a scris mama în bilet. *Veți ști când anume,* spunea ea. Acum înțelege *când*.

ANONIMAT

Benny își deschide valiza și scoate un pulover gri-argintiu. Refuză să poarte negru la înmormântarea de mâine a mamei. Desface puloverul și îl întinde pe spătarul scaunului de la birou. Nu plănuise să ajungă aici, în fosta ei cameră. Nu a dormit niciodată în casa asta fără părinții ei.

Benny se gândise că dacă ar fi stat într-un loc neutru, noaptea ar fi trecut mai ușor. Mereu își găsise alinarea în anonimatul călătoriilor, în zonele-tampon din aeroporturile vaste, în mirosul de plastic al mașinilor de închiriat, în cardurile camerelor de hotel care îți ștergeau întreaga identitate la *checkout*. Toate spațiile alea fără nici o încărcătură emoțională. Dar de data aceasta, era diferit.

Benny făcuse rezervare la un hotel aici, în districtul Orange, dar când s-a trezit stând într-o cameră dublă, standard, atât de aproape de casa ei părintească, s-a simțit cuprinsă de o tristețe care trecea dincolo de moartea mamei sale, un fel de cădere în gol ce începea atunci când atingea robinetele cromate din baie, întrerupătoarele din cameră, micile tuburi de frișcă artificială de lângă cafetieră.

Camera era spațioasă, curată, cu mochetă pe jos, oferindu-i exact liniștea de care avea nevoie după un zbor îndelungat, singura problemă fiind că se afla la doar patru kilometri de casă. Când Byron i-a spus să stea acasă, Benny nu a crezut că o să facă asta. În afară de strictul necesar, Byron nici măcar nu îi vorbea. Chei, cafea, incinerare. Dar după ce a ascultat prima parte a înregistrării mamei ei, după ce i-a spus noapte bună domnului Mitch, s-a uitat la fotoliul tatălui ei și a știut că nu se va mai întoarce la hotel. Desigur, trebuie să se fi gândit că așa va fi. În fond, își adusese valiza cu ea.

ADÂNCIME

Telefonul lui Byron vibrează pe blatul de bucătărie. A uitat cu totul de programarea la frizer din dimineața asta. Doar un tuns, fără vopsit. Pe el, unul, nu-l deranjează firele acelea albe de la tâmple, dar frizerul îl sfătuiește să le mai acopere, cel puțin încă o vreme. Byron anulează programarea, nu mai e timp, deși știe că mama lui nu ar fi făcut asta. Mama lui nu ar fi mers niciodată la vreo înmormântare fără să treacă mai întâi pe la coafor.

Mama lui ar fi spus că era un semn de respect să-și aranjeze părul, să se asigure că hainele sunt în bună stare, să verifice dacă nu trebuia să-și cumpere o cămașă nouă. Era destul de convențională în unele privințe, deși nu în foarte multe, remarcă Byron. Dar una dintre mantrele mamei lui, din copilăria lui și a lui Benny, era aceasta: *Îmbrăcați-vă respectuos!* Și asta nu se schimbase niciodată.

Când Byron a mers prima oară la serviciu, nu și-a imaginat că o să-și vadă colegii pensați și colegele cu extensii de păr. Vremurile se schimbă, iar oamenii ar trebui să fie liberi să se îmbrace și să se aranjeze în pas cu moda. Doar că nu ar fi crezut că avea să devină o necesitate profesională pentru geologi, ingineri și matematicieni să fie gata de Instagram în orice zi a săptămânii. Asta nu mai însemna respect, însemna să te dai în spectacol.

Byron se gândește că ar trebui să fie recunoscător că există rețelele de socializare, care-i dădeau semnale că atât de mulți oameni sunt preocupați de ceea ce face el. Cu ajutorul tehnologiei sonare de la ora actuală, echipa lui putea cartografia la înaltă rezoluție mii de kilometri pătrați doar într-o singură expediție de mare adâncime. În unele zile, Byron râde pur și simplu de toată minunăția asta.

Byron crede că mulți dintre cei care îl urmăresc online chiar *înțeleg* cât de importantă este cartografierea mărilor, că nu e vorba doar de tehnologie și de a putea vedea formațiunile solului marin. E vorba și de tiparele meteorologice, de tsunamiuri, de apărarea teritoriilor, de pescuit, de rețele de internet, de înregistrarea nivelurilor de poluare și de multe altele. Este vorba despre cum vor trăi în viitor. Și, bineînțeles, este vorba și de bani. Întotdeauna.

În unele dimineți, Byron stă întins în pat și se uită la tavan, întrebându-se în ce măsură munca lui e benefică și în ce măsură deschide, de fapt, porți

pentru cei care sunt gata să profite și să folosească informațiile în activități precum forarea mărilor necartografiate anterior după metale prețioase, după elemente rare, petrol și alte bogății. Știe, totuși, că asta îi susține și lui stilul de viață.

Oamenii vorbesc despre managementul responsabil al resurselor naturale, despre sustenabilitate și despre moderație, dar Byron nu prea văzuse asemenea lucruri în cei douăzeci și ceva de ani de carieră. Credea că dacă își face slujba bine, dacă implică publicul, dacă încearcă să obțină postul de director, va face un bine. Dar acum, de când îi muriseră ambii părinți, nu mai credea că viața lui chiar conta pentru cineva sau pentru ceva.

Părinții lui făcuseră atâtea sacrificii ca să le ofere lui și lui Benny o viață bună. Oare i-a răsplătit suficient prin munca lui? Face oare îndeajuns?

Byron nu mai știe dacă părinții lui i-au oferit un dar sau i-au făcut un deserviciu îndemnându-l să creadă, toți anii ăștia, că e ceva de capul lui. Cel puțin, faptul că este bine văzut în profesia lui, speră el, va conta până la urmă cumva, pentru toți copiii ăia care seamănă cu el și care s-ar putea să vrea să-i calce pe urme, sau pentru cei care vor să fie apreciați, să li se zâmbească, să fie tratați cu respect.

ASCULTÂND

În 1978, NASA a lansat primul satelit care a orbitat în jurul Pământului în scopul teledetecției oceanelor planetei. Patruzeci de ani mai târziu, de câte ori Byron vizita școlile locale, le plăcea să le spună elevilor despre femeia de culoare care fusese manager de proiect la programul Seasat. Dar elevii erau mereu mai interesați să afle că aceeași femeie avusese un rol major în dezvoltarea primelor tehnologii GPS. *Ce mișto!* exclama mereu cineva, așa sau folosind ce termen era la modă în perioada respectivă.

Ca mulți oameni, Byron habar n-avea de toate astea în timpul studiilor, dar era deja atras în direcția aceea. Drumul de douăzeci de minute cu mașina de la plajă. Surfingul. Faptul că învățase ce să facă în caz de cutremur. Byron a înțeles încă de mic că Pământul, cu mările și oceanele lui, era într-o stare permanentă de agitație, iar când a sosit vremea facultății, știa deja că voia să-și petreacă cât mai mult timp ascultând marea.

Byron aude foșnete din camera lui Benny, care se pregătește pentru înmormântarea mamei. Din experiența lui, teledirecția, obținerea de informații despre anumite locuri fără să fii efectiv acolo, e mult mai simplă decât să încerci să înțelegi o altă ființă umană, chiar și atunci când ea este în aceeași cameră cu tine. Nu mai știe cum s-o citească pe Benny, cum să vorbească cu sora lui. Nu există aparate care să te ajute să înțelegi lucrurile acestea.

RĂMAS-BUN

Nu este chiar o înmormântare. Corpul mamei lor nu este acolo. Cenușa lui Eleanor Bennett va ajunge la Benny și Byron în zilele ce urmează, într-o urnă specială. Dar pastorul spune că Eleanor Bennett e aici cu spiritul, în această biserică unde se implica în acte de caritate și unde avea atâția prieteni.

Benny se prinde de brațul lui Byron, și, din fericire, el nu și-l retrage. Simte că brațul lui Byron este acum singurul lucru stabil din viața ei. Benny încearcă să nu se gândească la toate secretele din viața mamei sale. Ea și Byron nu știu încă toată povestea. Mai au de ascultat o parte din înregistrarea mamei lor și trebuie să o întâlnească pe sora de care au aflat abia ieri. Trebuie să afle ce a mai rămas din mama lor, așa cum și-o aminteau ei.

Pastorul a vrut ca Benny să spună câteva cuvinte, dar ea pur și simplu nu a fost în stare. Byron s-a dus în față și le-a mulțumit tuturor că au venit, a spus că mama lor le-ar fi apreciat gestul, apoi a revenit la locul lui. Ce bine că era și domnul Mitch acolo. Măcar el s-a dus și a spus ceva mai multe lucruri în numele familiei lor. Sau, cel puțin, Benny așa avea impresia. Adevărul e că a încetat să mai asculte după partea cu: „Fiecare dintre noi cunoștea o altă latură a lui Eleanor Bennett. Mamă, prietenă, voluntară…“ La un moment dat, a părăsit amvonul, cu lacrimi în ochi. Atât își mai amintește Benny. Charles Mitch s-a așezat înapoi în strană lângă Byron, cu ochii și nasul roșii ca niște bujori.

Oamenii se tot ridică să ia cuvântul. Totul devine de nesuportat. Benny se sprijină de brațul lui Byron. El își pune mâna peste a ei, iar atingerea palmei lui, caldă și uscată, îi despovărează inima.

Cineva îi mângâie acum obrajii lui Benny, o strânge într-o îmbrățișare moale, cu iz de lână, și pronunță numele mamei ei pe un ton cald. Benny caută să scape. Se uită prin mulțimea adunată în living, în căutarea lui Byron, și îl vede croindu-și drum, printr-un grup de oameni, spre bucătărie. Se duce după fratele ei și, pentru o clipă, se așteaptă să o vadă pe mami la chiuvetă, alături de el, râzând și tachinându-se unul pe altul.

Mami.

Ce bine ar fi fost dacă Benny ar fi știut de trecutul mamei ei până acum. O mireasă fugară, obligată să se mute tot timpul de colo-colo, luptându-se să-și găsească un punct de sprijin de fiecare dată când suferea o pierdere. Dacă Benny ar fi știut toate astea, poate că le-ar fi spus părinților despre problemele ei din timpul facultății. Poate că ar fi împiedicat zidul acela de neînțelegeri să se înalțe între ei. Benny se îndoiește că tatăl ei ar fi acceptat faptul că ea se lăsase de facultate sau viața ei amoroasă, dar, fiind Bert Bennett, furia pricinuită de modul cum fusese tratată fiica lui ar fi eclipsat toate celelalte griji.

Și totuși, Benny se ținuse la distanță. Și, mai rău, se obișnuise să țină mereu capul plecat, încercând să se descurce, încercând să nu supere pe nimeni, încercând să nu fie rănită. Și atunci, ce rost avusese totul?

Adevărul este că Benny își dorise să meargă la acea universitate la fel de mult ca și părinții ei. Dar exact când credea că lumea se deschidea pentru ea, lăsând în urmă adolescența sufocantă și pătrunzând într-un mediu nou, și-a dat că acele perimetre în care trebuia să se încadreze – indiferent că era vorba de rasă, de orientare sexuală, de politică – păreau să-i îngusteze și mai mult universul.

Tot ce trebuia să faci ca să-i spui că ieșise din perimetrul ce-i fusese alocat era să-i arunci o privire. Ca privirea pe care o primise de la o fată albă cu care se împrietenise, când aceasta a văzut-o pe Benny ieșind dintr-un salon de coafură pentru femei de culoare. Sau privirea pe care i-o aruncase într-o după-amiază una dintre colegele ei de cameră, o fată de culoare, atunci când Benny intrase în dormitorul comun chicotind împreună cu două fete albe. Sau faptul că, la întâlnirile comunității gay, lumea se tot uita la ea, fără să-i vorbească. Dar privirile erau ceva interpretabil, nu le puteai desluși așa de ușor. O lovitură peste față era o chestie mult mai concretă.

Fata care îi pusese piedică și o lovise o necăjea de mult. *Crezi că ești mai bună decât noi, ceilalți?* i-a spus lui Benny în seara aceea. Nu, Benny chiar nu credea că este mai bună decât ceilalți. Doar că nu înțelegea de ce ar fi fost ea mai rea decât ceilalți.

Apoi a văzut dezamăgirea din ochii părinților ei și confuzia din cei ai lui Byron. Așa că a plecat în Europa și s-a apucat de cursuri de gătit.

În Italia, Benny s-a îndrăgostit de un nou oraș, de o nouă femeie și de o viziune a persoanei care voia să devină. Credea că răspunsul la ceea ce

iubita ei italiancă numea *disagio* ar fi să stea acolo, departe, așa încât distanța dintre ea și locul de baștină să ascundă prăpastia enormă care se săpase între ea și familia ei. Dar Benny nu și-a găsit liniștea acolo.

Erau la o cină. Un grup internațional de vorbitori nativi de engleză, toți cunoștințe de-ale unor cunoștințe. S-au așezat veseli, zgomotoși, la masă, adulmecând aromele ce veneau din bucătărie, se uitau pe meniu, când cineva a întrebat:

– Și tu de unde ești?

– Eu? a spus Benny. Din California.

Chiar dacă Benny plecase deja din California înainte de a veni în Italia, ea rămăsese în adâncul sufletului, o fată din California, atunci și pentru totdeauna. Și-ar fi luat pașaport de California, dacă ar fi existat. California de Sud. Pentru că era o diferență.

Dar înainte să continue și să le vorbească despre părinții ei, altcineva a intervenit și a spus: „Benny este din Indiile Occidentale“. De ce răspundeau mereu alții la genul ăsta de întrebări, în locul ei? În locul lui Benny, care nu fusese niciodată nici măcar în Florida, darămite în insule. Și în plus, cine mai spunea *Indiile Occidentale* în zilele astea și epoca asta?

– Dar tu? a întrebat-o Benny pe o altă fată de la masă, chiar dacă nu era interesată.

Voia doar să distragă atenția de la ea. Femeia care răspunsese în numele ei a râs de întrebarea lui Benny.

– E americancă, nu vezi? Uită-te la claia asta de păr blond!

Fără să vrea, Benny și-a trecut mâna prin păr și a simțit atingerea șuvițelor moi, întunecate de la tâmple. Trei săptămâni mai târziu, după ce Benny se certase cu iubita ei italiancă, s-a gândit că ar fi mai bine să se întoarcă acasă după ce termina cursul. Lucrurile nu erau prea diferite nici aici, din câte se părea.

Bineînțeles, Benny începuse să uite deja ce o adusese, de fapt, în Europa. Nu cursurile de gătit, ci mai degrabă nevoia de a se distanța de familia ei. Pentru că aveai tendința să uiți asemenea lucruri când îți era dor de casă. Acum, privind în urmă, lui Benny i se pare că și-a petrecut cea mai mare parte a vieții ei adulte tânjind să se întoarcă acasă, pentru ca acum, când e în sfârșit aici, să simtă că nimic nu a fost vreodată așa cum și-a închipuit ea.

Mama lui Benny a plecat pentru totdeauna, în mai multe feluri, și singurul lucru rămas de la ea, o voce într-un fișier audio, pare să întărească tot mai

mult acel mesaj.

DOAMNA BENNETT

Benedetta, în scrisoarea aceea pe care mi-ai trimis-o, spuneai că nu o să înțeleg de ce nu ai spus nimic despre toate problemele tale, dar bineînțeles că înțeleg. Mai multe vieți decât am vrea noi să credem au fost influențate de violență. Tot așa cum mai multe vieți decât am vrea noi să credem au fost influențate de tăcere. Când am rămas însărcinată cu sora ta, s-a întâmplat împotriva voinței mele, și nimeni apropiat mie nu a știut nimic despre asta, până acum. Și nici ea nu trebuia să afle. A fost unul dintre motivele pentru care i-am lăsat să mă convingă să mi-o ia.

Și mi-a fost și rușine, de asemenea. Ce mi se întâmplase venise ca un șoc. Credeam că sunt într-un loc sigur, cu un șef omenos. După aceea, mă tot gândeam unde greșisem. Ce făcusem să merit așa ceva? Dar întrebările astea nu aveau nici un rost. Astfel de întrebări nu au nici un rost atunci când cineva decide să ne facă rău. Dar ni le adresăm, oricum, și ele ne apasă. Ne pot zdrobi. Din fericire, mi-am dat seama că trebuia să plec din biroul ăla.

Benny, asta am vrut să-ți spun personal, doar că nu pot să mai aștept. Când tatăl tău și cu mine am ezitat să te acceptăm așa cum erai, să îți acordăm sprijinul nostru imediat, ai fugit. Bineînțeles, mi-aș fi dorit ca tu să fi avut mai multă răbdare cu noi, dar erai rănită și ai vrut să pleci ca să te protejezi. Am fost profund dezamăgită, dar, în timp, mi-am dat seama că mă identificam cu ceea ce făcuseși tu. Sper că nu îți va fi teamă să faci aceeași alegere din nou, dacă simți că e necesar ca să supraviețuiești. Da, pune-ți întrebări, dar nu te îndoi niciodată de tine. Este o diferență.

Nu te gândi că dacă pleci de lângă oamenii dragi și o iei de la capăt, vei reuși în viață. Nu există niciodată o cale ușoară de a-ți rezolva problemele. Am trăit destul cât să îmi dau seama că viața mea a fost influențată decisiv nu doar de răutatea unora, ci și de bunătatea altora, și de disponibilitatea lor de a asculta. Și aici am greșit eu și tatăl tău. Nu ai găsit destule încurajări, în casa ta, ca să mai ai curajul să rămâi.

BENNY ȘI STEVE

De fiecare dată, a existat un moment când Benny, împotriva voinței sale, i-a răspuns lui Steve la telefon, când el a făcut-o să râdă, iar ea a fost apoi de acord să se întâlnească cu el. Dar de data asta, când Benny simte telefonul vibrând în geantă, se uită și vede că e tot Steve, se hotărăște să nu răspundă. Nu de data aceasta. Și nici data viitoare.

– Cred că e telefonul tău, spune Byron.

– Da, spune Benny.

Respinge apelul și se uită la ceas. Domnul Mitch e într-un apel video la laptop, afară, pe verandă. Benny mai are timp să vorbească cu Byron. Se întoarce spre el.

– Byron, vreau să-ți spun ceva.

Și Benny vorbește. Îi spune lui Byron că a fost hărțuită în liceu. Îi spune despre Steve. Cum Steve i-a acceptat totul la început, până s-au întâlnit cu o fostă iubită de-a lui Benny.

– Dar am vorbit deja despre asta, Steve, a spus Benny, în timp ce se certau.

– Îmi pare rău, a spus Steve. Doar că nu mă pot obișnui cu asta.

Asta însemnând cum era Benny, felul ei de-a fi. Steve i-a spus că e *confuză*, dar Benny nu își mai amintea când fusese confuză ultima oară. Își amintea doar că fusese respinsă.

S-au certat. Benny a țipat la el. Steve a lovit-o. Apoi și-a cerut iertare, a implorat-o să nu plece.

– Am tot încercat, spune Benny acum. Ne-am tot întâlnit, iar și iar, spune Benny. Dar nu a mers. Iar Steve devenea din ce în ce mai agresiv.

Își lasă capul în jos și își duce o mână la frunte.

– Byron, Steve a fost motivul pentru care nu m-ai văzut la înmormântarea tatălui nostru.

Byron îi ia mâna și oftează ușor, în timp ce ea îi spune despre noaptea aceea, din urmă cu șase ani.

În seara aceea, înainte să o împingă în masa de pin, Steve i-a spus ceva foarte urât. Înainte ca ea să tragă de fața de masă și să dărâme vesela, tacâmurile, paharele și lumânările pe podea, înainte ca el să o împingă și să cadă cu fața pe podea, într-un ciob de ceramică albastră, înainte să audă

cum îi pârâie brațul stâng, Steve i-a spus un cuvânt pe care nu crezuse că o să-l audă vreodată de la un bărbat care făcuse dragoste cu ea.

Pentru că dragoste făcuseră, era sigură de asta, iar Leonard Cohen se auzea încă la boxe pe când ea încerca să se ridice de pe podea, pentru că amândurora le plăceau Leonard Cohen, Mary J. Blige și René Papp la operă, amândoi aveau gusturi muzicale eclectice, și chiar dacă ea îi explicase lui Steve iar și iar că era cu el pentru că voia să fie cu el, pur și simplu, el tot *se criza*, pentru că, din nou, se întâlniseră cu Joanie. Ce putea ea să facă, l-a întrebat pe Steve, dacă Joanie locuia în același cartier cu ei?

La început, Steve a fost doar iritat. Nu voia să-și termine cina, pentru care Benny tocase și făcuse soteuri, nu voia nici măcar să guste din plăcinta de cartofi dulci. Era o rețetă nouă, i-a spus ea. El trebuia să fie degustătorul, i-a spus ea, cu un zâmbet forțat. Dar apoi Steve a ridicat tonul și a rostit cuvântul ăla, iar lui Benny nu-i venea încă a crede ce auzise, când el a apucat-o de păr și a tras-o atât de tare încât i-a sărit clama cu care avea prinse codițele.

Apoi masa.

Apoi podeaua.

Apoi sângele.

Și gata. Benny s-a hotărât să pună punct relației chiar atunci, pe loc, doar că avea nevoie de o ambulanță. Tocmai se întorsese acasă după o noapte petrecută la Urgență, când Byron a sunat-o să-i spună că tatăl lor murise.

– Chestia cea mai rea, îi spune ea lui Byron, e că mi-am jurat că va fi ultima oară când o să-l mai văd pe Steve, doar că nu a fost așa. Mă tot gândeam că o să-și revină, că are nevoie doar de ceva timp, că mă va accepta așa cum sunt.

Byron clatină din cap.

– Știu, Byron, știu. Ar fi trebuit să-mi dau seama. Dar nu era vorba propriu-zis de mine. Teoretic, știam, dar când ești prins în cerc, nu vezi lucrurile la fel, știi? Nu vezi ce e evident pentru ceilalți.

Byron este de acord.

– Și acum, mă gândesc la mama și la toate lucrurile prin care a trecut și cum obișnuia să zică: *Ce ești dispus să faci?* Îți amintești, Byron? Și ce a spus în înregistrare. Că uneori e bine să pleci. Poate că pe voi nu ar fi trebuit să vă părăsesc cu atâta ușurință, dar lui Steve ar fi trebuit să-i trântesc ușa-n nas cu mult timp în urmă.

Byron se uită la Benny, care are aproape un metru optzeci înălțime și treizeci și șase de ani, și, cercetându-i cu luare-aminte gura asimetrică și umerii lăsați, o întrezărește pe fetița care se ținea după el peste tot. Vrea să se aplece spre ea și să o îmbrățișeze, dar ceva din bărbia ei vârâtă-n piept, din sclipirea cicatricei micuțe de pe obraz îl reține. În schimb, se ridică și îi dă mâna să se ridice și ea.

– Benny, îmi pare rău, spune el.

Benny încuviințează din cap, strângând din buze.

– Chiar îmi pare rău, m-am purtat oribil.

Ea încuviințează din nou din cap. Încă îl ține de mână.

– Și mie, spune Benny.

– Mda, spune Byron, ridicând din sprâncene.

Și izbucnesc amândoi în râs.

O FATĂ FRUMOASĂ

Benny are șase ani și fuge de colo-colo pe culoarul magazinului, în timp ce mama ei se uită pe la conserve. Se izbește de o doamnă amabilă, care îi spune ce drăguță e, și ce dulce e. Câți ani are? Cum o cheamă? Ce păr frumos, spune femeia, mângâindu-i cârlionții. Benny se simte ciufulită și fericită. Până când fratele ei mai mare vine să o ia, îi zice hei, aici erai, hai să ne întoarcem la mama, iar doamna amabilă măsoară din cap până-n picioare silueta întunecată, înaltă a lui Byron, apoi se uită iar la Benny, zâmbetul i se șterge brusc de pe chip și pleacă. Benny nu își mai simte părul ciufulit, femeia aia nu o mai place, dar, oricum, fratele ei o ține strâns de mână, iar degetele ei mici, deschise la culoare, se cuibăresc printre degetele lui lungi și maronii, iar Benny știe că, atât timp cât e cu Byron, va fi mereu fericită și în siguranță.

BENNY

Benny stă pe patul mamei. Patul părinților ei. Ar fi trebuit să înțeleagă lucrul ăsta despre părinții ei, despre tatăl și mama ei, oamenii perfecți și de succes care pretinseseră excelența de la copiii lor până când asta aproape că o distrusese pe Benny. Ar fi trebuit să-și dea seama mai demult că așteptările lor și dezaprobarea orientării ei ar fi putut izvorî, în mare parte, din teamă.

Benny răsfoiește un număr din *National Geographic* pe care l-a găsit pe noptiera mamei. E un articol acolo despre un tip care escaladase vârful El Capitan fără coardă. *Doamne sfinte*. Mamei ei îi plăceau lucrurile astea. Oameni care escaladau munți, care traversau Atlanticul, care navigau singuri prin oceanele lumii, care traversau înot cele mai faimoase strâmtori. Benny, care nu făcea decât să tânjească după căldură și alinare în această lume, avusese drept mamă o aventurieră secretă.

Nu, nu chiar *secretă*. Uneori, după ce îi scotea pe ea și pe Byron din apă, mama lor se întorcea în mare singură. Se ducea mereu cu placa mai departe decât înainte și se lupta mereu cu valurile cele mai mari. Uneori, când ieșea din apă, mama lor era epuizată și mergea clătinându-se, ca un bebeluș. Când Benny era mică, momentele alea în care mama dispărea sub coama unui val o îngrozeau. Dar tatăl lor nu părea niciodată îngrijorat, râdea doar și se întindea pe prosop. Și mama râdea și ea, în timp ce se întorcea, cu târșâiți, pe nisip.

Părinții ei se purtaseră mereu de parcă nimic nu s-ar fi putut întâmpla care să îi zdruncine, de parcă le-ar fi trăit deja pe toate. Benny își văzuse părinții furioși, îngrijorați, dar nu îi văzuse niciodată cu adevărat speriați, până în ziua în care le-a spus despre ea, despre genul de viață pe care voia să-l trăiască și a deslușit expresia aia necunoscută în ochii lor. Ar fi trebuit să-și dea atunci seama că nu era pur și simplu dezaprobare. Eleanor și Bert Bennett se temeau că Benny și Byron nu vor reuși să se descurce atât de ușor în viață precum sperau ei, după ce se străduiseră din răsputeri să le netezească drumul. Și așa, au devenit parte a problemei.

Benny ia plicul pe care i l-a dat domnul Mitch. Înăuntru sunt facturi pe care mama ei le păstrase din dosarele tatălui ei. Companii aeriene, hoteluri, restaurante, plus o pagină ruptă dintr-un calendar pe 2011. Benny se uită iar

la locuri și la date, și fiecare îi pare a fi ca un balsam pe o rană. Tatăl ei fusese la New York, și nu doar o dată. Notase diverse adrese pe pagina de calendar. Apartamentul lui Benny, restaurantul la care lucrase, studioul unde avea cursuri de artă sâmbăta după-amiază.

Benny și tatăl ei nu au mai vorbit niciodată după acea nefericită Zi a Recunoștinței din 2010, dar, acum, Benny știe că el nu a scăpat-o nici o clipă din ochi tot timpul ăsta.

DOAMNA BENNETT

Byron, fiule. În ziua în care te-ai născut, tatăl tău ți-a luat piciorușul în mână, l-a strâns ușor între degete și s-a uitat pur și simplu la mine. Nu pot exprima în cuvinte ce am simțit. Apoi, într-o zi, ai venit și tu, Benny, zâmbind din prima clipă, și, mulțumită vouă, dragi copii, și tatălui vostru, am simțit din nou dragostea în viața mea. Dar nu a trecut nici o zi în care să nu mă gândesc la sora voastră. Era ca un gol imens în viața mea, ca și cum cineva drag ar fi murit iar și iar. Dar nu am fost eu singura care a trecut prin lume ducând două vieți separate, una la vedere și alta încuiată într-o cutie.

Toți anii ăștia, tatăl vostru nu a știut despre copilul pe care-l dădusem spre adopție. Nu i-am spus niciodată ce mi se întâmplase la compania de mărfuri. Nu am putut. Îmi era atât de rușine. A știut doar că șeful meu îmi făcuse avansuri nedorite, iar eu hotărâsem că era timpul să plec. Nimic neobișnuit. Femeile au avut mereu de suportat astfel de lucruri. Și își continuau viața sub această presiune. Trebuiau să se poarte de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, deși viețile lor fuseseră întoarse pe dos.

Îmi tot spuneam că, dacă aș reuși s-o găsesc pe fiica mea, i-aș spune lui Bert despre ea și el ar înțelege, ar accepta-o și m-ar ierta că nu i-am spus de la început. Dar nu am găsit-o, așa că am păstrat secretul. Și, pe măsură ce anii au trecut, am simțit că nici nu-i mai puteam spune acest secret tatălui vostru.

Știam că Bert nu m-ar învinovăți pentru ceea ce îmi făcuse șeful meu, dar în rest? Ar fi putut pune la îndoială tot ce făcusem până atunci. Cum mă dusesem în Scoția singură, chiar și după moartea lui Elly. Cum rămăsesem pe insulă cu tata, cu patru ani înainte, în loc să plec imediat împreună cu el, așa cum mă implorase. Cum, în fond și la urma urmei, nu fusesem în stare să-i opresc pe oamenii de la agenția aceea să-mi ia copilul. Îmi făceam griji că o să gândească așa, pentru și eu gândisem la fel.

Odată ce tatăl vostru a murit, am scăpat de grijile pe care mi le făcusem în legătură cu ce ar putea crede el, dar tot trebuia să mă uit în fiecare dimineață în oglindă și să-mi recunosc propriile îndoieli. O parte din mine credea că totul era din vina mea, pentru că încercasem să fac lucrurile în

felul meu, refuzând să trăiesc viața pe care alții se așteptau s-o trăiesc. Mi-a luat mult timp să trec peste acele sentimente.

Ceea ce mă face să mă gândesc la tine, Benedetta. Înțeleg acum că tatăl tău și cu mine te-am făcut să te simți la fel, te-am făcut să simți că ești nevoită să alegi între a fi tu însăți și a avea sprijinul nostru. Și tu, Byron? Și tu ai simțit că singurul mod de a primi încuviințarea noastră era să faci lucrurile așa cum voiam noi, chiar dacă asta însemna s-o lăsăm pe sora ta să se descurce singură? Nu ne-am dorit niciodată așa ceva. V-am iubit pe amândoi enorm și v-am prețuit atât de mult încât nici nu ne-am gândit vreodată că ați putea să vă îndoiți de acest lucru.

POVESTE PESCĂREASCĂ

Byron chicotește. Se simte, în mod straniu, mai ușurat acum, după înmormântarea mamei lui. Ieri, casa a fost plină de invitați, dar astăzi, el și Benny sunt singuri în bucătărie, și simte că poate s-o dea din râs în plâns și înapoi, fără să se simtă jenat.

– Ce e? spune Benny. Ce?

Byron ia un vas din chiuvetă, cel care are pe fund un desen cu un pește. După ce au ascultat înregistrarea mamei lor, Byron și Benny au pregătit un mic dejun târziu pentru domnul Mitch, punând niște resturi în bol. Domnul Mitch e în living acum, pregătind hârtiile pentru următoarea fază a discuției lor. Le spune că i-a trimis deja un e-mail surorii lor.

Benny și Byron trebuie să se obișnuiască s-o spună cu voce tare. *Sora noastră*.

– Peștele, spune Byron.

Lacul Castaic. Benny avea opt ani, iar Byron, șaptesprezece. Ei, copii ai Pacificului, fuseseră duși pe continent, să pescuiască într-un lac artificial. Mama lor spusese că era un plan *ridicol*, dar, până la urmă, le plăcuse mult. Dealurile împădurite din jur, apa atât de liniștită. Nu știuseră până atunci că apa putea să fie atât de liniștită.

Aruncaseră două undițe în apă, când tata le-a strigat „L-am prins, l-am prins!“ și a început să tragă în sus. Un biban cu o gură enormă a țâșnit din apă, reflectând lumina soarelui pe o parte și izbind-o pe mama lor drept în față.

– Îhhh! a țipat Eleanor, dând din mâini și împingându-și soțul.

– Oh! Ți-e frică de un peștișor? a spus Bert Bennett, apoi a scos cârligul și a pus peștele într-o găleată, râzând. Hai, *lovey*, nu fi supărată!

Nu, nu *lovey*.

Covey.

Tatăl lui Byron spusese „Covey“ în ziua aia, nu mai are nici o îndoială, dar, abia după treizeci de ani, cuvântul acela căpăta un sens. Până acum două zile, Byron nici nu a auzit de numele de Covey, darămite să-și închipuie că așa o chema pe mama lui. Credea că era doar un fel de-a zice. Și-l amintește și acum pentru că era amuzant. *Hai, Covey, nu fi supărată*.

Mama s-a uitat urât spre tatăl lor, a apucat găleata în care se zbătea peștele și a răsturnat-o, aruncând peștele înapoi în apă.

– Oh! a strigat tatăl lor. Ăla era peștele meu!

– Nu mai e, a spus mama.

Byron și Benny au râs până le-au dat lacrimile.

– Potoliți-vă, le spunea mama, și atunci îi apuca și mai tare râsul.

Crăciunul următor, tata îi dăruise mamei, în glumă, un vas ce avea desenat pe fundul lui un pește. Vasul acela a devenit unul dintre preferatele mamei. Îl folosea când făcea ghiveci, musaca, chiar și prăjitură cu cafea uneori, dar niciodată pește.

Byron și Benny chicotesc încă, ștergându-și ochii. Benny întinde mâna, Byron îi dă vasul, iar ea îl șterge cu un prosop. Se uită la el, cu ochii ăia care semănau atât de bine cu ai lui, iar el îi zâmbește, apoi o îmbrățișează când ea începe să plângă.

REȚETA

Benny așteaptă până când rămâne singură în bucătărie și se uită prin sertarul cu mărunțișuri. Trebuie să scuture raftul în capătul dinspre blat și să tragă în același timp. Numai așa se putea deschide, și asta nu se schimbase niciodată.

Aici ținea mama lor creioane tocite, pixuri cu cerneala uscată, carnețele primite gratuit de la farmacie și de la spălătorie, agrafe de birou în toate culorile și chestii mici de plastic al căror scop inițial fusese uitat de mulți, dar de care Benny își amintea mereu.

Mama îi dădea ceva din sertar și spunea: *Ce e asta?* Iar Benny se uita, cu ochii mijiți, la vreun obiect ascuțit, încolăcit sau răsucit în fel și chip, îl întorcea pe toate părțile în mână și își imagina care ar putea fi scopul lui. Benny vâră acum ușor mâna în sertar. Iat-o, e tot acolo, unde fusese mereu, hârtia liniată, îndoită, pe care mama scrisese rețeta pentru tortul cu fructe.

Benny o desface și își trece degetul peste lista de ingrediente. *Rom, zahăr, vanilie*. Și din când în când verbele: *Ungeți, frecați, amestecați*. Abia acum, Benny își dă seama că pe rețetă nu e trecut nici un număr, nici o cantitate. Așa a fost dintotdeauna? E chiar cea din copilăria ei, e sigură de asta. Benny își dă seama că rețeta mamei ei nu a fost niciodată o listă de cantități și de instrucțiuni exacte, ci mai degrabă o serie de indicii despre cum să procedezi.

Benny a învățat totul de la mama ei prin demonstrație, conversație și apropiere. Benny a învățat de la mama ei să se bazeze pe propriile instincte și să continue din acel punct.

BYRON

Lui Byron îi sună telefonul. E Lynette. Nu a mai venit la înmormântarea mamei lui. Byron se gândește. La ce s-a întâmplat cu Benny în urmă cu mulți ani, la motivul pentru care ea nu a luat parte la înmormântarea tatălui lor. Nu-i vine să creadă că el și mama lui nu și-au dat seama de nimic. Nu știi niciodată prin ce poate trece un om.

Când Byron răspunde, Lynette plânge în hohote. Abia înțelege ce spune.

– O ce? întreabă el.

– O percheziție, Byron, spune Lynette. Jackson încerca să-și scoată portofelul, ca să-i dea permisul, și un ofițer a scos arma la noi. Credeam că o să murim.

– O, Doamne, Jackson e bine?

Jackson, nepotul lui Lynette. Un băiat minunat. Byron a fost tare mândru când a văzut că Jackson a reușit să-și croiască drum pe piața muncii. Un tânăr om de știință, încrezător, un tânăr de culoare care promitea.

– Tocmai mă ducea la doctor, știi?

– La doctor? Ce, ești bolnavă? Ce s-a întâmplat?

– Nu, Byron, nu sunt bolnavă. Doar că nu mă simțeam prea bine. O să-ți explic mai târziu. Încă speram să ajungem la înmormântarea mamei tale, dar apoi l-au arestat pe Jackson.

– Ce?

– Vorbesc serios. I-au pus cătușe, Byron. Și pentru ce? Nu știm. Până la urmă, l-au eliberat. Nu l-au acuzat de nimic, dar a fost îngrozitor. Stăteam acolo, în mașină, și totul parcă s-a oprit în loc, știi? O secundă nesfârșită în care eu doar am….

Byron aude o respirație greoaie la celălalt capăt. Se gândește la Lynette, stând acolo, chiar lângă Jackson. S-ar fi putut întâmpla orice. Încearcă să nu se gândească la asta, la ce ar fi putut să se întâmple mai rău. Dar să încerci să nu te mai îngrijorezi e ca și cum ai uita că ești de culoare.

– Știu, Lynette, știu. O să fii bine?

– Cred că da, mulțumesc, Byron, spune Lynette, și aude din nou că i se frânge glasul.

– Vin la tine, spune. Pot să vin la tine?

– Ah… da, spune ea și iar izbucnește în plâns.

După ce închide, Byron verifică știrile pe laptop. Povestea cu Jackson face senzație. E și un clip online.

Ce trebuia să facă puștiul ăsta dacă i s-a cerut să arate permisul?

Cum ai putea altfel să scoți portofelul?

Oare oamenii de culoare din America nu au voie să aibă mâini?

Byron vrea să creadă că această epidemie de abuzuri, hărțuirea asta permanentă a bărbaților de culoare, neînarmați, este doar o criză care, deși prelungită, poate fi soluționată. Vrea să creadă în continuare în polițiști care aplică legea, să respecte munca riscantă pe care o fac, știind că în fiecare zi calcă pe teren necunoscut. Vrea să creadă că poate încă să pună mâna pe telefon și să sune la poliție dacă are vreodată nevoie. E multă furie acolo. Multă durere. Ce o să se aleagă de ei toți – albi, negri, oricum ar fi ei – dacă situația nu se ameliorează? Ce ar spune tatăl lui, dacă ar ști că nimic nu s-a schimbat, nici în America anului 2018? Îi trece prin cap un gând, un gând blasfemator, cum că, poate, e mai bine că tatăl lui nu mai trăiește să vadă cum mai stau lucrurile.

Byron se întoarce spre domnul Mitch și spre Benny.

– Uitați, le spune el, arătându-le imaginile de pe telefon. Aici e…, începe el, dar se întrerupe brusc.

Nu vrea să spună despre Lynette nici că e *iubita* lui, dar nu vrea să spună nici că e *fosta*.

– Aici, în mașină, e nepotul prietenei mele.

Benny ia telefonul, se uită la el o clipă, apoi caută la ea pe telefon.

– Scuze, trebuie să plec, spune Byron. Trebuie să plec chiar acum.

PROTEST

Majoritatea oamenilor din jurul lui Byron își țin telefoanele deasupra capului, au brațele întinse și le flutură încet, parcă în adorație. Alții au lumânările în mâini, iar lumina li se reflectă sub bărbie. Mirosul sufocant de ceară topită îi face greață lui Byron. Stă și el acolo, în mulțime, cu brațele pe lângă corp. Byron nu participă la proteste de stradă, iar Lynette știe asta.

Byron crede că cea mai bună cale către activism este să dobândești un anumit statut, să câștigi prosperitate, să-ți exerciți propria influență în zonele de putere. Dar Lynette spune că acesta nu e un protest, ci mai degrabă un moment de reculegere, pentru acei oameni care nu au fost atât de norocoși ca Jackson. Pentru toți acei oameni care nu au supraviețuit unui control de rutină în trafic. Pentru toți acei oameni care sunt încă în doliu. *Și pentru noi*, spune Lynette. *Trebuie să ne îngăduim să suferim, să ne limpezim mintea,* spune ea*, ca să putem să ne întoarcem în primării și în săli de judecată și în săli de consiliu și în clase și să facem o schimbare.*

Jackson e în față, împreună cu avocatul și cu părinții lui. E și domnul Mitch acolo, îi cunoaște pe organizatorii evenimentului. Se pare că domnul Mitch știe pe toată lumea, așa cum îi știa și tatăl lui Byron. Sunt oameni care vorbesc la microfon, politicieni și activiști și chiar actorul acela faimos. Apoi un grup trece în față să cânte. Lynette spune că Jackson nu își dorea toată atenția aceasta, dar vrea să se facă dreptate, nu vrea ca poliția să închidă cazul fără să recunoască răul ce-i fusese făcut. Byron se uită la Benny. Ține ochii închiși și cântă împreună cu mulțimea.

Byron încearcă să se gândească la Jackson, dar se tot uită la pântecul lui Lynette, care i se ițește prin haină. Lynette nu i-a spus nimic, dar, în mod evident, are o sarcină destul de avansată. Nu a menționat vreun alt bărbat. Nu au avut timp să vorbească despre nimic altceva decât despre ce i se întâmplase lui Jackson. Și lui Lynette, de asemenea. Lynette tremura încă atunci când Byron a ajuns la ea acasă, la câteva ore bune după incidentul cu poliția.

Trebuie să-ți vorbesc, i-a spus Lynette la telefon, înainte de înmormântarea mamei lui. Asta voia să-i spună? Se întâmplau atâtea acum, încât Byron trebuia să mai aștepte până să afle.

Tot ce putea face, pentru moment, era să încerce să nu se holbeze.

ÎNSĂRCINATĂ

Stau față în față, în camera din spate a casei lui Lynette, iar Lynette îi vorbește lui Byron despre sarcină. Îi spune că va naște peste trei luni. Că Byron poate să facă un test ADN dacă vrea, dar ea știe că este copilul lui. Și totuși, insistă ea, copilul va fi întotdeauna în primul rând al ei. Byron nu trebuie să se simtă obligat în nici un fel. Spune că se mai pot întâlni și altă dată dacă este realmente interesat să facă parte din viața băiatului ei.

Nu trebuie să se simtă obligat? Ce replică mai e și asta?

Byron nu ar fi vrut să plece așa cum o face. Nu ar fi vrut să ridice tonul la Lynette în felul acesta. Nu ar fi vrut să trântească ușa în urma lui. Dar de ce se poartă așa cu el? Copilul e al ei? Mai mult decât al lui? La urma urmelor, ea l-a părăsit pe Byron. Ea nu i-a spus încă de atunci despre sarcină. Ea nu i-a dat nici o șansă și nu l-a lăsat să se implice de la bun început.

Dacă mama lui Byron ar fi aici acum, probabil ar spune că Lynette are dreptate, ea e cea care va da naștere copilului. Tatăl lui Byron, pe de altă parte, ar fi, cu siguranță, de acord cu Byron, ar spune că Lynette ar fi trebuit să-i zică lui Byron că e însărcinată. Dar asta nu schimbă faptul că, în seara asta, Byron stă singur, sprijinit pe blatul din bucătărie, întrebându-se dacă băiatul pe care Lynette îl poartă în pântec o să-i semene vreun pic. Întrebându-se în ce moment mai exact, Lynette decisese să-și trăiască viața fără el. Își dorea să se întoarcă în timp la acel moment și să-l schimbe cumva.

Byron e încă în bucătărie când cerul nopții lasă loc cenușiului matinal. Nu mai e timp de dormit. Charles Mitch va fi aici în două ore, pentru ca el și Benny să asculte înregistrarea mamei lui până la sfârșit. Dar mai întâi, Byron trebuie să vorbească cu Lynette. Deși nu știe sigur ce să-i spună. Cum s-o facă să înțeleagă, cum să-i spună cât de mult vrea să o vadă? Cât de mult vrea să-și vadă copilul crescând, să-l protejeze în vremurile astea. Cât de mult vrea ca ea să spună clar și răspicat ce își dorește, să-i spună ce să facă, să-i spună ce vrea cu adevărat.

Că își dă seama că a greșit în toți anii ăștia, neștiind cum să se poarte cu oamenii pe care îi iubește.

După ce își face duș și se îmbracă, Byron îi telefonează lui Lynette. Telefonul ei sună și tot sună. O sună din nou, dar ea tot nu răspunde. Cu

inima bubuindu-i în piept, Byron ia în grabă cheile de la mașină și deschide ușa, dar domnul Mitch e deja aici, îl vede intrând pe alee.

CINE SUNT EU

B și B, nu știu cum vă veți simți după ce veți auzi tot ceea ce v-am spus. Am fugit, mi-am schimbat numele, mi-am inventat un trecut. Până acum, dragi copii, nu știați exact de unde mă trăgeam și care a fost viața mea înainte de a veni în Statele Unite. Nu știați că aveți o soră mai mare. Cred că sunteți supărați, vă înțeleg. Probabil că vă întrebați dacă o să știți vreodată exact cine sunt, dacă puteți să credeți ceva din ce vă spun. Când tatăl vostru a murit, și eu am avut, de asemenea, momente în care m-am întrebat cine sunt. Ce a mai rămas din mine. Dar apoi mi-am dat seama că răspunsul a fost tot timpul chiar în fața mea. Și asta vreau să înțelegeți: voi ați știut mereu cine sunt eu. Sunt mama voastră. Aceasta este cea mai adevărată parte din mine.

MARBLE

Când Marble a primit mesajul de la avocatul lui Eleanor Bennett, tocmai întindea capul sub un jet călduț de apă, în timp ce coafeza îi clătea spuma cu aromă de ananas din păr. Era într-unul dintre acele saloane specializate în extensii de păr pentru femeile africane din Roma, iar termenul *africana* nu se referă, în acest caz, la continent, ci la cliente din diferite părți ale Africii, Europei și Americii.

Marble nu este singura non-*africana* care vine la acest salon. Sunt mereu câteva femei care știu că se fac extensii grozave acolo sau persoane care, ca și Marble, sunt mulțumite că au găsit o *parrucchiere* care chiar știe cum să lucreze cu părul lor des și aspru. Lui Marble îi plac la nebunie orele de relaxare de la salon, când dansează pe scaun în ritmul muzicii ce răsună din sistemul audio și face conversație cu diversele femei, cu pielea neagră, maro sau în nuanța pergamentului, care formează această comunitate multilingvă.

Marble simte că-i vibrează telefonul în geantă. După ce coafeza îi învelește părul în prosop, caută în geantă și apasă pe ecran. Citește de câteva ori e-mailul. Subiectul este *Patrimoniu succesoral Eleanor Bennett*. Avocatul ar dori să stabilească o conversație telefonică despre o chestiune confidențială de maximă importanță pentru Marble în ceea ce o privește pe această doamnă Bennett. După cum era formulat mesajul, Marble nu ar fi ghicit pe loc. Dacă ar fi fost minionă și blondă, ca mama ei, nu ar fi ghicit pe loc. Dacă nu ar fi trăit o tulburare din ce în ce mai pregnantă legată de identitatea ei, nu ar fi ghicit pe loc.

Stabilește, pentru a doua zi, o convorbire telefonică cu avocatul american și apoi rămâne pur și simplu acolo, tremurând din toate încheieturile. Se abține cu greu să nu o sune pe mama ei la Londra. Mama e prima persoană la care Marble se gândește când trebuie să vorbească cu cineva. Așa a fost mereu, chiar și când trăia soțul ei. Dar aceasta nu este genul de veste pe care o fiică vrea să o transmită telefonic mamei. Nu e genul de furie pe care o fiică să și-o exprime telefonic. Glisează cu degetul pe ecranul telefonului și începe să caute niște zboruri. Trebuie să meargă la Londra chiar în seara asta.

WANDA

Wanda și Ronald Martin tocmai iau cina în casa lor din Londra când aud pe cineva ștergându-și picioarele pe covorașul de la intrare. E Marble. Recunosc târșâitul picioarelor ei pe preș. Recunosc și felul în care sună la ușă.

– Nu știam că e la Londra.

– Nici eu.

– De ce nu intră singură?

– Poate că și-a uitat cheile la Roma.

Wanda deschide ușa de la intrare, inima i se umple de bucurie, ca de fiecare dată la venirea fetei ei acasă, dar când vede chipul lui Marble, simte că se prăbușește. Și își dă seama, instantaneu, de ce a venit Marble neanunțată.

Cincizeci de ani.

Fata lor are aproape cincizeci de ani.

Wanda sperase că, după cinci decenii, vor fi în siguranță.

Wanda sperase că ea și Ronald nu vor purta această discuție cu Marble, o discuție despre o altă femeie, o mamă tânără, necăsătorită, din Caraibe. Mama biologică a fiicei lor. Viața a început cu adevărat pentru Wanda atunci când a luat-o pentru prima oară pe micuța Mabel în brațe, cu mulți, mulți ani în urmă. Acum, uitându-se la chipul fiicei sale, Wanda se teme că viața de basm pe care ea, Ronald și copilul lor au trăit-o toți anii ăștia e pe punctul de a se nărui.

BENNY

Ce sentiment ciudat! Benny se pregătește s-o întâlnească pentru prima oară pe sora ei de mult pierdută. Marble Martin vine în Statele Unite și, după câteva săptămâni la New York, Benny se întoarce în California, să se întâlnească cu Byron. Când Benny a auzit pentru prima oară numele de *Marble* în înregistrarea mamei sale, i-a părut cunoscut, dar i-a luat ceva până să-și dea seama de unde.

Toamna trecută, o prietenă îi spusese despre o specialistă în gastronomie pe care o văzuse în Marea Britanie și care făcea emisiuni despre mâncăruri tradiționale. Benny își notase numele ei în agendă, dar nu o căutase niciodată. Avusese prea multe pe cap. Să supraviețuiască, să obțină un împrumut pentru afacerea ei, să meargă la terapie. Apoi mama lui Benny a murit, și ea s-a întors la New York împovărată de toate lucrurile pe care tocmai le aflase despre familia ei.

Marble Martin.

Benny a hotărât că e mai bine să nu se intereseze de ea. Byron spune că Marble Martin seamănă cu mama lor. Benny nu vrea să vadă asta. Vrea să aștepte s-o cunoască personal.

În aeroport, Benny stă aplecată asupra carnetului ei cu schițe, când o femeie îmbrăcată într-o jachetă verde-smarald se oprește în dreptul ei.

– Ce frumos, spune femeia.

E cam la fel de înaltă ca Benny. Și e frumoasă.

– E un pieptăn? întreabă ea.

– Da, o *peineta*, spuse Benny, ridicând desenul, ca cealaltă femeie să se poată uita mai bine.

– A, da, un pieptăn dintr-acelea pe care le purtau femeile din Spania ca să-și prindă voalurile, spuse femeia, ridicând brațul drept în aer, într-un gest amintind de o mișcare tipică de flamenco.

Mâneca largă a jachetei îi dezvelește încheietura de culoarea cuprului și o brățară cu o piatră precum irisul unui ochi.

– Exact, spune Benny, chicotind.

– E un obiect deosebit.

– Da, e al mamei. *A fost* al mamei. Din baga.

– Sau imitație. Nu mai ai voie să faci obiecte din baga.

– Știu, dar acesta e chiar vechi.

– A, da? spune femeia, încuviințând din cap.

Liniște. Benny trece cu degetul peste desenul ei.

– Ideea mea e să fac o decorațiune de tort asemănătoare. Coafeza mea din New York se căsătorește.

– Ce idee minunată! Faci prăjituri?

– Da.

– Și ești artist plastic?

– Păi, am urmat o școală de artă, spune Benny, dar și cursuri de patiserie.

– Preiei comenzi?

– Pentru torturi? Sau pentru desene?

Cealaltă femeie râde. Îi întinde lui Benny o carte de vizită.

– Aș vrea să văd desenul cu pieptănul, când e gata.

Arată spre cartea de vizită.

– Poți să mi-l trimiți? Suntem mereu în căutare de ilustratori buni. Nu știi niciodată.

Benny se uită la cartea de vizită. Director artistic de la o companie locală. De lux. Tipa asta chiar vrea să mai vadă și alte desene de-ale ei? Pe măsură ce femeia se îndepărtează, Benny duce cartea de vizită la nas. Lemn de santal, cu note de vanilie și cacao. Benny zâmbește în sinea ei.

MARBLE

Cineva ar fi trebuit să-i spună aceste lucruri lui Marble cu mult timp în urmă. Cineva ar fi trebuit s-o pregătească pentru acest moment. Ar fi trebuit să-i spună despre casa asta tip bungalou, din Orange, California, nu departe de țărmul Pacificului, cu miros de iasomie în curte și cu un living plin de fotografii înfățișând o femeie de culoare care arăta exact ca ea.

Se pare că e-mailurile și telefoanele de la avocat nu au fost de ajuns ca să o pregătească pentru așa ceva. Se pare că zborul transatlantic nu a fost nici el de ajuns, și nici baia de azi-dimineață, la hotel. Marble încearcă acum să facă ceea ce face și când stă în fața camerelor de televiziune, acordând o importanță minimală semnalelor din jurul ei, în timp ce regizorul și echipa se mișcă de colo-colo și fac tot felul de gesturi din dreptul camerei de filmat și din spatele ei, și se gândește la un singur lucru, se gândește doar la persoana aflată dincolo de cameră, doar la acea persoană cu care trebuie să comunice.

Încearcă să facă asta acum, încearcă să se concentreze la cei doi străini care au chemat-o aici și îi urmăresc fiecare mișcare, are grijă la maniere, zâmbește călduros, dar nu prea larg, îi urmează într-un colț al încăperii, unde întinseseră o masă frumoasă, cu pâine prăjită, gem, ouă, cafea și un ceai ieftin, dar și niște fursecuri foarte apetisante. Se străduiește din răsputeri să se concentreze doar asupra lor, dar casa asta e plină de atâtea lucruri care îți distrag atenția, canapeaua și perdelele și cafetiera pe care mama ei biologică probabil că o folosise până în urmă cu câteva săptămâni.

Cineva ar fi trebuit să o pregătească pe Marbel pentru amestecul acesta de emoții pe care le trăiește acum. Cineva ar fi trebuit să-i spună că micul dejun cu fratele și cu sora ei va fi ca o întâlnire pe nevăzute, când te îmbraci pentru a face impresie, conversezi despre una-alta și arunci priviri timide înspre celălalt. Și că Marble se va întreba de ce a acceptat oare să facă asta, de ce își îngăduie să renunțe la sentimentul propriei identități. Oamenii ăștia, locul ăsta, cafetiera asta, toate îi spun că ea nu este, de fapt, cine a crezut că ar fi.

Nu trebuie să fie aici, nu-i așa? Ar putea să se ridice chiar în clipa asta și să plece. Ar putea să ocolească ciorile gălăgioase de pe alee și cactusul acela caraghios din curtea din spate și să ia avionul înapoi la mama și tatăl

ei. Doar că Byron și Benny sunt atât de înalți și de voinici, exact ca Marble, și în înfățișarea lor robustă e ceva căruia Marble nu-i poate rezista. Și mai sunt și acele fotografii înfățișând-o pe Eleanor Bennett, chipul leit al lui Marble, uitându-se încontinuu spre ea.

Se va simți mai bine, poate, după ce se va odihni puțin. Este obosită după zborul lung de ieri și enervată că a trebuit să schimbe camerele azi-dimineață. Prima cameră pe care i-au dat-o la hotel aseară târziu era decorată *cu totul* în lila, iar Marble a trebuit pur și simplu să plece de acolo. Unde naiba, se întreabă Marble, poți să găsești o lampă lila?

Marble se uită la Byron și la Benny. *Fratele și sora mea*, se gândește. Apelează acum la toate abilitățile ei profesionale, încercând să transmită curiozitate și prietenie, și nu agitația aceasta interioară pe care o resimte. Ocolește elefantul din cameră. Vorbește despre mama și tatăl ei, vorbește despre răposatul ei soț și despre educația fiului ei, vorbește despre planurile ei de a se întoarce definitiv la Londra.

Un singur lucru nu spune. Nu spune cât de greu îi va fi să plece din Italia, să lase în urmă amintirile legate de soțul ei, care o însoțeau zi de zi, chiar și după mai bine de cincisprezece ani. Chiar și după iubitul de ocazie. Chiar și după un bărbat precum magnatul cafelei. Bănuiește că va veni s-o vadă în Italia, dacă se va ajunge la asta. Și se va ajunge la asta. Știe că a sosit timpul. O simte de ceva timp, cam de când și-a trimis fiul la școală în Marea Britanie.

Dar cum s-o ia de la capăt? Marble are haine prin dulapuri, mâncare în cămară, plante de îngrijit. Îl are și pe Bobby, câinele ei. Gândul de a-l pune pe Bobby într-o cușcă și de a-l transporta la Londra, gândul de a goli casa soțului ei o apasă. Dar asta este ceva prea personal, nu e treaba lui Byron și a lui Benny.

Acum, când se uită la Byron și la Benny, Marble își dă seama că se simte indignată. Știe că ei doi nu au nici o legătură cu faptul că Marble a fost abandonată la naștere, dar ideea e că Byron și Benny au crescut alături de Eleanor Bennett, în timp ce Marble a fost cea părăsită. Poate că Byron și Benny nici nu se născuseră încă, dar tot are impresia că mama lor i-a ales pe ei în locul lui Marble.

Marble știe că ar trebui să se întrebe prin ce a avut de trecut o femeie care a făcut o alegere ca cea a lui Eleanor Bennett. Asta acum cincizeci de ani. O femeie precum Marble, o persoană cu posibilități financiare și sociale, nu

avea dreptul să judece o femeie care a crescut în alte timpuri sau în cu totul alte circumstanțe.

Și totuși.

Marble va afla mâine mai multe. Avocatul mamei ei biologice zice că Eleanor Bennett i-ar fi lăsat o scrisoare și o înregistrare audio înainte să moară. Poate ar fi trebuit să treacă pe la biroul avocatului mai întâi, dar, numai la gândul acesta, simțise că i s-a pus un nod în gât. Ca s-o iei ușor, să te obișnuiești cu situația, se gândise, dar acum întrebările o înnebunesc. Ce îi va spune Eleanor Bennett? Va fi suficient ca să-i potolească toate gândurile lui Marble?

Nu m-a dorit îndeajuns.

Și toate gândurile acestea despre mama ei biologică o fac pe Marble să-i fie teribil de dor de fiul ei. Fiul ei, Giovanni, băiatul ei, Giò. Vrea să le spună lui Byron și lui Benny că ea, Marble, nu s-a îndoit niciodată că vrea să fie mama fiului ei, nici măcar atunci când s-a trezit văduvă și însărcinată de foarte tânără, când toate speranțele legate de viitor i-au fost spulberate. Vrea ca cineva s-o întrebe, chiar acum, *Cum cum e băiatul tău?*, pentru ca ea să poată lua telefonul mobil și să le arate fotografii cu el.

Marble ar vrea să spună că, decât să fie aici cu Byron și Benny, să afle totul despre mama ei biologică, ar prefera să știe că avea să-l găsească pe fiul ei acasă, în camera lui, în loc să fie departe, la internat. Giò este adevărata ei familie, nu oamenii ăștia doi care stau la masă cu ea.

Byron e un tip bizar. Arată ca un star de cinema, dar se uită la Marble de parcă tocmai i-ar fi furat ursulețul de pluș preferat. Nu crede că o place prea mult. Benny este dulce, dar un pic neajutorată. Marble observă că Benny își trage scaunul mai aproape de ea. Din ce în ce mai aproape. Marble nu știe ce să facă.

– Și fiul tău, spune Benny.

Marble trage aer în piept.

– Deci, merge la școală în Anglia?

Marble încuviințează din cap.

– Dar tu locuiești în Italia.

– Fac naveta. Giò a început școala în Italia, dar apoi am vrut ca el să fie educat și în sistemul britanic. În felul ăsta, va putea să trăiască și să muncească oriunde își dorește.

– Deci, fiul tău nu va fi, practic, nici italian, nici britanic pe de-a-ntregul?

– Va fi și, și, presupun. Ca mulți alții, nu va fi definit de un singur lucru.

Deși chiar acum, Marble simte că este definită de un singur lucru, mai presus de orice altceva. Este mama lui Giovanni, și cu toate astea, l-a lăsat să crească departe de ea. Ce naiba era în mintea ei?

Au trecut cinci ani, iar Marble a suferit în fiecare lună în care fiul ei a locuit departe de ea, a mers la școală cu copii pe care ea nu îi cunoștea, a pus capul noaptea pe pernă într-o cameră sub un alt acoperiș, s-a întors acasă de sărbători, părând cu totul diferit de copilul pe care ea îl trimisese departe. Nu înțelege cum atâția alți părinți ca ea fac același lucru, generație după generație, își trimit copiii de unsprezece ani la școală departe, pentru că își permit, pentru că s-au convins pe ei înșiși că asta era calea care garanta cel mai bun viitor pentru odraslele lor.

La un moment dat, Marble s-a gândit să-și retragă fiul de la școala cu internat, dar el părea să se fi adaptat atât de bine acolo. Acum e prea târziu. Are de dat examenele, de făcut planuri pentru facultate. Marble nu înțelege totuși cum, în tot acest timp, nici o mamă cu un copil la internat nu i-a spus vreodată, la vreun dineu, la supermarket, în biroul vreunui doctor: *Nu mai suport chestia asta*. *Îmi vreau copilul înapoi acasă*. Nu poate fi ea singura care simte asta.

– Ai poze? o întreabă Benny.

Marble simte că i se relaxează mușchii gâtului. Ia mobilul, glisează prin galeria foto și îi întinde apoi telefonul lui Benny.

– O, dar e superb!

Marble încuviințează din cap.

– Și se descurcă bine la școală?

Din nou, Marble încuviințează din cap. Nu poate să vorbească. I s-a pus un nod în gât.

Benny își așază o mână pe brațul lui Marble.

BYRON

Lui Byron încă-i tremură mâinile. Încă încearcă să se obișnuiască cu femeia asta care bântuie precum o fantomă prin camerele casei lui părintești, această versiune a mamei sale cu accent englezesc și cu pielea de culoarea lemnului de fag. Când Marble Martin a ajuns la Terminalul Sosiri, el și domnul Mitch au dat mâna cu ea, dar Benny a îmbrățișat-o. Tot drumul spre aeroport, Benny a fost veselă.

Byron deschide și închide dulapurile din bucătărie, când vede un borcan mare de sticlă ascuns într-un colț al bufetului de jos, în spatele orezului și zahărului. Fructele. Uitase de fructele pentru tortul cu fructe. Ce să facă? Înainte să asculte înregistrarea mamei lui, poate că și-ar fi făcut curaj și ar fi aruncat amestecul la gunoi, după ce hainele mamei și cărțile și mobila vor fi scoase afară, iar anunțul *De vânzare* va fi pus pe peluza din fața casei lor părintești.

Pune borcanul pe blat și îl ține cu grijă între mâini, de parcă ar sprijini un copilaș. *Aceasta este moștenirea voastră*, îi spusese mama de multe ori, dar el nu apreciase niciodată cuvintele ei. Acum înțelege. Când a fugit de pe insulă, mama lor a pierdut totul, dar a purtat rețeta aceasta în minte, oriunde a mers. Asta, și poveștile pe care le ascunsese o viață de copiii ei, povestea nespusă a familiei ei. De fiecare dată când mama lor făcea tort cu fructe, probabil că era ca o incantație, ca și cum și-ar fi invocat trecutul adevărat, care o purta înapoi pe insulă.

Acum cinci ani, Byron stătea lângă mama lui, în timp ce ea se recupera după o operație de rutină, care o lăsase, totuși, cu niște dureri. Byron tocmai terminase de spălat vasele de la cină când a auzit cum parcă trosnește brusc scheletul casei, apoi zdrăngănitul unor obiecte casante, probabil porțelanurile din vitrina mamei, cea pe care o primise ca dar întârziat de nuntă de la tatăl lor, în urmă cu patruzeci de ani, și care semnalase toate cutremurele de atunci încoace.

Majoritatea cutremurelor din California de Sud erau doar niște trepidații, urmate de speculații printre vecini, colegi de birou și cumpărători, la coada la supermarket, despre *când* și *cum* va lovi Cel Mare, precum și despre eficacitatea normelor de construcție sau despre amenințarea sporilor inactivi eliberați de zdruncinarea dealurilor aride.

Astfel de conversații virau, de obicei, spre alte amenințări ale naturii, eroziunea solului, inundațiile din timpul iernii, și spre relația dintre aceste evenimente și activitatea umană. Decopertarea solului pentru construcția de case, pentru agricultură, pentru exploatările de petrol și gaze. O psihoterapeută, cu un bax de apă îmbuteliată în căruciorul de cumpărături, i-a spus odată că clienții ei, toți copii, începuseră să fie anxioși în chestiuni legate de mediu. Scria și un articol pe tema asta. Spunea că devenise o problemă, deși Byron se întreba dacă era chiar o problemă reală sau doar o chestiune de marketing.

Dar trepidațiile acestea s-au simțit altfel. Totul s-a sfârșit cu o zdruncinătură zdravănă. Putea fi un semn că vine cel mare. Byron a deschis larg ușa și a lăsat-o așa, a scos geanta de urgență din dulapul de pe hol, trolerul deja plin cu schimburi, medicamente, apă și copii ale documentelor importante. Se auzeau glasuri pe drum, vecinii care încercau să se hotărască ce să facă. S-a întors să o ia pe mama lui, dar ea venea deja pe hol, fără să se grăbească însă. Își pusese deja pantofii de stradă.

Până la următoarea replică, ce a lovit casa producând un huruit puternic, Byron și mama lui deja intraseră înapoi înăuntru și se pregăteau de culcare. Câteva alarme de mașini au pornit instantaneu.

– Nu din nou, a spus Byron.

În capătul coridorului, mama lui se ridica din pat. Byron a apucat geanta de urgență și a luat-o pe mama lui de mână, în timp ce străbăteau aleea, spre stradă. Le-a făcut cu mâna unor vecini, apoi a fugit iar în casă, a luat poșeta mamei și încă o pătură de dormit în mașină, apoi a tras tare de ușă, care se blocase, mai rău ca de obicei.

– Nu, Byron, nu, a strigat mama.

Se sprijinea de portieră, apăsând cu mâna pe rana de la operație.

Byron s-a oprit și s-a încruntat la mama lui.

– Ce e? Ce s-a întâmplat?

– Fructele, Byron, fructele!

Fructele? Nu vorbea serios, nu-i așa? Bryon s-a uitat mai atent la mama lui. Ba da, vorbea foarte serios. Naiba să le ia de fructe, îi aminteau că nu era doar californian, ci și caraibian, și că va fi urmărit toată viața de atașamentul exagerat al mamei sale pentru tortul cu fructe. Dar asta era deja prea mult. Acum mama lui se aștepta ca unicul ei fiu să-și riște viața în timpul unui cutremur, ca să se ducă înapoi în bucătărie și să extragă, din

spatele recipientelor cu fasole boabe, orez, zahăr și piper, un borcan de doi litri, șaizeci și opt de uncii, plin cu un amestec de culoarea abanosului. Sigur nu va ieși nimic bun din asta.

Byron zâmbește acum, la această amintire. E tot acolo, ținând în mâini borcanul cu fructe și rom, când Benny și Marble intră în bucătărie. Una dintre surori seamănă cu tatăl lui, cealaltă este copia fidelă a mamei lor, dar expresia din ochii lor la vederea borcanului este aceeași. Cele două surori se uită una la alta, iar când se întorc să se uite la Byron, buzele li s-au răsfirat în zâmbete îngemănate. Și el începe să vorbească despre mami.

Mai târziu, Byron le găsește pe femei cu borcanul deschis în față și cu o linguriță din mixtură pe o farfuriuță. Notează, pe rând, niște lucruri pe o bucățică de hârtie. Byron se apropie de ele, dar femeile nu se uită la el, de fapt, nici nu-l observă până când el nu pune o mână pe umerii lui Benny.

UN ALT MESAJ

Domnul Mitch a stabilit o întâlnire cu Marble pentru a doua zi, iar Byron și Benny au hotărât să se întâlnească cu ea după aceea, la prânz. Dar când ajung la biroul domnului Mitch să o ia, Marble nu mai e acolo și nici nu le răspunde la telefoane sau la mesaje.

– Cred că întâlnirea a fost prea mult pentru ea, e tot ce poate să spună domnul Mitch.

– Care era mesajul mamei pentru ea?

– Știți că nu am voie să vă dau detalii, spune domnul Mitch, dar oricum nu a fost nimic în plus față de ceea ce știți și voi. Acordați-i doar puțin timp.

Byron și Benny încuviințează din cap. Au stabilit între patru ochi că nu-i pot spune *Charles* domnului Mitch. Poate într-o zi. Sau poate că o să-i spună *Mitch* fără *domnul*, dar acum preferau să se gândească la el ca la avocatul mamei lor, și nu ca la iubitul ei.

Sunt de acord să o lase puțin în pace pe Marble, dar după două zile încep să se îngrijoreze. Se duc la hotel și află că Marble a plecat. Când, în cele din urmă, primesc un e-mail la sfârșitul săptămânii, Marble le confirmă că s-a întors în Marea Britanie.

„Cred că am nevoie de timp să procesez totul“, le scrie Marble. „Vă mulțumesc pentru tot. Toate cele bune!“

Toate cele bune? Byron și Benny se duc la un restaurant, unde bea fiecare câte două beri, dar nu se ating de mâncare. *Toate cele bune?* Și cum rămâne cu tortul cu fructe pe care li-l lăsase mama?

– OK, de ajuns, e timpul, spune Byron. Mama voia ca noi să împărțim tortul cu fructe cu Marble. Ei bine, a avut ocazia, dar acum nu mai e aici. Hai să-l mâncăm noi.

– Nu știu ce să zic, spune Benny.

Ajunși acasă, se duc împreună în bucătărie, deschid ușa congelatorului și se holbează la tortul acoperit cu folie. După vreo zece secunde, se uită unul la altul, apoi închid din nou ușa. Benny se sprijină de blat, trecându-și mâna peste suprafața verde-avocado. Atât de tipic pentru anii ’70, atât de tipic pentru *mama* lor. După o săptămână, Benny se întoarce la New York, iar Byron se duce la o conferință. Plănuiesc să se revadă în curând, ca să

elibereze casa mamei lor, dar încă nu au nici o veste de la Marble. Byron spune că și-au trăit toată viața fără Marble și că probabil vor trebui să trăiască și mai departe tot așa. Dar, deocamdată, vor lăsa tortul acolo, pentru orice eventualitate.

TORTUL

Întoarsă la New York, Benny a făcut cel mai bun tort cu fructe de până atunci. A turnat și a amestecat și și-a amintit de momentele petrecute cu mama ei în bucătărie. A trecut peste frustrarea ei legată de tăcerea îndelungată a lui Marble. Și-a spus că, pentru vreo două ore, între ea și Marble chiar se stabilise o legătură, acolo, în California. Altfel, nu ar face asta acum.

În ziua aceea, în bucătăria mamei lor, Benny și Marble au chicotit împreună descoperindu-și interesul comun pentru arta culinară. *Ce coincidență*, a spus Marble, iar Benny i-a răspuns: *Nu e o coincidență, e în sângele nostru.* Cum ar fi fost dacă Benny chiar ar fi văzut o fotografie sau un clip video cu Marble înainte să afle despre trecutul ascuns al mamei lor? Ar fi fost un șoc. Oricum era un șoc, să vezi o femeie albă cu chipul mamei ei, cu vocea mamei ei, intrând în casa lor părintească, stând în bucătăria mamei ei.

Din câte se pare, Benny și Marble nu împărtășesc aceleași idei despre tradiția culinară, dar când au stat de vorbă, mai bine de o oră, în bucătăria mamei lor, Marble i-a dat lui Bunny niște sfaturi excelente pentru următoarea ei vizită la bancă.

Și iat-o acum pe Benny. Împachetează tortul cu fructe în hârtie cerată, îl pune într-o cutie și se duce la bancă. Benny îi spune tipului de acolo că da, știe, orașul nu mai are nevoie de încă o cafenea în sine, dar că are nevoie de un loc ca al ei. Îi spune că ceea ce propune ea, o cafenea-concept, va pune accentul pe o diasporă gastronomică, pe migrația culturilor în această țară prin intermediul rețetelor culinare, printr-un amestec al tradițiilor, care stă la baza Americii contemporane. Va fi un loc unde înveți și reflectezi. Va fi un loc unde oamenii se pot aduna pentru a fi împreună.

Benny îi spune că lucrează la un plan de cursuri pentru copii, împreună cu profesorii lor. Nu va face tortul cu fructe cu copiii, din cauza conținutului de alcool, dar le va duce o mostră ca ei să vadă și să miroasă, iar ea le va vorbi despre poveștile greșit încetățenite care au încercat mereu să stabilească limite clare între culturi și identități.

Există restaurante italienești și restaurante chinezești și restaurante etiopiene și delicatese poloneze și tot ce vrei și ce nu vrei, dar meniul ei va

avea rețete din diferite culturi, provenite, fără doar și poate, dintr-un amestec de tradiții, un amestec de destine, un amestec de povești. Și, în plus, mama ei i-a lăsat moștenire destui bani cât să se poată întreține circa doi ani, timp suficient ca să poată intra apoi pe profit. Așadar, în noile condiții, ar lua banca în considerare vechea ei solicitare cu privire la un împrumut de afaceri?

DESPRE DRAGOSTE

Cum începe totul: în parcarea unui centru comercial de la periferie.

– Nu înțeleg, ce ești tu? spune un bărbat, când Benny îi întinde un pliant.

– Sunt Manny Suricata, spune Benny, cu o voce menită s-o imite pe cea a personajului.

Manny Suricata este una dintre slujbele ei de weekend, una dintre multele slujbe pe care le va avea până când va primi confirmarea pentru finanțarea propriei cafenele.

– Suricată?

– Suricată.

Benny, în costumul ei, își îndreaptă spatele și capul și își ridică bărbia, uitându-se în depărtare prin micile găuri din dreptul ochilor, într-o postură inspirată din calendarul de pe peretele bucătăriei sale, unde o adunătură de suricate stau îngrămădite una într-alta, scrutând orizontul după potențiale primejdii. Fiecare dintre aceste creaturi firave ar fi o captură ușoară pentru un prădător, dar ele știu că puterea lor stă în faptul că stau mereu laolaltă.

Când managerul de la Manny's Electronics a văzut-o prima oară, i-a spus că nu mai angajase pe nimeni ca ea înainte, referindu-se, probabil, la faptul că era femeie sau că era *de culoare* sau la ambele, dar a anunțat-o că va primi slujba datorită înălțimii și conformației sale, iar ea a încercat să se țină de treabă. Nu contează că poartă peste douăsprezece kilograme de spumă de cauciuc învelită în catifea, cu scopul precis de a vinde electronice, nici măcar după tot scandalul ăla cu imprimanta de la call center. Oricum, nu e vorba că lui Benny nu i-ar plăcea electronicele, ci doar că ele ar trebui să reziste mai mult.

– La pândă după reduceri, v-ați prins? îl întreabă Benny-Manny pe bărbatul care a luat pliantul.

– Ah… OK, spune bărbatul și pleacă, lăsând în urmă o vagă aromă de santal.

Apoi se oprește și se întoarce, iar Benny speră că îi va cere detalii despre reducerea de patruzeci la sută la produsele electronice. Și-ar dori ca el să nu se îndrepte spre mașină, să nu apese pe butonașul de pe cheie care face mașina să ciripească precum o vrăbiuță, să nu plece acum acasă, cu sacoșa

aia într-o mână. O sacoșă mică, nu saci plini de cumpărături. Probabil că nu are familie, se gândește Benny. Posibil că e necăsătorit.

Benny speră că omul va intra totuși în magazin, fluturând pliantul, dovada că Benny, alias Manny Suricata, s-a descurcat bine și a atras cumpărători, deși se anunță o nouă recesiune. În schimb, omul se încruntă și spune:

– N-ar trebui să fiți mai multe? Suricatele nu stau mereu înghesuite una în alta?

Își flexează brațele și umerii într-un fel care îi amintește de spinările arcuite ale unei echipe de fotbal, mai mult decât de spatele drept al acelor animăluțe cu ochii strălucitori.

Benny simte că o trec toate transpirațiile în costumul acela de suricată și mai simte că-i vine ciclul. Și mai are de stat două ore. Își spune tot timpul că fiecare oră o aduce mai aproape de plata cheltuielilor lunare. Banii pe care mama ei i-a lăsat prin testament trebuie să meargă către planul ei de afaceri, și către nimic altceva.

– Uite, e Sid din *Epoca de gheață*, îl aude Benny pe un băiețel strigând.

Simte o mânuță care o trage de costum.

– Nu e Sid, spune mama copilului. Sid e un leneș, nu o veveriță.

Copilul se trage într-o parte, iar Benny îl vede acum mai bine. Benny bănuiește că femeia e mai degrabă bona copilului decât mama lui. Părul copilului e atât de blond că pare aproape alb, în timp ce bona are tenul lui Byron. Benny observă că femeia are un vag accent caraibian și este îmbrăcată extrem de îngrijit, ca un polițist în civil sau ca acei oameni religioși care stau la colț de stradă și împart pliante.

Mai mult ca sigur că femeia este angajata vreunui director de televiziune, a unui analist financiar sau ceva asemănător. Cineva care trimite o parte din câștigurile ei înapoi pe insulă. Și chiar și așa, tot îi rămân mai mulți bani la sfârșitul lunii decât mărunțișul pe care-l câștigă Benny din joburi ce presupun să se costumeze în suricată, să plimbe câini sau, din când în când, să decoreze niște torturi unicate pentru clienți suficient de bogați și de ocupați ca să aprecieze astfel de lucruri.

Una dintre schițele lui Benny poate să-i aducă mai mulți bani decât câștigă unii într-o lună, dar arta nu îți garantează un venit stabil, în schimb, dacă scoți un câine la plimbare, ca să-și facă nevoile, atunci da, ai această garanție.

– Nu e veveriță, spune bărbatul.

Benny e surprinsă să vadă că bărbatul e încă prin preajmă.

– E suricată.

Benny observă că bărbatul are mult păr pe brațe. E, practic, ca un covor. Blond-roșcat. Nu prea mai vezi așa ceva zilele astea, când toată lumea se epilează pe ici, pe colo. E la fel de înalt ca și ea, omul ăsta ca un urs roșcat.

– Ai văzut suricate la zoo, îți amintești? îi spune bona, punând ușor mâna pe umărul copilului.

– Ah, le știu, spune copilul. Stau adunate în grupuri mici și arată așa, spune băiatul, imitând o suricată care stă de pază.

Copilul ăla ar trebui să aibă slujba lui Benny. Femeia zâmbește și îi aranjează părul. Benny alias Manny continuă să-și întindă brațele când într-o parte, când în alta, împărțind pliante oamenilor care trec prin preajmă și care le iau fără să se uite la ea.

Bărbatul se apropie de Benny, iar ea își dă seama că obrajii îi iau foc. Parfumul lui are o notă de lemn ars și simte un fior sub pântec. Își dă seama de asta când, în apropierea unei anumite persoane, radarul ei începe să emită semnale.

Ping.

– *Ești* fată, nu-i așa? o întreabă bărbatul.

– Femeie.

– A, da, scuze.

Sub costum, Benny zâmbește.

– Știai, spune Benny, că un grup de suricate e condus de o pereche alfa, și că membrul dominant al perechii e o femelă?

Se uită la el prin găurile pentru ochi. Un zâmbet îi înflorește în jurul ochilor.

– Oare suricatele beau cafea? spune el.

Capul de la costumul lui Benny pică într-o parte. Bărbatul acesta nu a văzut-o niciodată pe Benny. Nu știe cum arată. Și totuși, pare interesat.

Ping.

Cum se va sfârși: Benny nu știe încă, dar ăsta e deja un cadou, dorința de a da o nouă șansă dragostei.

MAI MULT DECÂT VIAȚA ÎNSĂȘI

Sunetul metalului pe metal o smulge pe Marble din toropeală. Stă singură, în semiobscuritate, cu o ceașcă de ceai rece în poală. Nu le-a spus părinților că s-a întors în Marea Britanie, că stă singură în acest apartament de două zile. Au purtat deja conversația lungă, dureroasă, despre adopția ei, cu vocile înecate de lacrimi, iar de atunci părinții ei au păstrat tăcerea, contactând-o doar ca să se asigure că ajunsese în siguranță în California și că se întorsese înapoi cu bine în Italia. Nu au întrebat-o cum au decurs lucrurile. Ea știa că n-o să facă asta. O să aștepte ca ea să le spună ceva mai întâi.

Atitudinea lui Marble față de părinții ei s-a mai îmblânzit de atunci. Din mesajul lui Eleanor Bennett, a aflat că părinții îi păstraseră numele ales de mama ei biologică. Micuța Mathilda devenise Mabel Mathilda, și, chiar și când își schimbase numele în Marble, porecla pe care o avusese de multă vreme, își păstrase, involuntar, numele bunicii ei biologice. Ce-i drept, părinții ei nu-i mărturisiseră niciodată că fusese adoptată, dar nici nu șterseseră orice urmă de legătură cu mama ei biologică.

Când Marble aude cheia în broască, se teme de o spargere, dar apoi își amintește de orhidee. Mama ei vine mereu să-i ude plantele, pe care Marble insistă să le păstreze, în ciuda faptului că își petrece majoritatea timpului în altă parte. Mama ei este în permanență îngrijorată că va deschide ușa și va găsi florile moarte, dar Marble îi amintește mereu că orhideele sunt creaturi rezistente, că orhideele cresc în mod natural pe orice continent, că există o orhidee care înflorește de mai bine de un secol în grădina cuiva din Singapore.

– Marble! spune mama ei.

Marble nu se ridică, nu are putere. Se uită la femeia minionă, care stă în fața ei. Părul mamei ei, cândva blond-închis, căpătase șuvițe strălucitoare în ultimii ani, măiestria coafezei amestecându-le cu albul ei natural. Se uită lung la Marble, se duce spre canapea, îi ia ceașca și farfuriuța și le pune pe măsuța de cafea. Apoi se așază lângă ea și îi ia mâna într-a ei.

Marble pornește înregistrarea. Așteaptă până când mama ei se potolește din plâns. Mai târziu, o s-o asculte și împreună cu tatăl ei. O să-l lase să audă vocea acestei femei, care seamănă atât de bine cu a fiicei lui. O să-l

lase să asculte partea în care Eleanor Bennett spune ce femeie frumoasă, de succes, a devenit bebeluşa Mathilda şi că acesta este întru totul meritul lor.

O să-l lase pe tatăl ei să citească scrisoarea în care Eleanor spune că le va fi mereu recunoscătoare lui şi soţiei lui pentru că i-au oferit copilaşului ei un cămin sigur şi ocrotitor, şi, dacă au simţit pentru Marble măcar o părticică din ce a simţit ea când şi-a alăptat prima oară copilul, atunci ştie sigur că o iubesc mai mult decât orice pe lume, sigur o iubesc mai mult decât viaţa însăşi.

REUNIUNEA

Niște vapori reci se înalță dinspre foița de aluminiu, atunci când Benny scoate tortul cu fructe din congelator. Asta și-a dorit Eleanor Bennett, ca toți cei trei copii ai ei să fie împreună. Marble s-a întors. A trecut o lună de la ultimul ei mesaj, dar iată-i din nou, în bucătăria unde Benny petrecea zile întregi făcând prăjituri cu mama ei, la masa la care Benny și Byron au luat mai toate mesele în copilărie. În casa în care mama lor a nutrit un dor amarnic pentru primul ei născut pe care îl pierduse, dar care, până la urmă, l-a regăsit.

Byron și Benny găsesc alinare în faptul că mama lor nu a murit înainte să afle unde era fiica ei mai mare și ce devenise ea. Mama lor a părăsit această lume sperând că, într-o bună zi, cei trei copii ai ei vor sta împreună în această casă și îi vor îndeplini ultima dorință. Când Marble s-a întors în Anglia, după ce a ascultat mesajul care îi fusese adresat doar ei, Byron s-a gândit că nu avea s-o mai vadă vreodată, dar Benny nu s-a îndoit nici o clipă că se vor reîntâlni. Și nici domnul Mitch, care continuă să facă planuri, după dorința mamei lor. Au de făcut niște excursii, le spune, să întâlnească niște oameni pe care mama lor ar fi vrut ca ei să îi cunoască.

Dar, mai întâi, asta.

Mama lor voia ca toți cei trei copii ai ei să stea împreună și să împartă tortul cu fructe pe care ea li-l făcuse. *Veți ști când*, le-a scris lui Byron și lui Benny în bilet. Iar acum a sosit momentul. Benny ia un cuțit și i-l dă lui Marble.

– Tu ești prima născută, spune Benny.

– Nu, taie tu, spune Marble.

Benny se uită la Byron. Țin cuțitul împreună, așa cum făceau și părinții lor, și îl afundă ușor în tort. *Noi nu am avut niciodată un tort de nuntă,* le spuse mama spre finalul înregistrării. *Nu a fost timp. Și cu cine am fi putut sărbători?* Dar, odată ce părinții ei se mutaseră din Londra, în New York și în California, odată ce au început să simtă că se acomodau cu noua lor viață, mami a umplut un borcan de fructe și a făcut primul tort dintr-o serie de torturi aniversare.

– Oh! spune Benny.

Cuțitul atinge ceva tare. Taie tortul și găsesc înăuntru un borcănel de formă turtită. Mama lor tăiase tortul pe orizontală și pusese borcănelul în interior.

Benny șterge borcănelul și desigilează capacul. Mai întâi scot o bucățică de hârtie, îndoită și cu marginile zdrențuite. Este o fotografie alb-negru, cu trei tineri înotători care stau pe nisip, cu spatele la mare. Bunny și Byron recunosc fețele tinere ale părinților lor. Cea de-a treia persoană încă are casca pe cap și o strânge pe Covey de mână, ca într-un soi de aclamare tacită. Nu o întâlniseră niciodată, dar au recunoscut-o cu ușurință, pentru că e faimoasă, singura femeie de culoare din lume care a făcut ce a făcut. Etta Pringle, înotătoarea de cursă lungă.

Byron întoarce fotografia și văd pe spate văd trei nume scrise de tatăl lor.

– Gilbert Grant, citește el, Coventina Lyncook, Benedetta Pringle.

Se uită la Benny.

– Benedetta? spune el.

– Etta e prescurtarea de la Benedetta! spune Benny.

Benny fusese, fără îndoială, botezată după prietena din copilărie a mamei sale. Cea care o ajutase pe mama lor să scape de pe plajă în noaptea în care se credea că murise înecată. Cei trei tac câteva clipe, gândindu-se la moștenirile mici, dar profunde. La cum povești nespuse modelează viețile oamenilor, atât când ele sunt ținute ascunse, cât și atunci când sunt dezvăluite.

Pe fundul borcănelului găsesc verighetele părinților lor, ambele cu aceeași inscripție în interior, *C și G*. Benny își amintește că văzuse odată inscripția și că o întrebase pe mama ei despre asta. Mama i-a spus că literele reprezintă inițialele de la *calm* și *generozitate*, două calități, care, spunea ea, erau esențiale într-o căsnicie. Acum știe că sunt inițialele numelor originare ale părinților lor. Coventina și Gilbert, Covey și Gibbs. Tot timpul ăsta, adevăratele identități ale părinților ei fuseseră ascunse chiar aici, în această casă, în această fotografie.

Apoi răstoarnă borcănelul și lasă ceea ce mai era înăuntru să cadă pe masa din bucătărie. Trei scoici, albe pe dinafară, bej-rozaliu pe dinăuntru. Sigur mama lor le găsise în geanta care îi aparținuse lui Elly, adevărata Eleanor Douglas, fata care se împrietenise cu mama lor și care, fără să vrea, îi oferise o șansă la o viață cu totul nouă.

Byron se simte cuprins de un puseu de entuziasm. A trecut peste șocul inițial, e gata acum să afle și mai mult. Vrea să meargă pe insulă. Vrea să vadă unde au crescut părinții lui. Vrea să vadă partea aceea din el pe care nu a cunoscut-o niciodată. Trebuie. Altfel, cum va face față? Cum ar putea accepta dispariția vieții pe care credea că o trăise?

Și mai e ceva, strecurat pe marginea borcanului. Un petic de hârtie pe care scrie CUTIA. Byron și Benny se uită unul la celălalt și încuviințează din cap. Au găsit deja cutiuța de abanos care aparținuse cândva mamei mamei lor, Mathilda. Mama lor o ținea pe un raft, în șifonier. Înăuntru se găsesc patru medalioane, niște discuri aurii incrustate cu o cruce, cu care se jucau amândoi în copilărie, și vechiul pieptănaș pe care mama lor i-l dăduse lui Benny să-l poarte, odată, de Halloween, iar Benny chiar semăna cu o doamnă din Spania, cu el prins în codițe și acoperit de un voal vechi.

Benny și Byron cunosc bine aceste obiecte. Când erau mici, amândoi își treceau degetele peste curbele fine de pe suprafața pieptănului, cu tonurile de maro, auriu și gri ale bagalei, peste crucea de pe fața fiecărei monede. Benny se duce în dormitorul părinților ei și se întoarce cu o cutiuță de lemn, ținând-o strâns la piept.

Benny și Byron au discutat deja despre cutiuța de lemn. Mama lor voia ca ei să i-o dea lui Marble, ca să aibă și ea ocazia să se joace cu ce se afla înăuntru, așa cum făceau și ei în copilărie. Îi vor da micuței Mathilda o părticică din copilăria pe care ar fi trăit-o dacă ar fi crescut în familia lor. Îi vor da lui Marble singurele obiecte rămase din viața ascunsă a mamei lor.

– Cutia cu mărunțișuri a mamei, spune Benny. Îmi zicea mereu că îi aparținuse mamei ei și că găsise pieptănul și medalioanele în curtea orfelinatului. Noi credem că i-au aparținut lui Elly, adevărata Eleanor.

Benny îi dă cutia lui Marble.

– Ne jucam cu astea tot timpul, Marble. Acum e rândul tău.

Marble zâmbește, uitându-se la cutie, și își trece ușor mâna peste suprafața ei mătăsoasă, o duce la față și adulmecă mirosul de lemn, apoi ridică capacul. Rămâne cu gura căscată de ceea ce vede înăuntru. Își pune ochelarii.

– O, Doamne! exclamă Marble, trecându-și degetul peste una dintre monede. E din aur. Și e foarte veche. Piesele astea ar trebui să fie expuse într-un muzeu.

Marble se îndreaptă de spate și le reamintește că, înainte să scrie despre mâncare, a studiat istoria artei. Scoate tableta din geantă și caută pe internet o știre despre niște scafandri care au recuperat de curând niște monede de aur de pe un străvechi vas naufragiat. Le arată lui Byron și lui Benny un prim-plan cu monedele. Sunt identice cu medalioanele de la mama lor.

– Și pieptănul, probabil are vreo trei sute de ani. Ar putea fi de pe același vas.

– Băi, cred că glumești, spune Byron.

La apelativul *băi*, Marble îi aruncă lui Byron o privire pe care el o percepe ca fiind extrem de britanică.

– Dar, dacă le facem publice, spune Benny, nu va trebui să explicăm de unde provin? S-ar putea să fie nevoie să spunem ceva despre părinții noștri. Dar părinții noștri au inventat o poveste cu un motiv, acela de a-și ascunde propriile identități.

– Dar acum nu mai sunt în viață, punctează Byron.

– Nu, nu mai sunt, spune Benny. Dar unii dintre oamenii pe care îi știau încă trăiesc. Noi unde suntem? Ce se întâmplă dacă schimbăm măcar o parte a poveștii? Cum rămâne cu crima?

– Cum rămâne cu crima? spune Byron.

– Tot nu se știe cine l-a omorât pe Micuțu', nu-i așa?

– Exact, spune Marble. Credeți că a fost mama voastră? Adică… A noastră…

Byron și Benny au aceeași primire uimită. Marble trebuie să se obișnuiască să spună *mama noastră*. Sau nu? E bucuroasă că a aflat, în sfârșit, despre mama ei naturală, dar Wanda va rămâne mereu mama ei.

– M-am tot gândit, iar și iar, dar chiar nu știu, spune Byron. Acum un an aș fi băgat mâna-n foc că mama n-a omorât niciodată pe nimeni, dar nu știam multe atunci. În înregistrarea ei, mama nu neagă niciodată că l-ar fi omorât pe Micuțu'.

– Nu aș învinovăți-o dacă ar fi făcut asta, spune Benny. Ideea e că părinții noștri ne-au spus multe minciuni de-a lungul timpului. S-ar putea să nici nu aflăm vreodată câte lucruri mai sunt ascunse.

– Poate vom afla când mergem pe insulă.

– Nu putem să mergem pe insulă, Byron. Nu știm exact în ce ne băgăm. Sunt oameni care au ajutat-o pe mama să scape. Nu vrem să le facem necazuri, nu-i așa? Nu după toate câte au făcut pentru ea. Ce crezi, Marble?

Marble nu spune nimic. Ia monedele și pieptănul de pe masă, le pune înapoi în cutia de lemn și închide capacul.

NAUFRAGIUL

În 1715, un uragan care s-a năpustit asupra Insulelor Caraibe a scufundat două vase spaniole și a făcut să naufragieze alte opt în apele de mică adâncime de pe coasta Floridei. Spre sfârșitul aceluiași an, două vase de pirați au plecat de pe insulă și s-au întors acasă încărcate cu comori, deși spaniolii luaseră deja ceea ce era mai de preț. Ajunși înapoi în Port Royal, piraților au descărcat lingouri, pigmenți, tutun și alte mărfuri de valoare, dintre care multe nu fuseseră trecute nicăieri în documentele flotei distruse și promiteau să aducă sume frumoase de bani pe piața neagră.

Douăzeci de ani mai târziu, un sclav fugar a ieșit dintr-un tufiș de pe insulă și s-a furișat pe plantația de unde scăpase cu patru luni înainte. La adăpostul nopții, a fugit cu femeia lui, al cărei pântec era umflat. A plecat doar cu hainele de pe ea, cu două guave în buzunarul de la șorț și un pieptăn mare care aparținea stăpânei casei. Cu ani în urmă, cu ocazia căsătoriei ei cu stăpânul proprietății, stăpâna primise pieptănul, împreună cu o cutie cu medalioane de aur și alte daruri, de la un înalt oficial, care, se spunea, își trimisese oamenii în Florida să jefuiască bunurile recuperate de pe vasul spaniol naufragiat. Era o afirmație pe care el o negase mereu.

Femeia înrobită așteptase să-și recapete libertatea. Așteptase un semnal în fiecare noapte, timp de patru luni, dar, așa cum se întâmplă mereu în astfel de situații, era pregătită sufletește și pentru o dezamăgire. Știa că omul ei s-ar putea să nu se mai întoarcă. Când a venit în sfârșit vremea, a avut doar câteva minute la dispoziție ca să evadeze. Alerga deja pe un câmp ud de ploaie, ținându-se bine de mâna bărbatului ei, când și-a dat seama că avea pieptănul încă prins de betelia fustei. Dacă ar fi avut timp, dacă nu ar fi alunecat prin noroi și nu s-ar fi împiedicat de rădăcini de copaci în lupta ei pentru libertate, l-ar fi spălat și l-ar fi pus pe măsuța de toaletă a stăpânei ei, în acea seară.

Stăpâna o trata de obicei cu amabilitate. Pentru o sclavă. Dar stăpânul nu era câtuși de puțin amabil. Nu doar o dată, o tratase *câtuși de puțin amabil*. Dar copilul din pântec va fi al ei, nu al lui. Copilul acesta va crește liber pe dealuri, cu ceilalți care fugiseră și care îi învățau pe copiii lor vechile obiceiuri. A aruncat pieptănul pe câmp în timp ce alerga. Acesta s-a afundat în noroi, a fost îngropat în fundul grădinii, apoi vârât și mai adânc în

pământ de lopata vreunui om. S-a gândit la monedele pe care le luase din casa stăpânului, una câte una, și pe care le îngropase în noroi, la vale. Nu mai era timp să le recupereze. Mai era timp doar să supraviețuiască.

Aveau să treacă mai bine de două sute de ani până când o fetiță orfană, pe nume Elly, crescută la un orfelinat de pe locul fostei plantații de trestie, să găsească un pieptăn plin de noroi în grădină, împreună cu niște cochilii de scoici dintr-o epocă preistorică și un șarpe de grădină bine hrănit, pe care l-a azvârlit cât colo. Apoi a spălat pieptănul în cada unde i se făcea baia de după-amiază și l-a ascuns în cutiuța ei cu comori. În cutie mai erau și patru monede de aur pe care le găsise lângă culturile de cartofi, în urmă cu un an.

CARTOGRAFIEREA MĂRILOR ȘI OCEANELOR

Oamenii de știință au inventat metode noi de a cartografia cele mai adânci zone ale oceanului. La un moment dat, mulți credeau că fundul mării era o câmpie nisipoasă și întunecată, presărată cu pești nemaivăzuți, uriași cartilaginoși și, poate, câteva pâlcuri de corali care puteau supraviețui fără lumină. Dar tehnologia a confirmat ceea ce Etta Pringle simțise dintotdeauna, că fundul mării este un univers unde se găsesc creste și văi și râuri subacvatice, depozite de minerale și nestemate, și continente întregi pline de viață. Un univers în nuanțe de albastru, de verde, de galben, de negru.

Când Etta a aflat că cele mai îndepărtate cotloane ale fundului mării aveau să fie dezvăluite, a avut confirmarea destinului ei de înotătoare. Trebuia să-și petreacă restul vieții reamintindu-le oamenilor că Pământul nu era atât de mult pământ, cât era, de fapt, apă, că planeta aceasta era un organism viu, care trebuia îngrijit, protejat și folosit cu grijă, nu secătuit și întinat până aproape de extincție.

Mașinăriile sunt sofisticate, dar nu pot citi dragostea. Nu le pot spune cercetătorilor ce înseamnă să fii una cu marea, să plutești pe suprafețele sărate ale lumii. Unii oameni se întreabă cum e să zbori. Etta știe deja. Așa că ea continuă să zboare prin apă și va lupta s-o protejeze.

Etta călătorește prin lume, ca să țină cuvântări publice, să se întâlnească cu politicieni și să pledeze pentru cauza mărilor și oceanelor, ultima barieră între viața pe Pământ și uitare. Le amintește agențiilor interguvernamentale că s-au găsit fibre de plastic până și în interiorul unor creaturi care trăiesc la adâncimi de zece mii de metri sub apă. Ce ne spune asta, întreabă ea, despre ce se poate întâmpla cu copiii noștri?

Și acum toată afacerea asta cu cartografierea.

Etta știe că doar o mică parte a fundului mării a fost cartografiată. Știe că poate fi periculos. Cum s-a întâmplat, de exemplu, cu acel submarin care a intrat într-un munte subacvatic în urmă cu câțiva ani. Știe că oamenii au nevoie de mai multe informații și resurse. Și nu doar atât. Oamenii au vrut mereu și mai mult. Punct. Aceasta este una dintre legile naturii umane. Ce garanții ar putea exista că acele hărți nu vor deveni un simplu instrument de exploatare?

Și astfel, Etta se luptă, apoi înoată, apoi suferă, apoi se târăște înapoi pe țărm să lupte. Vorbește în numele mării, care a crescut-o, care i-a dat prieteni, care a învățat-o să iubească. Nu mai parcurge distanțele de altădată, dar încă deține câteva recorduri mondiale. Oamenii vin să vadă prezentările ei, vor autografe, vor selfie-uri, dar ea se întreabă câți ascultă într-adevăr ce are de spus. Unii preferă să-i strige insulte în public, decât să se implice într-un dialog real. Și aceasta este una dintre legile firii umane. Dacă ești vizibil, devii o țintă.

Deși, în general, Etta se simte iubită.

Într-o zi, când Etta e deja epuizată după un discurs și se întreabă cum ar putea să se subtilizeze de la recepția organizată în cinstea ei, ridică privirea și se trezește față în față cu un bărbat la vreo patruzeci, patruzeci și cinci de ani, care îi pare foarte cunoscut. Seamănă cu cineva pe care nu l-a mai văzut de zeci de ani.

Seamănă cu Gibbs Grant.

Bărbatul vorbește cu ea. Se ocupă de cartografierea mărilor și oceanelor. Îi spune că ar trebui să mai vorbească despre asta și cu altă ocazie. Dar Etta este distrasă de acei ochi și de altceva, de zâmbetul lui, acel zâmbet asimetric. Nu are cum să greșească, e gura lui Covey. Bărbatul dă mâna cu ea, iar Etta este purtată înapoi în timp, spre marea copilăriei ei.

Tremurând, îi strânge mâna între palmele ei. Apoi două femei, ambele cu pielea de nuanța paielor, ies din mulțimea care se împrăștie și se așază lângă bărbat. Una dintre ele pare o versiunea mai deschisă la culoare a prietenei ei de mult pierdute, Covey.

Benedetta „Bunny“ Pringle se dă un pas înapoi. Se uită în jur, simte că arde de nerăbdare. Covey. Unde este? Stabiliseră să se întâlnească aici, în Los Angeles, în seara aceasta, chiar în fața sălii de conferințe.

Ultima oară când a văzut-o pe Covey, aceasta îi spusese în grabă, la ureche: „L-am găsit, Bunny. L-am găsit pe Gibbs. Ne-am schimbat numele. Avem copii. Locuim aici“. Nu mai era timp pentru altceva. Etta i-a dat lui Covey cartea ei de vizită și a crezut că aceasta o va contacta la un moment dat, ceea ce nu s-a întâmplat însă, așa că Etta i-a cerut uneia dintre asistentele sale să o găsească pe doamna Eleanor Bennett, care locuia undeva prin Anaheim. În toamna anului 2018, a sunat la numărul pe care îl primise.

– Aici Etta Pringle, a spus Etta, având grijă să mențină un ton al vocii neutru, profesional. O caut pe doamna Eleanor Bennett.

– Oh, Bunny, a spus femeia de la celălalt capăt al firului, și a știut că era Covey.

– Doamnă Bennett, am o altă întâlnire la centrul de conferințe unde ne-am întâlnit data trecută.

– Eleanor. Te rog, spune-mi Eleanor.

– Eleanor, crezi că reușești să vii? Găsim o cale să ne întâlnim și să stăm de vorbă după aceea. Îți las două permise, pentru tine și pentru soțul tău, sau mai multe dacă vrei.

Atunci Covey i-a spus că Gibbs murise. Au rămas amândouă tăcute pentru o vreme, apoi au încheiat apelul stabilind să se întâlnească la data respectivă. Nu mai era nevoie să spună *fără alte telefoane, fără alte e-mailuri, fără scrisori*. Se regăsiseră. Dar trebuiau să fie discrete.

Bunny stă acum în fața copiilor lui Covey, uitându-se în stânga și în dreapta după prietena ei din copilărie. Tânăra care seamănă perfect cu Gibbs clatină din cap.

– Mama noastră, spune ea. S-a îmbolnăvit.

Ochii i se umplu de lacrimi.

Pentru o clipă, Bunny se uită la cealaltă femeie, până când pricepe ce i se spuse.

Covey a murit.

Duce o mână la gură. Apoi își întinde brațele și îi strânge la piept pe toți cei trei copii ai prietenei ei.

SCRISOAREA

Byron are aceeași înfățișare, aceeași nuanță închisă a pielii, aceiași umeri lați ca tatăl său, doar că este mai robust decât Gibbs Grant, cel puțin ultima oară când îl văzuse Etta. Abia dacă avea douăzeci de ani când a plecat de pe insulă, și Etta nu l-a mai văzut niciodată de atunci. Deși a încercat. A încercat să-l contacteze pe Gibbs la ceva timp după ce ea și Patsy s-au mutat la Londra, după nașterea copilului ei, dar Gibbs parcă dispăruse de pe fața pământului. Acum Etta știe de ce.

Fiul lui Gibbs și al lui Covey, trecut acum binișor de patruzeci de ani, îi întinde Ettei un plic. Etta îl rupe la un capăt și scoate o bucată de hârtie. Simte că obrajii îi iau foc la vederea scrisului lui Covey.

Draga mea Bunny,

Îți scriu acum pentru că nu cred că te voi mai putea vedea. Îmi pare rău. Aveam un plan, știu, dar sănătatea nu îmi mai permite. Nu vreau să te întristez spunându-ți asta. Speram că o să fiu bine și că vom putea avea parte de mica noastră întâlnire. Nu pot să exprim în cuvinte ce minunat a fost să te zăresc acolo, la centrul de conferințe, după atâția ani. Bunny, te-am urmărit mereu la știri, ți-am urmărit fiecare cursă de înot și sunt atât de mândră de ceea ce ai realizat. Nici nu știi de câte ori am vrut să te caut, dar, din păcate, amândouă știam care era situația. Până la urmă, am riscat și am venit să te văd în ziua aceea și mă bucur tare mult că am făcut-o.

Bunny, ai fost o prietenă adevărată. Ai făcut pentru mine atâtea lucruri, încât nu aș putea să te răsplătesc vreodată. Așadar, iartă-mă că îți cer și această ultimă favoare. E vorba despre copiii mei. Nu le va fi ușor. Poți să-i ajuți? Charles Mitch, avocatul și prietenul meu apropiat, îți va spune mai multe despre ceea ce îți cer. Îți va spune mai multe despre ceea ce s-a întâmplat în viețile noastre.

Aveam atâtea lucruri să-ți spun personal, dar mi-e teamă că, dacă nu se întâmplă vreun miracol, va trebui să-mi iau la revedere de la tine prin intermediul acestei scrisori. Dar doar la revedere, Bunny, nu bun rămas. Nu mă duc prea departe, promit. O să fiu în apă cu tine, de fiecare dată. Mereu am fost.

Ai grijă de tine, prietena mea dragă, și ferește-te de meduzele alea obraznice.

A ta întotdeauna,

C.

Etta ține scrisoarea la piept și rămâne așa o vreme, cu ochii închiși. Apoi pune hârtia înapoi în plic, o bagă în buzunarul de la jachetă și încuviințează din cap spre copiii lui Eleanor.

– Bun, spune Etta. Trebuie să mă întâlnesc cu Charles Mitch. Mă puteți duce la el?

PEARL

Problema cu insula pe care a crescut Pearl este că mulți oameni ajung s-o părăsească. Pleacă în căutarea unei slujbe sau se duc după copii în străinătate, așa cum a făcut și Pearl. Oricum ar fi însă, mulți dintre ei iau cu ei în suflet, de pe insulă, o poveste sau o amintire pe care, dintr-un motiv sau altul, nu o împărtășesc cu nimeni. Așa s-a întâmplat și cu Pearl. De aceea se bucură atât de mult de fiecare dată când Bunny Pringle vine în oraș.

Bunny știe despre Pearl multe lucruri pe care alții nu le știu. Bunny a înțeles că mama lui Covey nu i-a fost doar șefă. Mathilda îi devenise prietenă, iar după plecarea ei, Pearl a încercat să aibă grijă de Covey, însă nu a fost de-ajuns. A urmărit-o pe Covey transformându-se dintr-o copilă cu inima mare și pusă pe șotii într-o femeie puternică și hotărâtă, știind că sub actele ei de bravură zăcea o stare de deprimare, adâncă precum marea.

Bunny o vizitează de câte ori are drum prin această parte a Floridei. Bunny e bunică acum. Greu de crezut, chiar dacă și Pearl e străbunică. Și totuși, copiii rămân mereu copii, indiferent cât de mari au crescut. Bunny are șaptezeci și trei de ani, poate șaptezeci și patru, și încă înoată cu disperare. Cu mulți ani în urmă, antrenorul le-a spus oamenilor că avea să devină campioană mondială într-o zi, și iată că așa s-a întâmplat.

De-a lungul anilor, Pearl a urmărit-o pe Bunny la televizor și chiar și pe telefonul mobil. Își amintește că a văzut la televizor când au dat numele lui Bunny unui golf de acasă. Când a văzut pe internet imaginile de la ceremonie, Pearl s-a simțit mândră, dar și tristă în același timp. Covey ar fi trebuit să trăiască să vadă și ea asta.

Și iat-o acum pe Bunny coborând din mașină, la capătul aleii lui Pearl. Alți trei oameni coboară din mașină împreună cu ea, un bărbat și două femei. Pearl aproape că face infarct când se uită mai bine la ei. În doar zece secunde, e sigură de ceea ce vede în fața ochilor, înțelege că s-a întâmplat ceva imposibil, ceva minunat, slavă Domnului. Bunny i-a spus că o să treacă pe la ea cu niște oameni, dar Pearl nu ar fi ghicit niciodată la cine se referea. Ce poveste îi spune Bunny acum! Ce poveste!

Pearl stă în curte, înconjurată de copiii lui Covey, încercând să se poarte cât mai firesc. Stă la capătul canalului și le arată mangrova și păsările și

peștii. De ce oare, glumește Pearl, singurii pești pe care îi poți vedea pe aici, cei care sar din apa sălcie și se aruncă înapoi, sunt cei mai banali, cei gata să se arate oricui?

Copiii lui Covey izbucnesc cu toții în hohote de râs înfundate, exact ca domnul Lin. Ca să vezi.

Fiul și una dintre fiicele lui Covey seamănă cu Gibbs, deși fata are tenul domnului Lin. Dar Pearl nu-și poate lua ochii de la fata cea mare. E leită maică-sa, până și în felul în care își dezvelește dinții când dă capul pe spate și zâmbește. Și când te gândești că toți anii ăștia, Covey a fost în viață și și-a întemeiat o familie alături de Gibbs.

După ce Gibbs Grant a plecat la Londra și nu s-a mai întors, oamenii vorbeau că se credea prea bun pentru ai lui, că nu se deranjase nici măcar să țină legătura cu unchiul lui. Sau poate că i se întâmplase ceva, s-a gândit Pearl. Dar nu, tot timpul ăsta Gibbs era cu Covey în California. Ciudate sunt căile Domnului.

Cum ar fi, se întreabă Pearl. Cum ar fi dacă Mathilda ar vedea asta? Copiii fiicei ei. Ceea ce o face pe Pearl să se întrebe, pentru a mia oară, ce se întâmplase cu Mathilda. O altă persoană care dispăruse pur și simplu de pe fața pământului. Și asta este parte din povestea nespusă a lui Pearl, cum reușise Mathilda să fugă de acasă. Folosise o parte din banii strânși din vânzarea de torturi cu fructe, iar restul îi lăsase lui Pearl ca să aibă grijă de Covey. Domnul Lin habar n-avea cât de bine putea câștiga o femeie făcând torturi de nuntă speciale. Domnul Lin nu luase niciodată în serios treaba asta cu bucătăria. Ceea ce era bine. Altfel ar fi găsit banii și i-ar fi pierdut pe toți la pariuri.

LIN

Ajuns la vârsta pensionării, Johnny „Lin“ Lyncook era un om înstărit. Se mutase într-o suburbie a orașului Miami, unde știa niște oameni de pe insulă, făcuse bani frumoși pe piața neagră, investise profitul în acțiuni și obligațiuni și își lichidase câștigurile înainte de criza din 2008. A învățat să stea departe de probleme. De cazinouri, de poker, de luptele cu cocoși, de sporturi. Pariurile îl costaseră deja prea mult. Două soții și singura lui fiică, singurul lui regret adevărat.

Noua avere a lui Lin s-a dovedit foarte utilă. Și-a luat o a treia soție, care avea doi copii dintr-un mariaj precedent, copii pe care domnul Lin i-a primit cu bucurie în casa lui. I-a trimis pe băieți la universități scumpe și a privit cu satisfacție cum investiția lui a dat roade. Băieții sunt acum la casele lor, și-au întemeiat propriile familii, iar copiii lor îi spun Tata Lin, ca să nu se confunde cu Tata Show, bunicul lor matern.

Lin și-a permis totodată să plătească un detectiv particular care să o găsească pe fiica lui, Covey, despre care se spunea că ar fi murit cu mulți ani în urmă într-un accident feroviar în Anglia, dar despre care Lin aflase că era în viață și locuia în California. Avea și o fotografie. Îi înfățișa pe fiica lui Lin împreună cu Gilbert Grant care, ca și Covey, își schimbase numele și își lăsase trecutul în urmă.

Ideea de a-și căuta fata după atâția ani îi venise lui Lin după ce văzuse un clip cu o expertă în gastronomie, o femeie albă care semăna atât de mult cu fiica lui, încât aproape că a căzut de pe canapea când a văzut-o. Apoi Lin a găsit un detectiv și i-a spus tot ce știa despre Covey, inclusiv despre Gibbs și despre plecarea lui de pe insulă.

Lin nu încercase să ia legătura cu fiica lui. Dacă ea ar fi vrut să dea de el, Lin era sigur că ar fi găsit o cale. Nu ar fi fost greu să-l găsească. Jumătate din insulă locuia acum în Miami. Dar Covey nu dăduse nici un semn de viață. De câte ori suferea, Lin se gândea că fiica lui nu avea de ales. Era mai bine pentru Coventina Lyncook să rămână moartă pentru toți cei care o cunoscuseră, chiar și la cincizeci de ani de la dispariția ei. Și, într-adevăr, orice tânără în situația ei ar fi fugit în ziua în care Micuțu’ fusese ucis, fie că era sau nu vinovată. Și totuși.

Au trecut atâția ani de atunci, dar Lin tot se mai întreabă ce s-a întâmplat atunci. Nu cu mult timp în urmă, se gândea să încerce să ia totuși legătura cu Covey, să-și calce pe mândrie, când a primit un e-mail de la Bunny Pringle. Bunny îi scria că avea o veste importantă și că o să-l sune. La telefon, i-a spus lui Lin că îl contacta ca să-i dea vești despre *o cunoștință comună, domnișoara C*. Bunny i-a confirmat că fiica lui, Covey, fusese în viață toți anii ăștia, dar că acum chiar murise, după o boală grea.

Coventina. Copila aceea neastâmpărată.

Bunny îi spune că fiica lui a lăsat în urmă trei copii. *Trei* copii? Detectivul i-a spus doar de doi. În orice caz, Bunny îi explică lui Lin că vor să îl vadă, ceea ce îl surprinde pe Lin, având în vedere cele întâmplate cu mama lor. Și iată-l acum, pe veranda casei lui, așteptându-i să sosească.

De ani de zile, Lin nu a mai văzut-o pe Bunny decât la știri. E faimoasă acum, mulțumită înotului. Fata asta, Pringle, a fost mereu *altfel*, dar avea un suflet mare și fusese o prietenă credincioasă pentru fiica lui. Bunny îi lua mereu apărarea lui Covey. Nu s-a îndoit niciodată de nevinovăția lui Covey, nici măcar când Lin însuși a făcut-o.

Poate că tocmai acest ultim gând îi ridică în sfârșit ceața de pe ochi, cu privire la ziua dispariției fiicei lui. Gândul la Bunny și Covey, apropiate ca niște surori gemene, lipite una de alta, în rochiile lor strălucitoare. Lin era deja destul de beat când s-a întâmplat, când Micuțu' a căzut mort în fața lui. Și totuși, a fost suficient de aproape ca să vadă ceva, abia acum își dă seama. Chiar uitase, beat cum era în ziua aia? Sau, ca majoritatea bărbaților în momentele critice din viețile lor, refuzase să accepte ceva ce nu-i era pe plac?

Se aude soneria. Când copiii lui Covey intră în sfârșit în casa lui Lin, șocul de a o vedea pe femeia aceea în carne și oase, cea care seamănă leit cu fiica lui, îi eclipsează toate celelalte gânduri. Doar mai târziu, când Bunny se împiedică de o măsuță de cafea, *tot împiedicată, fata asta*, Lin se uită îndelung la prietena cea mai bună a fiicei lui și se gândește, din nou, la acea zi din 1965.

ÎNTÂLNIREA CU LIN

Ocolesc cu toții casa cu arbuști de croton galbeni și portocali și cu o verandă închisă. În timp ce parchează mașina pe alee și se îndreaptă spre intrarea principală, Byron vede o piscină micuță, pavată cu o gresie cu delfini. Ușa casei are un clopoțel de vânt în formă de delfin și un panou cu *Bun venit,* tot în formă de delfin. *Tipic pentru Florida*, se gândește Byron, în timp ce își șterge transpirația de pe frunte, își flutură cămașa de pe corpul ud, tânjind după aerul răcoros al coastei Pacificului.

O femeie scundă, voinică deschide ușa. Are dinți albi ca în reclame și un accent caraibian.

– Intrați, domnul Lin este în spate, spune ea, conducându-i printr-o cameră spațioasă, cu pardoseală de culoare crem.

În timp ce străbate încăperea, Byron se întreabă ce caută cu toții acolo. Chiar trebuie să se întâlnească cu omul ăsta? Agitația pe care o simțise venind încoace de la hotel se transformă într-un fel de iritare, intensificată și de prezența lui Marble. Da, sigur, Johnny Lyncook este și bunicul ei, dar pentru ea e altfel. Toată relația ei cu mama lor și cu această familie este diferită.

Până să ajungă în camera cealaltă, se hotărăște să aibă o discuție serioasă cu acest om. Acest om, care era bunicul lui. Acest om, a cărui trădare și purtare iresponsabilă o goniseră de acasă pe mama lui Byron și aproape că o uciseseră, o făcuseră să piardă tot și pe toți pe care îi știa. Și o puseseră, în cele din urmă, în situații prin care nici o tânără nu ar trebui să treacă.

Byron vede un chinez bătrân, cu părul negru ca tăciunele, stând pe o canapea de răchită. Lângă el, se află un baston și o masă cu blat de sticlă, plină cu fotografii înrămate. Schițează o plecăciune din cap, în timp ce se ajută de baston să se ridice. E înalt, Johnny Lyncook ăsta. Dar are o înfățișare firavă, cu excepția părului monocromatic și des ca o perucă. Pe masa de alături sunt fotografii cu copii. Omul ăsta probabil că are și alți nepoți. Omul ăsta, care nu merită să fie numit *bunic*.

Să respectați mereu bătrânii, le spunea mama. Să fiți mereu politicoși, să fiți mereu amabili, asta voia să spună mama lor. Dar nu, se gândește Byron. Dacă vrem cu adevărat să-i respectăm pe vârstnici, trebuie să-i privim ca pe niște indivizi completi, cu o istorie lungă în spate, trebuie să-i vedem așa

cum sunt, să recunoaștem că un rahat e un rahat, indiferent că e tânăr sau bătrân. Cum e și omul ăsta, care i-a distrus viața mamei lui. Omul ăsta nu merită amabilitatea lui Byron.

Johnny Lyncook nu îi salută, nu dă mâna cu ei, nu îi invită să se așeze. Doar deschide gura, uimit, și se uită la Marble. O împunge pe Benny în braț, apoi își flutură un deget, arătând când spre ea, când spre Byron.

– Voi doi. Exact ca tatăl vostru, spune Johnny Lyncook, încuviințând din cap. Exact ca Gilbert Grant.

Apoi se holbează din nou la Marble. Se întoarce spre masa plină de fotografii înrămate, se apleacă să ia una și i-o întinde lui Marble. Byron vede o fotografie alb-negru cu o tânără îmbrăcată într-o uniformă școlară, cu o tunică în carouri peste o cămașă albă. Nu are nici o îndoială cine e fata aia. Seamănă leit cu Marble, doar că are pielea mult mai închisă la culoare. Benny ia fotografia din mâna lui Marble.

– E mama noastră! spune Benny.

Byron simte că se sufocă. Se uită la bătrânul ăla. Cine se crede, de are în living o fotografie cu mama lor? Byron nu simte că ar avea vreo legătură cu acest om. Dar apoi Johnny Lyncook schițează un zâmbet pieziș. Zâmbetul mamei lui. *O, Doamne*, e zâmbetul lui Byron însuși. Și lui Byron îi vine atunci să-l apuce pe omul ăsta și să-l zgâlțâie bine de tot, până s-ar prăbuși la podea.

Johnny Lyncook se întoarce la locul lui, pe canapea. Etta Pringle se împiedică de ceva în timp ce trece pe lângă măsuța de cafea dintre ei.

– Bunny Pringle, spune el, pe un ton pe care Byron nu-l poate desluși.

Aproape ca un adult care se pregătește să-și certe copilul. Ba chiar și mai dur. E din cauză că ea a știut, nu-i așa? A știut despre Covey, că a supraviețuit plonjării în mare, cu mulți, mulți ani în urmă, și nu i-a spus niciodată.

– Domnule Lin, spune ea, așezată în celălalt capăt al canapelei, fără să se uite la Johnny Lyncook.

Byron, Benny și Marble sunt numai ochi și urechi. Stau pe scaune, vizavi de canapea.

– Marisol! strigă Johnny Lyncook.

Femeia care le-a deschis ușa mai devreme intră acum în cameră, aducând o tavă cu băuturi și alune.

– Apă cu limetă, spune el, și arată cu mâna spre tavă.

Felii de limetă și cireșe confiate plutesc în fiecare pahar. Marisol le oferă fiecăruia câte un pahar.

– Îți mai amintești apa cu limetă, nu-i așa, Bunny? îi spune Ettei. Ție și lui Covey vă plăcea la nebunie. Aveați aceleași gusturi, nu-i așa? Făceați mereu totul împreună, ca două surori.

Etta se foiește în scaun.

– Sigur, o să gust, spune ea, ducând paharul la gură, fără să se uite la bătrân.

Byron se uită la Etta, peste buza paharului. Femeia aceea plăcută care l-a luat pe Byron în brațe când l-a văzut prima oară s-a transformat acum, chiar sub ochii lui, într-o ființă neclintită și rece. O persoană în stare să țină secrete de-o viață. O persoană care ascundea o mare de furie înlăuntrul ei. Nu îi trecuse încă indignarea față de Johnny Lyncook, nu-i așa? Ei bine, măcar că nu era el singurul.

Etta Pringle este aici pentru că mama lor a rugat-o să-i ducă pe copii să-și cunoască bunicul. Și iată-i, așadar, în acest loc. Dar Etta tace, iar lui Byron i se face rău de la stomac. Benny și Marble, pe de altă parte, par fascinate de întâlnirea cu tatăl mamei lor. Ascultă cu luare-aminte când Johnny Lyncook le explică cine sunt ceilalți oameni din fotografii.

De parcă ar trebui să le pese.

Acum, Johnny Lyncook le istorisește o întâmplare din zilele de demult, dar Byron nu mai e atent. A luat o decizie. O să se ridice și o să iasă din cameră. Știe că nu ai voie să pocnești un bătrân de nouăzeci de ani, dar crede că, dacă mai stă mult în camera asta, exact așa o să facă.

– Vrei să mergi la toaletă? spune Lyncook, când Byron se ridică. Marisol, arată-i lui Byron unde este baia.

Byron încuviințează din cap. Ar putea să treacă rapid și pe la toaletă înainte de plecare. În timp ce o urmează pe Marisol, pășind pe podeaua de marmură, îl aude pe Lyncook spunând:

– Am fost un parior înrăit, știați?

Byron se oprește și se uită înapoi. Tatăl mamei lui se apleacă în față, spre Benny și Marble, sprijinindu-se în baston.

– Mi-au plăcut jocurile de noroc și băutura. Așa mi-am pierdut fiica.

Byron se întoarce.

– Ți-ai pierdut fiica?

E conștient că a ridicat tonul.

– Ai spus că ți-ai pierdut fiica?

Stă foarte aproape de Lyncook acum.

– Nu *ai pierdut*-o, ai aruncat-o. *Ai vândut*-o unui criminal.

– Nu e adevărat. Nu a fost așa de simplu, spune Johnny Lyncook. Nu am avut de ales.

– Nu ai avut de ales?

Byron ia bastonul din mâna bătrânului și îl trântește la pământ.

– Byron! spune Benny.

– Ai idee prin ce a trebuit să treacă din cauza ta? spune Byron. Știi cât s-a chinuit mama ca să supraviețuiască?

Se întoarce și arată spre Marble.

– Femeia asta, spune el, a fost primul copil al fetei tale. Știi cum a rămas însărcinată cu ea?

– De-ajuns, Byron, spune Benny.

– Știi ce a pățit?

– BYRON! spune Benny, ridicând vocea, pe un ton pe care nu i se adresase niciodată fratelui ei mai mare.

Byron se uită acum la Benny, apoi la Marble, care îl privește încruntată și cu buzele întredeschise. Byron își șterge broboanele de sudoare de sub nări. Nu ar fi trebuit să spună asta, nu așa. Nu de față cu Marble. Ar vrea să-și retragă vorbele, dar nu are cum, așa că iese din cameră și se îndreaptă direct spre ușă.

Cincisprezece minute mai târziu, Byron e deja pe autostradă, când își dă seama că Etta, Benny și Marble nu au mașină și toate lucrurile lor sunt la el.

La naiba.

Byron întoarce mașina, după trecerea de pietoni. Când ajunge înapoi acasă la Johnny Lyncook, cele trei femei stau la marginea aleii, ca niște pasageri care așteaptă, pe doc, sosirea feribotului. Benny și Etta și-au pus brațele în jurul lui Marble. Marisol stă la ușă și îi privește, până când se urcă în mașină, trântind portierele.

DE NECREZUT

Pentru că unele lucruri sunt de necrezut, creierul lui Lin va face ce trebuie. Va transmite un semnal, blocând fluxul de oxigen care transportă gândurile de necrezut. Va umple propria curte cu sânge și va scurtcircuita ideea care încearcă să pătrundă forțat în cortexul lui. Îi va lăsa lui Lin doar atât: o amintire cu Covey de la vârsta de zece ani, jucându-se pe bancheta din spate a camionetei lui, cu Bunny și copiii vecinilor, chicotind, în timp ce se îndrepta spre cascadă, strigând de bucurie în timp ce se izbea de perdeaua de apă, sunetul vocii ei, și *Uită-te la mine, tati!* care se amesteca cu vuietul apei și cu ecoul grotei din spatele ei.

Uită-te la mine, tati!

Când Marisol intră înapoi în casa unde a lucrat în ultimii zece ani, îl găsește pe domnul Lin cu capul aplecat într-un unghi de patruzeci și cinci de grade, spre perna cu trandafiri japonezi de pe canapeaua de răchită, și cu o parte a feței căzută. Îi verifică pulsul, ia telefonul și sună la Urgențe, vorbește cu dispecerul de la celălalt capăt al liniei, se așază lângă Lin și îl mângâie pe braț.

– Rezistați, domnule Lin, spune ea, vin să vă ajute.

Apoi îi pune mâna pe cap, îi aranjează peruca și i-o așază frumos după urechi.

DISTRUGERE

Lin plătise un detectiv particular. Aflase aproape tot despre viața fiicei lui de-a lungul anilor. Dar până la izbucnirea de furie a lui Byron, în livingul său, Lin nu a știut ce i se întâmplase lui Covey în Marea Britanie. Tot nu știa exact, dar putea să ghicească.

Frumusețea unui lucru justifică distrugerea lui.

Și nimic nu era mai frumos decât o fată neînfricată.

BYRON

Nu te învață nimeni cum să trăiești cu genul ăsta de furie, cu sentimentul ăsta care te împunge pe sub piele. Asta se întâmplă cu poveștile false care, până la urmă, îți definesc viața. Când, într-un final, afli că ai fost mințit ani de zile de către oamenii în care aveai cea mai mare încredere, chiar și dacă înțelegi de ce au făcut-o, conștientizarea acelui lucru contaminează orice altă relație pe care o ai.

Începi să rememorezi toate acele acțiuni și comentarii, lucrurile pe care oamenii nu le-au spus niciodată, momentele când erai sigur că cineva s-a purtat într-un anumit fel dintr-un anumit motiv, doar că nu puteai demonstra asta. Și apoi te gândești la toate acele minciuni pe care ți le-au spus toți anii ăștia. Și cât de frumos a fost totul, cât de apreciat ai fost, cât de mult le-a păsat altora de tine. Te gândești că erați prieteni, o echipă mare și unită, te gândești că unele lucruri erau *doar afaceri, Byron, nimic personal*.

Apoi totul se schimbă.

Și nu mai e cale de întoarcere.

Într-o zi, te trezești în fața unei guri largi, care urlă, ca ușa deschisă a unui avion, ca cele din care sari cu parașuta să te distrezi, doar că nu e distractiv, nu vezi pământul, nu știi ce faci, dar știi că va trebui să te arunci acolo, și nu știi exact ce înseamnă asta, știi doar că de acolo va începe viața ta de acum înainte.

Byron își scoate telefonul din buzunarul jeanșilor și o sună pentru a mia oară pe Lynette. De data aceasta, Lynette răspunde.

CONSULTAȚIE

Byron îi spune domnului Mitch că are nevoie de numele unui avocat. De un avocat bun, de cineva care înțelege problemele legate de discriminare la locul de muncă. De cineva care înțelege probleme adânc înrădăcinate, legate de bariere instituționale, rasiale, de gen sau de orice alt tip. Byron are nevoie de cineva care crede că astfel de probleme ar trebui rezolvate, în mod ideal printr-un dialog deschis, dar care, dacă nu se poate altfel, e în stare să dea cuiva un șut legal, bine plasat, în dos.

– Am nevoie de cineva ca dumneata, îi spune domnului Mitch. Am nevoie de cineva ca tatăl meu.

Îi spune domnului Mitch cum a fost refuzat a doua oară pentru postul de director. Cum chiar Marc, colegul care a primit slujba în locul lui, i-a spus cu mâna pe inimă că Byron ar fi meritat mai mult. Domnul Mitch ascultă un timp, fără să spună nimic. Byron a observat deja că domnul Mitch se pricepe de minune la asta.

– Nu sunt omul potrivit, dar știu pe cineva, spune domnul Mitch, până la urmă. S-ar putea să ai câștig de cauză. Dar, Byron, chiar vrei slujba asta?

Byron lasă capul într-o parte.

– Merit slujba asta.

Domnul Mitch încuviințează din cap.

– Știi, colegii tăi o să-ți facă zile fripte.

– Nu, nu va fi așa, spune Byron. Există și neînțelegeri între noi, dar suntem o comunitate. Suntem oameni de știință. Ne pasionează cam aceleași lucruri. Și orice om de știință știe că, din când în când, dacă vreun experiment sau vreun calcul nu-ți dă rezultatul scontat, trebuie să fii gata să reglezi procesul, trebuie să fii pregătit să faci un pas în spate și să-ți corectezi greșeala.

Byron afișează cel mai frumos zâmbet, ca pentru TV, încrezător, dar cu o urmă de timiditate. Își îndreaptă umerii, când iese din biroul domnului Mitch. Mai târziu, va exersa această postură în fața oglinzii, ca să se convingă.

SURFING

Urmează una zdravănă, spune fata de la meteo. *Pe cât posibil, stați în case*. Byron se uită afară, la șosea. Copacii se apleacă în bătaia vântului. Ploaia începe să cadă, în perdele de plumb. Byron încuviințează din cap, privind pe fereastră.

Perfect.

Ia o placă scurtă și casca și le aruncă în portbagajul jeepului său, pune la casetofon un album al trupei Black Eyed Peas și se îndreaptă spre casa lui Cable. Stau în capătul aleii, discutând argumentele pro și contra. E o furtună urâtă, ce-i drept, dar au văzut ei altele și mai rele. Sunt, totuși, băieții SoCal. Byron pornește mașina și se îndreaptă spre țărm.

Virează brusc când o creangă de palmier se rupe și aterizează pe parbrizul lui.

– Uau, Byron, era cât pe ce! spune Cable.

Când ajung la plajă, sunt toți acolo, toți fidelii locului, cu costumele de surfing deja ude, cu priviri strălucitoare și scheunând ca o adunătură de morse. Unul dintre tipii între două vârste îi salută pe cei doi prieteni, fluturând mâna în aer, cu degetul mare și cel mic ridicate. În copilărie, nu le venea atât de ușor să socializeze cu ceilalți. Erau ignorați. Erau amenințați. Asta dacă Byron nu era însoțit de bomba de maică-sa, caz în care băieții erau concentrați în mare parte asupra ei, chiar dacă se prefăceau că nu era așa. Dar timpul trece. Și uneori, ăsta-i un lucru bun.

– O, nu, Byron, spune Cable. Nu și casca.

– Mai degrabă mă distrez, decât să pățesc ceva, spune Byron, strângând bine baierele căștii.

Se întinde, inspiră adânc de două ori și o rupe la fugă spre apă. El și Cable râd în timp ce aleargă, dar, înăuntrul său, Byron arde. Nu știe ce să mai facă cu toată furia asta. Are senzația că toate lucrurile care l-au tulburat atâția ani s-au așezat în el ca un morman de vreascuri, iar moartea mamei sale, cu tot ce se întâmplase în ultimele luni, fusese scânteia.

Este destul de periculos, dar se va lupta cu valurile până când va începe să se simtă iar ca înainte. Pentru că acesta este el, de fapt. S-a născut pentru surfing. S-a născut să asculte oceanul. Și asta, mai presus de orice altceva, este moștenirea primită de la mama lui, această legătură viscerală cu marea.

Aici se simte în largul lui. Sus pe coama valului, și apoi iar jos. Byron se lasă pradă unui gând tăcut, îndelung, și înțelege că indiferent cine a fost mama lui în viață, indiferent de numele și de adresa ei, ea a făcut și va face mereu parte din lumea asta. Iar acesta este singurul loc unde știe că poate veni mereu s-o găsească.

DIRECTORUL

Byron bate la ușa deschisă a biroului noului director. Cei doi sunt colegi de cincisprezece ani. Dintre ei, Byron are cele mai înalte calificări, are un istoric mai curat și abilități sociale mai bune, dar Marc este foarte priceput la manevre politice, ceea ce, admite Byron, reprezintă o calitate necesară pentru această poziție.

– Vreau să te anunț ceva, ca să știi, începe Byron.

– Dacă ai venit pentru plângerea referitoare la lipsa egalității de șanse, spune Marc, știu deja că te-ai întâlnit cu un avocat, zice Marc și îl împinge cu degetul pe Byron. Ce naiba faci, Byron?

– Hei, Marc, nu e nimic personal.

– Nimic personal? Nu alergi după o slujbă care mi s-a oferit mie și apoi spui că nu e nimic personal.

– Îmi pare rău că așa simți, Marcus. Chiar voiam să-ți mărturisesc ce se petrece, din respect profesional, din apreciere pentru anii de muncă împreună. Ce ar fi să ne vedem de treabă, ca de obicei, și să lăsăm procesul birocratic să se desfășoare? Apoi vedem ce o să se mai întâmple.

– Du-te dracului, Byron, spune Marc.

– Oho! Ia stai așa!

Marc se avântă spre Byron, dar tocmai atunci, cineva bate la ușă. Marc își vine în fire și deschide ușa. Asistenta lui Byron îi întinde acestuia telefonul. Probabil că l-a lăsat pe birou.

– Scuze, Byron, dar cineva sună insistent, spune ea.

Este sora lui Lynette, mama lui Jackson.

– Grăbește-te, Byron, spune ea. E vorba de Lynette. Suntem la spital.

BEBELUȘUL

Scâncetele bebelușului răzbat printre murmurele din salonul de spital. O asistentă aduce copilul în salon.

Lynette întinde brațele.

– Aici erai, micuțule, spune ea.

Bebelușul se mai liniștește puțin, iar colțurile gurii îi sunt ușor căzute, într-un fel care îi amintește lui Byron de Benny, când era nou-născută. Prima oară când a ținut-o pe sora lui în brațe, ea se răsucea și fornăia și se tot prindea cu gurița de degetele lui. Și apoi, la auzul vocii lui, gurița ei s-a tras într-o parte, mimică a feței pe care și el și sora lui o moșteniseră de la mama lor.

Byron își privește acum băiatul, cu fețișoara pe jumătate ascunsă sub halatul mamei, în timp ce ea îl hrănește.

– Cine e micuțul ăsta? spune Lynette, frecându-și fața de căpșorul lui. E Bebe By?

Îi spune că s-a hotărât să-i dea numele lui Byron. Byron nu știe cum vor evolua lucrurile între el și Lynette, dar când i-a spus cum îl cheamă pe cel mic, a simțit un declic, o mică descătușare lăuntrică, precum o ușă care tocmai se deschidea.

Se uită la Lynette și se gândește la mama lui, la ultimele cuvinte din înregistrarea ei.

Sunt mama voastră. Aceasta este cea mai adevărată parte din mine.

Byron și Lynette trebuie să mai discute despre asta. Apoi vor vedea. Lynette îl cheamă pe Byron lângă ea și îi întinde bebelușul. Nimic din viața lui de până atunci nu l-a pregătit cu adevărat pentru acest sentiment, nici măcar momentul în care a ținut-o pentru prima oară în brațe pe micuța Benny, atunci când el avea nouă ani.

– Hei, îl salută Byron.

Ridică copilul în dreptul ochilor săi și îi atinge fruntea cu buzele. Fiul lui scăpă un sughiț, cu lapte. *Fiul lui!* Apoi Bebe By îi urmărește glasul mișcând căpșorul dintr-o parte în alta, cu ochii închiși și cu o guriță asimetrică, care-i taie lui Byron răsuflarea.

BENNY

Vestea proastă e că lui Benny i-a fost refuzat din nou împrumutul bancar. Nu va risca să deschidă o cafenea fără finanțare. Dar nu va renunța, va încerca la altă bancă. Vestea bună e că primește comenzi pentru lucrări de artă, iar cea în care a înfățișat-o pe Etta Pringle a devenit virală. O prezintă pe Etta înotând în niște ape clocotite, presărate cu bucăți de plastic. Nu e cea mai veselă lucrare, dar e exact ce și-a dorit Etta. Iar urmăritorilor ei din online le place la nebunie. Sau, în fine, sunt și unii care o detestă, dar Etta spune că și ăsta e un lucru bun. Benny nu e prea interesată de *social media*, dar Etta îi spune că trebuie să facă ceva în legătură cu asta.

Benny e șocată de modul cum au evoluat lucrurile în viața ei.

Nimic nu merge așa cum s-ar fi așteptat.

Dar asta nu o deranjează prea mult.

MARBLE

Giò vrea să-și petreacă cu Marble ultima lui vară înainte de a pleca la facultate.

– Hai să mergem în California, spune fiul ei. Nu mi-ai promis că mă duci acolo să-i întâlnesc pe unchiul și pe mătușa?

Pentru că așa i-a numit el pe Byron și pe Benny, încă de când Marble s-a așezat lângă Giò și i-a spus despre mama ei naturală și despre frații pe care nu îi cunoscuse niciodată.

E chiar ca o scenă din filme. Telefonul lui Marble sună înainte ca ea și Giò să se urce în avion, de la Londra. Byron și Benny sunt nerăbdători să-i vadă. Și iată-i, așteptând la ieșirea de la Terminalul Sosiri. Benny are în mână o pancartă pe care scrie *BUN VENIT, GIOVANNI!* și țopăie de colo-colo ca o școlăriță.

Marble știe deja că la vară, după ce ea și Giò se vor întoarce în Italia, va scoate câinele afară și se va ține după el până la următoarea *giardinetto* și va ciocăni la ușa băiatului din vecini, care are grijă de el. Și în sfârșit, va putea să-i rostească numele, care este același cu al fiului ei. Și își va săruta fiul pe ambii obraji și va spune *Ciao, Giò*, iar fiul ei va spune *Hei* și apoi vor rămâne amândoi acolo, fără să-și vorbească, în felul acela minunat, tipic adolescentin.

RĂSPUNSURI

Charles Mitch deschide raportul și îl citește. Mulțumită noilor informații oferite de Pearl, Charles află mai multe despre Mathilda Brown, mama lui Eleanor.

Mama lui Covey.

Pearl insistă că Mathilda intenționase mereu să se întoarcă după fiica ei. Spune că mai mult ca sigur se întâmplase ceva rău. Iar acum Charles știe, aproape fără îndoială, ce se întâmplase.

MATHILDA, 1961

Era lucrul cel mai frumos, cel mai adânc și cel mai întins pe care îl văzuse vreodată Mathilda. Stătea pe marginea cascadei asurzitoare și inspira aerul răcoros, simțind stropii fini pe pielea ei și trăgându-și curaj din puterea acestui loc. Citise că această cascadă este una dintre minunile lumii. Dar nimic nu o pregătise pentru un asemenea moment. Nimic nu o pregătise pentru spațiile largi, deschise, din America de Nord. Pentru toată măreția aceasta.

Mathilda s-a aplecat peste balustradă, adulmecând mirosul de lemn umed, pământul nămolos și soarele pe pielea ei. Ajunsese până aici. Avea să-l înfrunte pe Lin, să găsească o cale s-o ia pe Covey de la el și s-o aducă să locuiască aici. Venise ca menajeră, era singurul lucru pe care putea să-l facă în acel moment, chiar dacă se plătea prost. Dar era un început.

Trebuia să-i trimită un mesaj lui Pearl, s-o anunțe că lucrurile mergeau bine, să afle ce face Covey. Nu-și permiteau să-i spună lui Covey că păstraseră legătura. Covey era prea mică, nu putea ține un asemenea secret. *Dă-i lui Covey o îmbrățișare din partea mea în fiecare zi*, îi spusese lui Pearl, cu o zi înainte să plece.

A durat mult până ca Mathilda să fie găsită, trecuseră ani întregi de când alunecase și căzuse. Atunci, portofelul îi picase din geantă și fusese dus de curenții apelor agitate. Angajatorul ei, neputând să dea de ea, dăduse slujba altcuiva. Poliția închisese cazul. O fată de culoare dată dispărută? Aveau lucruri mai importante de rezolvat.

Pe atunci, lucrurile stăteau altfel. Testarea probelor de ADN era mai puțin sofisticată. Nu existau teste computerizate. Nu-i de mirare că un caz precum cel al scheletului unei necunoscute, găsit în noroi într-un cot al râului, a rămas nerezolvat, până când, zeci de ani mai târziu, un avocat din California a reluat căutările unei anumite Mathilda Brown, o tânără imigrantă din insule, care fusese văzută ultima oară într-un oraș american de lângă granița cu Canada, în primăvara anului 1961.

ETTA PRINGLE

Publicul aplaudă, în timp ce Etta Pringle își aruncă pantofii și pășește hotărât pe scenă. Gestul acesta marca Etta Pringle devenise chiar o memă pe internet. Etta a râs prima oară când a văzut părticica aceea din clip repetată la nesfârșit, o imagine cu picioarele ei și pantofii azvârliți.

La astfel de lucruri se gândesc oamenii. Aceasta este ultima ei apariție publică până la cursa caritabilă de mâine. Va fi o cursă de circa zece mile, în funcție de curenți, nu era o distanță prea mare pentru ea, nici măcar la vârsta ei. Nu conta nici faptul că avea o grămadă de medicamente în corp. Dar era o traversare periculoasă din alte motive. Meduzele veninoase, de exemplu.

La buletinele de știri și pe rețelele de socializare se va vorbi despre meduze, despre vârsta ei, despre avantajele pe care femeile mature le au în sporturile de anduranță. Vor menționa și că e de culoare. Încă fac asta, după atâția ani, chiar și în 2019, dar pe Etta nu o deranjează. Lasă-i să o vadă. *Lasă-i să o vadă!* Nimeni nu va vorbi despre boala Ettei, nu știu încă. Cu puțin noroc, poate nici nu o să știe vreodată.

Etta va trebui să se concentreze asupra unor probleme mai mari. De aceea este aici în seara asta, ca să vorbească despre mediu. Se teme de o poveste simplă, una în care responsabilitatea pentru degradarea mediului este aruncată doar asupra industriilor private, fără să se puncteze legătura directă cu cererea consumatorului pentru minerale și alte resurse. Va vorbi despre sustenabilitate. Despre nevoia de a asigura un echilibru în natură. Le va cere oamenilor să insiste asupra unei economii circulare.

Byron Bennett este deja pe scenă. În calitate de director al unei firme noi de consultanță, Byron va vorbi despre importanța cartografierii fundului mărilor și oceanelor. Va explica cum țările, industria și organizațiile internaționale colaborează în schimbul de informații. Va vorbi despre dragostea lui pentru mare și despre copilăria lui pe coasta Californiei. Byron va spune că informația înseamnă putere, iar Etta va întreba: „Exact, dar ce fel de putere?“

Vor stârni o discuție în contradictoriu pe scenă, iar Etta va fi extrem de încântată să apară în public alături de fiul sclipitor al prietenei sale din copilărie. Va fi mândră, de parcă l-ar fi văzut crescând în tot timpul ăsta,

când, de fapt, habar nu avusese de existența lui, neștiind că mama lui era în viață și că urmărea fiecare mișcare a Ettei. Mai târziu, Byron îi va explica Ettei de ce plecase de la institutul la care lucra, și cum soluționarea extrajudiciară îl ajutase să demareze un nou proiect pe cont propriu și să pună bazele unui fond pentru acordarea de burse. Iar Etta își va spune: *Bravo, Covey, uită-te la fiul tău*!

Nu o vor menționa pe mama lui Byron, cea care o ajutase pe Etta să devină campioana de azi, care îi arătase pentru prima oară ce înseamnă să înoți în larg. El și surorile lui au decis ca, în cuvântările lor publice, să nu dezvăluie nici o legătură între ei și Coventina Lyncook. Poate că într-o zi, când vor fi bătrâni, când copiii lor vor fi mari, spun ei, dar Etta crede că e doar o chestiune de timp până când cineva care i-a știut pe Gibbs sau pe Covey va recunoaște ceva din ei în chipurile copiilor lui Covey. Byron și Marble sunt peste tot pe internet, iar internetul este pe insulă ceea ce era odată târgul stradal. Mai devreme sau mai târziu, tot dai peste cineva.

Etta se uită în sală, la prietena lui Byron, care își ține copilul la piept, într-un portbebe. Se minunează că au adus copilul din California tocmai în Polinezia, la o vârstă așa de fragedă. Călătoria cu avionul rezolvă totul. Etta nu a fost niciodată imaginea prudenței ca atletă, dar, ca tânără mamă, a fost destul de grijulie cu copiii, insistând mereu să-i țină aproape de casă până la o anumită vârstă. Ceea ce lui Patsy i-a convenit de minune.

Etta înoată acum pentru copiii ei, și pentru copiii copiilor ei, nu pentru vreun record. Folosește orice ocazie ca să vorbească despre sănătatea oceanelor. Despre distrugerea mărilor, despre reziduuri, despre plastic, despre temperaturile tot mai ridicate ale apei, despre pescuitul excesiv. Solicită desemnarea de zone protejate. Dar găsește și timp să arate publicului poze vechi cu ea, o fată cu o cască de înot pe cap, plus instantaneele ei preferate, cu Patsy și cu băieții când erau mici, jucându-se cu bețele într-un smârc, în Țara Galilor, cu pantofii îmbibați de nisip ud. Nu uită niciodată să arate bucuria, să arate dragostea. Pentru că, altfel, ce rost ar mai avea toate?

Supraviețuirea nu e de ajuns. Supraviețuirea nu a fost niciodată de ajuns.

Ciudat că, după mai bine de șaizeci de ani în care a practicat înotul de cursă lungă, Etta are încă temeri în legătură cu ce se află dincolo de suprafața apei, este încă extrem de vigilentă la simfonia vieții din adâncuri.

Dar pentru asta luptă, pentru păstrarea vieții cu toate misterele ei fascinante, veninoase sau ascuțite.

Doctorul ei bombăne. Îi spune că Etta nu își poate permite să se taie sau să fie înțepată acum, când sistemul ei imunitar e atât de slăbit. Dar Etta nu are de gând să se rănească. Promite că va face tot ce poate ca să evite așa ceva, doar că nu va sta departe de apă. Asta este ea. Așa trăiește ea.

Etta poate să-și spună că a crescut doi copii buni și realizați, că a făcut deja cel mai important lucru pe care îl poate face cineva, dar știe că nu este suficient pentru ea. Când era doar o copilă, Etta credea că merita toate lucrurile bune care apăreau în viața ei. Nu vedea de ce ar trebui să aibă visuri mai neînsemnate decât alți oameni, doar pentru că era o fată din insule. Asta nu se schimbase, dar, odată cu trecerea anilor, și-a dat seama cât de norocoasă fusese. Lucrurile ar fi putut evolua cu totul diferit pentru Etta Pringle, și ea are încă de plătit o datorie lumii.

LIN

Marisol îi aduce lui Lin un pahar de apă cu gheață. Lin mănâncă și bea fără ajutor după ce a suferit de curând un atac cerebral, și poate merge prin casă doar cu bastonul. Se sprijină de canapea și o privește pe Etta Pringle la știri. Bunny Pringle. Probabil că fata are mai mult de șaptezeci de ani acum și tot mai înoată ca o zănatică.

Lin ar fi trebuit să știe că se va ajunge aici. Ar fi trebuit să știe asta din ziua în care le-a văzut pe Bunny și pe Covey înotând în timpul acelei furtuni tropicale din anul 1963. Ar fi trebuit să-și dea seama că, dacă erai în stare să faci așa ceva, să te avânți în marea aceea, dacă îți asumai un asemenea risc, atunci, poate, nu erai ca alți oameni. Cu siguranță, erau multe lucruri pe care erai gata să le faci ca să obții ce vrei, lucruri la care alții nici nu ar îndrăzni să se gândească.

ATUNCI . ÎNTR-O NOAPTE DE VARĂ

Într-o noapte de vară din anul 1965, Bunny a auzit pe cineva bătând la fereastra camerei sale. Părinții ei adormiseră deja. A întredeschis obloanele, doar atât cât să vadă cine era, și a zărit-o pe Covey acolo, în întuneric, cu gura larg deschisă, într-un plânset mut. Bunny a dat fuga afară.

– Ce e? a șoptit Bunny. Ce s-a întâmplat?

Covey nu putea să vorbească. Tremura. Bunny nu își văzuse niciodată prietena așa. Era, totuși, Coventina Lyncook. Cea pe care o porecliseră Delfinul. Înotase pe timp de furtună, sărise peste vipere, ignorase bârfele despre părinții ei. Bunny știa că prietena ei putea să înfrunte orice. Dar Covey nu-i spusese încă nimic de Micuțu'.

În timp ce Bunny o îmbrățișa pe Covey, în timp ce Covey plângea și începea să vorbească, Bunny a simțit că toată copilăria lor frumoasă se ducea de râpă. Bunny și Covey crescuseră crezând că totul era posibil, chiar și pentru ele. Dar când erai fată, oamenii îți spuneau cum să mergi, cum să stai, cum să vorbești, ce să faci, unde să te duci, cum să gândești, pe cine să iubești.

Și cui să te supui.

PEARL, 1965

În ziua nunții fiicei sale, domnul Lin se îmbătase chiar mai rapid decât de obicei.

– Tot la bucătărie ești, Pearl? a spus el, schițând un gest vag către masa din sala de recepții, spre locul unde stătuse Pearl, fără să poată mânca mai nimic, gustând doar atât cât era politicos, ca să nu refuzi. Vino, așază-te și mănâncă niște tort cu noi. E tortul tău.

– Imediat, domnule Lin, vin imediat, a spus Pearl, întorcându-se în bucătărie. Mai am ceva de făcut.

Pearl trebuia să găsească ceva.

Uitându-se pe furiș după personalul hotelului, Pearl s-a dus în grabă spre blatul de bucătărie, unde se afla tortul, chiar înainte de a-l duce în sala de recepții. Nimic. S-a întins spre raftul de jos, unde își pusese șorțul, și a căutat și acolo. Nimic. S-a aplecat să se uite mai bine, dar tot nu găsea ce căuta, sticluța aceea mică pe care o ascunsese cu o zi în urmă, dimineața, după un bol de mixer. Trebuia ținută la distanță de mâncare. Aceasta nu era bucătăria ei, nici a domnului Lin, ea era doar un oaspete acolo. Și mai mulți oameni s-ar fi putut perinda pe acolo și muta lucrurile dintr-o parte-n alta.

Pearl și-a venit în fire când a auzit clinchetul unei furculițe lovite de un pahar și pe cineva dregându-și glasul în fața unui microfon. Și-a netezit rochia și s-a îndreptat spre sala de recepții, cu, spera ea, un pas hotărât. Cineva găsise, probabil, sticluța și o pusese în vreun dulap, unde țineau astfel de lucruri. Lucruri precum săpun de rufe, înălbitor, otravă pentru șobolani. Sticluța era etichetată. Pearl și-a zis că n-are de ce să-și facă griji.

Dar, mai târziu, Pearl chiar a început să se îngrijoreze. Timp de mulți ani după aceea, se tot întrebase ce se întâmplase cu sticluța aceea de otravă. Cu siguranță, cineva o văzuse, cineva o mutase de la locul ei. Dar cine? Poliția găsise ceva în paharul de șampanie din care băuse Micuțu'. Slavă Domnului că nu găsiseră nimic în tort, căci altfel Pearl ar fi ajuns la închisoare pentru ceva ce nici măcar nu avusese curajul să facă.

Pearl se gândise atât de mult cum să-i facă rău lui Micuțu', încât și-a petrecut apoi toată viața simțindu-se cumva vinovată de moartea lui.

Dar niciodată tristă.

MOMENTUL

Cele mai importante momente din viețile noastre se întâmplă în doar câteva secunde, când se ivește ceva, noi reacționăm, și totul se schimbă. Covey trecuse prin petrecerea de nuntă într-un fel de stupoare, dar când l-a văzut pe Micuțu' prăbușindu-se pe podeaua sălii de recepții, în ziua în care se căsătorise cu el, mintea a început să i se limpezească. Covey s-a uitat într-o parte și-n alta, și, pentru ea, acela a fost momentul decisiv.

Mai întâi, Covey s-a uitat după tatăl ei. Iată-l, chiar în spatele ei, cu gura deschisă de uimire. Apoi a căutat-o din priviri pe Pearl, care era în capătul îndepărtat al sălii, apropiindu-se în grabă de mulțime. Apoi s-a uitat la Bunny, care era la doar câțiva pași depărtare. Dintre toți trei, doar unul se uita fix la Covey în timp ce Micuțu' își dădea ultima suflare. Doar unul dintre ei o privea, pe când toți ceilalți oaspeți își concentrau atenția asupra bărbatului în agonie. Și atunci Covey a știut. Covey văzuse ce se întâmplase, dar nu înțelesese pe moment. Apoi a întors privirea către ușa culisantă de sticlă, care se deschidea spre peluza din spate a hotelului.

Ușa era la doar câțiva metri depărtare. Peluza dădea într-o alee ce ducea spre țărm, la un moment dat erau și niște scări late, de piatră, și niște băltoace unde se strânsese apa, în care niște mormoloci ieșeau din ouă și creșteau. Mama lui Covey se oprea adesea la acele scări, ca să-i arate mormolocii. Creșteau în stadii diferite, unii se zvârcoleau ca niște peștișori, în timp ce alții își întindeau deja piciorușele minuscule și se uitau mirați în jur, până când, în curând, aveau să fie gata să sară în tufișuri și să-și înceapă cu adevărat viața.

Când Covey a ieșit în fugă pe ușă, când s-a împiedicat și și-a pierdut pantofii pe peluză, când și-a scos rochia de mireasă și a lăsat-o pe nisip, și-a jurat că nu va spune nimănui ce văzuse până când va intra în mormânt. De mică, fusese învățată să distingă binele de rău, dar chiar și atunci înțelesese că nu le puteai separa întotdeauna.

Covey nu a spus niciodată adevărul, nici măcar în scrisorile și înregistrările pe care le lăsase copiilor la sfârșitul vieții ei, nici în conversațiile cu avocatul și iubitul ei, nici în confortul patului ei nupțial. Chiar și când visa să se întoarcă pe insulă, să le arate copiilor de unde se

trăgea, știa, în adâncul sufletului ei, că nu putea să se întoarcă niciodată, pentru că nu ar fi avut cum să-și dovedească nevinovăția.

Cele patru decenii de căsnicie cu un bărbat pe care îl iubise și cu care făcuse doi copii fuseseră un imens dar. Dacă ai fost binecuvântat cu o asemenea viață, dacă cineva a riscat atât de mult ca să te ajute, ce ai fi fost dispus să faci, la rândul tău?

Peste mai bine de cincizeci de ani, copiii lui Covey vor avea curajul să adreseze direct acea întrebare. O vor întreba pe vechea prietenă a mamei lor dacă, după părerea ei, Covey Lyncook l-a omorât pe Henry Micuțu' în 1965. Vor răsufla ușurați s-o vadă pe Bunny Pringle clătinând din cap, încet, dar ferm. Vor răsufla ușurați s-o audă pe Bunny spunând că erau destui oameni care voiau să-l vadă mort pe Micuțu'. Își vor da seama, totodată, că răspunsul lui Bunny nu i-a adus cu nimic mai aproape de aflarea adevărului cu privire la cele întâmplate în ziua cu pricina.

PE VREMEA ACEEA

Pe vremea aceea, nu existau camere video de supraveghere. Fotograful angajat era într-un colț și schimba filmul. Muzicienii erau ocupați cu muzica. Ospătarii serveau încă farfurii cu tort pe la mese. Tatăl miresei tocmai dădea gata alt pahar. Mireasa înfigea furculița în tort, încercând să nu plângă. Toată lumea era ocupată, se uita în altă parte, în timp ce unul dintre oaspeți scotea o sticluță din poșetă.

Pe vremea aceea, toată lumea știa că o domnișoară se îmbăta și de la șampanie. Că putea să treacă de la o masă la alta cu un pahar în mână, să se așeze între cei doi proaspăt însurăței, să-și sărute prietena pe obraz, să-și pună paharul pe masă, apoi să dărâme o farfurie de tort în poala miresei pentru ca, ulterior, ca din întâmplare, să ia paharul de șampanie al mirelui, nu pe al ei. Nimeni nu avea să bănuiască nimic, pentru că Bunny Pringle, cu excepția momentelor când se afla în apă, fusese întotdeauna o fată extrem de neîndemânatică.

La început, nimeni nu avea măcar să-și închipuie că, lui Micuțu', sfârșitul i se trăsese de la un pahar de șampanie. Când un polițist a adulmecat în cele din urmă paharul spart și a rostit cuvântul *otravă*, unii dintre oaspeții de la nuntă s-au gândit la propriile dorințe secrete, la propriile resentimente profunde față de mort. Față de omul care își găsea satisfacție constrângându-i pe alții să facă ce avea el chef. Sperau ca persoana care făcuse asta să nu fie prinsă niciodată. În ziua aceea, atât de mulți oameni se perindaseră prin bucătărie, încât n-ai fi putut afla exact cine era vinovatul.

Pe vremea aceea, era mai simplu să comiți o crimă. Trebuia doar să te concentrezi, să știi de partea cui ești și să nu te gândești la consecințe.

ACUM . ODIHNEASCĂ-SE ÎN PACE

– Nu cumva există vreo lege care interzice deshumarea cadavrelor?

– Dar e tatăl nostru.

– Și dacă ar fi cenușă, și nu oseminte?

– Hai să-l întrebăm pe Charles. El trebuie să știe.

Trecuse ceva timp, dar Byron și Benny se obișnuiseră să i se adreseze domnului Mitch pe numele mic. Charles este, până la urmă, un om pe care mama lor l-a iubit. Și știe mai multe despre viețile lor decât majoritatea oamenilor. Și, pe deasupra, nasul i s-a înroșit brusc atunci când Benny i-a spus prima oară Charles. Chiar și numai asta făcea să merite schimbarea, a spus Byron în ziua aceea, râzând.

Da, le spune acum Charles, vor avea nevoie de o aprobare, dar există anumite servicii care îi pot ajuta. Nu sunt primii care au luat o asemenea decizie. Până la urmă, Byron și Benny primesc permisiunea de a deshuma rămășițele tatălui lor.

La un an de la moartea lui Eleanor Bennett, Marble și Etta iau împreună avionul de la Londra. A doua zi, Benny și Marble toacă ceapă verde și usturoi și amestecă lapte de cocos într-o oală cu orez și fasole. Byron aprinde grătarul, iar Etta face un punci dulce cu rom, care te îmbată cam ușor, în timp ce Lynette dansează cu băiețelul ei pe terasa casei lor de pe plajă. Este genul de prânz la care invitații nu contenesc să apară: Charles, însoțit de una dintre fetele lui, Cable, alături de soție și copii, precum și vecinii de vizavi.

Casa veche, bungaloul în care au crescut Byron și Benny, aparține altei familii acum, un cuplu tânăr cu copii mici. Asta era, de fapt, menirea vechii case Bennett, să fie un cămin pentru o nouă familie, iar acest gând îl face pe Byron să zâmbească. Și totuși, pe cât posibil, încearcă să n-o ia pe strada aia.

Când Etta este destul de amețită de băutură, copiii lui Eleanor îi smulg o promisiune. Da, le spune ea, într-o bună zi, îi va duce pe toți pe insulă. Pot face și un plan. Ei, partenerii și copiii lor, chiar și Charles, dacă dorește. Cu siguranță că a trecut destul timp de *atunci*, spun ei, deși nici unul dintre ei nu este sigur.

Dar mai întâi, asta.

Copiii lui Eleanor iau cenușa mamei lor, amestecată acum cu cea a tatălui lor, și o duc pe mare. Etta înoată în fața bărcii, iar casca ei, de un portocaliu fosforescent, are aceeași culoare cu flotorul atașat de corpul ei. Când ajung la trei mile depărtare de coastă, coboară scara și o trag pe Etta din apă, punându-i un prosop pe umeri. Stau așa câteva clipe, ascultând scârțâitul bărcii pe valuri, până să-și facă semn din cap unul altuia și să împrăștie cenușa peste bord. Apoi Marble, Byron și Benny iau ce a mai rămas din ultimul tort cu fructe al mamei lor, îl fărâmițează și îl presară în apă.

NOTA AUTOAREI

Nu oricine se poate așeza la masă să scrie o carte, dar cu toții suntem povestitori, într-o formă sau alta. Când am scris acest roman, o viață întreagă de povestiri și impresii trecătoare, destăinuite de membrii caraibieni ai familiei mele multiculturale, m-a ajutat să dezvolt unele dintre personajele fictive și scenariile din anii ’50 și ’60 ai secolului XX.

Scenele din insula nenumită din Caraibe reflectă ceva din istoria și geografia Jamaicăi, unde au trăit părinții și rudele mele, înainte să emigreze în Marea Britanie și în Statele Unite. Orașul fictiv unde au crescut membrii generațiilor mai în vârstă din carte este inspirat din coasta de nord-est a insulei și întrunește un amestec de locuri reale și inventate.

Majoritatea personajelor din acest roman sunt oameni care nu se potrivesc în tiparele pe care le-au stabilit alții pentru ei. Se luptă cu stereotipurile și distanța enormă dintre interesele și ambițiile lor și viețile pe care ceilalți se așteaptă ca ei să le trăiască, bazate pe gen, cultură sau statut. Dificultățile lor sunt atât universale, cât și specifice vremurilor și locurilor în care trăiesc.

În timp ce am scris această carte, am citit articole și relatări istorice de la jurnaliști, oameni de știință și am consultat arhive online, precum cele de la Biblioteca Națională din Jamaica și de la British Library. Am găsit și postări interesante ale unor oameni care se identifică cu cultura britanică și caraibiană și discuții ale diasporei chineze, la instituții precum Muzeul Chinezo-American din Los Angeles. M-am uitat pe nenumărate fotografii, documentare, hărți și rețete.

Fundalul pentru generațiile mai în vârstă din poveste include referințe la tensiunile interetnice care îi implică pe imigranții chinezi și pe familiile lor din Jamaica anilor 1960. De asemenea, prezintă și dificultățile cu care au trebuit să se confrunte imigranții din Caraibe, oamenii de culoare din Marea Britanie în acea perioadă. Procesul de cercetare a fost revelator pentru mine.

Am înțeles, de exemplu, că mulți imigranți chinezi care au venit în Caraibe ca servitori ucenici, de la mijlocul secolului al XIX-lea și până la începutul secolului XX, au avut de înfruntat condiții grele de muncă și o sărăcie cruntă înainte să beneficieze de o îmbunătățire a condițiilor lor

economice. Nu-mi dădusem seama, totuși, că, deși reprezentau doar un procent mic din populația jamaicană de la mijlocul anilor 1960, afaceriștii chinezi sau chinezo-jamaicani dețineau majoritatea magazinelor și a afacerilor din acea țară. Această prosperitate relativă a înmugurit pe fondul unei deziluzii crescânde printre ceilalți jamaicani, dintre care cei mai mulți aveau origini africane și mare parte simțeau povara șomajului crescut, a diferențelor dintre clase și de culoare în societatea postcolonială. Descrierea violențelor și revoltelor îndreptate asupra afacerilor deținute de chinezi sunt fictive, dar sunt inspirate din conflicte reale din acea perioadă.

Știam că imigranții din Insulele Caraibe și alte locuri din Commonwealth erau recrutați în mod activ în Marea Britanie pentru calificări precum asistența medicală și pentru slujbe din diferite sectoare în anii de după cel de-Al Doilea Război Mondial. Dar până nu am citit rapoarte la prima mână de-ale imigranților, nu am înțeles în ce măsură unii ucenici și angajați veniți din Caraibe au fost hărțuiți, discriminați și privați de orice egalitate de șanse cu restul personalului din domeniile în care se specializaseră.

Legătura mea personală cu un anumit preparat din Caraibe a dus, indirect, la crearea acestei cărți. M-a făcut să mă gândesc la încărcătura emoțională a rețetelor culinare și altor tradiții de familie, transmise din generație în generație. Apoi am scris despre personaje care își păstrează totuși identitatea când află că viețile lor au fost clădite pe o istorie suspectă.

În ciuda faptului că am folosit parțial fapte din contextul istoric și din cel actual, această poveste se axează, în primul rând, pe viețile emoționale ale personajelor inventate, iar relatarea unora dintre evenimentele cruciale are rolul unei parabole. Pentru poveștile fictive, adânc înrădăcinate în discursurile politice și sociale ale vieților multiculturale din diferite țări din Caraibe și din diaspora caraibiană de la mijlocul și sfârșitul secolului XX, aș vrea să le reamintesc cititorilor că există mulți autori minunați, precum Edwidge Danticat, Marlon James și Jamaica Kincaid.

Aș vrea să vă recomand, de asemenea, câteva cărți pe care le-am descoperit în timp ce o terminam de scris pe a mea: romanul *Pao* de Kerry Young și proza de non-ficțiune *Finding Samuel Lowe: China, Jamaica, Harlem* de Paula Williams Madison, care oferă perspective diferite, dar fascinante, asupra experienței chinezo-caraibiene. În același timp, aș vrea să o menționez și pe Jeannette Kong, producător și regizor de origine

jamaicană, care a făcut un film bazat pe cartea lui Williams Madison și alte filme documentare despre acest aspect al vieții din Caraibe.

The Lonely Londoners de Sam Selvon și, mai recent, Small Island de Andrea Levy au meritul de a fi readus la viață atât unele nuanțe privind relațiile etnice din Jamaica, cât și experiența imigranților din Caraibe în Marea Britanie, după cel de-Al Doilea Război Mondial. De asemenea, *The Windrush Betrayal*, cartea scrisă de jurnalista britanică Amelia Gentleman, mi s-a părut extrem de utilă în modul cum redă simțul unei identități duale, pe care mulți cetățeni caraibieni ai Commonweath-ului au simțit-o când au început o nouă viață în Marea Britanie. Aceasta nu este în nici un caz o listă exhaustivă și îi încurajez pe cititori să continue propriile căutări pe aceste teme.

Chiar și când poveștile sunt inventate, ele conțin, de obicei, adevăruri emoționale. Am speranța că notele emoționale din această poveste vor ajunge la inimile unor oameni din diferite medii, care au reflectat la conceptele schimbătoare de cămin și familie, la ce înseamnă dorul, pierderea, o a doua șansă și, bineînțeles, dragostea.

MULȚUMIRI

Dacă e nevoie de un sat întreg să crească un copil, același lucru poate fi spus și despre această carte. Îi rămân îndatorată lui Madeleine Milburn care, împreună cu echipa ei de agenți și asistenți talentați, mi-a deschis multe uși și a făcut ca această carte să fie publicată. Mulțumirile mele se îndreaptă și către editorii Jessica Leeke și Hilary Rubin Teeman, care au acceptat acest roman cu inima deschisă, cu minți curioase și ochi pătrunzători, și către toți cei de la Penguin, către Michael Joseph și Ballantine, care au încurajat acest proiect și au făcut tot posibilul ca el să iasă în lume. Mii de mulțumiri și celor care m-au încurajat tot timpul: familiei mele, lui GR și prietenilor mei pasionați de lectură, dintre care unii și-au făcut timp să citească primele versiuni ale acestui roman. Și, nu în ultimul rând, un gând de recunoștință se îndreaptă către colegii mei de breaslă, printre care se numără și minunatele ArmadillHers, care mă inspiră în fiecare zi cu dragostea lor pentru povești și pentru viață și cu grija pe care o poartă lumii în care trăim.

În colecția Buzz BOOKS au apărut:

Celeste Ng, *Tot ce nu ți-am spus*
L.S. Hilton, *Maestra*
Jonathan Dee, *Privilegiații*

Emma Healey, *Elizabeth a dispărut*
Peter Swanson, *Cei care merită să moară*
Fiona Barton, *Văduva*
Carla Guelfenbein, *Cu tine în depărtare*
Carla Guelfenbein, *Restul e tăcere*
Austin Wright, *Tony şi Susan*
Martin Suter, *Maestrul bucătar*
J.P. Delaney, *Fata dinainte*
Patricia Highsmith, *Carol*
Alexandra Oliva, *Supraviețuitoarea*
Charles Belfoure, *Arhitectul parizian*
Ottessa Moshfegh, *Eileen*
Elan Mastai, *Omul care a cucerit timpul*
Carla Guelfenbein, *Femeia vieții mele*
L.S. Hilton, *Domina*
Susanna Tamaro, *Mergi unde te poartă inima*
Agatha Christie, *Crima din Orient Express*
Sana Krasikov, *Patrioții*
Celeste Ng, *Mici focuri pretutindeni*
Darcey Bell, *O mică favoare*
Fiona Barton, *Copilul*
Michel Faber, *Cartea Lucrurilor Noi şi Ciudate*
Maria Semple, *Unde ai dispărut, Bernadette?*
Tim Johnston, *Coborârea*
Susanna Tamaro, *Ascultă glasul meu*
Matthew FitzSimmons, *Dispariția*
Agatha Christie, *Casa strâmbă*
Agatha Christie, *Vinovat fără vină*
Agatha Christie, *Zece negri mititei*
A.J. Finn, *Femeia de la fereastră*
Jonas Bonnier, *Jaf cu elicopterul*
Aimee Molloy, *O mamă perfectă*

Greer Hendricks, Sarah Pekkanen, *Soția dintre noi*
Niklas Natt och Dag, *1793. În umbra morții*
Donna Tartt, *Sticletele*
Linda La Plante, *Văduve*
Stefan Ahnhem, *Victimă fără chip*
Cynthia D'Aprix Sweeney, *Moștenirea*
L.S. Hilton, *Ultima*
Sarah Pinborough, *Prin ochii ei*
Alex Michaelides, *Pacienta tăcută*
Sarah Vaughan, *Anatomia unui scandal*
Agatha Christie, *Ucigașul ABC*
Christine Mangan, *Necunoscuta din Tanger*
Shirley Jackson, *Casa bântuită*
Chloé Esposito, *Rea*
Stefan Ahnhem, *Al nouălea mormânt*
J.P. Delaney, *Crede-mă când mint*
Adrian McKinty, *Lanțul*
Peter Swanson, *O minciună perfectă*
Emily Gunnis, *Fetița din scrisoare*
Christopher Bollen, *Prietenie trădată*
Jean Hanff Korelitz, *Ar fi trebuit să știi*
Bernard Cornwell, *Nebuni și muritori*
Anonim, *Nume de cod: Kingfisher*
Ann Napolitano, *Dragă Edward*
Stefan Ahnhem, *Motivul X*
Daniel Silva, *Cealaltă femeie*
Peter Swanson, *Fata cu un ceas în loc de inimă*
Christy Lefteri, *Apicultorul din Alep*
Jeanine Cummins, *Pământ american*
Kate Elizabeth Russell, *Vanessa mea cea întunecată*
Megan Campisi, *Devoratoarea de păcate*
Sarah Pinborough, *Prietena mea de suflet*

Alex Marwood, *Micile ticăloase*
Daniel Silva, *Fata cea nouă*
Stefan Ahnhem, *X feluri de a muri*
Anders Roslund, *Trei zile*
Josh Malerman, *Malorie*
Jasper DeWitt, *Pacientul*
Affinity Konar, *Gemenele de la Auschwitz*
Lisa Jewell, *O viață regăsită*
Daphne du Maurier, *Rebecca*
Max Seeck, *Vânătoarea de vrăjitoare*
Jean Hanff Korelitz, *De la început*
John le Carré, *Pe serviciul adversarului*
Daphne du Maurier, *Verișoara mea Rachel*
Ashley Audrain, *Îndoiala*
John le Carré, *Omul nostru din Panama*
Patricia Highsmith, *Ape adânci*
J.P. Delaney, *Soția perfectă*
Rumaan Alam, *Lasă lumea în urmă*
Sarah Vaughan, *Mici dezastre*
Ruth Druart, *În timp ce Parisul dormea*
Emily Gunnis, *Fetița pierdută*
Harriet Tyce, *Portocala sângerie*
Lisa Jewell, *Secrete întunecate*
Greer Hendricks, Sarah Pekkanen, *Nu ești singură*
Valérie Perrin, *Apă proaspătă pentru flori*
Igor Bergler, *Biblia pierdută*
G.D. Wilkinson, *Când înfloresc caișii*
John le Carré, *Războiul spionilor*
Laurie Elizabeth Flynn, *Fete de treabă*
Daniel Silva, *Ordinul*
Robert Harris, *München*
Alex Michaelides, *Fecioarele*

Dolores Redondo, *Partea de nord a inimii*
Sophie van Llewyn, *Sâmbăta în care totul s-a schimbat*
John le Carré, *Un adevăr delicat*
David Silva, *Portretul unei spioane*
Harriet Tyce, *Minciuni mortale*
Tatiana de Rosnay, *Viața asta îți aparține*
Toshikazu Kawaguchi, *Până nu se răcește cafeaua*
Lisa Taddeo, *Animal*
John le Carré, *Jocul*
Laura Dave, *Ultimul mesaj*
Valérie Perrin, *Duminicile iubirilor pierdute*
Robert Harris, *V2*
Ellie Midwood, *Violonista de la Auschwitz*
Peter Swanson, *Cunoștință mortală*
Abigail Assor, *La fel de bogat ca regele*
Jean Hanff Korelitz, *Vieți furate*
Virginia Feito, *La limită*
Janelle Brown, *Lucruri prețioase*
Nita Prose, *Camerista*
Lisa Jewell, *Noaptea în care a dispărut*
Ellie Midwood, *Fata care a evadat de la Auschwitz*
Niklas Natt och Dag, *Lupul și străjerul*
Ellie Midwood, *Fata care a evadat de la Auschwitz*
Sofía Segovia, *Zborul albinelor*
Niklas Natt och Dag, *Lupul și străjerul*
Christy Lefteri, *Zboruri frânte*
John le Carré, *Proiectul Silverview*
Charmaine Wilkerson, *Gustul dulce de acasă*

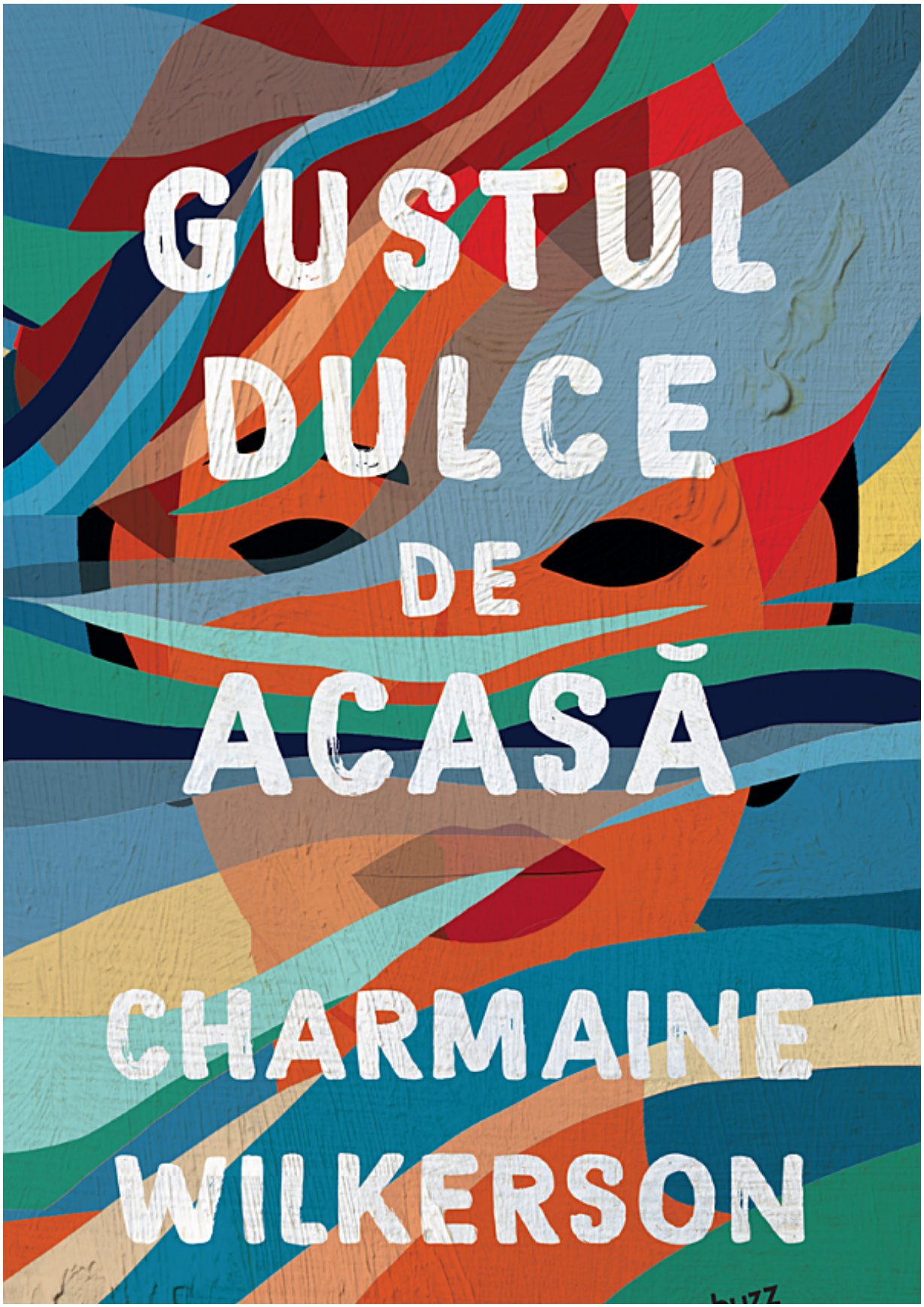
În colecția Clasici Litera
au apărut:

Alice Munro, *Prea multă fericire*

Alice Munro, *Fugara*
Donna Tartt, *Sticletele*
Richard Flanagan, *O cale îngustă spre nordul îndepărtat*
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. I)
Richard Flanagan, *Să baţi din palme cu o singură mână*
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. II)
Svetlana Aleksievici, *Războiul nu are chip de femeie*
Svetlana Aleksievici, *Ultimii martori*
Svetlana Aleksievici, *Soldaţii de zinc*
E.L. Doctorow, *Billy Bathgate*
Richard Yates, *Revolutionary Road*
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. III)
J.P. Donleavy, *Roşcovanul*
Elizabeth Strout, *Fraţii Burgess*
E.L. Doctorow, *Ragtime*
Marlon James, *Scurtă istorie a şapte crime*
Richard Yates, *Parada de Paşte*
Hanya Yanagihara, *O viaţă măruntă*
William Saroyan, *Ce-am mai râs! O poveste serioasă*
Alice Munro, *Dragă viaţă*
Alice Munro, *Ură, prietenie, dragoste, căsătorie*
Elizabeth Strout, *Numele meu este Lucy Barton*
Paul Beatty, *Io contra Statele Unite ale Americii*
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. IV)
F.M. Dostoievski, *Crimă şi pedeapsă*
F.M. Dostoievski, *Idiotul*
Sebastian Faulks, *Acolo unde îmi bate inima*
Marilynne Robinson, *Acasă*
Richard Flanagan, *Moartea unei călăuze pe râu*
William Saroyan, *Tânărul neînfricat de la trapezul zburător şi alte povestiri*
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. V)

Alan Hollinghurst, *Linia frumuseții*
Marilynne Robinson, *Lila*
Graham Swift, *De Ziua Mamei. O poveste de iubire*
Sebastian Barry, *Zile fără sfârșit*
Jan Guillou, *Răul*
Yaa Gyasi, *Drumul spre casă*
Saul Bellow, *Omul suspendat*
Éric Vuillard, *Ordinea de zi*
Deborah Levy, *Lapte fierbinte*
Pier Paolo Pasolini, *Băieții străzii*
Domenico Starnone, *Noduri*
Ali Smith, *Toamna*
Richard Flanagan, *Persoana întâi*
Édouard Louis, *Sfârșitul lui Eddy Bellegueule*
Karl Ove Knausgård, *Lupta mea* (vol. VI)
Wallace Stegner, *Spre țărmul ocrotit*
Zadie Smith, *Swing Time*
Sebastian Barry, *Un gentleman de ocazie*
Yasmina Reza, *Babilon*
Deborah Levy, *Înotând spre casă*
Monica Sabolo, *Sora mea, Summer*
Édouard Louis, *O istorie a violenței*
Svetlana Aleksievici, *Rugăciune pentru Cernobîl*
Maylis de Kerangal, *Să-i reparăm pe cei vii*
Renia Spiegel, *Jurnalul Reniei*
Rachel Cusk, *Schiță*
Rachel Cusk, *Tranziție*
Javier Marías, *Berta Isla*
Fernando Aramburu, *Patria*
Rachel Cusk, *Excelență*
Santiago H. Amigorena, *Ghetoul interior*
Jean-Paul Dubois, *Fiecare cu povestea lui*

Ottesa Moshfegh, *Un an de odihnă și relaxare*
David Nicholls, *Dulce tristețe*
Simone de Beauvoir, *Inseparabilele*
Colum McCann, *Apeirogon*
Deborah Levy, *Omul care a văzut totul*
Javier Marías, *Așa începe răul*
Maylis de Kerangal, *O lume la îndemână*
Wallace Stegner, *Unghiul de repaus*
Mieko Kawakami, *Povești de vară*
Rafel Nadal, *Blestemul familiei Palmisano*
Javier Marías, *Inimă atât de albă*
Jerzy Kosiński, *Pasărea vopsită*
Sandro Veronesi, *Colibri*
Colum McCann, *Transatlantic*
Ana Merino, *Harta sentimentelor*
Javier Marías, *Romanul Oxfordului*
Colum McCann, *Goana nebună a lumii*
Olga Grushin, *O soție de poveste*
Javier Marías, *Bărbatul sentimental*
Hanya Yanagihara, *Oamenii din copaci*
Rachel Cusk, *Locul secund*
Yaa Gyasi, *Regatul transcendent*
Hilary Mantel, *Oglinda și lumina*
Antonio Scurati, *M. Fiul secolului*
Javier Marías, *Îndrăgostirile*
Donna Tartt, *Istoria secretă*
Mieko Kawakami, *Heaven*
Alice Munro, *Tânăra cerșetoare*

GUSTUL
DULCE
DE
ACASĂ
CHARMAINE
WILKERSON

LITERA
BOOKS